

ครั้งที่ ๓๒/๒๕๕๙
วันจันทร์ที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

สำนักรายงานการประชุมและตัวเลข
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมการตรวจแล้ว วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

สภารับรองในคราวประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ครั้งที่.....วัน.....เดือน.....พ.ศ.

สารบัญ

รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ครั้งที่ ๓๒/๒๕๕๙

วันจันทร์ที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

ณ ตึกรัฐสภา

	หน้า
ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม	๑
- รับทราบเรื่อง ผลการพิจารณาแนวทางการดำเนินงาน โครงการไถ่ชีวิตโค - กระบือ เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๗๐ ปี และเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙	๑
ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี	๒
ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว	๒
- รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูป ประเทศด้านเศรษฐกิจ เรื่อง การปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญา ผู้อภิปราย	๒
- นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์	๔ ๙๔ ๙๘
- นายปิติพงศ์ พิ้งบุญ ณ ออยุธยา	๕ ๒๗ ๙๖
- นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม	๗ ๙๔
- นายศุภจิต นาครทรรพ	๓๓
- พลตำรวจตรี พิสิษฐ์ เปาอินทร์	๓๗
- พลโท กฤษณะ บวรรัตน์รักษ์	๔๒
- นายนิกร จำนง	๔๔
- นายสุรินทร์ จิรวินิชย์	๕๐ ๕๑
- นายสุวัฒน์ จิราพันธุ์	๕๕

	หน้า
- นายกษิต ภิรมย์	๕๘
- พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	๖๕
- พลตำรวจโท อำนวนย นิยมะโน	๗๐ ๗๑
- พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	๗๖
- นายสมพงษ์ สระกวี	๘๐
- พลตำรวจเอก ชิตชัย วรรณสถิตย์	๘๖
- นางพรพันธุ์ บุญรัตพันธุ์	๙๐
ผลการตรวจสอบองค์ประชุม	๑๐๒
ผลการลงมติ	๑๐๓
ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องค้างพิจารณา ไม่มี	๑๐๔
ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องเสนอใหม่ ไม่มี	๑๐๔
ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ ไม่มี	๑๐๔
ภาคผนวก	

รายชื่อสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ที่มา ลา ขาดในการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๓๒/๒๕๕๙
วันจันทร์ที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๐๑	พลโท กมล สุวภาพ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๒	นายกฤษฎา จินะวิจารณ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๓	พลโท กฤษณะ บวรรัตนารักษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๔	นายกลิ่นท์ สารสิน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๕	นายชิต์เดชธนทัต เสกขุนทด	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๖	นายชิติศ อาชวคุณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๗	นายชิต ภิรมย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๘	นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๙	นายกอบศักดิ์ ภูตระกูล		✓		
๐๑๐	นายกิตติ กิตติโชควัฒนา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๑	นายกิตติ พิทักษ์นิตินันท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๒	นายเกรียงยศ สุดลาภา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๓	พลเรือเอก ไกรวุธ วัฒนธรรม		✓		
๐๑๔	นายขวัญชัย ดวงสถาพร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๕	พลอากาศเอก ขวัญชัย เอี่ยมรักษา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๖	นายเข้มชัย ชุตินวงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๗	พลโท คณิต แจ่มจันทร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๘	พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร		✓		
๐๑๙	พลเอก คณิต อุทิศสาร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๐	นายคณิสสร นาวานุเคราะห์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๑	พลอากาศเอก คราธิพิย์ ภูษธร ณ อยุธยา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๒	นายคำคุณ สิทธิสมาน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๓	นายคุรุจิต นาครทรรพ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๒๔	หม่อมราชวงศ์จักรวรรดิ จิตรพงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๕	พลเอก จารุเกียรติ ชัยวงษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๖	นายจินดา วงศ์สวัสดิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๗	พลเอก จิระ โกมพิพงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๘	พลเรือเอก จีระพัฒน์ ปานสกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๙	นายจุมพล สุขมัน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๐	นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๑	พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๒	นายเฉลิมพล ประทีปะวงนิช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๓	นายเฉลิมศักดิ์ ออบสุวรรณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๔	พลเรือเอก ชรินทร์ ชูณหรัชพันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๕	นายชัย ชิดชอบ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๖	พลเอก ชัยชาญ ช่างมงคล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๗	นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๘	นายชาติ เอียดสกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๙	พลตำรวจเอก ชิตชัย วรรณสถิตย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๐	นายชูชัย ศุภวงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๑	นายชูชาติ อินสว่าง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๒	นายชูศักดิ์ เกวี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๓	พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๔	พลเอก ชูศักดิ์ สันติวรฤทธิ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๕	พลเอก ชูศิลป์ คุณาไทย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๖	นายธำมรงค์ ชมเสวี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๗	พลเอก รัฐิวัฒน์ กำลังเอก	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๘	นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๙	พลเรือเอก ณรงค์พล ณ บางช้าง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๐	พันตำรวจเอก ณรัชต์ เสวตนันท์		✓		

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๕๑	นายณัฐ ชพานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๒	นายดำรงค์ พิเดช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๓	ศาสตราจารย์ดุสิต เครื่องาม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๔	นายดุสิต ลีลาภัทรพันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๕	พลตำรวจเอก เฉลิมรงค์ สุทธิชาญบัญชา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๖	นายเดชาภิววัฒน์ ณ สงขลา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๗	นายตระกูล วินิจนัยภาค	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๘	พลตำรวจโท ตรีนทศ รณฤทธิวิชัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๙	นายต่อพงศ์ เสลานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๐	พลตำรวจเอก ไตรรัตน์ อมาตยกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๑	นางถวิลวดี บุรีกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๒	พลอากาศเอก ทวีเตนศ อังคฺสิงห์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๓	นายทวีศักดิ์ กอนันตกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๔	ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๕	นายธงชัย ลีออดุลย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๖	พลโท ธงชัย สาระสุข	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๗	พันเอก ธนศักดิ์ มิตรภานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๘	นายธเนศพล ธนบุญวัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๙	ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๐	พลเอก ธวัช จารุกัลล์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๑	นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๒	นายธวัชชัย พักอังกร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๓	พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๔	นายธานินทร์ ณะเอม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๕	พลตำรวจโท อธิจิตร อุตมะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๖	พลอากาศเอก อธิระภาพ เสนะวงษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๗	พลเอก นคร สุขประเสริฐ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

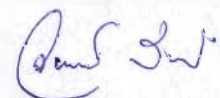
เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๗๘	นางนรรัตน์ พิมเสน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๙	นายนิกร จำาง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๐	นางนินนาท ชลิตานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๑	พลอากาศเอก นิรันดร์ ยิ้มสรवल	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๒	นายบวรเวท รุ่งรุจี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๓	นายบัญชา ปรมีศณาภรณ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๔	พลโท บัญชา สิทธิวรยศ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๕	นางเบญจวรรณ สร้างนิทร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๖	พลเรือเอก ประดิษฐ์ ศิริคุปต์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๗	นางประภา เภตระกุล ศรีนวนนัต	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๘	นายประภาศ คงเอียด		✓		
๐๘๙	นายประมนต์ สุธีวงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๐	ร้อยเอก ประยุทธ์ เสาวคนธ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๑	นายประยูร เขียววัฒนา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๒	นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์	✓			
๐๙๓	พลเอก ปราการ ชลยุทธ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๔	นายปรีชา บุตรศรี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๕	พลอากาศเอก ปรีชา ประดับมุข	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๖	นางปัทมา เจริญวิศิษฏ์สกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๗	นายปานเทพ กล้านรงค์ราญ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๘	นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบาทุกา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๙	นายปีติพงษ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๐	พลอากาศเอก เผด็จ วงษ์ปิ่นแก้ว	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๑	นายพงศ์ศักดิ์ สมนันต์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๒	นายพนม ศรีศิลป์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๓	นายพรชัย ตระกูลวรานนท์		✓		
๑๐๔	คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๐๕	นางพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๖	พลเอก พหล สง่าเนตร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๗	พลเอก พอพล มณีรินทร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๘	พลเรือเอก พระจุนด์น์ ตามประทีป	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๙	พลตำรวจตรี พิสิทธิ์ เปาอินทร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๐	นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิท	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๑	นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๒	พลเอก ภิญญ์ แก้วปลั่ง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๓	พลเอก ภูติศ ทัดตียโชติ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๔	พลอากาศเอก มนัส รูปขจร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๕	นายมนู เสี่ยวไพโรจน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๖	นางมิ่งขวัญ วิชารังสฤษฎ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๗	นางเมธินี เทพมณี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๘	พันตำรวจตรี ยงยุทธ สาระสมบัติ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๙	พลเรือเอก ยุทธนา เกิดด้วยบุญ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๐	พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๑	นางรวิวรรณ ภูริเดช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๒	นายรังสรรค์ ศรีวรศาสตร์		✓		
๑๒๓	พลเอก รัชกฤต กาญจนวัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๔	พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๕	นายเลิศปัญญา บูรณบัณฑิต	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๖	พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๗	นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ		✓		
๑๒๘	พลตำรวจเอก วรพงษ์ ชิวปรีชา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๙	นายวรรณธรรม กาญจนสุวรรณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๐	พลเอก วรวิทย์ พรรณสมัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๑	นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๓๒	พลโท วรार्ท บุญญะสิทธิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๓	นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๔	พลเอก วัฒนา สรรพานิช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๕	พลอากาศเอก วัชณ มณีนัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๖	นายวันชัย คักดีอุดมไชย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๗	นายวันชัย สอนศิริ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๘	นายวัลลภ พริ้งพงษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๙	พลเอก วิชิต ยาทิพย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๐	นายวิเชียร ชาลิต	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๑	พลเอก วิเชียร ศิริสุนทร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๒	นายวิทยา แก้วภราดัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๓	นายวินัย ตะห์ลัน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๔	นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๕	นายวิรัช ชินวินิจกุล		✓		
๑๔๖	นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร		✓		
๑๔๗	นายวิวรรณ แสงสุริยะฉัตร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๘	พลเอก วุฒินันท์ สีสายุทธ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๙	นายไวฑูรย์ ทองอร่าม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๐	พลตำรวจเอก ศรีวราห์ รังสิพราหมณกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๑	นายศานิตย์ นาคสุขศรี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๒	นายศิริชัย ไม้งาม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๓	นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๔	พลเรือเอก สถิตพันธุ์ เกยานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๕	นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๖	นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๗	นายสมชัย ฤชุพันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๘	นายสมชาย พุฒิกัลป์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

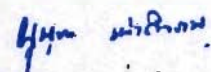
เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๕๙	พลโท สมชาย ลีนประเสริฐ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๐	นายสมเดช นิลพันธุ์	✓			
๑๖๑	นายสมพงษ์ สระแก้ว	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๒	นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์		✓		
๑๖๓	พลเอก สรวุฒิ ชลอยุธยา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๔	พลโท สลิน ทองภักดี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๕	นายสังคีต พิริยะรังสรรค์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๖	นายสันตศักดิ์ จรุง งามพิเชษฐ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๗	พลตรี สิริวัตร นาคทอง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๘	นายสุชน ชาลีเครือ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๙	พันเอก สุชาติ จันทร์โชติกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๐	นายสุนชัย คำณูณเศรษฐ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๑	นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๒	พลโท สุรเดช เพ็ญเจริญ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๓	นายสุรินทร์ จิรวินิชย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๔	พลเรือเอก สุรินทร์ เรืองอารมณ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๕	นายสุวัฒน์ จิราพันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๖	พลตำรวจโท สุวิระ ทรงเมตตา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๗	นายเสรี สุวรรณภานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๘	นายเสรี อติภัทระ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๙	นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๐	พลอากาศเอก อนาวิน ภิรมย์รัตน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๑	พลเรือเอก อนุทัย รัตตะรังสี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๒	นายอนุสร จีรพงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๓	นายอนุสิทธิ์ คุณากร	✓			
๑๘๔	นายอภิชาติ จงสกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๕	พลเอก อภิชาติ เพ็ญกิตติ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๘๖	นายอภิรักษ์ ชื่อธามวงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๗	พลเรือเอก อภิวัฒน์ ศรีวรรณะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๘	นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๙	นายอรุณ จิรชวาลา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๐	นายอลงกรณ์ พลบุตร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๑	ศาสตราจารย์อัครา ศานติศาสตร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๒	นายอักรินทร์ เลิศกิจชัยศิริ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๓	นายอับลุฮาติม มินซาร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๔	พลตำรวจเอก อัศวิน ขวัญเมือง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๕	พลตำรวจโท อาจิณ โชติวงศ์	✓			
๑๙๖	พันตรี อาณันย์ วัชรโรทัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๗	พลตำรวจโท อำนวย นิมมะโน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๘	นายอำพล จินดาวัฒนะ		✓		
๑๙๙	นายอุทัย เลาหวิเชียร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๐	พลเอก เอกชัย จันทร์ศรี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
รวม ๒๐๐		๑๘๘	๑๒	-	

นางสาววรรณภัสสร รุจิกุลสิริ

ตำแหน่ง นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ

นางบุญพา เผ่าสำราญ

ตำแหน่ง ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติ

รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ครั้งที่ ๓๒/๒๕๕๙

วันจันทร์ที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๑๘๘ คน

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) : สมาชิกลงชื่อมาประชุมจำนวน ๑๑๐ ท่าน ครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิดการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเพื่อดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระนะครับ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

เรื่องซึ่งไม่ปรากฏในระเบียบวาระ คือ รับทราบผลการพิจารณาแนวทางการดำเนินงานโครงการไถ่ชีวิตโค - กระบือ

ด้วยได้มีคำสั่งสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศแต่งตั้งคณะกรรมการโครงการไถ่ชีวิตโค - กระบือ เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๗๐ ปี และเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ โดยสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศและสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จะเป็นเจ้าภาพร่วมกันไถ่ชีวิตโค - กระบือ จำนวน ๗๙ ตัว ตัวละ ๓๐,๐๐๐ บาท ในวันจันทร์ที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๙ ณ วัดราชาธิวาสวิหาร กรุงเทพมหานคร คณะกรรมการเห็นควรให้เชิญสมาชิก สปท. ได้มีส่วนร่วมในการถวายพระราชกุศล เนื่องในโอกาสอันสำคัญยิ่งนี้ โดยประธาน รองประธาน สปท. และประธานกรรมการโครงการจะร่วมกันทำบุญไถ่ชีวิตโค - กระบือ ท่านละ ๑ ตัว สำหรับสมาชิก สปท. ที่จะร่วมทำบุญขอให้ดำเนินการโดยแจ้งความประสงค์ที่คณะกรรมการที่ท่านดำรงตำแหน่ง และขอให้คณะกรรมการทุกคณะรวบรวมเงินให้แล้วเสร็จภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๙ หากสมาชิกท่านใดมีความประสงค์จะร่วมทำบุญเพิ่มเติมสามารถติดต่อได้ที่สำนักงานคลังและงบประมาณ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ชั้น ๑ อาคารรัฐสภา ๑ ซึ่งเงินร่วมทำบุญดังกล่าวหลังหักค่าใช้จ่ายแล้วจะนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัยต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่เจ้าหน้าที่ได้วางไว้ประจำที่นั่งของท่านสมาชิกแล้วนะครับ จึงแจ้งที่ประชุมทราบ

(ที่ประชุมรับทราบ)

๒

สปท. ๓๒/๒๕๕๙

จิตตานันท์ ๑/๒

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ
เรื่อง การปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญา

รายงาน

ของ

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด้านเศรษฐกิจ

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

เรื่อง “การปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญา”

๓/๑๓/สปท.

สำนักกรรมการ ๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด่วนที่สุด

(สำเนา)

ที่ (สปท) ๑๔๙๒ /๒๕๕๙

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ถนนอุทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ

กราบเรียน ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๙/๒๕๕๘ วันอังคารที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ นั้น ซึ่งกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายรังสรรค์ ศรีวรศาสตร์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายคณิสสร นาวานุเคราะห์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายทวีศักดิ์ กอนันต์กุล	รองประธานกรรมการ คนที่สาม
๕. พลเอก วิชิต ยาทิพย์	ที่ปรึกษากรรมการ
๖. นายปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา	ที่ปรึกษากรรมการ
๗. นายมนู เลียวไพโรจน์	ที่ปรึกษากรรมการ
๘. นายสันตศักร์ จรุงญู งามพิเชษฐ์	ที่ปรึกษากรรมการ
๙. นายสมชัย ฤชุพันธุ์	โฆษกกรรมการ
๑๐. นายกฤษฎา จีนะวิจารณ์	ผู้ช่วยโฆษกกรรมการ
๑๑. นายกลินท์ สารสิน	กรรมการ
๑๒. นายเฉลิมศักดิ์ ออบสุวรรณ	กรรมการ
๑๓. นายชูชาติ อินสว่าง	กรรมการ
๑๔. นายชูศักดิ์ เกวี	กรรมการ
๑๕. นายดุสิต สิลลาภัทรพันธุ์	กรรมการ
๑๖. พันเอก ธนศักดิ์ มิตรภานนท์	กรรมการ
๑๗. นายธนศพล ธนบุญวัฒน์	กรรมการ
๑๘. นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ	กรรมการ
๑๙. นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์	กรรมการ
๒๐. นายสุวัฒน์ จิราพันธุ์	กรรมการ

/๒๑.นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม...

๒๑. นางอรมน ททรัพย์วีธรรม	กรรมการ
๒๒. นายกอบศักดิ์ ภูตระกูล	เลขานุการกรรมการ
๒๓. นางปัทมา เขียววิศิษฐ์สกุล	ผู้ช่วยเลขานุการกรรมการ

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษา รายงานเรื่อง “การปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญา” ตามแผนการปฏิรูปของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ เสร็จแล้ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณา และหากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบ ขอให้โปรดส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) สติชัย ลิ้มพงศ์พันธุ์

(นายสติชัย ลิ้มพงศ์พันธุ์)

ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านเศรษฐกิจ

สำนักกรรมการ ๑

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๗๒, ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๘๐

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๗๙

สำเนาถูกต้อง

(นางนงนุช เศรษฐบุตร์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑

นางสาวอชิรพรรณ สวรรค์วัฒนกุล/ร่าง
นางจิรัชญา ชินะประภา/พิมพ์
นางสาวพิมพ์อาภา พันธุ์ลี/ตรวจ

สารบัญ
รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านเศรษฐกิจ
เรื่อง “การปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญา”

๑. แผนการปฏิรูป	๑
๒. วิธีการปฏิรูป	๑๘
๓. กำหนดเวลาการปฏิรูป	๓๑
๔. แหล่งที่มาของงบประมาณ	๓๗
๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ	๓๗
๖. ข้อเสนอแนะ	๓๘

รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านเศรษฐกิจ
เรื่อง “การปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญา”

๑. แผนการปฏิรูป

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของประเด็นการปฏิรูป

ทรัพย์สินทางปัญญาและนวัตกรรมเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาศักยภาพการแข่งขันของประเทศ และเนื่องจากเศรษฐกิจของไทยพึ่งพาการค้าระหว่างประเทศเป็นสำคัญ ไทยจึงจำเป็นต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลก ซึ่งรวมถึงความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยประเทศไทยไม่สามารถแข่งขันโดยใช้ความได้เปรียบด้านการผลิตด้วยต้นทุนต่ำอีกต่อไป แต่ต้องปรับตัวโดยใช้นวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญาพัฒนาการผลิตสินค้าและบริการ เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน

นโยบายของรัฐบาลที่ตั้งเป้าพัฒนาโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไทยโดยเปลี่ยนจากที่เน้นการผลิตอุตสาหกรรมหนัก (ประเทศไทย ๓.๐) ไปสู่ประเทศที่เน้นการพัฒนาเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม (Innovation-Driven Economy) (ประเทศไทย ๔.๐) โดยการนำทรัพยากรและปัจจัยการผลิต เช่น ทรัพยากรบริการ ภูมิปัญญา วัฒนธรรม และการสร้างสรรค์ของคนไทย เป็นต้น มาผนวกกับองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและศักยภาพการแข่งขันให้กับสินค้าและบริการของไทย

ดังนั้น การปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญาของไทยให้มีประสิทธิภาพ คุณภาพ ได้มาตรฐานสากล จึงเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยสร้างระบบนิเวศน์ (ecosystem) ที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ ขยายการค้าและการลงทุนของไทย โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจกระแสใหม่ (New Economy) ของไทยทั้ง ๔ เรื่อง ได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม (Creative and Culture Economy) เศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) และเศรษฐกิจเพื่อสังคม (Social Economy) ที่มีทรัพย์สินทางปัญญาเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญ

สภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) ได้เสนอในวาระปฏิรูปที่ ๒๐ ระบบวิจัยเพื่อเป็นโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาของประเทศ และวาระปฏิรูปที่ ๒๑ ระบบวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อเป็นโครงสร้างพื้นฐานทางนวัตกรรมของประเทศ ให้มีการปฏิรูปองค์กรในระบบวิจัยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงการปฏิรูปหน่วยงานด้านทรัพย์สินทางปัญญาให้มีกลไกการดำเนินงานและการให้บริการจดทะเบียนที่คล่องตัว มีการคุ้มครองและบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมให้มีการคุ้มครองความคิดสร้างสรรค์และผลงานวิจัย ทรัพยากรพันธุกรรม และการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงการนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ ซึ่งถือเป็นรากฐานสำคัญในการเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขัน และขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Innovation-Driven Economy)

ในวาระปฏิรูปที่ ๓๕ ศิลปะ วัฒนธรรม เพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ สปช. ได้เสนอให้มีการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในผลงานของศิลปินมิให้ถูกละเมิดหรือนำไปเผยแพร่ใช้ประโยชน์ในทางที่เสื่อมเสีย ซึ่งถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ ที่ควรได้รับการปกป้องคุ้มครอง

ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทรัพย์สินรูปแบบหนึ่งซึ่งมีมูลค่าเช่นเดียวกับเงิน สิ่งของ ที่อยู่อาศัย แต่เป็นสิ่งที่จับต้องไม่ได้ เพราะเกิดจากความคิดสร้างสรรค์ การประดิษฐ์ คิดค้น โดยหากต้องการได้รับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาตามกฎหมาย ผู้สร้างสรรค์หรือเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาต้องยื่นขอจดทะเบียนที่หน่วยงานซึ่งกำกับดูแลการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศนั้น เนื่องจากหลักของการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา คือ จดทะเบียนในประเทศใด ก็จะได้รับคุ้มครองในประเทศนั้น ดังนั้น หากต้องการคุ้มครองในประเทศไทย ก็ต้องมายื่นขอจดทะเบียนที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ และหากผู้ประกอบการไทยต้องการได้รับการคุ้มครองในประเทศที่ส่งออกก็ต้องไปยื่นจดทะเบียนในประเทศที่ส่งออก

ทรัพย์สินทางปัญญาแบ่งได้เป็น ๖ ประเภทหลัก ดังนี้

(๑) ลิขสิทธิ์ (Copyrights) คุ้มครองการแสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์ เช่น ภาพถ่าย ภาพวาด ประติมากรรม หนังสือ งานเขียน สิ่งพิมพ์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพลง ภาพยนตร์ ท่ารำ เป็นต้น หลักเกณฑ์การคุ้มครองเป็นไปตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้การคุ้มครองทันที นับจากวันที่สร้างสรรค์โดยไม่ต้องมาจดทะเบียน ระยะเวลาคุ้มครอง คือ ตลอดอายุผู้สร้างสรรค์และ ๕๐ ปี หลังจากผู้สร้างสรรค์เสียชีวิต

(๒) สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (Patent) คุ้มครองการประดิษฐ์คิดค้นใหม่ ๆ ทางวิทยาศาสตร์ที่มีความซับซ้อนหรือแก้ไขของเดิมให้ดีขึ้น เช่น เครื่องยนต์กลไก ยา เครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์สื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ หรือกรรมวิธีในการผลิตสิ่งของต่าง ๆ เป็นต้น หลักเกณฑ์การคุ้มครองเป็นไปตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม มีอายุคุ้มครอง ๒๐ ปี

(๓) สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ (Industrial design) คุ้มครองงานออกแบบรูปร่าง รูปทรง ลวดลาย หรือลักษณะภายนอกต่าง ๆ แบบใหม่ของสินค้าหลักเกณฑ์การคุ้มครองเป็นไปตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม มีอายุคุ้มครอง ๑๐ ปี

(๔) เครื่องหมายการค้า (Trademark) คุ้มครองเครื่องหมายที่ใช้กับสินค้าหรือบริการ เพื่อผู้บริโภคจดจำและแยกแยะสินค้าออกจากของผู้อื่นได้ เช่น ตราสัญลักษณ์ แบนด์ โลโก้ เป็นต้น หลักเกณฑ์การคุ้มครองเป็นไปตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม มีอายุคุ้มครอง ๑๐ ปี ต่ออายุได้ทุก ๆ ๑๐ ปี

(๕) ความลับทางการค้า (Trade secret) คุ้มครองข้อมูลทางการค้าที่ไม่เปิดเผยเป็นการทั่วไป เช่น ส่วนผสมของอาหาร กรรมวิธีการผลิตสุบู่สมุนไพร เป็นต้น คุ้มครองตามพระราชบัญญัติความลับทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๕ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม อายุคุ้มครองตราบเท่าที่ยังเป็นความลับอยู่

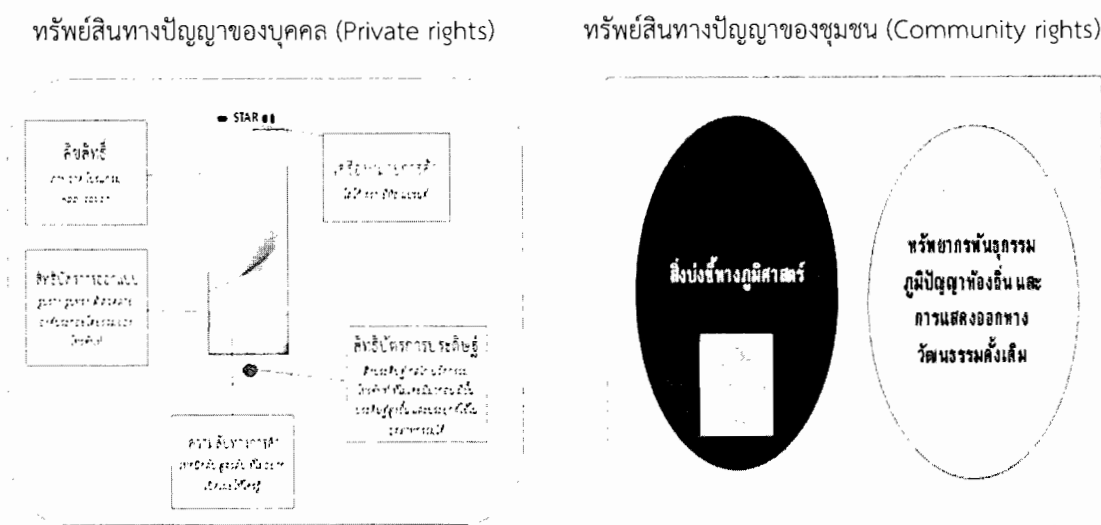
(๖) สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication : GI) เป็นทรัพย์สินทางปัญญาของชุมชน (community rights) โดยคุ้มครองชื่อภูมิศาสตร์ที่ใช้เรียกชื่อสินค้าที่มีคุณภาพหรือลักษณะพิเศษที่แตกต่างกับสินค้าประเภทเดียวกันที่เกิดจากแหล่งผลิตอื่น ปัจจุบันมีสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของไทยที่ขึ้นทะเบียนกับกรมทรัพย์สินทางปัญญาภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๖ แล้วรวม ๖๗ สินค้า จาก ๔๙ จังหวัด แบ่งเป็น ข้าว ๙ รายการ เช่น ข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ ข้าวฮางหอมทองสกลทวาปี ข้าวเจ๊กเชยเส้าไห้ เป็นต้น ผัก/ผลไม้ ๒๗ รายการ เช่น มะขามหวานเพชรบูรณ์ ส้มโอนครชัยศรี ส้มโอขาวชัยนาท สับปะรดศรีราชา เป็นต้น อาหาร ๑๓ รายการ เช่น หอยนางรมสุราษฎร์ธานี ไข่เค็มไชยา หมูย่างเมืองตรัง กาแฟดอยตุง กาแฟดอยช้าง เป็นต้น ผ้าไหม/ผ้าฝ้าย ๘ รายการ เช่น ผ้าตีนจกแม่แจ่ม ผ้าไหมยกดอกลำพูน ผ้าไหมแพรวากาฬสินธุ์ ผ้าไหมมัดหมี่ชนบท เป็นต้น

หัตถกรรม/อุตสาหกรรม ๙ รายการ เช่น รมบ่อสร้าง เครื่องปั้นดินเผาบ้านเชียง ศิลาดลเชียงใหม่ และ ครกหินอ่างศิลา เป็นต้น และไวน์/สุรา ๑ รายการ ได้แก่ ไวน์ที่ราบสูงภูเรือ

สินค้าที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์จะมีคุณลักษณะพิเศษแตกต่างจาก สินค้าประเภทเดียวกันที่ผลิตจากแหล่งอื่น เช่น ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ เป็นข้าวที่ปลูกในพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ ซึ่งเป็นแอ่งกระทะใหญ่ เป็นดินร่วนปนทราย ลักษณะภูมิประเทศ สภาพอากาศ ธาตุอาหารในดิน ส่งผลให้ข้าวเกิดความเครียดและหลั่งสารหอมที่หอมกว่าข้าวหอมมะลิในพื้นที่อื่น ผ้าไหมยกดอกลำพูน เป็นผ้าไหมที่ทอยกวดลายให้สูงกว่าผืนผ้าเพื่อให้เกิดลวดลายสวยงามตามกรรมวิธีที่ปราณีต มีเอกลักษณ์เฉพาะ ที่เป็นมรดกทางหัตถกรรมที่ถ่ายทอดสืบกันมาในจังหวัดลำพูน กาแฟดอยช้าง เป็นกาแฟอาราบิก้าที่ได้จาก ผลกาแฟสดที่ปลูกบนดอยช้างที่ระดับความสูง ๑,๐๐๐ - ๑,๗๐๐ เมตร ในตำบลลาววี อำเภอแม่สรวย จังหวัด เชียงราย มีความหอม รสชาติกลมกล่อมเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว เป็นต้น การคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ จะคุ้มครองตราบเท่าที่สินค้านั้นเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด

นอกจากนี้ ทรัพย์สินทางปัญญายังรวมถึงการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ (plant varieties) และการนำ ทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และการแสดงออกทางวัฒนธรรมดั้งเดิม ซึ่งเป็นองค์ความรู้หรือ ประสบการณ์ที่สั่งสมกันมาเป็นมรดกตกทอดจากบรรพบุรุษ ชุมชน จากรุ่นสู่รุ่น ไปพัฒนาต่อยอดสร้างมูลค่า ทางการค้า ซึ่งควรมีการเปิดเผยแหล่งที่มา ขออนุญาตก่อนใช้ และแบ่งปันผลประโยชน์ให้แก่ชุมชนหรือ ท้องถิ่นที่เป็นเจ้าของเป็นสิทธิของชุมชน

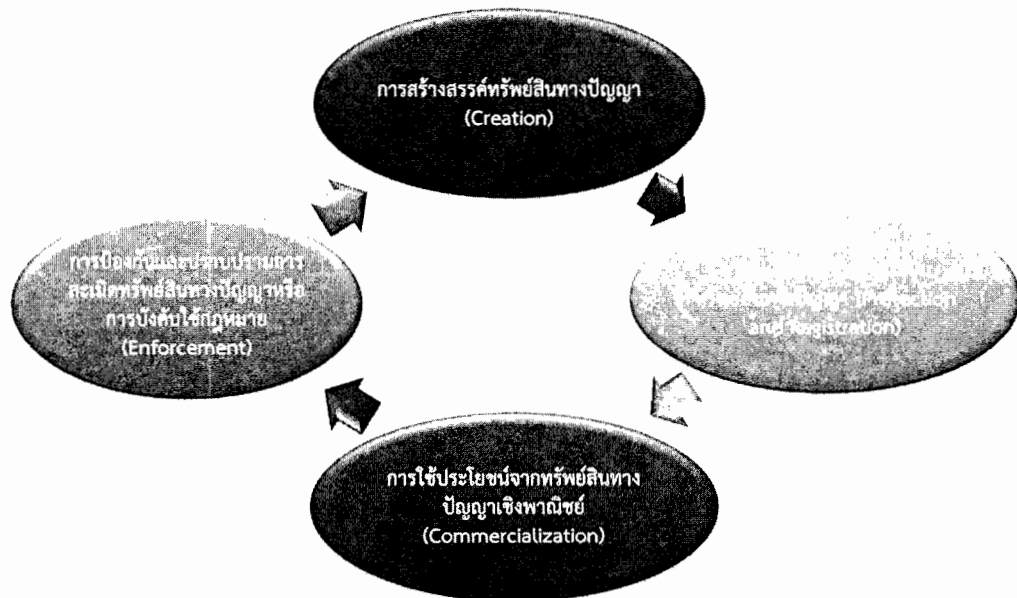
แผนภาพที่ ๑ : สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

วัฏจักรของทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property Value Chain) เริ่มขึ้นเมื่อนักสร้างสรรค์ นักวิจัย ผู้ประกอบการคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่หรือเทคโนโลยีใหม่ (Creation) แล้วนำมาขอรับความคุ้มครอง (Protection) โดยการยื่นขอจดทะเบียนที่หน่วยงานทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศนั้น ๆ เพื่อให้ได้รับสิทธิคุ้มครองตามที่กฎหมายกำหนด เช่น เครื่องหมายการค้า สิทธิบัตร สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ หรือหากเป็นงานลิขสิทธิ์ก็จะได้รับความคุ้มครองทันทีเมื่อมีการสร้างสรรค์ ไม่ต้องนำมาจดทะเบียน เจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาสามารถนำทรัพย์สินทางปัญญาดังกล่าวไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ (Commercialization) เช่น การอนุญาตให้ใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา (license) การขายสิทธิ

ในทรัพย์สินทางปัญญาหรือเก็บค่าลิขสิทธิ์ เป็นต้น และเมื่อมีการละเมิดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา เจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาก็สามารถพิทักษ์สิทธิของตนโดยการบังคับใช้กฎหมาย (Enforcement) ร้องทุกข์กับพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อให้มีการดำเนินคดีทางอาญา หรือฟ้องเรียกค่าเสียหายทางแพ่งกับผู้ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาได้

แผนภาพที่ ๒ : วงจรวัฏจักรของทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property Value Chain)

๑.๒ กรอบเชิงนโยบายและทิศทางของประเทศ

๑.๒.๑ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ส่วนที่ ๓ บทที่ ๖ ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ระบุให้มีการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันที่มีประสิทธิภาพเท่าเทียมและเป็นธรรม โดยมีแนวทางการดำเนินงาน คือ พัฒนาระบบการจัดการทรัพย์สินทางปัญญา ตั้งแต่การส่งเสริม การจดทะเบียน การใช้ไปจนถึงการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อสนับสนุนให้มีการนำผลงานวิจัย นวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และภูมิปัญญาไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ จนเป็นปัจจัยขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจ โดย

(๑) สร้างความตื่นตัวและความตระหนักของธุรกิจและทุกภาคส่วนถึงความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญาที่มีต่อการสร้างมูลค่าเพิ่ม ต่อยอดการเติบโตของธุรกิจ ยกกระดับมาตรฐานของสินค้าและบริการ

(๒) ปรับปรุงมาตรการทางกฎหมายและกลไกการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของทรัพย์สินทางปัญญาและบังคับใช้กฎหมาย เพื่อควบคุมการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาอย่างมีประสิทธิภาพ และการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นธรรม รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาระบบสิทธิบัตร การจดสิทธิบัตร และลิขสิทธิ์ภายในประเทศ

(๓) เร่งรัดการลดขั้นตอนและความซับซ้อนในการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาเพื่ออำนวยความสะดวกแก่เจ้าของผู้วิจัย นวัตกรรม ภูมิปัญญาและความคิดสร้างสรรค์ ในการครอบครองทรัพย์สินทางปัญญาได้อย่างรวดเร็ว ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดมากขึ้น

๑.๒.๒ นโยบายของรัฐบาล ทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ตลอดจนร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕) ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาคการค้าและการลงทุน การขับเคลื่อนประเทศโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม และทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน โดยร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ข้อ ๔.๒.๔ ระบุให้มีการพัฒนาระบบคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล การเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการตรวจสอบและจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา การส่งเสริมการจดทะเบียนและใช้ผลงานสร้างสรรค์ด้านนวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ พร้อมทั้งสนับสนุนการสร้างตลาดกลางทรัพย์สินทางปัญญา และพัฒนาระบบฐานข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญาของไทย เพื่อให้ นักวิจัยและผู้ประกอบการสามารถนำทรัพย์สินทางปัญญาที่หมดอายุไปพัฒนาต่อยอดและใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้มากขึ้น นอกจากนี้ ควรมีการดำเนินการอย่างเข้มข้นในการป้องปรามและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา โดยบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงาน ควบคู่กับการสร้างจิตสำนึก การใช้สินค้าที่มีลิขสิทธิ์ถูกกฎหมาย

๑.๓ กลไกการดำเนินการ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายทรัพย์สินทางปัญญาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้จัดตั้ง “คณะกรรมการนโยบายทรัพย์สินทางปัญญาแห่งชาติ (คทป.)” เพื่อกำหนดนโยบาย และขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาาระบบทรัพย์สินทางปัญญาด้านการส่งเสริม คุ้มครอง ป้องกัน และปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาทั้งในและต่างประเทศ

๑.๓.๑ องค์ประกอบ คณะกรรมการนโยบายทรัพย์สินทางปัญญาแห่งชาติประกอบด้วย

- นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน
- รองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นรองประธานคนที่ ๑
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นรองประธานคนที่ ๒
- ผู้แทนระดับปลัดกระทรวงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวัฏจักรของทรัพย์สินทางปัญญา

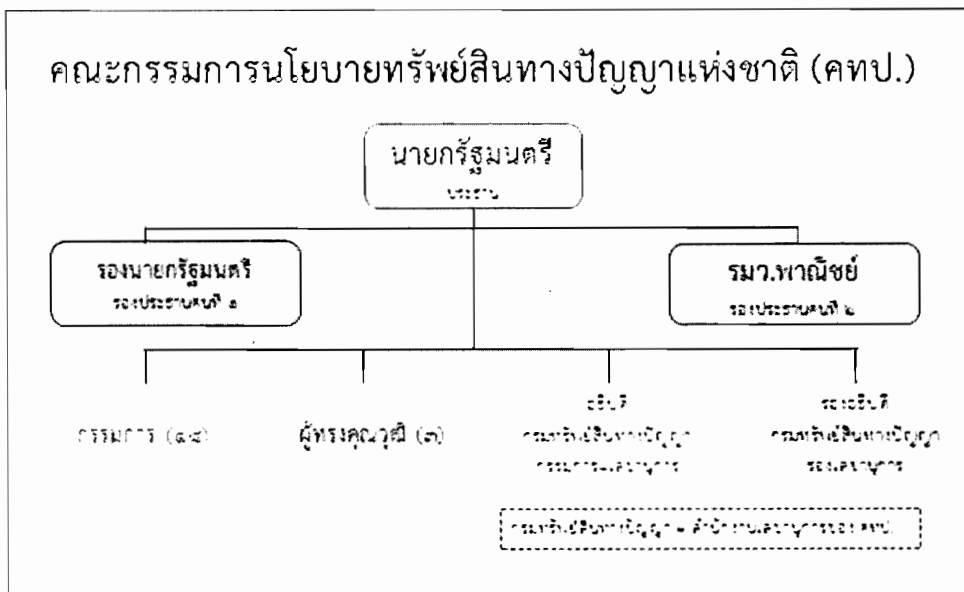
๑๘ หน่วยงาน เป็นกรรมการ ได้แก่ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานกฤษฎีกา อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ภารกิจกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และผู้ทรงคุณวุฒิ ๓ คน และมีอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาเป็นกรรมการและเลขานุการ รองอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๑.๓.๒ อำนาจหน้าที่ คณะกรรมการนโยบายทรัพย์สินทางปัญญาแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่สำคัญ อาทิ

- กำหนดนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาระบบทรัพย์สินทางปัญญา ส่งเสริมคุ้มครอง ป้องปรามการละเมิดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงแนวทางในการดำเนินการ
- ขับเคลื่อนและติดตามการปฏิบัติงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์ให้สัมฤทธิ์ผล
- ออกระเบียบ ประกาศ และคำสั่ง เพื่อปฏิบัติตามระเบียบฯ
- แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และที่ปรึกษา เพื่อดำเนินการใด ๆ ตามที่คณะกรรมการฯ มอบหมาย
- รายงานผลต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ทั้งนี้ ให้นำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ ดังกล่าวให้ความร่วมมือ สนับสนุน หรือดำเนินการให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ และให้กรมทรัพย์สินทางปัญญาทำหน้าที่ “สำนักงานเลขานุการของคทป.” เพื่อรับผิดชอบงานธุรการ งานวิชาการ งานประชุม และติดตาม วิเคราะห์ ประเมินผลการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของ คทป.

แผนภาพที่ ๓ : โครงสร้างและองค์ประกอบของคณะกรรมการนโยบายทรัพย์สินทางปัญญาแห่งชาติ

๑.๔ การพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญาของไทย

ไทยมีการพัฒนากฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศที่ไทยเป็นภาคีและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยเมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์ทรัพย์สินทางปัญญา พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๕๙ ตามที่คณะกรรมการนโยบายทรัพย์สินทางปัญญาแห่งชาติเสนอ โดยมีวัตถุประสงค์คือ

(๑) เพื่อส่งเสริมการสร้างสรรคและการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญาในเชิงพาณิชย์ เพื่อให้ประเทศไทยสามารถพึ่งพาตนเองได้ในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา ให้คนไทยเป็นเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญามากขึ้น และใช้ทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มมูลค่าให้สินค้าและบริการ

(๒) เพื่อให้ทรัพย์สินทางปัญญา ภูมิปัญญาท้องถิ่น และทรัพยากรชีวภาพของไทย ได้รับการคุ้มครองอย่างเหมาะสมทั้งในและต่างประเทศ สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และทันกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

(๓) เพื่อป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาอย่างมีประสิทธิภาพ ต่อเนื่อง และเป็นธรรม

(๔) เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการสร้างสรรคทรัพย์สินทางปัญญา โดยครอบคลุมทั้งด้านบุคลากร เงินทุน และโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ

แผนยุทธศาสตร์ทรัพย์สินทางปัญญา พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๕๙ ประกอบด้วย ๗ ยุทธศาสตร์ ซึ่งที่ผ่านมา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว ดังนี้

(๑) **ยุทธศาสตร์สร้างสรรคทรัพย์สินทางปัญญา** เพื่อส่งเสริมการสร้างสรรคทรัพย์สินทางปัญญาของไทย โดยเฉพาะในสาขาที่ไทยมีศักยภาพการแข่งขันในเวทีโลก โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมแห่งชาติ (สวทน.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) กระทรวงสาธารณสุข กรมทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น

ผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ เช่น การจัดทำโครงการสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีของอุตสาหกรรมไทย (Industrial Technology Assistant Program : iTAP) เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ SMEs ใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญา การขึ้นบัญชีนวัตกรรมไทย การจัดทำคลังข้อมูลการวิจัยไทย ฐานข้อมูลภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และฐานข้อมูลสิทธิบัตร เป็นต้น

(๒) **ยุทธศาสตร์ทรัพย์สินทางปัญญาในเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค** เพื่อให้มีการนำทรัพย์สินทางปัญญาของคนไทยไปใช้ประโยชน์อย่างแท้จริง พัฒนาเป็นสินค้าและบริการที่สร้างมูลค่าเพิ่มในเชิงพาณิชย์ โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม ศูนย์ความรู้ด้านการออกแบบและความคิดสร้างสรรค์ (TCDC) กรมทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น

ผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ เช่น การนำผลงานวิจัยและพัฒนาไปใช้ปรับปรุงกระบวนการผลิต การจัดงานมหกรรมทรัพย์สินทางปัญญา (IP Fair) และงานแสดงสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI Market) โครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่เชิงพาณิชย์ (Thailand Tech Show) เป็นต้น

(๓) **ยุทธศาสตร์การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา** เพื่อสร้างระบบการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เหมาะสม และเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี รวมทั้งพัฒนาระบบการคุ้มครองภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากรชีวภาพ โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น

ผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ เช่น การแก้ไขกฎหมายลิขสิทธิ์และกฎหมายความลับทางการค้า การเพิ่มจำนวนบุคลากรที่ตรวจสอบสิทธิบัตร การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น

(๔) **ยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา** เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างความเป็นธรรมทางการค้า โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมศุลกากร กรมวิชาการเกษตร

กรมการค้าต่างประเทศ สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กรมทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น

ผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ เช่น การจัดชุดปฏิบัติการจับกุมและยึดสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา การพัฒนาระบบเชื่อมโยงฐานข้อมูลการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย เป็นต้น

(๕) ยุทธศาสตร์การศึกษาและสร้างวัฒนธรรมด้านทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อพัฒนาระบบการศึกษาเพื่อสร้างบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านทรัพย์สินทางปัญญา และเพื่อให้คนไทยมีค่านิยมและจิตสำนึกในการเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กรมทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น

ผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ เช่น การส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐมีการดำเนินการจัดการทรัพย์สินทางปัญญาในสถาบันการศึกษาอย่างเป็นระบบ การจัดทำคู่มือการเรียนการสอนเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาในระบบการศึกษาไทย และการรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น

(๖) ยุทธศาสตร์ความร่วมมือด้านต่างประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยมีการพัฒนาระบบทรัพย์สินทางปัญญาสอดคล้องกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในระดับสากล และสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในต่างประเทศ โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมทรัพย์สินทางปัญญา

ผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ เช่น ความร่วมมือกับสำนักงานทรัพย์สินทางปัญญาต่างประเทศ เช่น ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป สิงคโปร์ องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก เป็นต้น เพื่อแสวงหาความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญา เช่น การฝึกอบรมบุคลากร การพัฒนาฐานข้อมูล เป็นต้น

(๗) ยุทธศาสตร์ด้านการเงินการคลัง เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชนสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน ระบบประเมินมูลค่าและการแปลงทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทุน ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานในการสนับสนุนให้เกิดการสร้างสรรค์ การคุ้มครอง การปราบปรามการละเมิด และนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย

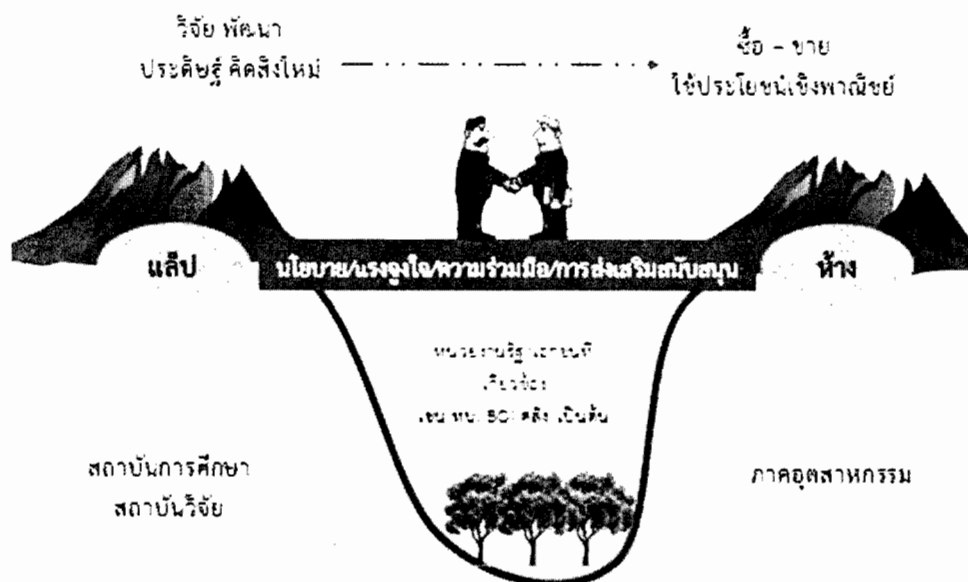
ผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ เช่น โครงการนวัตกรรมดีไม่มีดอกเบี้ย การให้ทุนเครือข่าย วิสาหกิจนวัตกรรม การยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนา การบัญญัติพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้น

๑.๕ ปัญหาและอุปสรรค

๑.๕.๑ ประชาชนยังขาดความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องความสำคัญ ประโยชน์ และการเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา แม้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยทั้งภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษา จะได้รับณรงค์ประชาสัมพันธ์ สร้างความตระหนักด้านทรัพย์สินทางปัญญาและต่อต้านการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา แต่ทรัพย์สินทางปัญญายังถือเป็นเรื่องใหม่สำหรับสังคมไทย ประชาชนทั่วไปยังไม่เห็นความสำคัญและขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา ยังพบการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาอยู่ทั่วไป ทั้งในตลาดและบนอินเทอร์เน็ต

๑.๕.๒ ขาดการเชื่อมโยงระหว่างการสร้างสรรค์ทรัพย์สินทางปัญญาและการใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ (Creation and Commercialization) หน่วยงานของไทยได้พยายามส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาในประเทศเพิ่มมากขึ้น และให้ผู้ประกอบการใช้ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการ และสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน แต่ที่ผ่านมาก็ยังไม่ประสบความสำเร็จในการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์เท่าที่ควร เพราะเป็นงานวิจัยที่เน้นความสามารถของนักวิจัยเป็นหลัก ไม่ได้เน้นการวิจัยเพื่อตอบสนองความต้องการของประเทศหรือเน้นสร้างนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน ทำให้ผลงานวิจัยไม่สามารถตอบสนองความต้องการของตลาดและขายในเชิงพาณิชย์ได้ หรืออีกนัยหนึ่งก็คืองานวิจัยจากห้องแล็บก็ยังไม่สามารถสู “ห้าง” หรือไม่สามารถก้าวข้ามหุบเหวมรณะ (valley of death) ได้

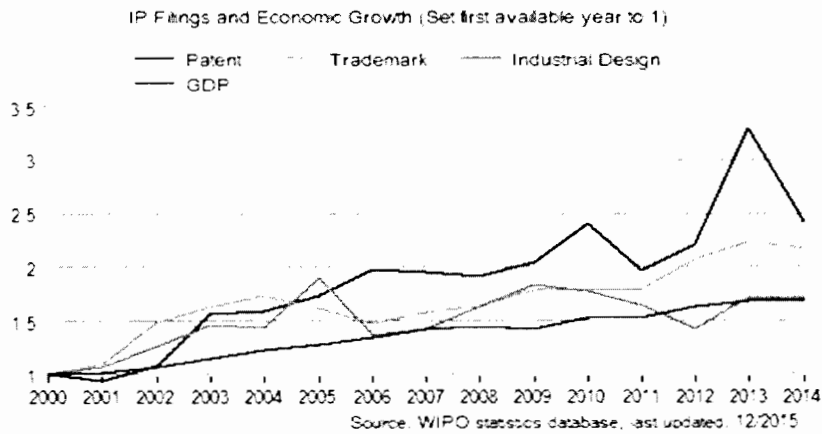
แผนภาพที่ ๔ : ปัญหาการเชื่อมโยงระหว่างการสร้างสรรค์ทรัพย์สินทางปัญญาและการใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ (valley of death)

สาเหตุสำคัญอีกประการ คือ นักวิจัยยังไม่เห็นความสำคัญของการสืบค้นฐานข้อมูลสิทธิบัตร ทำ patent mapping หรือรายงาน patent landscape เพื่อวิเคราะห์ก่อนว่า แนวโน้มเทคโนโลยีหรือการประดิษฐ์ที่มีการจดทะเบียนสิทธิบัตรไว้แล้วเป็นอย่างไร การประดิษฐ์หรือนวัตกรรมที่ทำการวิจัยมีผู้คิดค้นไว้แล้วหรือไม่ มากน้อยเพียงใด เพราะหากมีผู้คิดค้นไว้ก่อนแล้ว ก็จะไม่สามารถนำงานวิจัยนั้นมาจดทะเบียนสิทธิบัตรได้ โดยงานวิจัยที่จะจดทะเบียนสิทธิบัตรได้ต้องเป็นการประดิษฐ์ใหม่ในโลกเท่านั้น ผู้วิจัยจึงควรเน้นงานวิจัยที่ต่อยอดจากงานวิจัยเดิมหรือสร้างสรรค์งานใหม่ เพื่อให้งานวิจัยสามารถจดทะเบียนคุ้มครองสิทธิบัตรได้ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้ เป็นที่สนใจและจูงใจให้มีผู้ซื้อหรือลงทุน เพราะเป็นเทคโนโลยีใหม่ที่ น่าจะช่วยแก้ปัญหาปัจจุบันได้ เป็นต้น ที่ผ่านมา งานวิจัยของคนไทยยังจดทะเบียนสิทธิบัตรได้น้อย โดยคนไทยมีการยื่นขอจดทะเบียนสิทธิบัตรน้อยเมื่อเทียบกับคนต่างชาติที่ยื่นขอจดทะเบียนสิทธิบัตรในประเทศไทยหรือคิดเป็นอัตราส่วน ๑๕ : ๘๕ (แผนภาพที่ ๖)

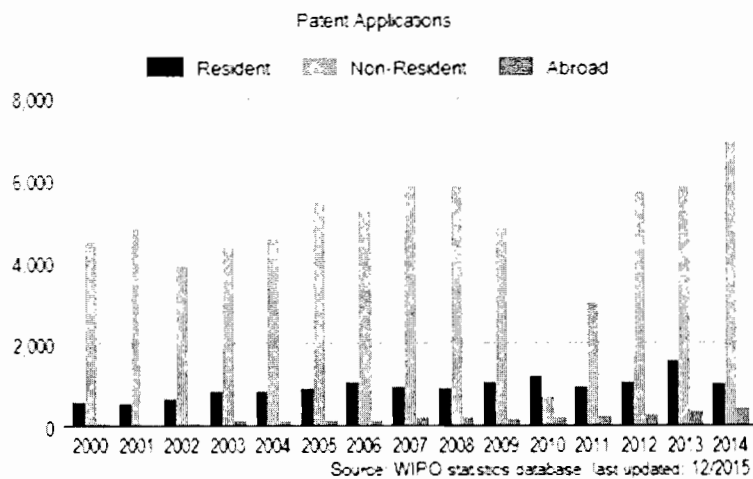
อย่างไรก็ดี สัดส่วนการยื่นขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าและการออกแบบของคนไทยอยู่ในอัตราสูงเพื่อเทียบกับจำนวนผู้ยื่นขอจดทะเบียนต่างประเทศในประเทศไทย คิดเป็นร้อยละ ๖๐ : ๔๐ และ ๗๐ : ๓๐ ตามลำดับ (แผนภาพที่ ๗ และ ๘) ทำให้เห็นว่า ในปัจจุบัน คนไทยมีศักยภาพและเห็นความสำคัญในเรื่องการสร้างแบรนด์และการออกแบบสินค้ามากกว่าด้านการวิจัยและพัฒนา ซึ่งหากต้องการขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศพัฒนาแล้วด้วยทรัพย์สินทางปัญญาและนวัตกรรม ก็จำเป็นต้องสร้างเสริมองค์ความรู้แก่นักประดิษฐ์ นักวิทยาศาสตร์ นักวิจัยไทยในเรื่องนี้มากขึ้น

แผนภาพที่ ๕ : สถิติการยื่นขอจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาและการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (GDP) ของไทย ปี ๒๕๔๓- ๒๕๕๗

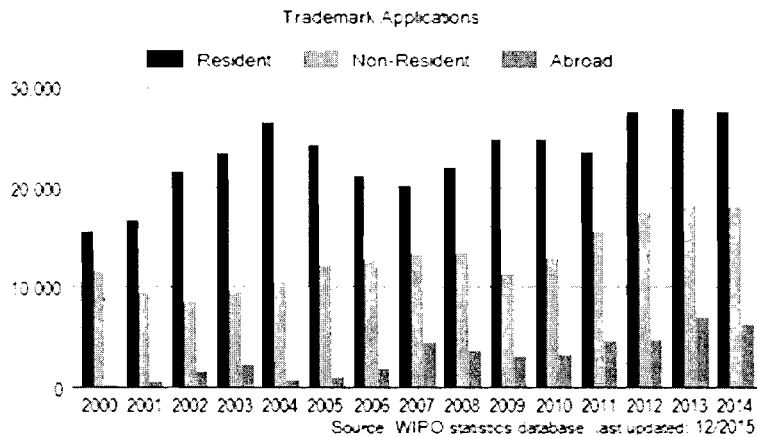
ที่มา: องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (<http://www.wipo.int>)

แผนภาพที่ ๖ : สถิติการยื่นขอจดทะเบียนสิทธิบัตรของคนไทยและต่างชาติในประเทศไทย ปี ๒๕๔๓- ๒๕๕๗

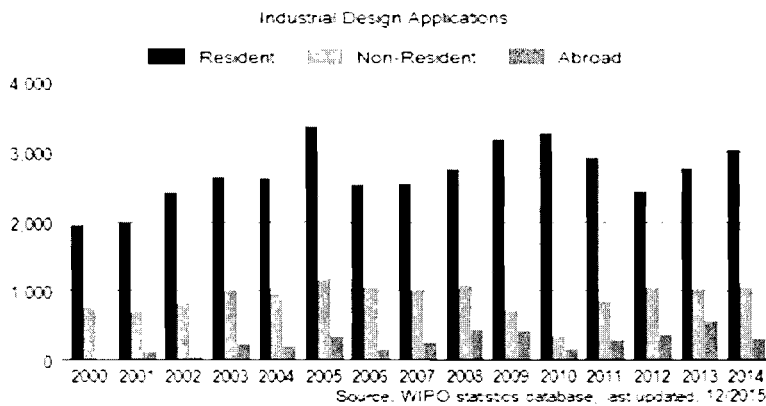
ที่มา: องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (<http://www.wipo.int>)

แผนภาพที่ ๗ : สถิติการยื่นขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของคนไทยและต่างชาติในประเทศไทย ปี ๒๕๔๓- ๒๕๕๗

ที่มา: องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (<http://www.wipo.int>)

แผนภาพที่ ๘ : สถิติการยื่นขอจดทะเบียนการออกแบบของคนไทยและต่างชาติในประเทศไทย ปี ๒๕๔๓- ๒๕๕๗

ที่มา: องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (<http://www.wipo.int>)

นอกจากนี้ โครงสร้างพื้นฐานของระบบวิจัยของไทยยังมีความอ่อนแอ โดยขาดแคลนนักวิจัยและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งปริมาณและคุณภาพ ขาดแคลนเครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการวิจัยที่ทันสมัย เนื่องจากการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์ใหม่หรืออุปกรณ์ทดแทนในสถาบันศึกษาหรือสถาบันวิจัยยังมีข้อจำกัดอยู่มาก

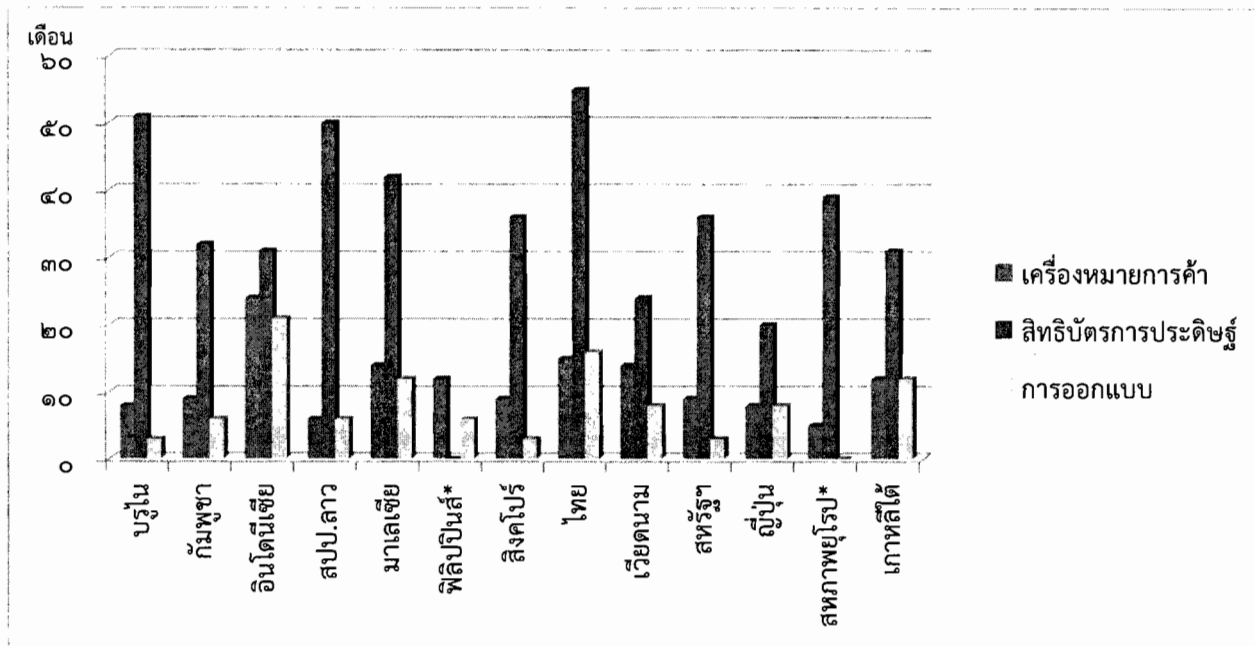
๑.๕.๓ งานค้างสะสมและความล่าช้าในการคุ้มครองและจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งอาจกระทบต่อการดำเนินธุรกิจและการตัดสินใจลงทุน กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหลักด้านการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งขณะนี้เผชิญความท้าทายอย่างมากเพราะมีคำขอจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาค้างสะสมเป็นจำนวนมาก เนื่องจากได้รับคำขอจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในส่วนของ การยื่นขอจดทะเบียนสิทธิบัตรมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเฉลี่ย (๒๕๕๕-๒๕๕๘) ร้อยละ ๕.๒ ต่อปี การยื่นขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ย (๒๕๕๕-๒๕๕๘) ร้อยละ ๕.๐ ต่อปี แต่กรมทรัพย์สินทางปัญญามีข้อจำกัดด้านบุคลากรที่เป็นผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้า ซึ่งมีหน้าที่ในการตรวจสอบและสั่งรับจดทะเบียน โดยข้อมูล ณ เดือนเมษายน ๒๕๕๙ กรมทรัพย์สินทางปัญญามีผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรและนายทะเบียนเครื่องหมายการค้า รวม ๕๙ คน แม้ที่ผ่านมามาจะมีความพยายามเพื่อแก้ไขปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพ การรับจด

ทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา เช่น การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) และการ Outsource งานสืบค้นข้อมูลเบื้องต้น^๑ เป็นต้น แต่ก็ยังไม่สามารถจัดปัญหาทางค้างสะสมจำนวนมากได้ (ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ มีคำขอจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาค้างสะสมจำนวน ๖๓,๘๘๘ คำขอ) จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาของไทยต้องได้รับจัดสรรอัตรากำลังผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้าเพิ่ม โดยเฉพาะในสาขาเทคโนโลยีที่ขาดแคลนและต้องอาศัยความเชี่ยวชาญ เช่น ไบโอเทคโนโลยี นาโนเทคโนโลยี เคมี ฟิสิกส์ วิศวกรรม เป็นต้น เพื่อที่จะสามารถเพิ่มจำนวนบุคลากรที่ทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรและจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพ ฝึกปรือความเชี่ยวชาญและความชำนาญของผู้ตรวจสอบ

ปัจจุบัน กรมทรัพย์สินทางปัญญาใช้เวลาในการจดทะเบียนสิทธิบัตรการประดิษฐ์ สิทธิบัตรการออกแบบ และเครื่องหมายการค้า เฉลี่ยคำขอละ ๕๕ เดือน ๑๖ เดือน และ ๑๕ เดือน ตามลำดับ (แผนภาพที่ ๙) โดยหากเปรียบเทียบกับต่างประเทศแล้วพบว่า ไทยใช้เวลาในการจดทะเบียนสิทธิบัตรเฉลี่ยนานที่สุดในอาเซียน (๕๕ เดือน) รองลงมา คือ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (๕๐ เดือน) และมาเลเซีย (๔๒ เดือน) ประเทศที่ใช้เวลาในการจดทะเบียนสิทธิบัตรเฉลี่ยเร็วที่สุดในอาเซียน ๓ อันดับแรก ได้แก่ เวียดนาม (๒๔ เดือน) อินโดนีเซีย (๓๑ เดือน) และกัมพูชา (๓๒ เดือน) ตามลำดับ ระยะเวลาการจดทะเบียนสิทธิบัตรเฉลี่ยของสหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น ได้แก่ ๓๖ เดือน ๓๑ เดือน และ ๒๐ เดือนตามลำดับ

^๑กรมทรัพย์สินทางปัญญายังไม่สามารถ Outsource งานพิจารณาสั่งการและตรวจสอบสาระสำคัญของการประดิษฐ์ที่มายื่นขอจดสิทธิบัตรให้กับบุคคลภายนอกไปช่วยทำงานได้ เนื่องจากกฎหมายระบุให้ผู้ที่ทำหน้าที่ส่งรับหรือไม่รับจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาต้องเป็นข้าราชการเท่านั้น เพราะเป็นการใช้อำนาจทางปกครองและต้องเป็นผู้ที่เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง ต้องรับภาระความรับผิดชอบตามกฎหมายในกระบวนการอุทธรณ์ และการฟ้องร้องในชั้นศาล มีความน่าเชื่อถือ เป็นกลาง ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน สามารถรักษาความลับข้อมูล ซึ่งหน่วยงานทรัพย์สินทางปัญญาในต่างประเทศก็ปฏิบัติเช่นเดียวกัน คือ ใช้บุคลากรภายในเป็นผู้ตรวจสอบ ไม่ Outsource งานด้านการตรวจสอบให้บุคคลภายนอก

แผนภาพที่ ๙ : ระยะเวลาการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาของไทยและต่างประเทศ

*** *หมายเหตุ - ไม่มีข้อมูลระยะเวลาการจดทะเบียนสิทธิบัตรของฟิลิปปินส์
 - สหภาพยุโรปใช้ระบบการจดทะเบียนการออกแบบโดยไม่ได้ตรวจสอบก่อน แต่จะเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียสามารถคัดค้านภายหลังจากจดทะเบียนได้
 ที่มา: ข้อมูลจากกรมทรัพย์สินทางปัญญา ณ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๘

ตารางที่ ๑ : เปรียบเทียบภาระงานของผู้ตรวจสอบไทยและต่างประเทศ

ประเทศ	เครื่องหมายการค้า	สิทธิบัตร	การออกแบบ
ไทย	๒,๔๙๔	๓๒๕	๔๘๕
สหรัฐอเมริกา	๑,๐๖๑	๖๙	๒๕๐
สหภาพยุโรป	๕๐๒	๗๗	๓,๖๒๑
มาเลเซีย	๓๓๒	๗๑	๑๑๑
สิงคโปร์	๑,๐๘๔	๑๐๓	N/A
เวียดนาม	๕๗๐	๗๗	๒๑๐

ที่มา: กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์

ทั้งนี้ แม้ว่าหลักการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาจะให้ความคุ้มครองย้อนหลังนับตั้งแต่วันที่ยื่นคำขอจดทะเบียน แต่หากการตรวจสอบคำขอล่าช้า และยังไม่สามารถประกาศผลการพิจารณาได้ว่าคำขอจะได้รับการจดทะเบียนหรือไม่ ผู้ยื่นคำขอ ผู้ประกอบการ นักธุรกิจ จะขาดความมั่นใจว่า คำขอจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญานั้นจะได้รับการอนุมัติให้จดทะเบียนหรือไม่ และอาจไม่กล้านำทรัพย์สินทางปัญญาดังกล่าวไปซื้อ-ขายหรือใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ รวมถึงเมื่อมีการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาเกิดขึ้น ก็ยังไม่สามารถ

ดำเนินคดีเอาผิดกับผู้ละเมิดตามกฎหมาย ทำให้การจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาซ้ำส่งผลอย่างมากต่อการประกอบธุรกิจหรือการตัดสินใจลงทุน

ล่าสุด คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบการเพิ่มอัตราข้าราชการของกรมทรัพย์สินทางปัญญา จำนวน ๑๒๐ อัตรา โดยแบ่งเป็น ๓ ระยะ ดังนี้ (๑) ปีงบประมาณ ๒๕๕๙ จำนวน ๕๒ อัตรา (๒) ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ จำนวน ๓๗ อัตรา และ (๓) ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ จำนวน ๓๑ อัตรา ซึ่งจะส่งผลให้ไทยมีผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรการประดิษฐ์เป็น ๙๘ คน ผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรการออกแบบเป็น ๑๙ คน และนายทะเบียนเครื่องหมายการค้าเป็น ๔๐ คน ภายในปี ๒๕๖๑

นอกจากปัญหาเรื่องข้อจำกัดของบุคลากรแล้ว กรมทรัพย์สินทางปัญญายังประสบปัญหาเรื่องการบริหารงานของหน่วยงานให้มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ เนื่องจากเป็นหน่วยงานราชการ การบริหารรายได้งบประมาณ และบุคลากรจึงอยู่ภายใต้กฎระเบียบและกรอบการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งแตกต่างจากสำนักงานทรัพย์สินทางปัญญาของหลายประเทศที่มีการบริหารจัดการที่คล่องตัว ทั้งด้านงบประมาณและบุคลากร (ตารางที่ ๒) ทำให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้สร้างสรรค์ นักวิจัย เจ้าของสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา และนักลงทุน ที่จะเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าของประเทศได้มากกว่า

ตารางที่ ๒ : รูปแบบการบริหารงานสำนักงานทรัพย์สินทางปัญญาในต่างประเทศ

หัวข้อ	สหรัฐอเมริกา	เกาหลีใต้	ญี่ปุ่น	ฟิลิปปินส์	มาเลเซีย	สิงคโปร์
ชื่อหน่วยงาน	United States Patent and Trademark Office (USPTO)	Korean Intellectual Property Office (KIPO)	Japan Patent Office (JPO)	Intellectual Property Office of the Philippines (IPOPPL)	Intellectual Property Corporation of Malaysia (MyIPO)	Intellectual Property Office of Singapore (IPOS)
สังกัด	กระทรวงพาณิชย์	กระทรวงการค้า อุตสาหกรรม และพลังงาน	กระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และ อุตสาหกรรม	กระทรวงการค้าและ อุตสาหกรรม	กระทรวงการค้า ภายใต้นและผู้บริโภค	กระทรวงกฎหมาย
หน้าที่	จดทะเบียนสิทธิบัตร และเครื่องหมายการค้า+ประสานการปราบปราม	จดทะเบียนสิทธิบัตร และเครื่องหมายการค้า+ประสานการปราบปราม	จดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา+ประสานการปราบปราม	จดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา+ประสานการปราบปราม	จดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา	จดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา และพันธุ์พืชใหม่
แหล่งรายได้	ค่าธรรมเนียม+รัฐสนับสนุน	ค่าธรรมเนียม+รัฐสนับสนุน	ค่าธรรมเนียม	ค่าธรรมเนียม	ค่าธรรมเนียม	ค่าธรรมเนียม
การบริหารจัดการรายได้	มีอิสระในการบริหารจัดการ	มีอิสระในการบริหารจัดการ	มีอิสระในการบริหารจัดการ	มีอิสระในการบริหารจัดการ	มีอิสระในการบริหารจัดการ	มีอิสระในการบริหารจัดการ
การบริหารจัดการบุคลากร	มีอิสระในการบริหารจัดการ	มีอิสระในการบริหารจัดการ	ภายใต้หลักเกณฑ์ที่รัฐกำหนด	ภายใต้หลักเกณฑ์ที่รัฐกำหนด	มีอิสระในการบริหารจัดการ	มีอิสระในการบริหารจัดการ

๑.๕.๔ ปัญหาการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาและการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญายังมีอยู่ทั้งในท้องตลาดและบนอินเทอร์เน็ต ยังพบปัญหาการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาในหลายพื้นที่การค้าสำคัญของไทย เช่น บ้านหม้อ คลองถม ศูนย์การค้ามาบุญครอง รวมทั้งพื้นที่การค้าตลาดใกล้ชายแดนและแหล่งท่องเที่ยว เช่น ตลาดโรงเกลือ ไนท์บาซาร์ หาดป่าตอง เป็นต้น

นอกจากนี้ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้รูปแบบการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาเปลี่ยนไป จากเดิมที่พบการละเมิดในพื้นที่การค้า เป็นการละเมิดบนอินเทอร์เน็ตมากขึ้น รวมถึงการละเมิดสัญญาณ

เคเบิลและสัญญาณดาวเทียม ซึ่งการละเมิดเหล่านี้ส่งผลต่อเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาอย่างกว้างขวางและรุนแรงมากขึ้น และทำให้สภาพแวดล้อมและบรรยากาศไม่เอื้อต่อการส่งเสริมการสร้างสรรค คิดค้นนวัตกรรมใหม่ และบั่นทอนความเชื่อมั่นของนักลงทุนของไทยและต่างประเทศ ในขณะที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ก็ไม่ได้กำหนดให้การกระทำความผิดตามกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาเป็นมูลฐานความผิดในการร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งระงับหรือสกัดกั้นการแพร่หลายของข้อมูลที่มีการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาบนอินเทอร์เน็ต จึงทำให้มีการละเมิดบนอินเทอร์เน็ตสูงขึ้น

การบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาของไทยเป็นมาตรการทางอาญาควบคู่ไปกับมาตรการทางแพ่ง ซึ่งเจ้าของสิทธิส่วนใหญ่ประสงค์จะได้รับชดเชยค่าเสียหายทางแพ่งที่ได้รับจากการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญามากกว่าการนำตัวผู้ละเมิดมาลงโทษทางอาญา

การจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์เพลงในประเทศไทยทำโดยผ่านบริษัทจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ ซึ่งปัจจุบันมีถึง ๒๔ บริษัท โดยแต่ละบริษัทกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และค่าลิขสิทธิ์เอง ไม่ได้ผ่านองค์กรจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ ซึ่งเป็นองค์กรกลาง ไม่แสวงหากำไร เหมือนในหลายประเทศ จึงพบปัญหาเรื่องการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ซ้ำซ้อน เนื่องจากในบางกรณีครูเพลงอาจโอนลิขสิทธิ์หรืออนุญาตให้ผู้จัดเก็บค่าลิขสิทธิ์หลายรายทำการจัดเก็บ นอกจากนี้ ยังมีกรณีแอบอ้างเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ไปเรียกเก็บค่าลิขสิทธิ์ เนื่องจากประเทศไทยยังขาดกลไกหรือระบบที่ผู้ใช้งานลิขสิทธิ์จะสามารถตรวจสอบความเป็นเจ้าของงานลิขสิทธิ์ที่แท้จริงเพื่อความเป็นธรรม จึงส่งต่อผลกระทบการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการร้านอาหาร โรงแรม คาราโอเกะ หรือผู้ใช้งานลิขสิทธิ์อื่น ๆ อาจถูกข่มขู่หรือต้องจ่ายค่าลิขสิทธิ์ซ้ำซ้อน

นอกจากนี้ ยังมีผู้ส่งออกไทยที่ประสบความสำเร็จในการส่งออกสินค้าและบริการจนเป็นที่ยอมรับในต่างประเทศ แต่ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศที่ส่งออก ทำให้ประสบปัญหาเรื่อง สินค้าและบริการส่งออกจากไทยถูกละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาในต่างประเทศ เช่น ถูกปลอมแปลงเครื่องหมายการค้า ทำให้ผู้บริโภคสับสนว่าเป็นสินค้าจากไทยหรือไม่ เพราะสินค้าปลอมที่มีคุณภาพไม่ได้มาตรฐานหรือไม่ดีเท่าสินค้าจริง จึงอาจส่งผลเสียต่อภาพลักษณ์ของสินค้าที่จริง ทำให้สูญเสียตลาดได้ หรือกรณีถูกกลั่นกลอนนำเครื่องหมายการค้าของไทยไปยื่นจดทะเบียนไว้ก่อนในต่างประเทศ ทำให้เจ้าของที่แท้จริงอาจต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อดำเนินการทางกฎหมายหรือเสียค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องหมายการค้าคืนมา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมและสร้างองค์ความรู้ให้ผู้ประกอบการและผู้ส่งออกไทยในการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศที่ส่งออก เพื่อป้องกันการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของไทยในต่างประเทศและสามารถบังคับใช้กฎหมายกับผู้ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเคร่งครัดเพื่อรักษาสิทธิตามกฎหมาย

๑.๕.๕ การลักลอบนำทรัพยากรพันธุกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรมของไทยไปใช้ประโยชน์อย่างไม่เหมาะสม ไทยเป็นประเทศที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรม แต่ระบบการคุ้มครองป้องกันการนำทรัพยากรพันธุกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรมของไทยเพื่อไม่ให้มีผู้นำไปใช้อย่างไม่เหมาะสมยังไม่มีประสิทธิภาพ จึงพบปัญหาต่างชาดลักลอบนำทรัพยากรพันธุกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรมของไทยไปใช้ เช่น กรณีการนำชื่อ “ถาซัดัดตน” ไปจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าในญี่ปุ่น กรณีการนำพันธุ์ข้าวหอมมะลิไทยไปวิจัยเพื่อปรับปรุงพันธุ์ในสหรัฐอเมริกา หรือการใช้ถ้อยคำ สัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายการค้าซึ่งอาจสร้างความสับสนแก่ผู้บริโภคว่าเป็นข้าวหอมมะลิจากประเทศไทย เป็นต้น

ยังมีปัญหาเรื่องฐานข้อมูลทรัพยากรพันธุกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรมของไทยที่ยังไม่สมบูรณ์ ไม่ครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่นในทุกสาขา อีกทั้งมีรูปแบบแตกต่างกันตามภารกิจของแต่ละหน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น ฐานข้อมูลทรัพยากรพันธุกรรมของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ ฐานข้อมูลพันธุ์พืชของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฐานข้อมูลมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของกระทรวงวัฒนธรรม และฐานข้อมูลภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยของกระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น ไทยยังไม่มีเก็บข้อมูลที่เป็นมาตรฐาน ขาดการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน และยังไม่มีการคลังข้อมูลของชาติ (National Digital Library) เพื่อประโยชน์ในการวิจัยและพัฒนาต่อยอด และคุ้มครองทรัพยากรพันธุกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรมของไทย

ในขณะที่อินเดียมีการจัดทำห้องสมุดดิจิทัลสำหรับภูมิปัญญาท้องถิ่น (Traditional Knowledge Digital Library : TKDL) รวบรวมองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับสมุนไพร ครอบคลุมสูตรยาอายุรเวช ๓๕,๐๐๐ ตำรับ และได้เชื่อมโยงข้อมูลนั้นกับสำนักงานสิทธิบัตรของต่างประเทศ ดังนั้น เมื่อมีผู้ยื่นขอจดทะเบียนสิทธิบัตรที่จะเกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น สมุนไพรของอินเดีย สำนักงานสิทธิบัตรของต่างประเทศก็จะสามารถตรวจสอบกับห้องสมุดดิจิทัลสำหรับภูมิปัญญาท้องถิ่น (Traditional Knowledge Digital Library : TKDL) ของอินเดียว่ามีความซ้ำซ้อนกันหรือมีความใหม่หรือไม่ เพื่อป้องกันผู้แอบอ้างเอาภูมิปัญญาของอินเดียไปจดสิทธิบัตร

นอกจากนี้ ไทยยังขาดกลไกที่มีประสิทธิภาพในการติดตามเฝ้าระวังการนำทรัพยากรพันธุกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรมของไทยไปใช้ประโยชน์อย่างไม่เหมาะสม และยังไม่มีการกลไกในการติดตามตรวจสอบ (check points) การปฏิบัติตามข้อกำหนดเรื่องการเปิดเผยแหล่งที่มา ขออนุญาตก่อนใช้ และแบ่งปันผลประโยชน์จากการต่อยอดหรือใช้ทรัพยากรพันธุกรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นกลับคืนสู่ชุมชนผู้เป็นเจ้าของทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่น

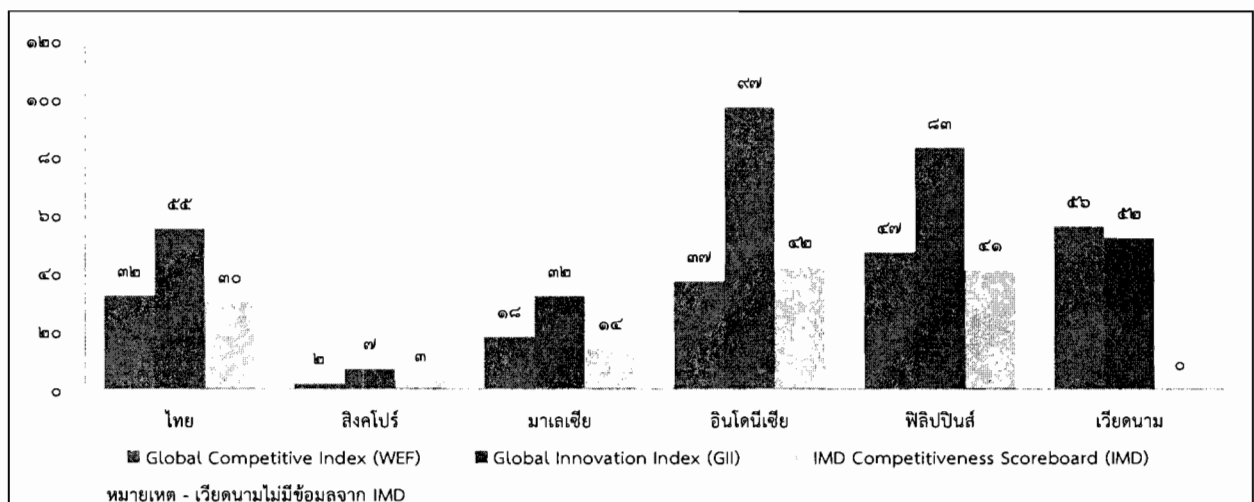
๑.๕.๖ ชุมชนยังไม่เข้าใจถึงประโยชน์ของการขึ้นทะเบียนสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ปัจจุบันมีสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์จาก ๔๔ จังหวัด (๖๗ รายการ) จาก ๗๗ จังหวัดของไทยที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์แล้ว แต่ยังมีอีก ๑๔ จังหวัดที่ยังไม่มีการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ สงขลา นครสวรรค์ กำแพงเพชร ลพบุรี อัญญา ระนอง สระแก้ว กาญจนบุรี กระบี่ สมุทรสาคร สตูล ตาก สิงห์บุรี และกรุงเทพมหานคร และกรมทรัพย์สินทางปัญญาอยู่ระหว่างการพิจารณาคำขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์จาก ๑๔ จังหวัด เช่น ข้าวหอมกระดังงานราธิวาส มะม่วงน้ำดอกไม้สีทองบางคล้า เนื้อโคขุนโพนยางคำ เสือจันทบุรี เป็นต้น ส่วนหนึ่งเป็นเพราะประชาชนหรือผู้ผลิตในชุมชน อำเภอหรือจังหวัด ยังขาดความเข้าใจในเรื่อง การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และประโยชน์ที่จะได้รับ หรือยังไม่สามารถรวมกลุ่มผู้ผลิตเพื่อยื่นคำขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ได้ ซึ่งการผลิตสินค้าให้ได้มาตรฐานและคุณภาพตามหลักเกณฑ์ของการขึ้นทะเบียนเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์เป็นเรื่องที่ต้องสร้างความเข้าใจให้กับชุมชนที่จะต้องเรียนรู้และให้ความสำคัญ ต้องจัดให้มีการควบคุมมาตรฐานและคุณภาพของสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เนื่องจากหลักเกณฑ์สำคัญของการขึ้นทะเบียนสินค้าเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ คือ สินค้าจะต้องได้มาตรฐาน มีการควบคุมคุณภาพการผลิตตามที่กำหนดไว้ ซึ่งจะส่งผลเป็นการยกระดับราคาสินค้า เช่น ส้มโอทับทิมสยามปากพนังที่เดิมขายลูกละ ๑๐๐ บาท แต่ราคาสินค้าเพิ่มขึ้นเป็นลูกละ ๔๐๐ บาท เมื่อขึ้นทะเบียนเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ข้าวสังข์หยดเมืองพัลลึง เดิมกิโลกรัมละ ๕๐ บาท ราคาเพิ่มขึ้นเป็นกิโลกรัมละ ๙๐ บาท เป็นต้น

๑.๖ ทริพีสินทางปัญญาและขีดความสามารถการแข่งขันของไทย

๑.๖.๑ ในปี ๒๕๕๘ สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาการบริหารจัดการหรือสถาบันไอเอ็มดี (International Institute for Management Development : IMD) จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของไทยอยู่ในอันดับที่ ๓๐ จาก ๖๑ ประเทศ โดยลดลงจากในปี ๒๕๕๗ ซึ่งอยู่ในอันดับที่ ๒๙ ในขณะที่ World Economic Forum (WEF) ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของไทยอยู่ในอันดับที่ ๓๒ จาก ๑๔๔ ประเทศ จากเดิม อยู่ในอันดับที่ ๓๑ ในปี ๒๕๕๗ โดยในรายงานของทั้งสองสถาบันสรุปตรงกันว่า ไทยยังมีความอ่อนแอด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านการลงทุนในการวิจัยและพัฒนา การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวนบุคลากรทางการวิจัยและพัฒนา จำนวนสิทธิบัตรและการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา กล่าวคือ คนไทยมีการยื่นขอจดทะเบียนสิทธิบัตรค่อนข้างน้อย (แผนภาพที่ ๕) หรือประมาณ ๓ คำขอต่อ ๑๐๐,๐๐๐ คน (หากเปรียบเทียบกับประเทศอาเซียนอื่นที่ถูกจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันในลำดับต้น ได้แก่ สิงคโปร์ จำนวน ๑๐๑ คำขอ มาเลเซีย ๗.๗ คำขอ และประเทศพัฒนาแล้ว เช่น ญี่ปุ่น ๓๗๑ คำขอ เกาหลี ๔๔๕ คำขอ สหรัฐอเมริกา ๑๕๘ คำขอ เป็นต้น^๖)

๑.๖.๒ ในปี ๒๕๕๘ องค์กรทรัพย์สินทางปัญญาโลกมหาวิทยาลัยคอร์แนลและ INSEAD (Institut European d'Administration des Affaires) ได้จัดอันดับดัชนีประเทศที่มีนวัตกรรมของโลก (Global Innovation Index : GII) ของไทยอยู่ในอันดับที่ ๕๕ จาก ๑๔๑ ประเทศ โดยพิจารณาจาก ๗๙ ตัวชี้วัด เช่น เสถียรภาพทางการเมือง สภาพแวดล้อมทางกฎระเบียบและการดำเนินธุรกิจ การศึกษา การบริการออนไลน์ของภาครัฐ ผู้ใช้แรงงานที่มีความรู้ (knowledge workers) การจดทะเบียนสิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า การส่งออกสินค้าและบริการที่มีการสร้างสรรค์ เป็นต้น โดยปัจจัยที่เป็นจุดอ่อนของไทย เช่น กฎระเบียบภายใน ผู้ใช้แรงงานที่มีความรู้ การเชื่อมโยงองค์ความรู้/นวัตกรรมไปต่อยอดในเชิงพาณิชย์ (innovation linkage) และการกระจายความรู้หรือถ่ายทอดทางเทคโนโลยี (knowledge diffusion) เป็นต้น

แผนภาพที่ ๑๐ : เปรียบเทียบการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันและนวัตกรรมของไทยและสมาชิกอาเซียน ปี ๒๕๕๘

^๖ ที่มา: IMD World Competitiveness Yearbook ๒๐๑๕

๑.๖.๓ ในปี ๒๕๕๘ ธนาคารโลกจัดอันดับประเทศที่มีนโยบายและมาตรการที่เอื้อต่อการทำธุรกิจ หรือ ความง่ายต่อการทำธุรกิจ (Ease of doing business) โดยไทยอยู่ในอันดับที่ ๔๙ จาก ๑๘๙ ประเทศ ลดลงจากอันดับที่ ๔๖ ในปี ๒๕๕๗ ซึ่งปัจจัยหนึ่งที่ธนาคารโลกให้ความสำคัญ คือ กฎหมายที่ไม่เอื้อต่อการทำธุรกิจ โดยเฉพาะธุรกิจที่เน้นนวัตกรรมเป็นตัวขับเคลื่อน

๑.๖.๔ ล่าสุด IMD จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของไทยขยับจากอันดับที่ ๓๐ ในปี ๒๕๕๘ เป็นอันดับที่ ๒๘ ในปี ๒๕๕๙ โดยปัจจัยด้านประสิทธิภาพภาครัฐมีอันดับดีขึ้น ปัจจัยด้านสภาวะเศรษฐกิจอยู่ในอันดับที่คงที่ แต่ปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐานและประสิทธิภาพของภาคธุรกิจมีอันดับลดลง

ตารางที่ ๓ : ผลการจัดอันดับความสามารถการแข่งขันของประเทศไทย พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๙

ประเด็น	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙
ภาพรวม	๓๐	๒๗	๒๙	๓๐	๒๘
- สภาวะทางเศรษฐกิจ	๑๕	๙	๑๒	๑๓	๑๓
- ประสิทธิภาพภาครัฐ	๒๖	๒๒	๒๘	๒๗	๒๓
- ประสิทธิภาพภาคธุรกิจ	๒๓	๑๘	๒๕	๒๔	๒๕
- โครงสร้างพื้นฐาน	๔๙	๔๘	๔๘	๔๖	๔๙

ที่มา: www.imd.org

๒. วิธีการปฏิรูป

จากการวิเคราะห์ปัญหา รวมทั้งการจัดสัมมนาระดมความคิดเห็นของภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๙ คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านเศรษฐกิจพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญาของไทยตลอดวงจรวัฏจักรของทรัพย์สินทางปัญญา (value chain) ตั้งแต่ (๑) ด้านการสร้างสรรค์ (Creation) (๒) ด้านการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา (Protection) (๓) ด้านการใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ (Commercialization) และ (๔) ด้านการบังคับใช้กฎหมาย (Enforcement)

๒.๑ การปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญามีวัตถุประสงค์หลัก ๗ ประการ ได้แก่

(๑) เพื่อยกระดับความสำคัญของเรื่องการพัฒนาาระบบทรัพย์สินทางปัญญาเป็นวาระแห่งชาติ ที่หน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องให้ความสำคัญและร่วมดำเนินการขับเคลื่อนให้ได้ผลเป็นรูปธรรมจริง

(๒) เพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญา และสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาให้เกิดขึ้นในสังคมไทย

(๓) เพื่อพัฒนาระบบนิเวศน์หรือสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์และใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญาเชิงพาณิชย์ เพื่อให้คนไทยได้สร้างสรรค์และเป็นเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญามากขึ้น

(๔) เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพระบบการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของไทยให้ได้มาตรฐานสากล

(๕) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การประสานงาน และบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในวงจรวัฏจักรทรัพย์สินทางปัญญา

(๖) เพื่อลดและขจัดการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของไทยทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศ ตลอดจนทำให้ทรัพย์สินทางปัญญาไทยได้รับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศที่ส่งออก

(๗) เพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาต่อยอดทรัพยากรพันธุกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรมของไทย จัดปัญหาการนำทรัพยากรพันธุกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรมของไทยไปใช้ประโยชน์อย่างไม่เหมาะสม เพื่อให้ชุมชนและท้องถิ่นสามารถสร้างรายได้จากทรัพย์สินทางปัญญาสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากรพันธุกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรมของไทย

๒.๒ แนวทางการปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญา แบ่งเป็น ๒ ระดับ คือ

๒.๒.๑ การปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญาในภาพรวมเชิงนโยบายระดับชาติ โดยกำหนดให้การปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญาของไทยเป็นวาระแห่งชาติ (national agenda) ดังนี้

ระยะสั้น (กรกฎาคม ๒๕๕๙ – มิถุนายน ๒๕๖๐) เสนอให้คณะรัฐมนตรีประกาศให้เรื่องการปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญาไทยเป็นวาระแห่งชาติ (national agenda) ที่ต้องได้รับความสำคัญในลำดับต้น เพราะเป็นพื้นฐานสำคัญในการขับเคลื่อนสู่ประเทศไทย ๔.๐ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะต้องปฏิรูปในแต่ละด้าน ทั้งด้านการส่งเสริมการสร้างสรรค์ การคุ้มครองและจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา การบังคับใช้กฎหมาย และการใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ เป็นต้น ตามข้อ ๒.๒.๒ จะต้องให้ความร่วมมือ สนับสนุน และดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางการปฏิรูปที่กำหนดไว้ ต้องมีการรายงานความคืบหน้าต่อนายกรัฐมนตรีในฐานะประธานคณะกรรมการนโยบายทรัพย์สินทางปัญญาแห่งชาติและ/หรือคณะรัฐมนตรี เพื่อประเมินผล แก้ไขปัญหาและอุปสรรค และกำกับดูแลการปฏิบัติงาน

ระยะยาว (กรกฎาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป) เสนอให้รัฐบาลบรรจุเรื่อง การปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญา ไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (๒๕๖๐-๒๕๖๔) และยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เพื่อความต่อเนื่องด้านนโยบายและเป็นกรอบในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระยะยาวต่อไป

๒.๒.๒ การปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญาด้านต่างๆ ประกอบด้วยปฏิรูป ๖ ด้านที่สำคัญ ดังนี้

ระยะสั้น (กรกฎาคม ๒๕๕๙ – มิถุนายน ๒๕๖๐)

(๑) ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ นักสร้างสรรค์ นักวิจัย ประชาชนทั่วไป และผู้เกี่ยวข้องตลอดวงจรทรัพย์สินทางปัญญา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญา มีจิตสำนึกและค่านิยมในการเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา เห็นความสำคัญของการสร้างสรรค์ ทรัพย์สินทางปัญญา และนวัตกรรมสู่การใช้ประโยชน์ทรัพย์สินทางปัญญาเชิงพาณิชย์

โดยนอกจากการให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไป จำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ให้มีความเชี่ยวชาญในเชิงเทคนิคที่จำเป็นในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา เช่น การพัฒนาองค์ความรู้ความเชี่ยวชาญให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติของกรมทรัพย์สินทางปัญญา (ผู้ตรวจสอบสิทธิบัตร นายทะเบียนเครื่องหมายการค้า) นักวิจัย นักวิทยาศาสตร์ นักสร้างสรรค์ สถาบันการศึกษา ให้มีความรู้ในเรื่องการสืบค้นฐานข้อมูลสิทธิบัตร และการยื่นคำขอจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา ผู้ประกอบการมีความรู้เรื่องการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา รวมถึงเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาและสถาบันการเงินมีความรู้ด้านการประเมินมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อนำทรัพย์สินทางปัญญาเป็นหลักประกันในการขอสินเชื่อหรือซื้อขายจับคู่ธุรกิจ เป็นต้น

แนวทางการดำเนินการ (เพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ) ได้แก่

(๑.๑) เยาวชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา : สอดแทรกแนวคิดเรื่อง การสร้างสรรค์ ทรัพย์สินทางปัญญา สร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาในหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนในระบบการศึกษาของไทย ทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับอุดมศึกษา และการศึกษาต่อเนื่อง โดยกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจนในแต่ละระดับ เช่น ระดับประถมศึกษา เน้นการปลูกฝังเรื่อง การสร้างสรรค์ การเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของตนเองและผู้อื่น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เน้นการปกป้องและคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของตนเอง ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เน้นการส่งเสริมการสร้างสรรค์ การพัฒนาต่อยอดจากสิ่งที่มีอยู่ในชุมชน และการใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เป็นต้น (กระทรวงศึกษาธิการ/กระทรวงพาณิชย์)

(๑.๒) ผู้ประกอบการ ผู้สร้างสรรค์ ศิลปิน ชุมชน และประชาชนทั่วไป: ประชาสัมพันธ์สร้างความตระหนักและความรับรู้ถึงความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องนี้โดยตรงจะมีบทบาทสำคัญในเรื่องนี้ แต่ก็จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือและการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การจัดกิจกรรมกระตุ้นและส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ความตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา เช่น การจัดกิจกรรมประกวดความคิดสร้างสรรค์ การรณรงค์ไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ รณรงค์ให้เห็นประโยชน์ในการอนุรักษ์ปกป้อง คุ้มครอง และต่อยอดศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น (กระทรวงพาณิชย์)

(๑.๓) นักวิจัย นักวิทยาศาสตร์ นักประดิษฐ์ สถาบันการศึกษา ผู้ประกอบการ : จัดฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านทรัพย์สินทางปัญญา โดยเฉพาะเรื่องการค้าของจดทะเบียนสิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้า การเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลสิทธิบัตรเพื่อให้นักวิจัยสามารถต่อยอดนำไปสู่การพัฒนานวัตกรรมใหม่ที่สามารถขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาและใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ สามารถตอบสนองความต้องการของตลาดได้ (กระทรวงศึกษาธิการ/กระทรวงพาณิชย์/กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี)

(๑.๔) ผู้ประกอบวิชาชีพ ตัวแทนยื่นคำขอจดสิทธิบัตร ผู้ประเมินราคาทรัพย์สินทางปัญญา : จัดให้มีระบบการทดสอบและควบคุมมาตรฐานวิชาชีพของผู้ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและตัวแทนยื่นคำขอจดสิทธิบัตร (patent agent) และผู้ประเมินราคาทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ (กระทรวงพาณิชย์)

(๒) ด้านการส่งเสริมการสร้างสรรค์ทรัพย์สินทางปัญญา และการนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เพื่อส่งเสริมการสร้างสรรค์ทรัพย์สินทางปัญญาให้สามารถตอบสนองความต้องการของตลาด ผ่านการสืบค้นและวิเคราะห์ข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญาและข้อมูลตลาดก่อนการวิจัยสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์

แนวทางการดำเนินการ ได้แก่

(๒.๑) จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาด้านการพัฒนานวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา (IP and Innovation Support Center) โดยร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สถาบันวิจัย สถาบันการศึกษา และผู้ประกอบการขนาดใหญ่ เพื่อให้ประเทศไทยมีหน่วยงานที่สามารถให้คำปรึกษาและข้อมูลในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาได้อย่างครบวงจร โดยในเบื้องต้นเป็นหน่วยงานในกรมทรัพย์สินทางปัญญาที่ทำหน้าที่ให้คำแนะนำแก่ผู้ประกอบการ นักธุรกิจ นักวิจัย ด้านการสร้างสรรค์ทรัพย์สินทางปัญญาที่สามารถจดทะเบียน

คุ้มครองและใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้ โดยการศึกษาวิเคราะห์ฐานข้อมูลสิทธิบัตรของกรมทรัพย์สินทางปัญญา (IP landscape/Patent mapping) เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้ประกอบการ นักวิจัยใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และสิ่งประดิษฐ์ที่สามารถตอบสนอง/ความต้องการของตลาดและผู้บริโภค (Technology and Market Watch) และสามารถคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาได้ รวมถึงการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมจากสิทธิบัตรที่หมดอายุแล้วหรือ open source หรือ open innovation เพื่อกระตุ้นให้เกิดการประดิษฐ์ในประเทศและลดการพึ่งพาเทคโนโลยีต่างชาติ (กระทรวงพาณิชย์/กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี/กระทรวงศึกษาธิการ/สถาบันการศึกษา)

(๒.๒) พัฒนาระบบฐานข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญาของไทย ซึ่งปัจจุบันจัดเก็บโดยกรมทรัพย์สินทางปัญญาให้ทันสมัย มีข้อมูลที่มีคุณภาพ ครบถ้วนสมบูรณ์ เข้าถึงข้อมูลได้ง่าย และสามารถเชื่อมโยงกับหน่วยงานทรัพย์สินทางปัญญาในต่างประเทศ เพื่อให้ นักวิจัย นักประดิษฐ์ และผู้สนใจของไทยสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย เพื่อใช้ประกอบการสร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งรวมถึงข้อมูลสิทธิบัตรที่หมดอายุแล้ว เพื่อให้สามารถนำองค์ความรู้จากสิทธิบัตรดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ โดยเฉพาะผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมของไทย (กระทรวงพาณิชย์)

(๒.๓) จัดให้มีงานแฟร์เพื่อซื้อขายทรัพย์สินทางปัญญาของไทย (IP Fair) ตลาดกลาง และตลาดออนไลน์บนเว็บไซต์เพื่อเป็นช่องทางจับคู่ธุรกิจระหว่างผู้ซื้อ ผู้ขาย และผู้ลงทุนด้านทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อให้เกิดการค้าและการนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์อย่างแท้จริง (กระทรวงพาณิชย์)

(๒.๔) จัดทำคู่มือการประเมินมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญาสำหรับผู้ประกอบการและสถาบันการเงินที่ได้มาตรฐานสากล เพื่อเป็นแนวทางในการประเมินมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญาที่เหมาะสมประกอบการซื้อ-ขาย จับคู่ธุรกิจ และเป็นหลักประกันในการพิจารณาสินเชื่อ ซึ่งจะช่วยให้อำนวยความสะดวกเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาในการขอสินเชื่อจากสถาบันการเงินเพื่อการต่อยอด เพื่อนำทรัพย์สินทางปัญญาเข้าสู่ตลาดหรือผลิตในระดับพาณิชย์ได้สะดวกขึ้น (กระทรวงพาณิชย์)

(๒.๕) ศึกษาวิเคราะห์เพื่อจัดให้มีมาตรการทางภาษี มาตรการส่งเสริมทางการเงิน ตลาดทุน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศ ตลอดจนการส่งเสริมการลงทุนที่ให้นักลงทุนต่างชาติมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับไทย (กระทรวงการคลัง/สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน/ธนาคารแห่งประเทศไทย/สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์)

(๓) ด้านการคุ้มครองและจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อพัฒนาระบบการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของไทยให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ทันสมัย ได้มาตรฐานสากล ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นงานภายใต้ความรับผิดชอบของกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ จึงจำเป็นต้องปฏิรูปปรับปรุงการทำงานของหน่วยงานให้ทันสมัย ได้มาตรฐาน ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ

แนวทางการดำเนินการ ได้แก่

(๓.๑) เพิ่มจำนวนผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้า และฝึกอบรมผู้ตรวจสอบให้มีความรู้ความสามารถด้านการตรวจสอบคำขอจดทะเบียนสิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้า เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาของไทย (กระทรวงพาณิชย์)

(๓.๒) สร้างแรงจูงใจและสิทธิประโยชน์สำหรับผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้า โดยอาจให้เงินเพิ่มพิเศษตามประสบการณ์ คุณภาพ และผลการปฏิบัติงาน ให้โอกาสและความก้าวหน้าในวิชาชีพเพื่อรักษาผู้ตรวจสอบที่มีประสบการณ์และคุณภาพไว้กับองค์กรและป้องกันสมองไหล (กระทรวงพาณิชย์)

(๓.๓) สนับสนุนเครื่องมือที่จำเป็นในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) ที่เกี่ยวกับกระบวนการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาให้ทันสมัย เช่น ระบบการยื่นคำขอจดทะเบียนออนไลน์ (e-filing) การชำระค่าธรรมเนียมออนไลน์ (e-payment) การติดตามสถานะคำขอจดทะเบียนออนไลน์ เป็นต้น เพื่อรองรับการพัฒนาประเทศสู่การเป็นเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล (กระทรวงพาณิชย์)

(๓.๔) ปรับปรุงคู่มือการทำงานของผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้า เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ คุณภาพ มีมาตรฐานภายในสำนักงานและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล รวมทั้งปรับลดขั้นตอนที่ซ้ำซ้อน ล้าสมัย และไม่จำเป็น (กระทรวงพาณิชย์)

(๓.๕) ปรับปรุงขั้นตอนและกระบวนการทำงาน วิธีปฏิบัติงาน โดยลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น เพื่อตอบสนองความต้องการของภาคธุรกิจ ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียน และอาจจัดให้มีช่องทางด่วนพิเศษ (fast track) เพื่อเพิ่มความเร็วในการจดทะเบียนแก่ผู้ที่จ่ายค่าธรรมเนียมเพิ่ม (กระทรวงพาณิชย์)

(๔) ด้านการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา การบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อป้องปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาในพื้นที่การค้า ตลาดใกล้ชายแดน และแหล่งท่องเที่ยว (Physical market) ตลอดจนบนอินเทอร์เน็ต (Online market) ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และต้องอาศัยความตั้งใจ จริงจัง และการประสานทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นสำคัญ

แนวทางการดำเนินการ ได้แก่

(๔.๑) หน่วยงานด้านการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาและการบังคับใช้กฎหมาย เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานอัยการสูงสุด กรมศุลกากร สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ กระทรวงพาณิชย์ เป็นต้น ต้องทำงานกันอย่างใกล้ชิด มีการบูรณาการการทำงาน กำหนดเป้าหมายการปราบปรามที่ชัดเจนและต่อเนื่อง เช่น การจัดชุดเฉพาะกิจลงพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ มีการประสานงานและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน เป็นต้น (หน่วยบังคับใช้กฎหมาย)

(๔.๒) พัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลที่อยู่ภายใต้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา เช่น ฐานข้อมูลเป้าหมายการปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา การดำเนินการเอาผิดกับผู้กระทำผิดตามขั้นตอนในการบังคับใช้กฎหมาย เป็นต้น เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถเชื่อมโยงและเข้าถึงข้อมูลซึ่งกันและกัน ซึ่งจะทำให้การปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของไทยมีประสิทธิภาพ สามารถสืบสวนไปถึงแหล่งผลิต/กระจายสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา หรือผู้กระทำความผิดรายใหญ่ (หน่วยบังคับใช้กฎหมาย)

(๔.๓) แก้อัฒพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๒๐^๓ กำหนดให้การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาเป็นมูลฐานความผิด เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลให้มีคำสั่งระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาด้วย เพื่อให้มีช่องทางสกัดกั้นการแพร่หลายของข้อมูลที่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญานบนสื่ออินเทอร์เน็ตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รวมทั้งเพิ่มบทบัญญัติเพื่อกำหนดข้อยกเว้นโทษตามมาตรา ๑๔^๔ ให้กับผู้ให้บริการทางอินเทอร์เน็ตที่ระงับการทำให้แพร่หลายของข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา และนำข้อมูลนั้นออกจากระบบอินเทอร์เน็ตเมื่อได้รับการแจ้งเตือน (notice and takedown) โดยยกเว้นโทษกับผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตที่ปฏิบัติตามขั้นตอนนี้ เพื่อจูงใจผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตร่วมมือกับรัฐในการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา และสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตว่าจะไม่มีความผิดหากปฏิบัติตามหลักการ notice and takedown (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)

(๔.๔) จัดชุดปฏิบัติงาน (เฉพาะกิจ) เพื่อสืบสวน ติดตาม ปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาในท้องตลาด ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาสูง และการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญานบนอินเทอร์เน็ตที่มีแนวโน้มสูงขึ้นตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ/กรมสอบสวนคดีพิเศษ/ศุลกากร)

(๔.๕) ประชาสัมพันธ์ณรงค์ให้ประชาชนตระหนักถึงผลเสียของการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ตลอดจนร่วมมือกับพนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยการเปิดช่องทางให้ประชาชนแจ้งเบาะแสหรือแหล่งที่มาของสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา (หน่วยบังคับใช้กฎหมาย)

(๔.๖) ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้มีความเข้าใจในเรื่อง การบังคับใช้กฎหมายที่หน่วยงานรับผิดชอบ ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ได้พัฒนาและแสวงหาความรู้ด้านเทคโนโลยีเพื่อทันต่อการเปลี่ยนแปลงของการกระทำความผิดรูปแบบใหม่ ๆ และเจ้าหน้าที่จะต้องไม่เข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสียหรือได้รับผลประโยชน์จากผู้ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา (หน่วยบังคับใช้กฎหมาย)

^๓ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๐ “ในกรณีที่มีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่อาจกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรตามที่กำหนดไว้ในภาคสอง ลักษณะ ๑ หรือลักษณะ ๑/๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา หรือที่มีลักษณะขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน พนักงานเจ้าหน้าที่โดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีอาจยื่นคำร้องพร้อมแสดงพยานหลักฐานต่อศาลที่มีเขตอำนาจขอให้มีการระงับ การทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นได้ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้ระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการระงับการทำให้แพร่หลายนั้นเอง หรือสั่งให้ผู้ให้บริการระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นก็ได้”

^๔ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ “ผู้ใดกระทำความผิดที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน

(๒) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศหรือก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน

(๓) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา

(๔) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ ที่มีลักษณะอันลามก และข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้

(๕) เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔)”

(๔.๗) ศึกษาความเป็นไปในการเจรจาจัดซื้อจัดจ้างซอฟต์แวร์ที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานราชการ สำหรับหน่วยงานรัฐบาลทั้งหมด (purchasing pool) รวมถึงการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการใช้ซอฟต์แวร์ที่ไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาภายในหน่วยงานรัฐ (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร/สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (SIPA)/กรมบัญชีกลาง/สำนักงานงบประมาณ)

(๕) ด้านการคุ้มครองและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการนำทรัพยากรพันธุกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรมไปต่อยอดหรือใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ ป้องกันและขจัดปัญหาการนำไปใช้อย่างไม่เหมาะสม โดยมีการแบ่งปันผลประโยชน์กลับสู่ชุมชน เพื่อให้เกิดการกระจายรายได้และลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ

แนวทางการดำเนินการ ได้แก่

(๕.๑) พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรชีวภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรมของประเทศไทยซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลของหน่วยงานที่รับผิดชอบแต่ละเรื่องและปัจจุบันมีรูปแบบในการจัดเก็บข้อมูลและความต้องการต่างกัน ควรจะปรับให้อย่างน้อยเป็นมาตรฐานเดียวกัน มีข้อมูลขั้นต่ำที่จำเป็นเหมือนกัน โดยจัดทำทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อเชื่อมโยงเป็นคลังข้อมูลระดับชาติ (National Digital Library) สำหรับการอนุรักษ์ คุ้มครอง และนำไปใช้ประโยชน์พัฒนาต่อยอดต่อไป รวมทั้งจัดให้มีผู้เชี่ยวชาญดูแลระบบและปรับข้อมูลให้ทันสมัย (กระทรวงพาณิชย์/กระทรวงเกษตรและสหกรณ์/กระทรวงวัฒนธรรม/กระทรวงสาธารณสุข/กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม/กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี)

(๕.๒) ประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจ ให้ประชาชนตระหนักในความสำคัญของการอนุรักษ์ คุ้มครอง ปกป้องทรัพยากรชีวภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และมรดกทางวัฒนธรรมของประเทศ คอยสอดส่องดูแลคุ้มครองและป้องกันการนำไปใช้อย่างไม่เหมาะสม ประโยชน์ของการขึ้นบัญชี จัดทำฐานข้อมูล และคลังข้อมูลของชาติ และประโยชน์ของการนำไปพัฒนาต่อยอด การขออนุญาตก่อนใช้ และแบ่งปันผลประโยชน์สู่ชุมชน (กระทรวงพาณิชย์/กระทรวงเกษตรและสหกรณ์/กระทรวงวัฒนธรรม/กระทรวงสาธารณสุข/กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม/กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี)

(๖) ด้านการคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เพื่อส่งเสริมให้มีการขึ้นทะเบียนสินค้าที่มีอัตลักษณ์คุณสมบัติเฉพาะท้องถิ่น เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของไทย รวมถึงส่งเสริมช่องทางการตลาด และพัฒนาระบบควบคุมคุณภาพสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับ ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับชุมชนที่เป็นเจ้าของ

แนวทางการดำเนินการ ได้แก่

(๖.๑) ส่งเสริมให้มีการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ สินค้าที่มีอัตลักษณ์ คุณสมบัติเฉพาะถิ่นของแต่ละจังหวัด โดยสร้างความเข้าใจกับผู้ผลิตในชุมชนในพื้นที่ ซึ่งจำเป็นจะต้องรวมตัวกันเพื่อร่วมจัดทำคำขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ กำหนดมาตรฐานและระบบการควบคุมคุณภาพสินค้า เพื่อรักษาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเมื่อสินค้าขึ้นทะเบียนเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์แล้ว จะช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า และสร้างรายได้ให้ชุมชน (กระทรวงพาณิชย์)

(๖.๒) ฝึกอบรมสร้างความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานในพื้นที่ เช่น จังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด สถาบันการศึกษา ให้เข้าใจถึงขั้นตอน หลักเกณฑ์การ

ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เพื่อจะได้ช่วยเหลือให้คำปรึกษา แนะนำผู้ผลิตและชุมชนในพื้นที่ ได้อย่างถูกต้อง (กระทรวงพาณิชย์/กระทรวงมหาดไทย)

(๖.๓) ให้คำแนะนำ/ช่วยเหลือชุมชนเจ้าของสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่ขึ้นทะเบียนแล้วในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีรูปลักษณะทันสมัย และมีระบบควบคุมคุณภาพของสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับ (กระทรวงพาณิชย์/กระทรวงมหาดไทย)

(๖.๔) จัดให้มีการส่งเสริมการตลาดสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และสร้างความเข้าใจกับผู้บริโภคถึงคุณสมบัติพิเศษ ลักษณะเด่น และคุณภาพของสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (กระทรวงพาณิชย์)

ระยะต่อไป (กรกฎาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป)

(๑) **ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์** เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ นักสร้างสรรค์ นักวิจัย ประชาชนทั่วไป และผู้เกี่ยวข้องตลอดวงจรวัฏจักรทรัพย์สินทางปัญญา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญา มีจิตสำนึกและค่านิยมในการเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาเห็นความสำคัญของการสร้างสรรค์ ทรัพย์สินทางปัญญา และนวัตกรรม ส่งเสริม ประโยชน์ทรัพย์สินทางปัญญาเชิงพาณิชย์

โดยนอกจากการให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไป จำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความ เชี่ยวชาญในเชิงเทคนิคที่จำเป็นในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา เช่น การพัฒนาองค์ความรู้ความเชี่ยวชาญให้กับ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติของกรมทรัพย์สินทางปัญญา (ผู้ตรวจสอบสิทธิบัตร นายทะเบียนเครื่องหมายการค้า) นักวิจัย นักวิทยาศาสตร์ นักสร้างสรรค์ สถาบันการศึกษา ให้ความรู้ในเรื่องการสืบค้นฐานข้อมูลสิทธิบัตร และการยื่นคำขอจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา ผู้ประกอบการมีความรู้เรื่องการบริหารจัดการทรัพย์สิน ทางปัญญา รวมถึงเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาและสถาบันการเงินมีความรู้ด้านการประเมินมูลค่าทรัพย์สิน ทางปัญญาเพื่อนำทรัพย์สินทางปัญญาเป็นหลักประกันในการขอสินเชื่อหรือซื้อขายจับคู่ธุรกิจ เป็นต้น

แนวทางการดำเนินการ (เพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ) ได้แก่

(๑.๑) เยาวชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา : บรรจุเรื่อง การสร้างสรรค์และปลูกฝังให้คนไทยมี จิตสำนึกและค่านิยมในการเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาไว้ในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ เพื่อให้คนไทยมี DNA นักสร้างสรรค์ มีจิตสำนึกและค่านิยมในการเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา และ พัฒนาบุคลากรครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว (กระทรวงพาณิชย์)

(๑.๒) ผู้ประกอบการ นักวิจัย นักสร้างสรรค์: จัดตั้งสถาบันฝึกอบรมด้านทรัพย์สินทางปัญญา (IP Academy) ทำหน้าที่จัดฝึกอบรมเฉพาะด้านเพื่อพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญาอย่าง ครบวงจร และตอบสนองความต้องการของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย เช่น การยื่นคำขอจดทะเบียนทรัพย์สินทาง ปัญญา (นักประดิษฐ์ นักวิทยาศาสตร์ ตัวแทนยื่นคำขอ เจ้าของทรัพย์สินทางปัญญา และผู้สนใจทั่วไป) การสืบค้นและใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญา (ผู้ประกอบการ นักวิจัย และผู้สนใจทั่วไป) การบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา (ผู้ประกอบการ สถาบันการศึกษา หน่วยงานวิจัย) ความรู้เบื้องต้น เรื่องทรัพย์สินทางปัญญาในประกอบธุรกิจ (ผู้ประกอบการ ผู้ส่งออก) การทำสัญญาซื้อขายทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น (กระทรวงพาณิชย์)

(๒) ด้านการส่งเสริมการสร้างสรรคทรัพย์สินทางปัญญา และการนำทรัพย์สินทางปัญญา ไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เพื่อส่งเสริมการสร้างสรรคทรัพย์สินทางปัญญาให้สามารถตอบสนองความต้องการของตลาด ผ่านการสืบค้นและวิเคราะห์ข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญาและข้อมูลตลาดก่อนการวิจัย สร้างสรรคสิ่งประดิษฐ์

แนวทางการดำเนินการ ได้แก่

(๒.๑) จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาด้านการพัฒนานวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา (IP and Innovation Support Center) ให้กระจายอยู่ในทุกภูมิภาคของไทย โดยบูรณาการร่วมกับสถาบันการศึกษา ในภูมิภาค (กระทรวงพาณิชย์/กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี/กระทรวงศึกษาธิการ/สถาบันการศึกษา)

(๒.๒) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการวิจัยและพัฒนา เช่น การตั้งห้องปฏิบัติการ วิจัยระดับชาติ การลงทุนซื้ออุปกรณ์/เครื่องมือวิจัยในสถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัยของรัฐให้ทันสมัย การจัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลที่สำคัญกับกรมทรัพย์สินทางปัญญาและ สำนักงานทรัพย์สินทางปัญญาทั่วโลก เป็นต้น (กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี/กระทรวงสาธารณสุข/กระทรวงเกษตรและสหกรณ์/กระทรวงอุตสาหกรรม)

(๒.๓) ให้การสนับสนุนส่งเสริมให้สถาบันการเงินหรือหน่วยงานด้านการประเมินมูลค่าทรัพย์สินได้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านการประเมินมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญา โดยการเสริมสร้างองค์ความรู้และจัดหาผู้เชี่ยวชาญทั้งในและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ที่ทำหน้าที่ประเมินมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญา และร่วมกับสมาคมธนาคารไทย สมาคมผู้ประเมินค่าอิสระ และสมาคมผู้ประเมินค่าทรัพย์สินแห่งประเทศไทยให้การรับรองมาตรฐานผู้ประเมินมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญา (IP Valuator Accreditor) เพื่อส่งเสริมการใช้ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นหลักประกันทางธุรกิจ (กระทรวงพาณิชย์)

(๒.๔) จัด roadshow ทรัพย์สินทางปัญญาไทยในต่างประเทศ เพื่อให้ผู้ประกอบการ ผู้ส่งออกทรัพย์สินทางปัญญาไทย โดยเฉพาะผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมได้นำทรัพย์สินทางปัญญาไทยเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ (กระทรวงพาณิชย์)

(๒.๕) มีมาตรการภาษี มาตรการทางการเงินและการลงทุนในตลาดทุนที่ส่งเสริมการสร้างสรรคทรัพย์สินทางปัญญาของไทย และมาตรการส่งเสริมการลงทุนที่สนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับไทย (กระทรวงการคลัง/สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน/ธนาคารแห่งประเทศไทย/สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์)

(๓) ด้านการคุ้มครองและจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อพัฒนาระบบการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของไทยให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ทันสมัย ได้มาตรฐานสากล ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นงานภายใต้ความรับผิดชอบของกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ จึงจำเป็นต้องปฏิรูปปรับปรุง การทำงานของหน่วยงานให้ทันสมัย ได้มาตรฐาน ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ

แนวทางการดำเนินการ ได้แก่

(๓.๑) ปรับปรุงพัฒนากฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา เช่น พระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่อปรับปรุงการจดทะเบียนให้มีประสิทธิภาพ คุณภาพ สอดคล้องกับมาตรฐานสากล บริบทสังคม เศรษฐกิจ การค้าที่เปลี่ยนแปลงไป และพิจารณาเข้าเป็นภาคีความตกลงระหว่างประเทศด้านทรัพย์สินทางปัญญา เพื่ออำนวยความสะดวกการจดทะเบียนในต่างประเทศของผู้ประกอบการ เช่น ความตกลงกรุงเฮกด้วย

การจดทะเบียนการออกแบบระหว่างประเทศ (Hague Agreement Concerning the International Registration of Industrial Design) เป็นต้น (กระทรวงพาณิชย์)

(๓.๒) จัดตั้งหน่วยควบคุมคุณภาพและมาตรฐานการจดทะเบียนภายในกรมทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อให้การจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาได้คุณภาพตามมาตรฐานสากล (กระทรวงพาณิชย์)

(๓.๓) ปฏิรูปหน่วยงานด้านการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของไทย (กรมทรัพย์สินทางปัญญา) ให้มีการบริหารจัดการที่คล่องตัวและเป็นอิสระ (autonomy) ทั้งด้านการบริหารรายได้และบุคลากร เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศด้วยนวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา และเป็นไปในแนวทางเดียวกับหน่วยงานทรัพย์สินทางปัญญาของต่างประเทศส่วนใหญ่ที่มีอิสระในการบริหารจัดการ (กระทรวงพาณิชย์)

(๔) ด้านการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา การบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อป้องปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาในพื้นที่การค้า ตลาดใกล้ชายแดน และแหล่งท่องเที่ยว (Physical market) ตลอดจนบนอินเทอร์เน็ต (Online market) ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และต้องอาศัยความตั้งใจ จริงจัง และการประสานทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นสำคัญ

แนวทางการดำเนินการ ได้แก่

(๔.๑) ตั้งศูนย์บูรณาการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อเป็นกลไกถาวรในการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศให้มีประสิทธิภาพ โดยจะต้องมีการจัดสรรบุคลากรและงบประมาณที่เหมาะสมและเพียงพอที่จะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจเป็นหน่วยงานกลางที่รวมเจ้าหน้าที่ในหน่วยบังคับใช้กฎหมายต่าง ๆ ไว้ด้วยกัน เพื่อประโยชน์ในการวางแผนและการปฏิบัติงานให้สัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ/กรมศุลกากร/กรมสอบสวนคดีพิเศษ/กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)

(๔.๒) ศึกษาและวิเคราะห์แนวโน้มรูปแบบการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาแบบใหม่อย่างต่อเนื่องเพื่อนำมาปรับปรุงข้อมูลความเสี่ยงและกำหนดแผนการป้องปรามต่อไป (หน่วยบังคับใช้กฎหมาย)

(๔.๓) ตั้งศูนย์ช่วยเหลือให้คำปรึกษาเพื่อให้บริการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาไทยในต่างประเทศ และเพื่อให้คำแนะนำ/ช่วยเหลือผู้ประกอบการไทยด้านการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาในต่างประเทศ รวมถึงผู้ส่งออกที่ประสบปัญหาเรื่องการถูกละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาในต่างประเทศ (กระทรวงพาณิชย์)

(๔.๔) เสริมสร้างความร่วมมือด้านการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ เช่น การแลกเปลี่ยนข้อมูลการบังคับใช้กฎหมาย การฝึกอบรมบุคลากรการพัฒนาระบบแจ้งเตือน เป็นต้น เพื่อร่วมกันปราบปรามการนำเข้าหรือส่งออกสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาระหว่างประเทศ (หน่วยบังคับใช้กฎหมาย/กระทรวงพาณิชย์)

(๔.๕) แก้ไขพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.๒๕๓๗ เพื่อเพิ่มเติมบทบัญญัติว่าด้วยการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ เพื่อเป็นกลไกในการกำกับดูแลให้มีการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์อย่างเป็นธรรมกับผู้ใช้ และแก้ไขปัญหาการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ซ้อน (กระทรวงพาณิชย์)

(๔.๖) เจริญจัดซื้อซอฟต์แวร์ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานราชการ สำหรับหน่วยรัฐทั้งหมด (purchasing pool) และจัดเตรียมงบประมาณ เพื่อส่งเสริมการใช้ซอฟต์แวร์ที่ไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

ภายในหน่วยงานรัฐ (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร/สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (SIPA)/กรมบัญชีกลาง/สำนักงบประมาณ)

(๕) ด้านการคุ้มครองและใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญา ท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการนำทรัพย์สินทางปัญญาพื้นถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรมไปต่อยอดหรือใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ ป้องกันและขจัดปัญหาการนำไปใช้อย่างไม่เหมาะสม โดยมีการแบ่งปันผลประโยชน์กลับสู่ชุมชน เพื่อให้เกิดการกระจายรายได้และลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ

แนวทางการดำเนินการ ได้แก่

(๕.๑) ผลักดันให้การเจรจาจัดทำกฎเกณฑ์ระหว่างประเทศเรื่อง การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรม สัมฤทธิ์ผล ทั้งในกรอบองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (World Intellectual Property : WIPO) องค์การการค้าโลก (World Trade Organization : WTO) และความตกลงการค้าเสรี (FTA) เพื่อป้องกันการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญา และมรดกทางวัฒนธรรมดังกล่าวอย่างไม่เหมาะสม (กระทรวงพาณิชย์/กระทรวงเกษตรและสหกรณ์/กระทรวงวัฒนธรรม/กระทรวงสาธารณสุข/กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

(๕.๒) เชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศของทรัพย์สินทางปัญญา ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรม เพื่อเป็นคลังข้อมูลระดับชาติ (National Digital Library) (กระทรวงพาณิชย์/กระทรวงเกษตรและสหกรณ์/กระทรวงวัฒนธรรม/กระทรวงสาธารณสุข/กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม/กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี)

(๕.๓) จัดตั้งกลไกติดตามตรวจสอบ (check point) โดยหน่วยงานที่กำกับดูแลในแต่ละเรื่อง เช่น พันธุ์พืช โดยกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร โดยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข มรดกทางวัฒนธรรม กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม เป็นต้น โดยเมื่อมีผู้นำทรัพย์สินทางปัญญา ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรม มาพัฒนาต่อยอดและยื่นขอจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญากับกรมทรัพย์สินทางปัญญาก็สามารถตรวจสอบกับหน่วยงานกำกับดูแลเรื่อง แหล่งที่มา การขออนุญาตก่อนใช้ และการแบ่งปันผลประโยชน์ และหากการเจรจาในข้อ (๕.๑) สัมฤทธิ์ผล ก็จะสามารถกำกับดูแลผู้นำทรัพย์สินทางปัญญา ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรมของไทย ไปทำการพัฒนาต่อยอดและยื่นขอจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาในต่างประเทศด้วย (กระทรวงพาณิชย์/กระทรวงเกษตรและสหกรณ์/กระทรวงวัฒนธรรม/กระทรวงสาธารณสุข/กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

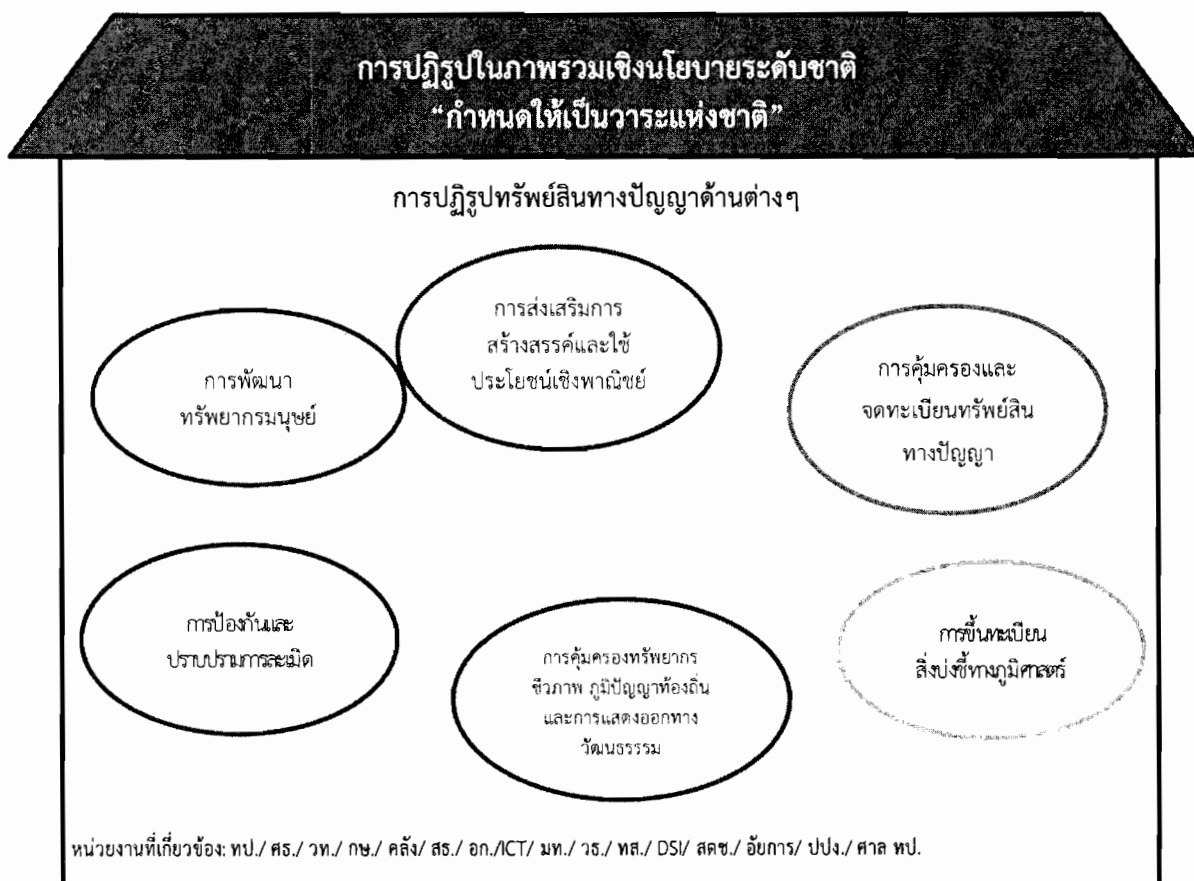
(๖) ด้านการคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เพื่อส่งเสริมให้มีการขึ้นทะเบียนสินค้าที่มีอัตลักษณ์ คุณสมบัติเฉพาะท้องถิ่น เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของไทย รวมถึงส่งเสริมช่องทางการตลาด และพัฒนาระบบควบคุมคุณภาพสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับ ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับชุมชนที่เป็นเจ้าของ

แนวทางการดำเนินการ ได้แก่

(๖.๑) ส่งเสริมการขึ้นทะเบียนสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของไทยในต่างประเทศ เพื่อคุ้มครองและขยายตลาดสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทยในต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศที่เป็นตลาดส่งออกสำคัญของไทย เช่นเดียวกับที่ได้มีการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ กาแฟดอยตุง และกาแฟดอยช้างในสหภาพยุโรป เป็นต้น (กระทรวงพาณิชย์)

(๖.๒) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน ผู้บริโภค ในต่างประเทศ ให้รู้จักสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์และเสริมสร้างการรับรู้ “ตราสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์” ของไทย เช่น การเข้าร่วมงานแสดงสินค้านานาชาติ การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เล่าเรื่องราว (Story) เพื่อแนะนำสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของไทย ให้เป็นที่รู้จักทั้งภาษาไทยและต่างประเทศ การจัดโปรโมชั่นร่วมกับโรงแรม ร้านอาหาร ศูนย์การค้า หรือสายการบิน เป็นต้น (กระทรวงพาณิชย์)

แผนภาพที่ ๑๑ : แนวทางการปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญา

๒.๓ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๒.๓.๑ ระยะสั้น (กรกฎาคม ๒๕๕๙ – มิถุนายน ๒๕๖๐)

(๑) การปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญาของไทยได้รับการนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังและเห็นผลเป็นรูปธรรม เนื่องจากการสั่งการ ประเมิน และติดตามผลจากระดับนโยบาย (policy maker) เพราะเป็นวาระแห่งชาติ (national agenda)

(๒) ผู้ประกอบการไทย นักศึกษา เยาวชน และสังคมไทยตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของทรัพย์สินทางปัญญา มีการเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาและไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญากันมากขึ้น

(๓) ผู้สร้างสรรค์ นักวิจัย ผู้ประกอบการสร้างสรรค์ทรัพย์สินทางปัญญาและนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้มากขึ้น

(๔) หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายมีการสร้างเครือข่าย ความสัมพันธ์ ประสานงาน เพื่อกำหนดเป้าหมาย และดำเนินงานร่วมกันในเรื่องการปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

(๕) หน่วยงานจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญามีประสิทธิภาพและคุณภาพในการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญามากขึ้น

(๖) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำระบบฐานข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญา ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรม เพื่อเตรียมเชื่อมโยงฐานข้อมูลสำหรับการอนุรักษ์ และพัฒนาต่อยอด

(๗) ผู้ผลิตและชุมชนในพื้นที่ที่มีการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์มากขึ้น ผู้บริโภคหันมานิยมสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์มากขึ้น

๒.๓.๒ ระยะต่อไป (กรกฎาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป)

(๑) คนไทยเป็นเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญามากขึ้น ลดการพึ่งพาเทคโนโลยีจากต่างประเทศ และสามารถพัฒนาสินค้าและบริการของไทยให้ตอบสนองความต้องการของตลาดและความก้าวหน้าของเทคโนโลยี

(๒) ผู้ประกอบการและผู้ส่งออกไทยจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศที่ส่งออก เพื่อป้องกันการถูกละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา และสามารถแก้ปัญหาเมื่อถูกละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาในต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาในพื้นที่การค้า ตลาดใกล้ชายแดน แหล่งท่องเที่ยว และบนอินเทอร์เน็ตของไทยลดน้อยลงและหมดไป

(๔) ประเทศไทยมีระบบฐานข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศทรัพย์สินทางปัญญาและมีระบบการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาที่มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ โดยหน่วยงานด้านการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาของไทยมีอิสระในการบริหารจัดการบุคลากรและรายได้เอง

(๕) เมื่อมีการนำทรัพย์สินทางปัญญาไปพัฒนาต่อยอดจะต้องมีการเปิดเผยแหล่งที่มา ขออนุญาตก่อนใช้ และแบ่งปันผลประโยชน์กลับคืนสู่ชุมชนที่เป็นเจ้าของ

(๖) สินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของไทยก้าวไกลสู่สากลทำรายได้ให้กับผู้ผลิตและชุมชนในพื้นที่

๓. กำหนดเวลาการปฏิรูป

วิธีการปฏิรูป	ระยะสั้น กรกฎาคม ๒๕๕๙ – มิถุนายน ๒๕๖๐ (๑๒ เดือน)	ระยะต่อไป กรกฎาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป
การปฏิรูปทรัพย์สินทางปัญญาในภาพรวมเชิงนโยบายระดับชาติ		
	<p>- เสนอให้คณะรัฐมนตรีประกาศให้เรื่องการปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญาไทยเป็นวาระแห่งชาติ (national agenda) ที่ต้องได้รับความสำคัญในลำดับต้น เพราะเป็นพื้นฐานสำคัญในการขับเคลื่อนสู่ประเทศไทย ๔.๐ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะต้องปฏิรูปในแต่ละด้าน จะต้องให้ความร่วมมือ สนับสนุน และดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางการปฏิรูปที่กำหนดไว้ ต้องมีการรายงานความคืบหน้าต่อนายกรัฐมนตรีในฐานะประธานคณะกรรมการนโยบายทรัพย์สินทางปัญญาแห่งชาติและ/หรือคณะรัฐมนตรี เพื่อประเมินผล แก้ไขปัญหาและอุปสรรค และกำกับดูแลการปฏิบัติงาน</p>	<p>- เสนอให้รัฐบาลบรรจุเรื่อง การปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญา ไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เพื่อความต่อเนื่องด้านนโยบายและเป็นกรอบในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระยะยาว</p>
การปฏิรูปทรัพย์สินทางปัญญาด้านต่าง ๆ		
<p>ด้านการพัฒนาทรัพย์สินกรรมมนุษย์</p>	<p>- เยาวชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา : สอดแทรกแนวคิดเรื่อง การสร้างสรรค์ ทรัพย์สินทางปัญญา สร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการเคารพลีขิตในทรัพย์สินทางปัญญา ในหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนในระบบการศึกษาของไทย (กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงพาณิชย์) - ผู้ประกอบการ ผู้สร้างสรรค์ ศิลปิน ชุมชน และประชาชนทั่วไป : ประชาสัมพันธ์สร้างความตระหนักและความรับรู้ถึงความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญา และจัดกิจกรรมกระตุ้นและส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ความตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ประโยชน์ในการอนุรักษ์ปกป้อง คุ่มครอง และต่อยอดศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น (กระทรวงพาณิชย์) - นักวิจัย นักวิทยาศาสตร์ นักประดิษฐ์ สถาบันการศึกษา ผู้ประกอบการ : จัดฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านทรัพย์สิน</p>	<p>- เยาวชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา : บรรจุเรื่อง การสร้างสรรค์ และปลูกฝังให้คนไทยมีจิตสำนึกและค่านิยมในการเคารพลีขิตในทรัพย์สินทางปัญญา ในหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ เพื่อให้คนไทยมี DNA นักสร้างสรรค์ มีจิตสำนึกและค่านิยมในการเคารพลีขิตในทรัพย์สินทางปัญญา และพัฒนาบุคลากรครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว (กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงพาณิชย์) - ผู้ประกอบการ นักวิจัย นักสร้างสรรค์ : จัดตั้งสถาบันฝึกอบรมด้านทรัพย์สินทางปัญญา (IP Academy) เพื่อพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญาอย่างครบวงจร (กระทรวงพาณิชย์)</p>

<p>วิธีการปฏิรูป</p>	<p>ระยะสั้น กรกฎาคม ๒๕๕๙ – มิถุนายน ๒๕๖๐ (๑๒ เดือน)</p>	<p>ระยะต่อไป กรกฎาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป</p>
	<p>ทางปัญญา โดยเฉพาะการเข้าถึงและการใช้ฐานข้อมูลสิทธิบัตรให้เป็นประโยชน์ (กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี)</p> <p>- ผู้ประกอบวิชาชีพ ตัวแทนยื่นคำขอจดสิทธิบัตร ผู้ประเมินราคาทรัพย์สินทางปัญญา: จัดให้มีระบบการทดสอบและควบคุมมาตรฐานวิชาชีพของผู้ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและตัวแทนยื่นคำขอจดสิทธิบัตร (patent agent) และผู้ประเมินราคาทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ (กระทรวงพาณิชย์)</p>	
<p>ด้านการส่งเสริมการสร้างสรรคทรัพย์สินทางปัญญา และการนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์</p>	<p>- จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาด้านการพัฒนานวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา (IP and Innovation Support Center) รวมทั้งให้คำแนะนำด้าน patent mapping และ open innovation (กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ สถาบันการศึกษา)</p> <p>- พัฒนาระบบฐานข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญาของไทยให้ทันสมัย มีคุณภาพ ครบถ้วน เข้าถึงข้อมูลได้ง่าย และสามารถเชื่อมโยงกับหน่วยงานทรัพย์สินทางปัญญาในต่างประเทศ เพื่อนำไปใช้ประกอบการสร้างสรรค์ผลงาน (กระทรวงพาณิชย์)</p> <p>- จัดให้มีงานแฟร์เพื่อซื้อขายทรัพย์สินทางปัญญาไทย (IP Fair) ตลาดกลาง และตลาดออนไลน์บนเว็บไซต์ เพื่อเป็นช่องทางจับคู่ธุรกิจระหว่างผู้ซื้อ ผู้ขาย และผู้ลงทุน (กระทรวงพาณิชย์)</p> <p>- จัดทำคู่มือการประเมินมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญาสำหรับผู้ประกอบการและสถาบันการเงิน เพื่อเป็นแนวทางในการประเมินมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญาที่เหมาะสมสำหรับการจับคู่ธุรกิจและใช้เป็นหลักประกันทางธุรกิจ (กระทรวงพาณิชย์)</p>	<p>- จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาด้านการพัฒนานวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา ให้กระจายอยู่ในทุกภูมิภาคของไทย (กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงศึกษาธิการ สถาบันการศึกษา)</p> <p>- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการวิจัยและพัฒนา (กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม)</p> <p>- ให้การสนับสนุนส่งเสริมให้สถาบันการเงินหรือหน่วยงานด้านการประเมินมูลค่าทรัพย์สิน มีความรู้ความเชี่ยวชาญเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ที่ทำหน้าที่ประเมินมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญา และให้การรับรองมาตรฐานผู้ประเมินมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อส่งเสริมการใช้ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นหลักประกันทางธุรกิจ (กระทรวงการคลัง)</p> <p>- จัด roadshow ทรัพย์สินทางปัญญาไทยในต่างประเทศ เพื่อให้ผู้ประกอบการ ผู้ส่งออก ทรัพย์สินทางปัญญาไทย โดยเฉพาะผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมได้นำทรัพย์สินทางปัญญาไทยเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ (กระทรวงพาณิชย์)</p>

วิธีการปฏิรูป	ระยะสั้น กรกฎาคม ๒๕๕๙ – มิถุนายน ๒๕๖๐ (๑๒ เดือน)	ระยะต่อไป กรกฎาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป
	<p>- ศึกษาวิเคราะห์เพื่อจัดให้มีมาตรการทางภาษี มาตรการทางการเงินและการลงทุนในตลาดทุน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศ ตลอดจนการส่งเสริมการลงทุนที่ให้นักลงทุนต่างชาติมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับไทย (กระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์)</p>	<p>- มีมาตรการภาษี มาตรการทางการเงินและการลงทุนในตลาดทุน ที่ส่งเสริมการสร้างสรรคทรัพย์สินทางปัญญาของไทย และมาตรการส่งเสริมการลงทุนที่สนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับไทย (กระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์)</p>
ด้านการคุ้มครองและจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา	<p>- เพิ่มจำนวนผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้า และฝึกอบรมผู้ตรวจสอบดังกล่าว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา (กระทรวงพาณิชย์)</p> <p>- สร้างแรงจูงใจและสิทธิประโยชน์สำหรับผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้า (กระทรวงพาณิชย์)</p> <p>- สนับสนุนเครื่องมือที่จำเป็นในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) ที่เกี่ยวกับกระบวนการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาให้ทันสมัย เช่น ระบบการยื่นคำขอจดทะเบียนออนไลน์ (e-filing) การชำระค่าธรรมเนียมออนไลน์ (e-payment) เป็นต้น (กระทรวงพาณิชย์)</p> <p>- ปรับปรุงคู่มือการทำงานของผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้า เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ คุณภาพ มีมาตรฐานเดียวกัน และสอดคล้องกับมาตรฐานสากล รวมทั้งปรับลดขั้นตอนขั้นตอนที่ซ้ำซ้อน ล้าสมัย และไม่จำเป็น (กระทรวงพาณิชย์)</p> <p>- ปรับปรุงขั้นตอนและกระบวนการทำงานวิธีปฏิบัติงาน โดยลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น เพื่อตอบสนองความต้องการของภาคธุรกิจ ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียน และอาจจัดให้มีช่องทางด่วนพิเศษ (fast tract) เพื่อเพิ่มความเร็วในการจด</p>	<p>- ปรับปรุงพัฒนากฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อปรับปรุงการจดทะเบียนให้มีประสิทธิภาพ คุณภาพ สอดคล้องกับมาตรฐานสากล บริบทสังคม เศรษฐกิจการค้าที่เปลี่ยนแปลงไป และพิจารณาเข้าเป็นภาคีความตกลงระหว่างประเทศด้านทรัพย์สินทางปัญญา เพื่ออำนวยความสะดวกการจดทะเบียนในต่างประเทศของผู้ประกอบการ (กระทรวงพาณิชย์)</p> <p>- จัดตั้งหน่วยควบคุมคุณภาพและมาตรฐานการจดทะเบียนภายในกรมทรัพย์สินทางปัญญา (กระทรวงพาณิชย์)</p> <p>- ปฏิรูปหน่วยงานด้านการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของไทย ให้มีการบริหารจัดการที่คล่องตัวและเป็นอิสระ ทั้งด้านการบริหารรายได้และบุคลากร (กระทรวงพาณิชย์)</p>

วิธีการปฏิรูป	ระยะสั้น กรกฎาคม ๒๕๕๙ – มิถุนายน ๒๕๖๐ (๑๒ เดือน)	ระยะต่อไป กรกฎาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป
ด้านการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา การบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา	<p>ทะเบียนแก่ผู้ที่จ่ายค่าธรรมเนียมเพิ่ม (กระทรวงพาณิชย์)</p> <p>- บูรณาการการทำงานด้านการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ทำงานกันอย่างใกล้ชิด กำหนดเป้าหมายการปราบปรามที่ชัดเจน และต่อเนื่อง (หน่วยบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา)</p> <p>- พัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลด้านการปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อให้การปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของไทยมีประสิทธิภาพ สามารถสืบสวนไปถึงแหล่งผลิต/กระจายสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา หรือผู้กระทำความผิดรายใหญ่ (หน่วยบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา)</p> <p>- แก้ไขพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาเป็นมูลฐานความผิด เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลให้มีคำสั่งระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา และเพิ่มบทบัญญัติเพื่อกำหนดข้อยกเว้นโทษตามมาตรา ๑๔ ให้กับผู้ให้บริการทางอินเทอร์เน็ตที่ระงับการทำให้แพร่หลายของข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา และนำข้อมูลนั้นออกจากระบบอินเทอร์เน็ตเมื่อได้รับการแจ้งเตือน (notice and takedown) ที่ปฏิบัติตามนี้ (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)</p> <p>- จัดชุดปฏิบัติการ (เฉพาะกิจ) เพื่อสืบสวนติดตาม ปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาในท้องตลาด โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาสูง และบนอินเทอร์เน็ตที่มีแนวโน้มสูงขึ้นตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ</p>	<p>- ตั้งศูนย์บูรณาการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อเป็นกลไกถาวรในการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา ภายในประเทศให้มีประสิทธิภาพ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ กรมศุลกากร กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)</p> <p>- ศึกษาและวิเคราะห์แนวโน้มรูปแบบการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาแบบใหม่อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาปรับปรุงข้อมูลความเสี่ยง และกำหนดแผนการป้องปรามต่อไป (หน่วยบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา)</p> <p>- ตั้งศูนย์ช่วยเหลือให้คำปรึกษาเพื่อให้บริการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาไทยในต่างประเทศ และเพื่อให้คำแนะนำ/ช่วยเหลือผู้ประกอบการไทยด้านการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาในต่างประเทศ รวมถึงผู้ส่งออกที่ประสบปัญหาเรื่องการถูกละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาในต่างประเทศ (กระทรวงพาณิชย์)</p> <p>- เสริมสร้างความร่วมมือด้านการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญากับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ (หน่วยบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์)</p> <p>- แก้ไขพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ เพื่อเพิ่มบทบัญญัติว่าด้วยการบริหารจัดการเกี่ยวกับ การจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ เพื่อเป็นกลไกในการกำกับดูแลองค์กรจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ให้มีการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์อย่างเป็นธรรม และแก้ไขปัญหาการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ซ้อน (กระทรวงพาณิชย์)</p>

วิธีการปฏิรูป	ระยะสั้น กรกฎาคม ๒๕๕๙ – มิถุนายน ๒๕๖๐ (๑๒ เดือน)	ระยะต่อไป กรกฎาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป
	<p>(สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)</p> <p>- ประชาสัมพันธ์รณรงค์ให้ประชาชนตระหนักถึงผลเสียของการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา และร่วมมือกับพนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยการแจ้งเบาะแสหรือแหล่งที่มาของสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา (กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ กรมศุลกากร)</p> <p>- ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้มีความเข้าใจเรื่อง การบังคับใช้กฎหมาย และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีเพื่อทันต่อการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบการกระทำความผิด และเจ้าหน้าที่จะต้องไม่เข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสียหรือได้รับผลประโยชน์จากผู้ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา (หน่วยบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา)</p> <p>- ศึกษาความเป็นไปได้ในการเจรจาจัดซื้อซอฟต์แวร์ที่จำเป็นสำหรับปฏิบัติงานราชการ สำหรับหน่วยงานรัฐบาลทั้งหมด (purchasing pool) รวมถึงการจัดสรรงบประมาณ เพื่อส่งเสริมการใช้ซอฟต์แวร์ที่ไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาภายในหน่วยงานรัฐ (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (SIPA)) กรมบัญชีกลาง สำนักงานงบประมาณ)</p>	<p>- เจรจาจัดซื้อซอฟต์แวร์ที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานราชการ สำหรับหน่วยงานรัฐทั้งหมด (purchasing pool) และจัดเตรียมงบประมาณ (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (SIPA)) กรมบัญชีกลาง สำนักงานงบประมาณ)</p>
<p>ด้านการคุ้มครองและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรม</p>	<p>- พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรชีวภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรมของประเทศไทย โดยควรจะปรับให้อย่างน้อยเป็นมาตรฐานเดียวกัน มีข้อมูลขึ้นต่ำที่จำเป็นเหมือนกัน เพื่อเชื่อมโยงเป็นคลังข้อมูลระดับชาติ สำหรับการอนุรักษ์ คุ้มครอง และนำไปใช้ประโยชน์พัฒนาต่อยอด</p>	<p>- ผลักดันการเจรจาเรื่อง การคุ้มครองทรัพยากรพันธุกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรม ให้สัมฤทธิ์ผล (กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)</p>

<p>วิธีการปฏิรูป</p>	<p>ระยะสั้น กรกฎาคม ๒๕๕๙ – มิถุนายน ๒๕๖๐ (๑๒ เดือน)</p>	<p>ระยะต่อไป กรกฎาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป</p>
	<p>ต่อไป (กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี)</p> <p>- ประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจ ให้ประชาชนตระหนักในความสำคัญของการอนุรักษ์คุ้มครอง ปกป้องทรัพยากรชีวภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และมรดกทางวัฒนธรรมของประเทศ คอยสอดส่องคุ้มครองและป้องกันการนำไปใช้อย่างไม่เหมาะสม ประโยชน์ของการจัดทำฐานข้อมูล (กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี)</p>	<p>- เชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของทรัพยากรชีวภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรม เพื่อเป็นคลังข้อมูลระดับชาติ (National Digital Library) (กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี)</p> <p>- จัดตั้งกลไกติดตามตรวจสอบ (check point) โดยเมื่อมีผู้นำทรัพยากรพันธุกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรม มาพัฒนาต่อยอดและยื่นขอจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญากับกรมทรัพย์สินทางปัญญา</p> <p>ก็สามารถตรวจสอบกับหน่วยงานกำกับดูแลเรื่อง แหล่งที่มา การขออนุญาตก่อนใช้ และการแบ่งปันผลประโยชน์ได้ และหากการเจรจา กำหนดกฎเกณฑ์เรื่องดังกล่าวสัมฤทธิ์ผลก็จะสามารถกำกับดูแลผู้นำทรัพยากรพันธุกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรมของไทย ไปทำการพัฒนาต่อยอดและยื่นขอจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาในต่างประเทศด้วย (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพาณิชย์)</p>
<p>ด้านการคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์</p>	<p>- ส่งเสริมให้มีการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ โดยสร้างความเข้าใจกับผู้ผลิตในชุมชนในพื้นที่ซึ่งจำเป็นต้องรวมตัวกันเพื่อยื่นคำขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ กำหนดมาตรฐานและระบบการควบคุมคุณภาพสินค้า ซึ่งเมื่อสินค้าขึ้นทะเบียนเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์แล้ว จะช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและจะสร้างรายได้ให้ชุมชน (กระทรวงพาณิชย์)</p>	<p>- ส่งเสริมการขึ้นทะเบียนสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของไทยในต่างประเทศ (กระทรวงพาณิชย์)</p> <p>- ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน ผู้บริโภค ให้อุ้จักสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์และเสริมสร้างการรับรู้ “ตราสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์” ของไทย (กระทรวงพาณิชย์)</p>

วิธีการปฏิรูป	ระยะสั้น กรกฎาคม ๒๕๕๙ – มิถุนายน ๒๕๖๐ (๑๒ เดือน)	ระยะต่อไป กรกฎาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป
	<p>- ฝึกอบรมสร้างความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานในพื้นที่ให้เข้าใจถึงขั้นตอนหลักเกณฑ์การยื่นคำขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เพื่อจะได้ช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำผู้ผลิตและชุมชนในพื้นที่ได้อย่างถูกต้อง (กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย)</p> <p>- ให้คำแนะนำ/ช่วยเหลือชุมชนเจ้าของสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่ขึ้นทะเบียนแล้วในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีรูปลักษณะทันสมัย และมีระบบควบคุมคุณภาพของสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับ (กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย)</p> <p>- จัดให้มีการส่งเสริมการตลาดสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และสร้างความเข้าใจกับผู้บริโภคถึงคุณสมบัติพิเศษ ลักษณะเด่น และคุณภาพของสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (กระทรวงพาณิชย์)</p>	

๔. แหล่งที่มาของงบประมาณ (กรณีที่ต้องใช้งบประมาณ)

งบประมาณของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๕.๑ ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่

- กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์
- กระทรวงศึกษาธิการ
- กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๕.๒ ด้านการส่งเสริมการสร้างสรรคทรัพย์สินทางปัญญา และการนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ ได้แก่

- กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI)
- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- กระทรวงการคลัง
- กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- กระทรวงศึกษาธิการ

- กระทรวงสาธารณสุข
- กระทรวงอุตสาหกรรม
- ธนาคารแห่งประเทศไทย
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

๕.๓ ด้านการคุ้มครองและจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา ได้แก่

- กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์

๕.๔ ด้านการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา การบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา

- กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์
- กรมสอบสวนคดีพิเศษ
- กรมศุลกากร กระทรวงการคลัง
- กรมบัญชีกลาง
- สำนักงานประมาณ
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)
- สำนักงานอัยการสูงสุด
- สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (SIPA))
- สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
- ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ
- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๕.๕ ด้านการคุ้มครองและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรม

- กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์
- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- กระทรวงวัฒนธรรม
- กระทรวงสาธารณสุข
- กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

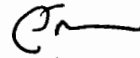
๕.๖ ด้านการคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

- กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์
- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- กระทรวงมหาดไทย

๖. ข้อเสนอแนะ

- ๖.๑ เสนอสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณาให้มีมติรับหลักการ
- ๖.๒ เสนอรัฐบาลให้ดำเนินการตามข้อ ๒.๒ ต่อไป

คณะกรรมการจึงขอเสนอรายงาน เรื่อง “การปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญา” เพื่อให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้โปรดพิจารณา หากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบด้วย ขอให้โปรดส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นายสittichai ลิ้มพงษ์พันธุ์)

ประธานกรรมการ

รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ
เรื่อง “การปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญา”

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ
การปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญา	การปฏิรูปทรัพย์สินทางปัญญาในภาพรวมเชิงนโยบายระดับชาติ	<p>๑.๑ ระยะสั้น</p> <p>- เสนอให้คณะรัฐมนตรีประกาศให้เรื่องการปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญาไทยเป็นวาระแห่งชาติ (national agenda) ที่ต้องได้รับความสำคัญในลำดับต้น เพราะเป็นพื้นฐานสำคัญในการขับเคลื่อนสู่ประเทศไทย ๔.๐ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะต้องปฏิรูปในแต่ละด้าน จะต้องให้ความร่วมมือ สนับสนุน และดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางการปฏิรูปที่กำหนดไว้ ต้องมีการรายงานความคืบหน้าต่อนายกรัฐมนตรีในฐานะประธานคณะกรรมการนโยบายทรัพย์สินทางปัญญาแห่งชาติและ/หรือคณะรัฐมนตรี เพื่อประเมินผล แก้ไขปัญหาและอุปสรรค และกำกับดูแลการปฏิบัติงาน</p> <p>๑.๒ ระยะต่อไป</p> <p>- เสนอให้รัฐบาลบรรจุเรื่อง การปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญา ไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (๒๕๖๐-๒๕๖๔) และยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เพื่อความต่อเนื่องด้านนโยบายและเป็นกรอบในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระยะยาว</p>	<p>๑๒ เดือน (ก.ค. ๒๕๕๙- มิ.ย. ๒๕๖๐)</p> <p>ก.ค. ๒๕๖๐ เป็นต้นไป</p>		

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ
การปฏิรูปทรัพย์สินทางปัญญาด้านต่าง ๆ	<p>๑. ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์</p>	<p>๑.๑ ระยะสั้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - เยาวชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา : สอดแทรกแนวคิดเรื่อง การสร้างสรรค์ ทรัพย์สินทางปัญญา สร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาในหลักสูตรและสื่อการเรียน การสอนในระบบการศึกษาของไทย โดยกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจนในแต่ละระดับ - ผู้ประกอบการ ผู้สร้างสรรค์ ศิลปิน ชุมชน และประชาชนทั่วไป : ประชาสัมพันธ์สร้างความตระหนักและความรับรู้ถึงความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญา และจัดกิจกรรมกระตุ้นและส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ความตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ประโยชน์ในการอนุรักษ์ ปกป้อง คุ้มครอง และต่อยอดศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น - นักวิจัย นักวิทยาศาสตร์ นักประดิษฐ์ <p>สถาบันการศึกษา ผู้ประกอบการ : จัดฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านทรัพย์สินทางปัญญา โดยเฉพาะเรื่องการยื่นขอจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา การเข้าถึงและการใช้ฐานข้อมูล สิทธิบัตรให้เป็นประโยชน์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ประกอบวิชาชีพ ตัวแทนยื่นคำขอจดสิทธิบัตร <p>ผู้ประเมินราคาทรัพย์สินทางปัญญา : จัดให้มีระบบการทดสอบและควบคุมมาตรฐานวิชาชีพของผู้ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและตัวแทนยื่นคำขอจดสิทธิบัตร (patent agent) และผู้ประเมินราคา</p>	<p>๑๒ เดือน (ก.ค. ๒๕๕๙ - มิ.ย. ๒๕๖๐)</p>	<p>งบประมาณของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรมทรัพย์สินทางปัญญา - กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ
		<p>ทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ</p> <p>๑.๒ ระยะเวลาต่อไป</p> <p>- เยาวชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา : กำหนดเรื่อง การสร้างสรรค์ และปลูกฝังให้คนไทยมีจิตสำนึก และค่านิยมในการเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ในหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ เพื่อให้คนไทยมี DNA นักสร้างสรรค์ มีจิตสำนึกและค่านิยมในการเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา และพัฒนาบุคลากรครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว</p> <p>- ผู้ประกอบการ นักวิจัย นักสร้างสรรค์ : จัดตั้งสถาบันฝึกอบรมด้านทรัพย์สินทางปัญญา (IP Academy) ทำหน้าที่จัดฝึกอบรมเฉพาะด้าน เพื่อพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญาอย่างครบวงจร และตอบสนองความต้องการของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย</p>	ก.ค. ๒๕๖๐ เป็นต้นไป		
	<p>๒. ด้านการส่งเสริมการสร้างสรรคทรัพย์สินทางปัญญา และการนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์</p>	<p>๒.๑ ระยะสั้น</p> <p>- จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาด้านการพัฒนานวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา (IP and Innovation Support Center) รวมทั้งให้คำแนะนำด้าน patent mapping และ open innovation เพื่อให้ประเทศไทยมีหน่วยงานที่สามารถให้คำปรึกษาและข้อมูลในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาได้อย่างครบวงจร</p> <p>- พัฒนาระบบฐานข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญาของไทยให้มีคุณภาพ ให้ทันสมัย มีคุณภาพ เข้าถึงได้</p>	<p>๑๒ เดือน (ก.ค. ๒๕๕๙ – มิ.ย. ๒๕๖๐)</p>	<p>งบประมาณของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรมทรัพย์สินทางปัญญา - กระทรวงพาณิชย์ - สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงการคลัง - กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ
		<p>ง่าย สามารถเชื่อมโยงกับหน่วยงานทรัพย์สินทางปัญญาในต่างประเทศ เพื่อประโยชน์ในการสืบค้นและนำไปใช้ประกอบการสร้างสรรค์ผลงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดให้มีงานแฟร์เพื่อซื้อขายทรัพย์สินทางปัญญาของไทย (IP Fair) ตลาดกลาง และตลาดออนไลน์บนเว็บไซต์เพื่อเป็นช่องทางจับคู่ธุรกิจระหว่างผู้ซื้อผู้ขาย และผู้ลงทุน เพื่อให้เกิดการค้าและการนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์อย่างแท้จริง - จัดทำคู่มือการประเมินมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อใช้ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นหลักประกันทางธุรกิจ - ควรมีการศึกษาวิเคราะห์เพื่อจัดให้มีมาตรการทางภาษี มาตรการทางการเงินและการลงทุนในตลาดทุน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศ ตลอดจนการส่งเสริมการลงทุนที่ให้นักลงทุนต่างชาติมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับไทย <p>๒.๒ ระยะต่อไป</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาด้านการพัฒนานวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา ให้กระจายอยู่ในทุกภูมิภาคของไทย - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการวิจัยและพัฒนา เช่น การตั้งห้องปฏิบัติการวิจัยระดับชาติ การลงทุนซื้ออุปกรณ์/เครื่องมือวิจัยในสถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัยของรัฐให้ทันสมัย เป็นต้น 	<p>ก.ค. ๒๕๖๐ เป็นต้นไป</p>		<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงอุตสาหกรรม - ธนาคารแห่งประเทศไทย - สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ
		<ul style="list-style-type: none"> - ให้การสนับสนุนส่งเสริมให้สถาบันการเงินหรือหน่วยงานด้านการประเมินมูลค่าทรัพย์สินมีความรู้ความเชี่ยวชาญเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้จะทำหน้าที่ประเมินมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญา และให้การรับรองมาตรฐานผู้ประเมินมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อส่งเสริมการใช้ทรัพย์สินทางปัญญา เป็นหลักประกันทางธุรกิจ - จัด roadshow ทรัพย์สินทางปัญญาไทยในต่างประเทศ เพื่อให้ผู้ประกอบการ ผู้ส่งออก ทรัพย์สินทางปัญญาไทย โดยเฉพาะผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมได้นำทรัพย์สินทางปัญญาไทยเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ - มีมาตรการภาษี มาตรการทางการเงินและการลงทุนในตลาดทุน ที่ส่งเสริมการสร้างสรรคทรัพย์สินทางปัญญาของไทย และมาตรการส่งเสริมการลงทุนที่สนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับไทย 			
	<p>๓. ด้านการคุ้มครองและจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา</p>	<p>๓.๑ ระยะสั้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มจำนวนผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้า และมีอัตรามผู้ตรวจสอบดังกล่าว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา - สร้างแรงจูงใจและสิทธิประโยชน์สำหรับผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้า โดยอาจให้เงินเพิ่มพิเศษตามประสบการณ์คุณภาพ และผลการปฏิบัติงาน ให้โอกาสและ 	<p>๑๒ เดือน (ก.ค. ๒๕๕๙ - มิ.ย. ๒๕๖๐)</p>	<p>งบประมาณของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>- กระทรวงพาณิชย์</p>

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ
		<p>ความก้าวหน้าในวิชาชีพเพื่อรักษาผู้ตรวจสอบที่มีประสบการณ์และคุณภาพไว้กับองค์กรและป้องกันสมองไหล</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนเครื่องมือที่จำเป็นในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) ที่เกี่ยวกับกระบวนการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาให้ทันสมัย เช่น ระบบการยื่นคำขอจดทะเบียนออนไลน์ (e-filing) การชำระค่าธรรมเนียมออนไลน์ (e-payment) เป็นต้น - ปรับปรุงคู่มือการทำงานของผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้า เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ คุณภาพ มีมาตรฐานเดียวกัน และสอดคล้องกับมาตรฐานสากล - ปรับปรุงขั้นตอนและกระบวนการทำงานวิธีปฏิบัติงาน โดยลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น เพื่อตอบสนองความต้องการของภาคธุรกิจ ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียน และอาจจัดให้มีช่องทางด่วนพิเศษ (fast tract) เพื่อเพิ่มความเร็วในการจดทะเบียนแก่ผู้ที่จ่ายค่าธรรมเนียมเพิ่ม <p>๓.๒ ระยะต่อไป</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุงพัฒนากฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อปรับปรุงการจดทะเบียนให้มีประสิทธิภาพ และพิจารณาเข้าเป็นภาคีความตกลงระหว่างประเทศ ด้านทรัพย์สินทางปัญญา เพื่ออำนวยความสะดวกการจดทะเบียนในต่างประเทศของผู้ประกอบการ 	<p>ก.ค. ๒๕๖๐ เป็นต้นไป</p>		

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ
		<ul style="list-style-type: none"> - จัดตั้งหน่วยควบคุมคุณภาพและมาตรฐานการจดทะเบียนภายในกรมทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อให้การจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาได้คุณภาพตามมาตรฐานสากล - ปฏิรูปหน่วยงานด้านการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของไทย ให้มีการบริหารจัดการที่คล่องตัว ได้มาตรฐานสากล เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศด้วยนวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา 			
	<p>๔. ด้านการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา</p> <p>การบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา</p>	<p>๔.๑ ระยะสั้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - บูรณาการการทำงานด้านการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำงานกันอย่างใกล้ชิด กำหนดเป้าหมายการปราบปรามที่ชัดเจนและต่อเนื่อง - พัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลด้านการปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อให้การปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของไทยมีประสิทธิภาพ สามารถสืบสวนไปถึงแหล่งผลิต/กระจายสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา หรือผู้กระทำความผิดรายใหญ่ - แก้ไขพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาเป็นมูลฐานความผิด เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลให้มีคำสั่งระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูล 	<p>๑๒ เดือน (ก.ค. ๒๕๕๙ – มิ.ย. ๒๕๖๐)</p>	<p>งบประมาณของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรมทรัพย์สินทางปัญญา - กระทรวงพาณิชย์ - กรมสอบสวนคดีพิเศษ - กรมศุลกากร - กระทรวงการคลัง - สำนักงานตำรวจแห่งชาติ - สำนักงานอัยการสูงสุด - สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน - ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ - กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร - สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (SIPA) - กรมบัญชีกลาง

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ
		<p>คอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา รวมทั้งเพิ่มบทบัญญัติเพื่อกำหนดช้อยกเว้นโทษตามมาตรา ๑๔ ให้กับผู้ให้บริการทางอินเทอร์เน็ตที่ระงับการทำให้แพร่หลายของข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา และนำข้อมูลนั้นออกจากระบบอินเทอร์เน็ตเมื่อได้รับการแจ้งเตือน (notice and takedown) โดยยกเว้นโทษกับผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตที่ปฏิบัติตามขั้นตอนนี้ เพื่อจูงใจผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตร่วมมือกับรัฐในการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา และสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตว่าจะไม่มีความผิดหากปฏิบัติตามหลักการ notice and takedown</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดชุดปฏิบัติงาน (เฉพาะกิจ) เพื่อสืบสวน ติดตาม ปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา สูงและบนอินเทอร์เน็ตที่มีแนวโน้มสูงขึ้นตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ - ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตระหนักถึงผลเสียของการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา และร่วมมือกับพนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยการแจ้งเบาะแสหรือแหล่งที่มาของสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา - ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้มีความเข้าใจเรื่อง การบังคับใช้กฎหมาย และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีเพื่อทันต่อการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบการกระทำความผิด และเจ้าหน้าที่จะต้องไม่เข้าไป 			- สำนักงบประมาณ

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ
		<p>มีส่วนได้ส่วนเสียหรือได้รับผลประโยชน์จากผู้ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาความเป็นไปได้ในการเจรจาจัดซื้อซอฟต์แวร์ที่จำเป็นสำหรับปฏิบัติงานราชการสำหรับหน่วยงานรัฐบาลทั้งหมด (purchasing pool) รวมถึงงบประมาณ เพื่อส่งเสริมการใช้ซอฟต์แวร์ที่ไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาภายในหน่วยงานรัฐ <p>๔.๒ ระยะต่อไป</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตั้งศูนย์บูรณาการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อเป็นกลไกถาวรในการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาภายในประเทศให้มีประสิทธิภาพ - จัดฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ด้านทรัพย์สินทางปัญญาให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในหน่วยบังคับใช้กฎหมาย - ศึกษาและวิเคราะห์แนวโน้มรูปแบบการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาแบบใหม่ เพื่อนำมาปรับปรุงข้อมูลความเสี่ยงและกำหนดแผนการป้องปรามต่อไป - ตั้งศูนย์ช่วยเหลือให้คำปรึกษาเพื่อให้บริการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาไทยในต่างประเทศ และเพื่อให้คำแนะนำ/ช่วยเหลือผู้ประกอบการไทยด้านการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาในต่างประเทศ รวมถึงผู้ส่งออกที่ประสบปัญหาเรื่องการถูกละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาในต่างประเทศ 	<p>ก.ค. ๒๕๖๐ เป็นต้นไป</p>		

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ
		<ul style="list-style-type: none"> - เสริมสร้างความร่วมมือด้านการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาระหว่างประเทศ - แก้ไขพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ เพื่อเพิ่มบทบัญญัติว่าด้วยการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ เพื่อเป็นกลไกในการกำกับดูแลองค์กรจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ให้มีการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์อย่างเป็นธรรม และแก้ไขปัญหาการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ซ้อน - เจริญจัดซื้อซอฟต์แวร์ที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานราชการ สำหรับหน่วยงานรัฐบาลทั้งหมด และจัดเตรียมงบประมาณ 			
	<p>๕. ด้านการคุ้มครองและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรม</p>	<p>๕.๑ ระยะสั้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรชีวภาพภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรมของประเทศไทยซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลของหน่วยงานที่รับผิดชอบแต่ละเรื่องและปัจจุบันมีรูปแบบในการจัดเก็บข้อมูลและความต้องการต่างกัน ควรจะปรับให้อย่างน้อยเป็นมาตรฐานเดียวกัน มีข้อมูลขั้นต่ำที่จำเป็นเหมือนกัน โดยจัดทำทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อเชื่อมโยงเป็นคลังข้อมูลระดับชาติ (National Digital Library) สำหรับการอนุรักษ์ คุ้มครอง และนำไปใช้ประโยชน์พัฒนาต่อยอดต่อไป รวมทั้งจัดให้มีผู้เชี่ยวชาญดูแลระบบและปรับข้อมูลให้ทันสมัย 	<p>๑๒ เดือน (ก.ค. ๒๕๕๙ – มิ.ย. ๒๕๖๐)</p>	<p>งบประมาณของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรมทรัพย์สินทางปัญญา - กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงวัฒนธรรม - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ
		<p>- ประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจ ให้ประชาชนตระหนักในความสำคัญของการอนุรักษ์ คุ่มครอง ปกป้องทรัพยากรชีวภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และมรดกทางวัฒนธรรมของประเทศ คอยสอดส่อง คุ่มครองและป้องกันการนำไปใช้อย่างไม่เหมาะสม ประโยชน์ของการจัดทำฐานข้อมูล</p> <p>๕.๒ ระยะต่อไป</p> <p>- ผลักดันการเจรจาเรื่อง การคุ้มครองทรัพยากรพันธุกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรมให้สัมฤทธิ์ผล ทั้งในกรอบองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก องค์การการค้าโลก และความตกลงการค้าเสรี เพื่อป้องกันการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรพันธุกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรมอย่างไม่เหมาะสม</p> <p>- เชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของทรัพยากรชีวภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรม เพื่อเป็นคลังข้อมูลระดับชาติ (National Digital Library)</p> <p>- จัดตั้งกลไกติดตามตรวจสอบ (check point) โดยเมื่อมีผู้นำทรัพยากรพันธุกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรม มาพัฒนาต่อยอดและยื่นขอจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญากับกรมทรัพย์สินทางปัญญา ก็สามารถตรวจสอบกับหน่วยงานกำกับดูแลเรื่อง การเปิดเผยแหล่งที่มา การขออนุญาตก่อนใช้ และการแบ่งปันผลประโยชน์ได้ และหากการเจรจากำหนดกฎเกณฑ์ระหว่างประเทศ</p>	<p>ก.ค. ๒๕๖๐ เป็นต้นไป</p>		

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ
		<p>เรื่องดังกล่าวสัมฤทธิ์ผล ก็จะสามารถกำกับดูแลผู้ที่นำทรัพยากรพันธุกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรมของไทย ไปทำการพัฒนาต่อยอดและยื่นขอจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาในต่างประเทศด้วย</p>			
	<p>๖. ด้านการคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์</p>	<p>๖.๑ ระยะสั้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมให้มีการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของแต่ละจังหวัด เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและบริการ และสร้างรายได้ให้กับชุมชน - ฝึกอบรมสร้างความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานในพื้นที่ให้เข้าใจถึงขั้นตอนหลักเกณฑ์การยื่นคำขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เพื่อจะได้ช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำผู้ผลิตและชุมชนในพื้นที่ได้อย่างถูกต้อง - ให้คำแนะนำ/ช่วยเหลือชุมชนเจ้าของสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่ขึ้นทะเบียนแล้วในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีรูปลักษณ์ทันสมัย และมีระบบควบคุมคุณภาพของสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับ - จัดให้มีการส่งเสริมการตลาดสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และสร้างความเข้าใจกับผู้บริโภคถึงคุณสมบัติพิเศษ ลักษณะเด่น และคุณภาพของสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ 	<p>๑๒ เดือน (ก.ค. ๒๕๕๙ - มิ.ย. ๒๕๖๐)</p>	<p>งบประมาณของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรมทรัพย์สินทางปัญญา - กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงมหาดไทย

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ
		<p>๖.๒ ระยะต่อไป</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการขึ้นทะเบียนสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของไทยในต่างประเทศ เพื่อคุ้มครองและขยายตลาดสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทยในต่างประเทศ - ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน ผู้บริโภค ในต่างประเทศให้รู้จักสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์และเสริมสร้างการรับรู้ “ตราสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์” ของไทย เช่น การเข้าร่วมงานแสดงสินค้านานาชาติ การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เล่าเรื่องราว (Story) เพื่อแนะนำสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของไทยให้เป็นที่รู้จักทั้งภาษาไทยและต่างประเทศ <p>การจัดโปรโมชั่นร่วมกับโรงแรม ร้านอาหาร ศูนย์การค้า หรือสายการบิน เป็นต้น</p>	<p>ก.ค. ๒๕๖๐ เป็นต้นไป</p>		

มิถุนายน ๒๕๕๙

**ข้อเสนอเพิ่มเติมประกอบการพิจารณารายงานของ
คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
เรื่อง “การปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญา”**

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจเห็นว่า ความเห็นที่ได้รับจากการประชุม คณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๒๖ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๙ เป็นประโยชน์ต่อการปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญา จึงได้จัดทำข้อเสนอเพิ่มเติมสำหรับการปฏิรูปทรัพย์สินทางปัญญาทั้ง ๒ ระดับ (ระดับชาติ และระดับประเด็นเฉพาะ) เพื่อให้แนวทางการปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญามีความชัดเจนและเห็นผลเป็นรูปธรรมมากขึ้น ดังนี้

๑. การปฏิรูปทรัพย์สินทางปัญญาในภาพรวมเชิงนโยบายระดับชาติ ที่ในระยะสั้น ได้เสนอให้ คณะรัฐมนตรีประกาศให้เรื่องการปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญาของไทยเป็นวาระแห่งชาติ (national agenda) นั้น เนื่องจากในช่วงที่ผ่านมา พบว่ามีหน่วยงานตามวงจรวุฒิจกรทรัพย์สินทางปัญญาเกี่ยวข้องจำนวนมาก ทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ การคุ้มครอง และการบังคับใช้กฎหมาย เป็นต้น ซึ่งปัจจุบันมีกลไกคณะกรรมการนโยบายทรัพย์สินทางปัญญาแห่งชาติ ที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ด้านทรัพย์สินทางปัญญา แต่ยังขาดการนำไปปฏิบัติให้เกิดผลอย่างจริงจัง เป็นรูปธรรมแท้จริง ดังนั้น เพื่อให้การปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญที่จะเปลี่ยนประเทศไทยสู่ประเทศไทย ๔.๐ จึงเสนอให้มีกลไกตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้หน่วยงานรายงานผลการดำเนินการตามแนวทางการปฏิรูปต่อประธานคณะกรรมการนโยบายทรัพย์สินทางปัญญาแห่งชาติ ทราบทุก ๑-๒ เดือน อย่างต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแล ประเมินผล และสั่งการในระดับนโยบายต่อไป โดยมีกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งเป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายทรัพย์สินทางปัญญาแห่งชาติเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก

๒. การปฏิรูปทรัพย์สินทางปัญญาต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย การปฏิรูป ๖ ด้าน ได้แก่ (๑) ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (๒) ด้านการส่งเสริมการสร้างสรรค์ทรัพย์สินทางปัญญา และการนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ (๓) ด้านการคุ้มครองและจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา (๔) ด้านการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา การบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา (๕) ด้านการคุ้มครองและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรม และ (๖) ด้านการคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ให้มีแนวทางการดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อเห็นผลได้ในระยะสั้น ดังนี้

๒.๑ ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อสร้างผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญา และพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่จะเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาด้านยาเพื่อประโยชน์ด้านสาธารณสุข โดยมีแนวทางดำเนินการดังนี้

(๑) เร่งสร้างบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการประเมินมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญาให้มีมาตรฐาน และในระดับที่สภาวิชาชีพยอมรับ เพื่อส่งเสริมการใช้ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นหลักประกันธุรกิจ ซึ่งรวมถึง การเสริมสร้างองค์ความรู้ให้กับ นักวิจัย ผู้ประกอบการ และศูนย์บริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาใน สถาบันการศึกษาให้สามารถประเมินมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญาที่ตนเป็นเจ้าของ เพื่อประโยชน์ในการจับคู่ธุรกิจ และใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ (ธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ)

(๒) พัฒนาเสริมสร้างศักยภาพผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรในด้านเคมีภัณฑ์และเภสัชภัณฑ์ เพื่อ ประสิทธิภาพและคุณภาพในการตรวจสอบและจดทะเบียนสิทธิบัตรที่เกี่ยวข้องกับยา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ด้าน การสาธารณสุขและการเข้าถึงยาของประชาชน (กระทรวงพาณิชย์)

๒.๒ ด้านการส่งเสริมการสร้างสรรคทรัพย์สินทางปัญญา และการนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เพื่อแก้ปัญหาที่นักวิจัย นักประดิษฐ์ ผู้ประกอบการ นักเรียน นักศึกษา ซึ่งมีความคิด สรรสร้างสรรคในการพัฒนานวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา แต่อาจมีข้อจำกัดด้านเงินทุนในการนำทรัพย์สินทาง ปัญญาไปจดทะเบียนทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศ ตลอดจนปัญหาการเข้าถึงฐานข้อมูลสิทธิบัตร เพื่อสืบค้นแนวโน้มเทคโนโลยีก่อนการวิจัยและพัฒนา โดยมีแนวทางดำเนินการดังนี้

(๑) จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาด้านการพัฒนานวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา (IP and Innovation Support Center) เพื่อเป็นหน่วยงานที่สามารถให้คำปรึกษาและให้ข้อมูลในเรื่องทรัพย์สินทาง ปัญญาได้อย่างครบวงจร ในรูปแบบ one-stop service ครอบคลุมการสืบค้นและวิเคราะห์ฐานข้อมูลสิทธิบัตร (IP landscape/Patent mapping) วิเคราะห์แนวโน้มการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมจากสิทธิบัตรที่หมดอายุ แล้ว (open source) การยื่นคำขอจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา การให้คำแนะนำเรื่องการจับคู่ธุรกิจและ ขอกการสนับสนุนทางการเงิน เป็นต้น โดยในระยะสั้น ให้จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาด้านการพัฒนานวัตกรรมและ ทรัพย์สินทางปัญญาในรูปแบบการให้บริการของรัฐที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ และ ในระยะต่อไป ให้จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาฯ ให้กระจายอยู่ในทั่วภูมิภาคต่างๆ ของไทย โดยความร่วมมือของ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ และสถาบันการศึกษา เพื่อให้ประชาชนสามารถ เข้าถึงและใช้บริการจากศูนย์ดังกล่าวได้สะดวกยิ่งขึ้น

(๒) พัฒนาระบบฐานข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญาของไทยให้มีคุณภาพ ทันสมัย ครบถ้วน สมบูรณ์ เข้าถึงได้ง่าย เพื่อให้ นักวิจัย ผู้สนใจ ผู้ประกอบการ โดยเฉพาะผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม ของไทย เข้าถึงได้ง่าย และนำข้อมูลดังกล่าวไปสร้างแต้มต่อในการแข่งขันและพัฒนาต่อยอดสินค้าและบริการ ของตน รวมถึงการพัฒนาฐานข้อมูลสิทธิบัตรเพื่อให้นักวิจัย ผู้ประกอบการ ในภาคอุตสาหกรรมยาของไทย สามารถเข้าถึงและสืบค้นข้อมูลสิทธิบัตรได้ง่าย สามารถนำองค์ความรู้จากสิทธิบัตรที่หมดอายุแล้วไปพัฒนา ต่อยอด ซึ่งจะช่วยพัฒนาอุตสาหกรรมยาของไทย โดยมีกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ เป็น หน่วยงานหลักในการดำเนินการ

(๓) จัดให้มีมาตรการสนับสนุนส่งเสริมทางการเงิน มาตรการทางภาษี และมาตรการส่งเสริม การลงทุน สำหรับผู้ที่สร้างสรรค์ทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งรวมถึงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการนำ ทรัพย์สินทางปัญญาไปจดทะเบียนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งอาจเป็นค่าใช้จ่ายที่สูงสำหรับนักวิจัย รายย่อย และผู้ประกอบการขนาดเล็ก โดยให้กระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการ และเพื่อประโยชน์ด้านการสาธารณสุขและการเข้าถึงยาของประชาชน หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนด้านการเงินการคลังเพื่อให้สิทธิพิเศษจูงใจในการพัฒนาอุตสาหกรรมยาของไทย รวมทั้งจัดหาอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานที่จำเป็นในการวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมยา การอำนวยความสะดวกในการจัดหาแหล่งทุน จัดหาหุ้นส่วนเทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมยาของไทย เป็นต้น

(๔) จัดให้มีมาตรการส่งเสริมการใช้ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นหลักประกันทางธุรกิจ และพัฒนาศักยภาพหน่วยงานหรือผู้ที่ทำหน้าที่ประเมินมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญา (professional valuator) เนื่องจากที่ผ่านมา นักสร้างสรรคทรัพย์สินทางปัญญามักประสบปัญหาในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินที่ไม่ยอมรับมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญา เมื่อมีพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งมีผลใช้บังคับวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ที่ให้การยอมรับให้ใช้ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นหลักประกันการชำระหนี้ได้ (โดยไม่จำเป็นต้องส่งมอบทรัพย์สินนั้นแก่ผู้รับหลักประกัน) จึงจำเป็นต้องมีกลไกที่ให้สถาบันการเงินยอมรับการนำทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งเป็นสินทรัพย์ที่จับต้องไม่ได้เป็นหลักประกันทางธุรกิจได้จริง โดยให้กระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับสมาคมธนาคารไทย สมาคมผู้ประเมินค่าอสังหาริมทรัพย์และสมาคมผู้ประเมินค่าทรัพย์สินแห่งประเทศไทย ซึ่งรวมทั้งการจัดทำคู่มือประเมิน คู่มือฉบับบัญชี ที่ได้มาตรฐาน เป็นกลาง ที่สภาวิชาชีพยอมรับ เช่นเดียวกับทรัพย์สินประเภทอื่นๆ (กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงพาณิชย์)

๒.๓ ด้านการคุ้มครองและจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อพัฒนาระบบการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของไทยให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ทันสมัย ได้มาตรฐานสากล ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นงานภายใต้ความรับผิดชอบของกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปฏิรูปปรับปรุงการทำงานของหน่วยงานให้ทันสมัย ได้มาตรฐาน ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ โดยมีแนวทางดำเนินการปฏิรูปหน่วยงานด้านการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของไทย (กรมทรัพย์สินทางปัญญา) ให้มีการบริหารจัดการที่คล่องตัวและเป็นอิสระ (autonomy) ทั้งด้านการบริหารรายได้และบุคลากร โดยในระยะสั้น ให้ศึกษาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางปฏิรูปองค์กร และในระยะยาว อาจปรับเป็นองค์การอิสระที่มีพระราชกรณียกิจเช่นเดียวกับหน่วยงานทรัพย์สินทางปัญญาของต่างประเทศ เพื่อรองรับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศด้วยนวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญา

๒.๔ ด้านการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา การบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา การมีกลไกในการเฝ้าระวังและช่วยเหลือกรณีทรัพย์สินทางปัญญาไทยถูกละเมิดในต่างประเทศ เพื่อเป็นแรงจูงใจให้แก่ผู้สร้างสรรค์ของไทย ให้สามารถปกป้องคุ้มครองสิทธิและได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่าจากการสร้างสรรค์ผลงาน และส่งเสริมบรรยากาศการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศของไทย โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

การบังคับใช้กฎหมายในประเทศ

(๑) ตั้งศูนย์บูรณาการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ทั้งในกรุงเทพฯ และในจังหวัดที่มีการละเมิดสูง เพื่อเป็นกลไกถาวรที่มีการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และปฏิบัติให้เกิดผลได้จริง โดยในระดับจังหวัดที่พบการละเมิดสูงและมีตลาดใกล้ชายแดน

มอบกระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลัก และบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยบังคับใช้กฎหมายในพื้นที่ เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมศุลกากร เป็นต้น

(๒) ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้มีความเข้าใจในเรื่องการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา และเจ้าหน้าที่จะต้องไม่เข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสียหรือได้รับผลประโยชน์จากผู้ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา (หน่วยบังคับใช้กฎหมาย)

(๓) ศึกษาวิเคราะห์และพิจารณาแก้ไขกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาเรื่องการชดเชยค่าเสียหายทางแพ่ง เพื่อให้การชดเชยค่าเสียหายทางแพ่งแก่เจ้าของสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา โดยคำนึงถึงความร้ายแรงของความเสียหายและการสูญเสียประโยชน์จากการกระทำละเมิด และป้องกันมิให้มีการกระทำผิดซ้ำอีกในอนาคต (กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์)

การบังคับใช้กฎหมายในต่างประเทศ

(๑) จัดตั้งศูนย์เฝ้าระวังและติดตามทรัพย์สินทางปัญญาไทยถูกละเมิดในต่างประเทศ (IP Helpdesk) เพื่อให้คำปรึกษาช่วยเหลือผู้ประกอบการไทยในเรื่องการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาไทยในต่างประเทศ เฝ้าระวังและแก้ปัญหาเมื่อถูกละเมิดในต่างประเทศ (กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการต่างประเทศ)

(๒) จัดทำความร่วมมือด้านการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญากับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ เพื่อร่วมกันป้องกันและปราบปรามการนำเข้าหรือส่งออกสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาระหว่างประเทศ ซึ่งรวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูล การดำเนินการทางกฎหมายกับผู้กระทำผิด และการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ เป็นต้น (กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง)

๒.๕ การปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของชุมชน เนื่องจากไทยเป็นประเทศที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรม แต่ชุมชนและประชาชนทั่วไปยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ ปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาของชุมชน ขาดกลไกการคุ้มครองป้องกันไม่ทำให้ทรัพย์สินทางปัญญาของชุมชนถูกนำไปใช้อย่างไม่เหมาะสมจากผู้ที่มีศักยภาพมากกว่า หรือจากต่างประเทศ โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

(๑) จัดทำคลังข้อมูลระดับชาติ โดยเป็นห้องสมุดดิจิทัล (National Digital Library) ที่รวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพย์สินทางปัญญาของชุมชน ซึ่งปัจจุบันอยู่ภายใต้การดูแลของหลายหน่วยงาน เช่น ฐานข้อมูลทรัพยากรพันธุกรรมของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ ฐานข้อมูลพันธุ์พืชของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฐานข้อมูลมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของกระทรวงวัฒนธรรม และฐานข้อมูลภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยของกระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น ให้อยู่ในรูปแบบเป็นมาตรฐานเดียวกัน และเชื่อมโยงข้อมูลเหล่านี้กับหน่วยงานทรัพย์สินทางปัญญาของต่างประเทศ โดยหากมีผู้นำทรัพยากรชีวภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรมของไทยไปจดทะเบียนในต่างประเทศ จะต้องมีการตรวจสอบกับฐานข้อมูลระดับชาติของไทยก่อน โดยหากพบว่ามี การลักลอบเอาของไทยไปใช้ประโยชน์ ก็จะไม่สามารถจดทะเบียนให้ได้ เพราะเหตุผล เช่น ไม่ผ่านหลักเกณฑ์ความใหม่ ไม่ขออนุญาตก่อนใช้หรือแบ่งปันผลประโยชน์ เป็นต้น และหน่วยงานทรัพย์สินทางปัญญาต่างประเทศ

ต้องปฏิเสศการจดทะเบียน (กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

(๒) สร้างกลไกการปกป้องภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรชีวภาพ และการแสดงออกทางวัฒนธรรมของชุมชน โดยให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลักในการลงพื้นที่เพื่อสร้างความเข้าใจ และสร้างองค์ความรู้ให้กับชุมชน โดยร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น เพื่อสำรวจทรัพย์สินทางปัญญาของชุมชน และรวบรวมจัดทำฐานข้อมูลเป็นคลังของชาติเพื่อการอนุรักษ์ และป้องกันการเอาทรัพย์สินทางปัญญาของชุมชนไปพัฒนาใช้ประโยชน์ โดยไม่มีการบอกแหล่งที่มา ขออนุญาตก่อนใช้ และแบ่งปันผลประโยชน์ให้กับชุมชน

๒.๖ ด้านการคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เนื่องจากสินค้าที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์จะช่วยสร้างรายได้แก่ชุมชน แต่ชุมชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเรื่อง การขึ้นทะเบียน และประโยชน์ของการขึ้นทะเบียนสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ จึงเสนอแนวทางการดำเนินการโดยฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ชุมชนให้มีความเข้าใจเรื่องการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับ เพื่อให้ชุมชนเห็นความสำคัญ สามารถผลิตสินค้าได้ตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนฯ โดยหน่วยงานในพื้นที่ควรเป็นฝ่ายเข้าถึงผู้ผลิตในพื้นที่และชุมชน เพื่อสร้างความเข้าใจให้คำปรึกษาแนะนำแก่ชุมชน (กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)

ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :

ด้วยประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ
ได้มีหนังสือขออนุญาตให้ท่านจิตติมา ศรีถาวร รักษาการผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านทรัพย์สิน
อุตสาหกรรม กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกเข้าร่วม
ประชุมเพื่อให้ข้อมูลและตอบประเด็นข้อซักถามของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ซึ่งได้พิจารณาแล้วจึงได้อนุญาต ขอเชิญผู้มีรายชื่อดังกล่าวเข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุมด้วย

(นางสาวจิตติมา ศรีถาวร รักษาการผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านทรัพย์สินอุตสาหกรรม
กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ เข้าชี้แจงต่อที่ประชุม)

ร้อยเอก ทินพันธ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) : ขอเชิญประธานกรรมการ ท่านสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์ ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ อดีตปลัดกระทรวงการคลัง ผู้ร่วมชี้แจงก็คือ ท่านปีติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา ที่ปรึกษากรรมการและประธานอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจกระแสใหม่ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และท่านอรมนทรัพย์ทวีธรรม รองประธานอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจกระแสใหม่ คนที่สอง รองอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา ขอเรียนเชิญท่านสถิตย์ครับ

นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์ (ประธานกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผม สถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์ สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ลำดับที่ ๑๕๓ ในฐานะประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ

ในระยะเวลาไม่กี่ปีที่ผ่านมาได้มีปรากฏการณ์ทางด้านธุรกิจและเศรษฐกิจแนวใหม่เกิดขึ้นมากมาย สิ่งนั้นก็คือการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในธุรกิจธุรกิจเดิม ๆ ที่มีอยู่ ถ้าหากไม่นำนวัตกรรมเข้าไปเป็นฐานในการดำเนินธุรกิจ ธุรกิจนั้นก็จะมีล้มหายตายจากไป เกิดแนวคิดธุรกิจใหม่ ๆ มากมาย บางธุรกิจเป็นธุรกิจที่มีได้ใช้ทรัพย์สินของตัวเอง แต่สามารถที่จะเติบโตทางธุรกิจได้ อย่างเช่น รองเท้าไนกี้ไม่ได้มีโรงงานของตัวเองเลย แต่ใช้โรงงานของคนอื่นทั่วโลกด้วยตราสินค้าของตัวเอง เช่นเดียวกับอาดิดาส เช่นเดียวกับเวอร์ซาเซ ที่มีสำนักงานใหญ่เล็ก ๆ แต่ที่ใช้ทรัพยากรของคนอื่นในการทำธุรกิจ ในระยะต่อมาจะสังเกตเห็นได้ว่ามีธุรกิจใหม่ ๆ เกิดขึ้นผ่านทางเทคโนโลยี ผ่านทางแอปพลิเคชัน (Application) เช่น อุเบอร์ (Uber) บริการแท็กซี่ทั่วโลกโดยที่ตัวเองไม่ได้มีแท็กซี่ของตัวเองเลย แต่ใช้แอปพลิเคชัน (Application) เป็นสื่อระหว่างผู้ใช้แท็กซี่กับเจ้าของรถ ซึ่งอยากให้บริการแท็กซี่เป็นธุรกิจที่ไม่ต้องมีสินทรัพย์ของตัวเอง แต่ธุรกิจนี้มีสินทรัพย์มากกว่าแอร์บัส (Airbus) เพราะโลกของธุรกิจ โลกของเศรษฐกิจเปลี่ยนไปมาก แต่ภายใต้การเปลี่ยนแปลงนี้สิ่งที่สำคัญก็คือการคิดค้น ไม่ว่าจะเป็นการคิดค้นทางการเขียนการออกแบบ การคิดค้นในเรื่องสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ การคิดค้นเหล่านี้ ถ้าหากว่าคิดค้นไปแล้วคนอื่นเอาไปใช้ เอาไปลอกเลียนแบบ ความกระตือรือร้นในการคิดค้นก็จะลดน้อยถอยลงไป ด้วยเหตุนี้เองจึงจำเป็นต้องมีการคุ้มครองการคิดค้นเหล่านี้ เพื่อให้เกิดการคิดค้นใหม่ ๆ เพื่อให้มีกำลังใจสำหรับคนที่ต้องการสร้างสิ่งใหม่ให้กับโลกใบนี้ -----

การคิดค้นสิ่งเหล่านี้เองได้รับการคุ้มครองโดยกฎหมาย เราเรียกกันว่าทรัพย์สินทางปัญญา ที่กฎหมายคุ้มครองให้คนที่คิดค้นมีสิทธิที่จะใช้และให้คนอื่นใช้โดยได้รับผลตอบแทนไประยะหนึ่ง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกรรมวิธีการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ นอกจากเรื่องอื่น ๆ แล้ว มีเรื่องสำคัญที่คณะกรรมการได้ทำไปก็คือเรื่องของเศรษฐกิจกระแสใหม่ ภายใต้การนำของท่านปิติพงศ์ พิ๋งบุญ ฦ อยุธยา ซึ่งหนึ่งในเรื่องที่สำคัญที่ท่านได้ออกแบบ ก็คือเรื่องของทรัพย์สินทางปัญญาที่จะเป็นฐานในการทำให้การปฏิรูปเศรษฐกิจกระแสใหม่ด้านอื่น ๆ ประสบความสำเร็จ ในวันนี้คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ จึงขอนำเรียนเสนอในเรื่องที่สำคัญที่เป็นฐานของเศรษฐกิจกระแสใหม่คือเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา ผมขออนุญาตท่านประธานขอให้ท่านปิติพงศ์ พิ๋งบุญ ฦ อยุธยา และท่านอรมน ทรัพย์ทวีธรรม ได้นำเสนอต่อท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติต่อไปครับ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) : ขอบคุณครับ ต่อไปขอเรียนเชิญท่านปิติพงศ์ พิ๋งบุญ ฦ อยุธยา

นายปิติพงศ์ พิ๋งบุญ ฦ อยุธยา (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ เพื่อนสมาชิก ผม ปิติพงศ์ พิ๋งบุญ ฦ อยุธยา สมาชิก สปท. ลำดับที่ ๙๙ ก่อนที่จะให้คุณอรมนได้ชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องของการปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญาซึ่งเป็นเรื่องที่เราจะพูดกันในวันนี้ ขอถอยหลังไปในสิ่งที่เราได้ดำเนินการไปแล้วเพื่อชี้ให้เห็นความต่อเนื่องของสิ่งต่าง ๆ ที่เราได้ทำกัน ช่วยเปิดเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) ให้หน่อยครับ

(เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน (Presentation))

นายปิติพงศ์ พิ๋งบุญ ฦ อยุธยา (กรรมการ) : ในเรื่องของการปฏิรูปหรือการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจที่เราเรียกว่า เศรษฐกิจกระแสใหม่ หรือว่า นิวอีโคโนมี (New Economy) เพื่อนสมาชิกคงจะทราบแล้วว่าเราได้นำเสนอไป ๔ เรื่องแล้ว เรื่องแรกก็คือเรื่องของการปฏิรูประบบเศรษฐกิจเพื่อสังคม (Social Economy) เรื่องที่ ๒ ก็คือเรื่อง การปฏิรูปเศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) เรื่องที่ ๓ ก็คือเรื่องของการปฏิรูปเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และเชิงวัฒนธรรม (Creative and Culture Economy) และเรื่องสุดท้ายก็เป็นเรื่องของสิ่งที่เรียกกันว่า ดิจิทัลอีโคโนมี (Digital Economy) นะครับ สำหรับเรื่อง โซเชียลอีโคโนมี (Social Economy) และการปฏิรูปเศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) ขณะนี้ท่านนายกรัฐมนตรีได้เห็นชอบแล้วและได้ส่งไปที่ท่านรองนายกรัฐมนตรีเพื่อให้เราประสานงานแล้วก็ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

สำหรับเรื่องของเศรษฐกิจเพื่อสังคม หรือว่าโซเชียลอีโคโนมี (Social Economy) ประเด็นแรกที่เน้นก็คือเรื่องกฎหมาย และประเด็นที่ ๒ ที่เน้นก็คือว่าการจัดตั้ง

สิ่งที่เรียกว่า โซเชียลเอนเตอร์ไพรส์ (Social Enterprise) ให้ได้ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ได้มีการออกมาเพื่อให้กิจการนี้ดำเนินการไปได้อยู่แล้ว ในส่วนของไบโออีโคโนมี (Bio Economy) ก็จะมีการปรับเรื่องการจัดการองค์กรต่าง ๆ เพื่อให้หน่วยงานซึ่งมีอยู่แล้ว สามารถดำเนินการในเรื่องของการสร้างสรรค์เศรษฐกิจชีวภาพ ซึ่งส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับ เอสเคิร์ฟ (S-Curve) ใหม่ของรัฐบาล ๘ ประเภท ให้มีประสิทธิภาพ ให้มีการขับเคลื่อน ได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

สำหรับการปฏิรูปเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (Creative Economy) และการปฏิรูปเศรษฐกิจเชิงดิจิทัล (Digita Economy) ในขณะนี้อยู่ในระหว่างการพิจารณาของ ท่านนายกรัฐมนตรีผ่านขั้นตอนทางสภาไปหมดแล้ว ในเรื่องของครีเอทีฟอีโคโนมี (Creative Economy) หรือว่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์ก็จะเน้นเรื่องของการจัดองค์กร ส่วนในเรื่องของ ดิจิทัลอีโคโนมี (Digita Economy) ก็จะเน้นเรื่องการปรับข้อมูลของรัฐ ข้อเสนอของเรา ไม่ค่อยเกี่ยวข้องกับภาคเอกชนสักเท่าไร แต่ต้องการที่จะสร้างรัฐที่เปิดโอเพน (Open) แล้วก็ เชื่อมโยงกัน นี่ก็คือคอนเนกต์ (Connected) ที่เรียกว่า โอเพน คอนเนกต์ กัฟเวอร์นเมนต์ (Open Connected Government) ส่วน ๓ เรื่องที่เราค้างเหลืออยู่ ซึ่ง ๓ เรื่องนี้เป็นกลไก ที่มีความสำคัญมากเพราะจะต้องผลักดันอีโคโนมี (Economy) ทั้ง ๔ ชนิดเข้าไปให้ได้ -----

เรื่องแรกก็คือการปฏิรูปและการพัฒนาส่งเสริมผู้ประกอบการรายใหม่จากเทคโนโลยีและนวัตกรรม ซึ่งส่วนใหญ่ไปเกี่ยวพันกับทั้งเรื่องไฟแนนซิง (Financing) หรือว่าการเงินเกี่ยวกับเรื่องของอินคิวเบเตอร์ (Incubator) หรือว่าวิธีการอุ้มชูหรือฟื้นฟูสิ่งเหล่านี้ และเรื่องสุดท้ายก็คือแอ็กเซเลอเรชัน (Acceleration) หรือการเร่งรัดให้เกิด ซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างการดำเนินงานของเรา เรื่องนี้เป็นเรื่องที่สำคัญ เรื่องแรก แล้วก็เกี่ยวพันกับทุกภาคส่วน เป็นเรื่องที่เรียกว่าครอส คัตติง อิชชู (Cross Cutting Issue) เรื่องที่ ๒ ก็คือเศรษฐกิจเพื่อผู้สูงอายุหรือที่เราเรียกว่า ซิลเวอร์อีโคโนมี (Silver Economy) ซึ่งอันนี้คงจะสงสัยว่าเมื่อสัปดาห์ที่แล้วเองคณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคมได้เสนอเรื่องราวก่อนแล้ว แต่เนื่องจากเรื่องนี้เป็นเรื่องครอส คัตติง อิชชู (Cross Cutting Issue) เหมือนกันนะครับ แล้วก็ยังมีหลายมิติ หลายมุมมอง ในส่วนของคณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจก็มองเห็นว่า การมองในเชิงเศรษฐกิจก็สำคัญไม่ยิ่งหย่อนกับการมองทางด้านสังคมเพื่อดูแลผู้สูงอายุ ซึ่งจะเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของเราในอนาคต มุมมองของเราควรจะมองในแง่เรื่องของการผลิตสินค้าและบริการให้กับผู้สูงอายุ เรื่องของการที่จะหาเงินหาทองหรือการไฟแนนซ์ (Finance) ผู้สูงอายุให้สามารถที่จะรับสินค้าและบริการสำหรับผู้สูงอายุได้ และเรื่องของการนำผู้สูงอายุเข้าสู่ในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งอาจจะต่างจากมุมมองของท่านกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ซึ่งได้เสนอเรื่องราวก่อนแล้วเมื่ออาทิตย์ที่แล้ว สำหรับวันนี้เป็นเรื่องการปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งเป็นขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจได้แจ้งต่อที่ประชุมไปแล้วนะครับ เรื่องนี้มีผู้สนใจเยอะ มีมุมมองจากหลายฝ่าย มีคนที่ให้ความเห็นเยอะมาก ซึ่งผมคิดว่าหลังจากที่คุณอรมนได้ชี้แจงแล้ว ผมจะขอเวลาจากท่านประธานสัก ๑๐ นาทีเพื่อสรุปในเรื่องนี้ ขอขอบพระคุณครับ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ขอบคุณครับ ต่อไปขอเชิญท่านอรมน ทรัพย์ทวีธรรม ครับ

นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และท่านสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เคารพคะ ดิฉัน นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม สมาชิก สปท. เลขที่ ๑๘๘ ขออนุญาตนำเรียนเสนอสาระสำคัญของรายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจในเรื่องการปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญา แล้วก็ขออนุญาตฉายภาพขึ้นจอด้วยนะคะ (เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน (Presentation))

นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม (กรรมการ) : สาเหตุและความจำเป็นที่จะต้องมีการปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญา สืบเนื่องมาจากทรัพย์สินทางปัญญาก็คือเป็นพื้นฐาน

สำคัญของการพัฒนาศักยภาพการแข่งขันของไทย ที่ผ่านมามาประเทศไทยอาจจะเน้นการสร้าง
ความได้เปรียบในการแข่งขันโดยใช้ต้นทุนต่ำ แต่ปัจจุบันเป็นที่ทราบกันดีว่าการแข่งขัน
รุนแรงขึ้น ความได้เปรียบด้านต้นทุนต่ำที่ประเทศไทยเคยมีได้หายไป โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับ
กับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศเกิดใหม่ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ไทยจะต้องปรับตัว
สร้างความแตกต่างและจุดเด่นของสินค้าไทยให้ต่างจากสินค้าของคู่แข่ง โดยใช้นวัตกรรม
และทรัพย์สินทางปัญญาเข้ามามีส่วนช่วยในการพัฒนา โดยเฉพาะหากประเทศไทยต้องการ
ที่จะเปลี่ยนจากประเทศไทย ๓.๐ ที่เน้นอุตสาหกรรมหนักเป็นประเทศไทย ๔.๐ ที่เน้น
การพัฒนาเศรษฐกิจด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ทรัพย์สินทางปัญญาจึงถือเป็น
กุญแจสำคัญที่จะช่วยให้ประเทศไทยประสบความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจกระแสใหม่
(New Economy) ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์
และวัฒนธรรม (Creative and Culture Economy) เศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy)
และเศรษฐกิจเพื่อสังคม (Social Economy) ซึ่งที่ประชุม สปท. ก็ได้ให้ความเห็นชอบ
รายงานในเรื่องเหล่านี้ แล้วก็ได้นำเสนอต่อรัฐบาลแล้ว เพราะว่าทรัพย์สินทางปัญญาจะช่วย
สร้างมูลค่าให้กับความคิดสร้างสรรค์ องค์กรความรู้ และภูมิปัญญาที่เป็นพื้นฐานของเศรษฐกิจ
กระแสใหม่ (New Economy) -----

นอกจากนี้ทรัพย์สินทางปัญญาก็ยังเป็นเรื่องที่สำคัญของชาติ หรือว่า สปช. ได้ผลักดันและบรรจุไว้ในวาระการปฏิรูป ไม่ว่าจะป็นวาระปฏิรูปที่ ๒๐ วาระปฏิรูปที่ ๒๑ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม สปช. ได้เสนอให้มีการปฏิรูปหน่วยงานด้านทรัพย์สินทางปัญญาให้มีกลไกการดำเนินงานที่คล่องตัว มีการคุ้มครองและบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพ ในวาระปฏิรูปที่ ๓๕ สปช. ก็ได้เสนอให้มีการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในผลงานของศิลปินไม่ให้ถูกละเมิด หรือนำไปเผยแพร่ใช้ประโยชน์ในทางที่เสื่อมเสีย ซึ่งถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติที่ควรได้รับการปกป้อง ก่อนที่จะเข้าประเด็นในเรื่องการปฏิรูป ดิฉันขอใช้เวลาสักเล็กน้อยนะคะ เพื่อนำเรียนให้ที่ประชุมทราบว่าเมื่อพูดถึงทรัพย์สินทางปัญญาจะครอบคลุมอะไรได้บ้าง จริง ๆ แล้วทรัพย์สินทางปัญญาเป็นเรื่องใกล้ตัวเรามาก พบเห็นกันอยู่ทั่วไป หากท่านหยิบโทรศัพท์มือถือที่ท่านใช้กันอยู่ก็จะพบทรัพย์สินทางปัญญาหลายประเภท เช่น เครื่องหมายการค้า การออกแบบผลิตภัณฑ์ ตลอดจนเทคโนโลยี นวัตกรรมใหม่ ๆ ที่คุ้มครองด้วยสิทธิบัตรการประดิษฐ์ เป็นต้น จึงอาจแบ่งทรัพย์สินทางปัญญาเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้คะ

ประเภทที่ ๑ ทรัพย์สินทางปัญญาที่คุ้มครองด้วยลิขสิทธิ์ เป็นการคุ้มครองการแสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์ เช่น ภาพถ่าย ภาพวาด โปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Program Computer) งานเขียน เพลง ภาพยนตร์ เป็นต้น โดยผู้สร้างสรรค์จะได้รับความคุ้มครองทันทีนับตั้งแต่สร้างสรรค์ผลงาน ไม่ต้องมาจดทะเบียน แล้วก็ระยะเวลาคุ้มครองทั่วไปก็คือตลอดอายุผู้สร้างสรรค์ และ ๕๐ ปีหลังจากผู้สร้างสรรค์เสียชีวิต

ประเภทที่ ๒ ก็คือสิทธิบัตรการประดิษฐ์ จะคุ้มครองการประดิษฐ์คิดค้นใหม่ในโลก อย่างเช่น เครื่องยนต์กลไก อุปกรณ์สื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ ยา สิทธิบัตรการประดิษฐ์จะมีอายุการคุ้มครอง ๒๐ ปี แล้วก็เนื่องจากสิทธิบัตรจะมีหลักเกณฑ์ที่เข้มงวด ต้องเป็นสิ่งประดิษฐ์ที่ใหม่ในโลก ไม่ใช่เฉพาะในประเทศไทย แต่ว่าเป็นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ในโลก ประเทศไทยจึงได้เพิ่มทางเลือกโดยให้การคุ้มครองอนุสิทธิบัตรด้วย สำหรับการประดิษฐ์ที่มีระดับการพัฒนาเทคโนโลยีไม่สูงมาก หรือเป็นการประดิษฐ์คิดค้นเพียงเล็กน้อย ขั้นตอนก็จะได้รับการอนุมัติที่ง่ายกว่า ไม่ต้องตรวจสอบมากนักคะ มีอายุการคุ้มครองสั้นกว่า

ประเภทที่ ๓ ก็คือสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ จะคุ้มครองงานออกแบบรูปร่าง รูปทรง ลวดลาย ลักษณะภายนอกของสินค้าก็จะมีอายุการคุ้มครอง ๑๐ ปี

ประเภทที่ ๔ คือเครื่องหมายการค้า อันนี้ก็อาจจะเป็นที่รู้จักกันดีนะคะ เพราะว่าจะคุ้มครองเครื่องหมายที่ใช้กับสินค้าหรือบริการ เพื่อให้ผู้บริโภคจดจำแล้วก็แยกแยะสินค้าออกจากสินค้าของผู้อื่นได้ จะมีอายุการคุ้มครอง ๑๐ ปี แล้วก็ต่ออายุได้นะคะ

ทั้งนี้หลักการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาประเภทสิทธิบัตรการประดิษฐ์ สิทธิบัตรการออกแบบและเครื่องหมายการค้า ตามสากลจะยึดหลักว่าจดทะเบียนประเทศไทย คุ้มครองแต่เฉพาะในเขตประเทศนั้น ดังนั้นหากเราต้องการคุ้มครองในประเทศไทยก็ต้อง มายื่นขอจดทะเบียนที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา แต่หากผู้ส่งออกไทยต้องการให้ทรัพย์สิน ทางปัญญาได้รับการคุ้มครองในประเทศที่ส่งออกก็จะต้องไปยื่นจดทะเบียนกับหน่วยงาน ทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศที่ส่งออกนั้นจะ

ประเภทที่ ๕ ก็คือความลับทางการค้า อันนี้ก็เป็นข้อมูลทางการค้า อย่างเช่น สูตรอาหาร กรรมวิธีการผลิตต่าง ๆ ที่ต้องการรักษาเป็นความลับนั้นจะ ทรัพย์สิน ทางปัญญาที่กล่าวไปแล้วจะเป็นทรัพย์สินทางปัญญาของบุคคลนั้นจะ แต่ประเทศไทย ยังมีทรัพย์สินทางปัญญาของชุมชนอีกด้วย ถ้าหากมีการนำไปพัฒนาต่อยอดแล้วก็คุ้มครอง ป้องกันที่ดีก็จะสามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศและชุมชนอีกมากนั้นจะ

สำหรับทรัพย์สินทางปัญญาของชุมชนนี้จะมีหลัก ๆ อยู่ ๒ ประเภท อันแรก ก็คือสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เราอาจจะรู้จักกันในชื่อภาษาอังกฤษตัวย่อ ก็คือจีไอ (GI) อันนี้ จะคุ้มครองชื่อทางภูมิศาสตร์ที่ใช้เรียกสินค้าที่มีลักษณะพิเศษแตกต่างจากสินค้าประเภท เดียวกันที่ผลิตจากแหล่งอื่น ยกตัวอย่างเช่น ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ หรือมะขามหวาน เพชรบูรณ์ ผ้าไหมแพรวากาฬสินธุ์ เป็นต้นนั้นจะ ซึ่งชุมชนผู้ผลิตในพื้นที่ที่ต้องการได้รับ การคุ้มครองจีไอ (GI) นี้ เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ผลิตนอกพื้นที่นำไปใช้ และอาจสร้างความเข้าใจ ผิดต่อผู้บริโภค เกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ดีต่อสินค้า ก็ต้องมาขอขึ้นทะเบียนกับกรมทรัพย์สิน ทางปัญญานั้นจะ ปัจจุบันประเทศไทยมีสินค้าจีไอ (GI) ที่ขึ้นทะเบียนแล้วทั้งหมด ๖๗ สินค้า จาก ๔๙ จังหวัดนั้นจะ ยังเหลือจังหวัดที่อยู่ระหว่างขอขึ้นทะเบียนอีก ๑๔ จังหวัด แล้วก็ จังหวัดที่ยังไม่ได้ขอขึ้นทะเบียนอีก ๑๔ จังหวัด

นอกจากนี้ไทยก็ยังมีทรัพยากรชีวภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและการแสดงออกทางวัฒนธรรมที่เป็นองค์ความรู้ถ่ายทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น ซึ่งเป็นทรัพย์สินทางปัญญาของชุมชนที่หากว่ามีกลไกการคุ้มครองป้องกันที่ดีสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มให้เกิดขึ้นได้ก็จะช่วยสร้างรายได้ให้กับชุมชน ซึ่งทรัพย์สินทางปัญญาดั้งเดิมประเภทนี้ จะไม่ได้ขึ้นกับกรรมทรัพย์สินทางปัญญานะคะ แต่จะอยู่ในความรับผิดชอบของหลายหน่วยงานตามภารกิจ ยกตัวอย่างเช่น กระทรวงสาธารณสุขก็จะดูแลด้านภูมิปัญญาการแพทย์และสมุนไพร กระทรวงวัฒนธรรมจะดูแลมรดกทางวัฒนธรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดูแลด้านพันธุ์พืช เป็นต้นนะคะ

ดังนั้นในการพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญาให้สามารถสร้างรายได้เปรียบเทียบในการแข่งขันให้กับบุคคลที่เป็นเจ้าของแล้วก็เศรษฐกิจของประเทศ ก็จะต้องเข้าใจถึงวงจรวัฏจักรของทรัพย์สินทางปัญญา โดยจะเริ่มจากการสร้างสรรค์ทรัพย์สินทางปัญญา เมื่อสร้างแล้วก็ต้องนำมายื่นขอจดทะเบียนที่หน่วยงานทรัพย์สินทางปัญญาประเทศนั้น ๆ เพื่อให้ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย เมื่อจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาแล้วนะคะ แต่ขึ้นหิ้งไว้เฉย ๆ ใต้ใบทะเบียนแล้วติดโซ่โซ่ข้างฝา อันนี้ก็จะไม่มีประโยชน์เลย ก็ต้องนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เช่น การขายสิทธิหรืออนุญาตให้ใช้สิทธิ เพื่อให้ผู้สร้างสรรค์ได้รับผลตอบแทนจากการสร้างสรรค์ทรัพย์สินทางปัญญา แล้วก็เมื่อผลิตและวางขายทรัพย์สินทางปัญญาแล้ว แต่หากถูกละเมิดหรือลอกเลียนแบบ เจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาก็จะต้องรู้จักที่จะปกป้องพิทักษ์สิทธิของตนโดยการบังคับใช้กฎหมายร้องทุกข์กับพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้มีการดำเนินคดีทางอาญาหรือว่าฟ้องร้องค่าเสียหายทางแพ่งกับผู้ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

สำหรับการให้ความสำคัญกับเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาในระดับนโยบายที่ผ่านมา เรื่องทรัพย์สินทางปัญญามีปรากฏให้เห็นในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ แล้วก็ได้ปรากฏอยู่ในทิศทางการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ตลอดจนร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปีของประเทศ ซึ่งก็หวังว่าเมื่อแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และยุทธศาสตร์ชาติออกมาแล้ว เรื่องทรัพย์สินทางปัญญาก็จะได้รับความสำคัญและปรากฏอยู่ในเอกสารทั้ง ๒ ฉบับนี้ด้วย

ส่วนกลไกในการกำหนดนโยบายเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศได้มีการตั้งคณะกรรมการนโยบายทรัพย์สินทางปัญญาแห่งชาติโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๖ เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศ คณะกรรมการนี้มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน แล้วก็ยังมีผู้แทนระดับกระทรวงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ร่วมเป็นกรรมการ อย่างไรก็ตามไม่ว่าไทยจะมีคณะกรรมการนโยบาย

๑๒

สปท. ๓๒/๒๕๕๙

ณัฐชนก ๖/๒

ทรัพย์สินทางปัญญาแห่งชาติเพื่อดูแลด้านนโยบายแล้วก็กำหนดแผนดำเนินงานด้านทรัพย์สินทางปัญญา มีความพยายามของหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะพัฒนาระบบทรัพย์สินทางปัญญาของไทย แต่ยังพบปัญหาอุปสรรคของระบบทรัพย์สินทางปัญญาของไทยอยู่หลายเรื่อง

เมื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของระบบทรัพย์สินทางปัญญาของไทย เพื่อเสนอแผนการปฏิรูป จึงได้ให้ความสำคัญกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับ ๔ ประเด็นหลัก ในวงจรวัดจักรทรัพย์สินทางปัญญาที่ได้นำเรียนให้ที่ประชุม สปท. ทราบแล้ว ก็คือทั้งเรื่อง การสร้างสรรค์ การคุ้มครองจดทะเบียน การนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์และการบังคับใช้กฎหมาย รวมถึงปัญหาในเรื่องคนที่เกี่ยวข้องกับวัฏจักรทรัพย์สินทางปัญญาทั้ง ๔ เรื่อง รวมทั้งอีก ๒ ประเด็นก็คือทรัพย์สินทางปัญญาของชุมชนนະคะ จะขอเรียนสรุปเป็นปัญหาทั้งหมดได้ ๖ เรื่อง

ปัญหาเรื่องแรก ก็คือปัญหาเรื่องคน คนไทยยังขาดความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา ทรัพย์สินทางปัญญายังถือเป็นเรื่องใหม่สำหรับสังคมไทยที่ประชาชนทั่วไปอาจจะยังไม่เห็นความสำคัญ คนยังไม่เข้าใจว่าจะสร้างทรัพย์สินทางปัญญาแล้วได้ประโยชน์อะไรนะคะ ไม่ตระหนักถึงความจำเป็นในการเคารพสิทธิของผู้อื่น มองเรื่องละเมิดเป็นเรื่องธรรมดาที่ใคร ๆ ก็ทำกัน ประเทศไทยยังขาดผู้เชี่ยวชาญในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา

ปัญหาที่ ๒ จะเกี่ยวกับเรื่องการสร้างสรรค์ทรัพย์สินทางปัญญาและการนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ ที่ผ่านมากการวิจัยและพัฒนาของประเทศไทยยังไม่ประสบความสำเร็จในการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์เท่าที่ควร เพราะว่าเป็นงานวิจัยที่เน้นความสามารถของนักวิจัยเป็นหลัก ไม่ได้เน้นการวิจัยเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด หรือว่าไม่ได้คำนึงถึงความต้องการของผู้บริโภค ทำให้ผลงานจากห้องแล็บ (Lab) ถูกเก็บไว้บนหิ้งไม่สามารถขึ้นห้างได้ สาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่งที่ได้เรียนไปก็คือว่า สิ่งประดิษฐ์ที่จะมาจดสิทธิบัตรได้ต้องเป็นสิ่งใหม่ในโลก และนักวิจัยที่เข้าใจเรื่องนี้ ต้องพยายามค้นหาข้อมูลก่อนวิจัยว่าสิ่งที่กำลังจะทำวิจัยมีผู้ยื่นจดสิทธิบัตรไว้แล้วหรือไม่ จะได้ไม่ต้องเสียเวลาทำซ้ำ -----

แต่ปัญหาของไทยคือเรายังขาดฐานข้อมูลสิทธิบัตรที่ดีพอที่จะให้นักวิจัยเข้าถึงและสืบค้นข้อมูลได้ง่าย ประกอบกับนักวิจัยของไทยยังไม่เห็นความสำคัญของการสืบค้นฐานข้อมูลสิทธิบัตร ถ้าหากเราดูรายงานของสถาบันระหว่างประเทศเพื่อการวิจัยและพัฒนา หรือว่าไอเอ็มดี (IMD) ในปี ๒๕๕๘ จะพบว่าคนไทยมีการจดสิทธิบัตรน้อย ประเทศไทยมีการยื่นคำขอจดสิทธิบัตรเพียง ๓ คำขอต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน น้อยกว่าประเทศมาเลเซียที่มีการยื่นถึง ๗.๗ คำขอ ประเทศสิงคโปร์ ๑๐๐ คำขอต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน ถ้าเทียบกับประเทศเกาหลีซึ่งมีนวัตกรรมมากเขายื่นถึง ๔๔๕ คำขอ หรือว่าประเทศญี่ปุ่น ๓๗๑ คำขอต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน นอกจากนี้เรายังมีปัญหาเรื่องโครงสร้างพื้นฐานของระบบวิจัยของไทยที่ยังมีความอ่อนแอ ขาดแคลนเครื่องมือหรืออุปกรณ์ในการวิจัยที่ทันสมัย ขาดแคลนนักวิจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการสร้างสรรค์ มีปัญหาเรื่องนักวิจัยขาดเงินทุนในการนำทรัพย์สินทางปัญญาไปจดทะเบียนทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ภาพต่อไปนะคะ อันนี้ก็แสดงให้เห็นว่าทำไมงานวิจัยจากห้องแล็บ (Lab) ไม่สามารถก้าวข้าม เราเรียกกันว่าหุบเหวมรณะเพื่อขึ้นไปสู่ห้างสรรพสินค้าได้ จึงจำเป็นต้องอาศัยการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกลุ่มธุรกิจภาคอุตสาหกรรมที่จะต้องร่วมมือเชื่อมโยงกันเพื่อให้นักวิจัยเข้าใจว่าตลาดต้องการอะไร ทำให้นักวิจัยเน้นการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดมากกว่าความต้องการของนักวิจัยเอง

ภาพต่อไปนะคะ แสดงการเปรียบเทียบอัตราส่วนของการจดทะเบียนสิทธิบัตรการประดิษฐ์ในประเทศไทย ระหว่างคนไทยต่อคนต่างชาติ จะพบว่าที่ผ่านมาคนไทยมีการยื่นขอจดทะเบียนสิทธิบัตรน้อยเมื่อเทียบกับต่างชาติ อัตราส่วนจะคิดเป็น ๑๕ ต่อ ๘๕ รูปต่อไปนี่ก็จะเห็นว่าสัดส่วนการยื่นขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า และสิทธิบัตรการออกแบบของคนไทยในประเทศไทยจะสูง เมื่อเทียบกับของต่างชาติ กรณีเครื่องหมายการค้า อัตราส่วนของไทยกับต่างชาติจะอยู่ที่ ๖๐ ต่อ ๔๐ แล้วก็สิทธิบัตรการออกแบบจะอยู่ที่ ๗๐ ต่อ ๓๐ แสดงให้เห็นว่าคนไทยมีศักยภาพและให้ความสำคัญกับการสร้างแบรนด์ (Brand) ก็กับการออกแบบมากกว่านวัตกรรม ซึ่งถ้าหากประเทศไทยต้องการขับเคลื่อนไปสู่ไทยแลนด์ ๔.๐ เรื่อง การวิจัยและการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม ก็จะมีผลสำคัญมาก

ปัญหาที่ ๓ จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการคุ้มครองและจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งเป็นวัฏจักรที่ต่อมาจากการสร้างสรรค์ และเรื่องนี้จะเกี่ยวกับหน่วยงานที่ทำหน้าที่ด้านการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาโดยเฉพาะ ซึ่งในประเทศไทยก็จะมีหน่วยงานเดียวคือกรมทรัพย์สินทางปัญญา ขณะนี้ก็เผชิญความท้าทายเป็นอย่างมาก เพราะว่ามีคำขอจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาค้างสะสมเป็นจำนวนมาก สูงถึง ๖๓,๘๘๘ คำขอ

อันนี้ก็สืบเนื่องมาจากปัญหาหลายอย่าง ทั้งข้อจำกัดด้านจำนวนบุคลากร มีผู้ตรวจสอบ สิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้าเพียง ๕๙ คน ซึ่งนับว่าน้อยมากเมื่อเทียบกับต่างประเทศ เช่น ประเทศจีน ประเทศสหรัฐอเมริกา เขามีผู้ตรวจสอบจำนวนนับเป็นหลักพัน อาเซียน (ASEAN) ด้วยกันเอง เช่น ประเทศเวียดนาม ประเทศสิงคโปร์ ก็มีผู้ตรวจสอบสิทธิบัตร จำนวนเป็นหลักร้อย ทำให้เกิดปัญหาค้าง การจดทะเบียนล่าช้า ไม่ตอบสนองความต้องการของผู้ยื่นจดทะเบียนและของภาคธุรกิจ โดยเฉพาะปัญหานี้จะเป็นอุปสรรคที่ทำให้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมใหม่ ๆ จากต่างประเทศไม่อยากจะเข้ามาลงทุนหรือขาย ในประเทศไทย เพราะกลัวถูกก๊อปปี้ (Copy) กลัวถูกลอกเลียนแบบ จะไม่ได้รับการคุ้มครอง ตามกฎหมาย นอกจากนี้กรมทรัพย์สินทางปัญญาก็ยังมีข้อจำกัดที่เป็นหน่วยงานราชการ ทำให้ไม่สามารถเพิ่มอัตรากำลังผู้ตรวจสอบได้ตามความต้องการ โดยกฎหมายระบุให้ ผู้ตรวจสอบต้องเป็นข้าราชการเท่านั้น เพราะต้องมีความเข้าใจ มีความต่อเนื่องในการทำงาน สามารถรักษาความลับของข้อมูล จึงไม่สามารถจ้างหรือเอาต์ซอร์ซ (Outsource) งานตรวจสอบให้หน่วยงานภายนอกได้ ซึ่งหน่วยงานในประเทศอื่นเขาก็ไม่ได้เอาต์ซอร์ซ (Outsource) เขาใช้ผู้ตรวจสอบของตัวเอง แต่ว่าขณะที่หน่วยงานในต่างประเทศเขาสามารถ บริหารจัดการรายได้ตัวเอง สามารถจ้างคนเพิ่มเพื่อเป็นบุคลากรภายในได้เอง เช่น ประเทศ สิงคโปร์ ประเทศมาเลเซีย เป็นต้น แผนภาพนี้ก็จะแสดงให้เห็นการเปรียบเทียบระยะเวลา การจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศต่าง ๆ ทั้งในส่วนการจด เครื่องหมายการค้า สิทธิบัตรการประดิษฐ์ และสิทธิบัตรการออกแบบ จะเห็นว่าไทยจะใช้เวลาในการจด สิทธิบัตรการประดิษฐ์นานที่สุด นานกว่าหลาย ๆ ประเทศมาก เช่น ไทยใช้เวลาการจด สิทธิบัตรเฉลี่ยนานถึง ๕๕ เดือน -----

ขณะที่ประเทศอื่น เช่น ประเทศมาเลเซีย ๔๒ เดือน ประเทศเวียดนาม ๒๔ เดือน ประเทศสหรัฐอเมริกา ๓๖ เดือน ประเทศญี่ปุ่น ๒๐ เดือน เป็นต้น เนื่องจากกรมทรัพย์สินทางปัญญาเป็นหน่วยงานเดียวในประเทศไทยที่ดูแลเรื่องการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาดังนั้นเมื่อพิจารณาศักยภาพการทำงานว่าเป็นอย่างไรจึงต้องไปเปรียบเทียบกับหน่วยงานลักษณะเดียวกันในต่างประเทศ ซึ่งแผนภาพนี้ได้เปรียบเทียบภาระงานของผู้ตรวจสอบประเทศไทยและต่างชาติ จะพบว่าผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรและนายทะเบียนเครื่องหมายการค้าของประเทศไทยมีภาระงานสูงมากเมื่อเทียบกับต่างประเทศ เช่น ของประเทศไทยมีภาระงานเครื่องหมายการค้า ๒,๔๐๐ กว่าคำขอต่อคนต่อปี ขณะที่เพื่อนบ้าน เช่น ประเทศมาเลเซียอยู่ที่ ๓๐๐ กว่าคำขอต่อคนต่อปี หรือว่ากรณีสิทธิบัตรของประเทศไทยอยู่ที่ ๓๐๐ กว่าคำขอต่อคนต่อปี แต่ว่าประเทศสหรัฐอเมริกาอยู่ที่ ๖๙ คำขอต่อคนต่อปี ก็ได้ข้อมูลล่าสุดเป็นที่น่าดีใจว่าคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อเดือนพฤษภาคมเห็นชอบการเพิ่มอัตราข้าราชการของกรมทรัพย์สินทางปัญญา จำนวน ๑๒๐ อัตราใน ๓ ปีแล้ว ซึ่งก็น่าจะช่วยลดภาระงานประเทศไทยให้ใกล้เคียงกับของต่างประเทศ แต่ประเด็นก็คือต้องใช้เวลาในการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ปรับปรุงกระบวนการทำงานของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งเป็นเรื่องที่จะต้องผลักดันกันต่อไป

ปัญหาที่ ๔ คือปัญหาการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาและการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญในวงจรรัฐวิสาหกิจทรัพย์สินทางปัญญา เพราะว่าหากสร้างสรรค์ผลงานได้แล้ว แม้จะนำมาจดทะเบียนคุ้มครองได้แล้ว ทำขายในเชิงพาณิชย์แล้ว แต่ถ้าวการบังคับใช้กฎหมายไม่ได้ผล มีการก๊อปปี้ (Copy) ลอกเลียนแบบในตลาด เจ้าของทรัพย์สินทางปัญญา นักสร้างสรรค์ก็จะขาดแรงจูงใจ ขาดเงินทุนที่จะไปสร้างสรรค์ผลงานต่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องนี้จะเป็นอุปสรรคอย่างมากต่อการดึงดูดการค้าการลงทุนจากต่างประเทศ ประเทศไทยถูกระบุในการจัดอันดับของประเทศสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปว่าเป็นประเทศที่พบการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาสูง ปัจจุบันเรายังพบปัญหาการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาในหลายพื้นที่การค้าที่สำคัญของประเทศไทย รวมทั้งตลาดใกล้ชายแดนและแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งเป็นการละเมิดทั้งสินค้าประเทศไทยด้วยตัวเอง และสินค้าของต่างชาติ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาก็มีหลายหน่วยงาน เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงไอซีที (ICT) กรมศุลกากร กสท. เป็นต้น ก็อาจจะมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและบูรณาการการทำงานทำให้เกิดผลอย่างจริงจัง แล้วก็ดำเนินการกับผู้กระทำผิดในเรื่องนี้ นะคะ เพราะว่าในเรื่องนี้ปัญหาของทรัพย์สินทางปัญญาอย่างหนึ่งก็คือเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาจะต้องเป็นผู้ที่มีความเข้าใจแล้วก็ไปแจ้งผู้บังคับใช้กฎหมายเพื่อดำเนินคดี ปัญหาอีกประการ ก็คือ

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีได้ทำให้รูปแบบการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาปัจจุบันนี้เปลี่ยนไป มีการละเมิดบนอินเทอร์เน็ต (Internet) มากขึ้น กฎหมายปัจจุบันก็ยังไม่สามารถช่วยระงับหรือสกัดกั้นการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาบนอินเทอร์เน็ต (Internet) ได้ ปัญหาเรื่องการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ซ้ำซ้อนส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการธุรกิจของผู้ประกอบการร้านอาหาร โรงแรม คาราโอเกะ (Karaoke) หรือผู้ใช้งานลิขสิทธิ์อื่น ๆ อาจจะถูกข่มขู่ให้ต้องจ่ายค่าลิขสิทธิ์ซ้ำซ้อนหรือว่าแพงเกินจริง เพราะประเทศไทยยังไม่มีกลไกที่จะเข้ามากำกับดูแลให้เกิดความเป็นธรรมกับผู้ใช้งานลิขสิทธิ์ ผู้ประกอบการหรือผู้ส่งออกประเทศไทยส่วนใหญ่อาจจะขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศที่ส่งออก แล้วก็ประสบปัญหาเรื่องสินค้าและบริการส่งออกจากประเทศไทย ถูกละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาในต่างประเทศที่อาจทำให้ผู้บริโภคในต่างประเทศสับสนและผิดหวังเสียภาพลักษณ์ของสินค้าไทย เช่น ในตลาดประเทศเพื่อนบ้าน สินค้าประเทศไทยจะถูกมองว่ามีภาพลักษณ์ มีคุณภาพที่ดี ถ้าหากถูกละเมิดในต่างประเทศก็จะมีผลให้ผู้ส่งออกสูญเสียตลาดได้ นอกจากนี้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับทรัพย์สินทางปัญญาของบุคคลใน ๔ ประเภทที่กล่าวถึงในวงจรวินิจฉัยทรัพย์สินทางปัญญาแล้ว อย่างที่เรียนไปตอนต้นว่าประเทศไทยมีทรัพย์สินทางปัญญาของชุมชน ซึ่งหากเราสามารถดูแลคุ้มครองให้ดีและพัฒนาให้สามารถต่อยอดใช้ประโยชน์ได้จะสามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศและชุมชน แต่ว่าปัจจุบันนี้ยังพบปัญหาอยู่ จึงได้สรุปปัญหาของทรัพย์สินทางปัญญาชุมชนเป็นปัญหาเรื่องที่ ๕ และปัญหาเรื่องที่ ๖

ปัญหาที่ ๕ ก็คือการลักลอบนำทรัพยากรพันธุกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและการแสดงออกทางวัฒนธรรมของประเทศไทยไปใช้ประโยชน์อย่างไม่เหมาะสม ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรม สิ่งเหล่านี้ถือเป็นทรัพย์สินทางปัญญาดั้งเดิมของชาติและชุมชน แต่ระบบการคุ้มครองป้องกันของประเทศไทยยังไม่มีประสิทธิภาพ จึงพบปัญหาต่างชาติลักลอบนำเข้าทรัพยากรของประเทศไทยไปใช้ -----

ยกตัวอย่างเช่น กรณีการนำชื่อภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยหรือว่าการนวดท่าฤๅษีดัดตน ไปจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าในญี่ปุ่นโดยร้านนวด แต่ว่าโชคดีที่เรื่องนี้มีการพบก่อน เราก็จึงคัดค้านได้ทัน หรือกรณีที่ต่างชาตินำพันธุ์ข้าวหอมมะลิไทยไปวิจัยเพื่อปรับปรุงพันธุ์ หรือการใช้ถ้อยคำ สัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายการค้า ซึ่งอาจสร้างความสับสนแก่ผู้บริโภค ว่าเป็นข้าวหอมมะลิจากประเทศไทย เป็นต้น ส่วนหนึ่งของปัญหานี้จะเกิดจากการที่ ประเทศไทยยังขาดการจัดเก็บ จัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรพันธุกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรมของไทยที่สมบูรณ์ เพราะข้อมูลเหล่านี้มีความหลากหลาย แล้วก็แยกกันอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของหน่วยงานเจ้าของเรื่อง เช่น ฐานข้อมูลทรัพยากร พันธุกรรม มีการจัดเก็บโดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสำนักงาน พัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ ฐานข้อมูลพันธุ์พืช มีการจัดเก็บโดยกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ ฐานข้อมูลภูมิปัญญามรดกทางวัฒนธรรมของชาติ จัดเก็บโดยกระทรวงวัฒนธรรม ฐานข้อมูลภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยก็อยู่กับกระทรวงสาธารณสุข การจัดเก็บของ หน่วยงานเหล่านี้ก็อาจจะยังไม่เป็นมาตรฐาน รูปแบบก็ต่างกันไป ประเทศไทยยังไม่มี ห้องสมุดหรือคลังข้อมูลของชาติ ที่เรียกว่า เนชั่นแนล ดิจิทัล ไบบรารี (National Digital Library) ที่จะสามารถเชื่อมโยงกับหน่วยงานทรัพย์สินทางปัญญาในต่างประเทศได้ ขอยกตัวอย่างกรณีประเทศอินเดีย ซึ่งเขามีองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สั่งสมมานาน มีการจัดทำห้องสมุดดิจิทัล (Digital Library) ระดับชาติ สำหรับภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสมุนไพร และได้เชื่อมโยงข้อมูลเหล่านี้กับสำนักงานสิทธิบัตร ของต่างประเทศ ดังนั้นเมื่อมีผู้ยื่นขอจดทะเบียนสิทธิบัตรที่จะเกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น สมุนไพรของประเทศอินเดีย สำนักงานสิทธิบัตรของต่างประเทศก็จะสามารถตรวจสอบกับ ห้องสมุดดิจิทัล (Digital Library) ได้ว่ามีความซ้ำซ้อนหรือมีความใหม่หรือไม่แล้วก็ปฏิเสธ การจดทะเบียนได้ ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่ประเทศอินเดียใช้ป้องกันผู้แอบอ้างเอาภูมิปัญญาของ ประเทศอินเดียไปจดสิทธิบัตร แต่ว่าไทยยังไม่มีกลไกนี้ นอกจากนี้ประเทศไทยยังขาดกลไก ที่มีประสิทธิภาพในการติดตามเฝ้าระวังการนำทรัพยากรพันธุกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรมของชุมชนของไทยไปใช้ประโยชน์อย่างไม่เหมาะสม ยังไม่มี กลไกในการติดตามตรวจสอบที่เราอาจจะเรียกได้ว่าเช็คพอยต์ (Checkpoint) เพื่อให้มี การเปิดเผยแหล่งที่มา ขออนุญาตก่อนใช้แล้วก็แบ่งปันผลประโยชน์จากการนำไปใช้กลับคืน สู่ชุมชนผู้เป็นเจ้าของทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ปัญหาสุดท้าย คือปัญหาที่ ๖ จะเกี่ยวข้องกับเรื่องสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ซึ่งเป็นทรัพย์สินทางปัญญาของชุมชนเช่นกัน ชุมชนยังไม่เข้าใจถึงประโยชน์ของการขึ้นทะเบียน สินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ อย่างที่นำเสนอไปตอนต้นว่าประเทศไทยมีการขึ้นทะเบียนสินค้า

สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์หรือที่เรียกกันในชื่อภาษาอังกฤษว่าจีไอ (GI) จำนวน ๖๗ รายการ ใน ๔๙ จังหวัดจาก ๗๗ จังหวัดของไทย อย่างเช่น หมูย่างเมืองตรัง ข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง ส้มโอนครชัยศรี แต่อย่างไรก็ตามอีก ๑๔ จังหวัดที่ยังไม่มีการขึ้นทะเบียนจีไอ (GI) จังหวัดที่ปัจจุบันยังไม่ได้ขึ้นจีไอ (GI) อย่างเช่น จังหวัดสงขลา จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดลพบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แล้วก็กรุงเทพมหานคร อีก ๑๔ จังหวัด อยู่ระหว่างกรมทรัพย์สินทางปัญญาจัดทำคำขอ อย่างเช่น ข้าวหอมกระดังงานราธิวาส หรือว่า มะม่วงน้ำดอกไม้สีทองบางคล้า เป็นต้น อันนี้สืบเนื่องมาจากชุมชนกลุ่มผู้ผลิตยังขาดความเข้าใจ ไม่มีการควบคุมมาตรฐานคุณภาพการผลิตและไม่ทราบประโยชน์ของการขึ้นทะเบียน โดยหลักเกณฑ์สำคัญของการขึ้นทะเบียนจีไอ (GI) คือสินค้าจะต้องได้มาตรฐาน มีการควบคุมคุณภาพการผลิตตามที่กำหนดไว้ ซึ่งจะส่งผลเป็นการยกระดับราคาของสินค้า จากเดิม เช่น ก่อนขึ้นจีไอ (GI) ส้มโอทับทิมสยามปากพนัง เดิมขายได้ลูกละ ๑๐๐ บาท แต่เมื่อขึ้นทะเบียนเป็นจีไอ (GI) แล้วราคาเพิ่มขึ้นเป็นลูกละ ๔๐๐ บาท หรือข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง เดิมกิโลกรัมละ ๕๐ บาท ราคาเพิ่มขึ้นเป็นกิโลกรัมละ ๙๐ บาท เป็นต้น ดังนั้น จำเป็นต้องสร้างความเข้าใจให้กับทั้งชุมชน ผู้ผลิตในพื้นที่และเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ให้เข้าไปดูแล ผู้ผลิตในชุมชนให้เข้าใจเรื่องประโยชน์ที่จะได้รับจากการขึ้นทะเบียนจีไอ (GI) แล้วก็มีการเตรียมการเพื่อขึ้นทะเบียน

แผนภาพนี้เป็นการสรุปให้เห็นอีกทีว่าทรัพย์สินทางปัญญาเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อศักยภาพการแข่งขันของประเทศไทยในตลาดโลก โดยที่ผ่านมาหน่วยงานจัดอันดับศักยภาพการแข่งขันระหว่างประเทศ อย่างเช่น ไอเอ็มดี (IMD) หรือว่าดับเบิลยูอีเอฟ (WEF) ได้จัดอันดับการแข่งขันของไทยอยู่ในระดับกลาง ๆ ถ้าเทียบกับบรรดาอาเซียน (ASEAN) ด้วยกัน แล้วสาเหตุหนึ่งเขาระบุว่าเรายังมีความอ่อนแอด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีข้อจำกัดด้านการลงทุนในการวิจัยและพัฒนา การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ข้อจำกัดเรื่องบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา จำนวนสิทธิบัตรยังมีน้อย แล้วก็การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา还没有ประสิทธิภาพ

ดังนั้นเมื่อพิจารณาอุปสรรค ปัญหาที่เกิดขึ้นกับระบบทรัพย์สินทางปัญญาของไทยทั้งใน ๔ ประเด็นที่อยู่ในวงจรวัดจักรทรัพย์สินทางปัญญา และทรัพย์สินทางปัญญาของชุมชน รวมทั้งจากการที่คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจได้ไปจัดสัมมนาระดมความเห็นจากภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายนปีนี้จะเห็นว่ามีคามจำเป็นแล้วก็เป็นเรื่องด่วนของประเทศไทยที่จะต้องมีการปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญา โดยมีวัตถุประสงค์หลัก ๆ ๗ ประการ

ประการแรก ต้องการที่จะยกระดับความสำคัญของเรื่องการพัฒนา ระบบทรัพย์สินทางปัญญาให้เป็นวาระแห่งชาติที่ระดับนโยบายเข้ามาช่วยดูแล แล้วก็มีการกำกับติดตามผลให้หน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องให้ความสำคัญ และร่วมดำเนินการขับเคลื่อนให้เห็นผลเป็นรูปธรรมอย่างแท้จริง

ประการที่ ๒ เพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญา และสร้างจิตสำนึก และค่านิยมในการเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาให้เกิดขึ้นในสังคมไทย

ประการที่ ๓ เพื่อพัฒนาระบบนิเวศหรือสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์และใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญาเชิงพาณิชย์ เพื่อให้คนไทยได้สร้างสรรค์และเป็นเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญามากขึ้น

ประการที่ ๔ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพระบบการจดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของไทยให้ได้มาตรฐานสากล

ประการที่ ๕ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการประสานงานและบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในวงจรวัดจักรทรัพย์สินทางปัญญา โดยเฉพาะหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย

ประการที่ ๖ เพื่อลดและจัดการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของไทยทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ตลอดจนให้ทรัพย์สินทางปัญญาไทยได้รับความคุ้มครองในประเทศที่ส่งออก

ประการที่ ๗ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาต่อยอดทรัพยากรพันธุกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นและการแสดงออกทางวัฒนธรรมของไทย จัดปัญหาการนำทรัพยากรเหล่านี้ของประเทศไทยไปใช้อย่างไม่เหมาะสม เพื่อให้ชุมชนและท้องถิ่นสามารถสร้างรายได้จากทรัพย์สินทางปัญญาเหล่านี้ได้

สำหรับวิธีการปฏิรูป จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นที่ได้นำเรียนไปแล้วข้างต้น จึงขอเสนอแนวทางในการปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญาโดยแบ่งเป็น ๒ ระดับ คือ ๑. ระดับภาพรวมเชิงนโยบายระดับชาติ แล้วก็ ๒. ระดับการปฏิรูปทรัพย์สินทางปัญญา

ในด้านต่าง ๆ สำหรับระดับแรก การปฏิรูปทรัพย์สินทางปัญญาในภาพรวมเชิงนโยบายระดับชาติ เห็นว่าแม้ที่ผ่านมาประเทศไทยจะมีคณะกรรมการนโยบายทรัพย์สินทางปัญญาแห่งชาติที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และมีผู้แทนระดับปลัดกระทรวงจากหลายหน่วยงานเป็นกรรมการ ได้ร่วมกันกำหนดนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศไทย แต่ก็ยังมีปัญหาอุปสรรคหลายประการที่ทำให้แผนยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ขาดการปฏิบัติให้เกิดผลอย่างแท้จริงและเป็นรูปธรรม ดังนั้นเพื่อให้การปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญาซึ่งเป็นกุญแจสำคัญที่จะเปลี่ยนสู่ประเทศไทย ๔.๐ คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจจึงขอเสนอแนวทางการปฏิรูปเชิงนโยบายระดับชาติในระยะสั้น คือเสนอให้คณะรัฐมนตรีกำหนดให้เรื่องการปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญาเป็นวาระแห่งชาติ และให้มีกลไกตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้หน่วยงานรายงานผลการดำเนินงานตามแนวทางการปฏิรูปต่อประธานคณะกรรมการนโยบายทรัพย์สินทางปัญญาแห่งชาติทราบทุก ๑ ถึง ๒ เดือนอย่างต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์ในการกำกับ ดูแล ประเมินผล และสั่งการในระดับนโยบายต่อไป ส่วนในระยะยาว ก็เสนอให้รัฐบาลบรรจุเรื่องการปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญาไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เพื่อความต่อเนื่องด้านนโยบายและเป็นกรอบในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระยะยาว ส่วนระดับที่ ๒ เป็นได้ระดับนโยบายลงมาจะเป็นเรื่องที่หน่วยงานจะต้องนำไปปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรม คือการปฏิรูปทรัพย์สินทางปัญญาในด้านต่าง ๆ จะประกอบด้วย การปฏิรูป ๖ ด้านตามปัญหาอุปสรรคที่พบในวงจรวุฒิจำกัดทรัพย์สินทางปัญญา ๔ เรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสร้างสรรค์ จดทะเบียนคุ้มครอง ใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์แล้วก็บังคับใช้กฎหมายกับปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญาของชุมชน ๒ เรื่อง

แนวทางในการปฏิรูปเฉพาะด้าน ด้านแรกจะเป็นด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนจรวุฒิจำกัดทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการปฏิรูปตั้งแต่เยาวชน เด็กนักเรียน นักศึกษา ไปจนถึงผู้ประกอบการ นักวิจัยและประชาชนทั่วไป โดยในระยะสั้นมีแนวทางในการดำเนินการดังนี้คือ สำหรับเยาวชน นักเรียน นักศึกษาให้สอดแทรกแนวคิดเรื่องสร้างสรรค์ สร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาไว้ในหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน -----

เช่น ระดับประถมศึกษาอาจจะเน้นและปลูกฝังเรื่องการสร้างสรรค์ การเคารพสิทธิ ในทรัพย์สินทางปัญญาของตนเองและผู้อื่น ระดับมัธยมศึกษาเน้นการพัฒนาต่อยอดจาก สิ่งที่มีอยู่ในชุมชนและการใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์เพื่อให้เยาวชนคนรุ่นใหม่มีดีเอ็นเอ (DNA) ในการสร้างสรรค์และไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา สำหรับประชาชนทั่วไปต้องเร่ง ประชาสัมพันธ์สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญา รณรงค์ให้เห็น ประโยชน์ของการอนุรักษ์ ปกป้อง ค้ำครอง และต่อยอดศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ท้องถิ่น สำหรับผู้ประกอบการ ต้องเร่งเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านทรัพย์สินทางปัญญา ให้เร่ง สร้างบุคลากรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น ผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรตัวแทนยื่นคำขอจดสิทธิบัตร ผู้ประเมินราคาทรัพย์สินทางปัญญา รวมทั้งผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรยาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และคุณภาพในการตรวจสอบและจดทะเบียนสิทธิบัตรยา ซึ่งจะเป็ประโยชน์ด้านการ สาธารณสุขและการเข้าถึงยาของประชาชน ในระยะยาวก็จะต้องบรรจุเรื่องทรัพย์สิน ทางปัญญาไว้ในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ แล้วก็ควรจะมีการจัดตั้งสถาบัน ฝึกอบรมด้านทรัพย์สินทางปัญญา ทำหน้าที่จัดฝึกอบรมเฉพาะด้านเพื่อพัฒนาบุคลากร ที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญาอย่างครบวงจร

ด้านที่ ๒ ด้านการส่งเสริมการสร้างสรรค์ทรัพย์สินทางปัญญาและการนำ ทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์เพื่อแก้ปัญหาที่นักวิจัย นักประดิษฐ์ ผู้ประกอบการ นักเรียน นักศึกษา ซึ่งมีความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนานวัตกรรม และทรัพย์สินทางปัญญา แต่ไม่สามารถข้ามหุบเหวระยะนำทรัพย์สินทางปัญญา ขึ้นห้างสรรพสินค้าได้ รวมทั้งยังมีข้อจำกัดด้านเงินทุนในการนำทรัพย์สินทางปัญญา ไปจดทะเบียนทั้งในประเทศและต่างประเทศ

แนวทางในการปฏิรูป ได้แก่ จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาด้านการพัฒนานวัตกรรม และทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อเป็นหน่วยงานที่สามารถให้คำปรึกษาและให้ข้อมูลในเรื่อง ทรัพย์สินทางปัญญาได้อย่างครบวงจรในรูปแบบวัน สตอป เซอร์วิส (One Stop Service) โดยในระยะแรกนี้ให้ตั้งที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ แล้วในระยะต่อไป ให้จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษากระจายอยู่ในทั่วภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย พัฒนาระบบ ฐานข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญาของไทยให้มีคุณภาพ ทันสมัย ครบถ้วน สมบูรณ์ เข้าถึงได้ง่าย เพื่อให้ นักวิจัย ผู้สนใจ ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงและนำข้อมูลดังกล่าวไปสร้างแต้มต่อ ในการแข่งขันและพัฒนาต่อยอดสินค้าและบริการของตน รวมถึงสามารถนำองค์ความรู้ จากสิทธิบัตรที่หมดอายุแล้วไปพัฒนาต่อยอด โดยเฉพาะในการพัฒนาอุตสาหกรรมต่าง ๆ ของประเทศไทย จัดให้มีงานแฟร์ (Fair) เพื่อซื้อขายทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศไทย มีตลาดกลาง มีตลาดออนไลน์ (Online) เพื่อเป็นช่องทางการจับคู่ธุรกิจระหว่างผู้ซื้อ ผู้ขาย

จัดให้มีมาตรการสนับสนุนส่งเสริมทางการเงิน มาตรการภาษีและมาตรการส่งเสริมการลงทุนสำหรับผู้สร้างสรรค์ทรัพย์สินทางปัญญา โดยเฉพาะสำหรับรายเล็กที่มีข้อจำกัดด้านเงินทุน อาจจะสนับสนุนค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียน หรือว่ามาตรการส่งเสริมสนับสนุนด้านการเงินการคลังเพื่อให้สิทธิพิเศษจูงใจในการพัฒนาอุตสาหกรรมของไทย จัดหาอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานที่จำเป็นในการพัฒนาวิจัยเป็นต้นนักษะ นอกจากนี้ก็ควรจะจัดให้มีมาตรการส่งเสริมการใช้ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นหลักประกันทางธุรกิจ และพัฒนาศักยภาพของหน่วยงาน หรือผู้ที่ทำหน้าที่ประเมินมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อให้สถาบันการเงินยอมรับการนำทรัพย์สินทางปัญญาซึ่งเป็นสินทรัพย์ที่จับต้องไม่ได้ไปใช้เป็นหลักประกันทางธุรกิจ ซึ่งก็น่ายินดีว่าประเทศไทยมี พ.ร.บ. หลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งจะมีผลใช้บังคับวันที่ ๒ กรกฎาคมนี้แล้วนักษะ ที่รัฐจะให้สามารถใช้ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นหลักประกันทางธุรกิจตามกฎหมายแล้ว แต่เราคงจะต้องหาทางสร้างกลไกและมาตรการเพื่อให้สถาบันการเงินยอมรับและนำไปปฏิบัติเพื่อที่เจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาจะได้มีเงินทุนมาต่อยอดผลงานสร้างสรรค์ของตนต่อไป

สำหรับการปฏิรูปในระยะยาว เช่น การจัดโรดโชว์ (Roadshow) ทรัพย์สินทางปัญญาไทยในต่างประเทศ เพื่อให้ผู้ประกอบการได้นำทรัพย์สินทางปัญญาของไทยเข้าสู่ตลาดต่างประเทศ และจัดให้มีมาตรการทางภาษี ทางการเงิน และการลงทุนในตลาดทุนที่ส่งเสริมการสร้างสรรคทรัพย์สินทางปัญญาของไทย และสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีของต่างชาติให้ประเทศไทยด้วย

ด้านที่ ๓ คือด้านการคุ้มครองและจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งเรื่องนี้เป็นหัวใจหลัก คงอยู่ที่การปฏิรูปกรมทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักในการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาของไทย ในระยะสั้นจะต้องเน้นด้านการเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาของกรมโดยเร่งด่วน ได้แก่เรื่องคนจะต้องเพิ่มจำนวนผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้าให้เพียงพอ และฝึกอบรมผู้ตรวจสอบให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพ สร้างแรงจูงใจและสิทธิประโยชน์สำหรับผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้าไม่ให้เกิดสมองไหล -----

๒๓

สปท. ๓๒/๒๕๕๙

นภา ๑๒/๑

ตลอดจนสนับสนุนผู้ตรวจสอบที่มีความรู้ความสามารถให้ปฏิบัติหน้าที่ได้เนะคะ สนับสนุนเครื่องมือที่จำเป็นในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือไอที (IT) ที่เกี่ยวกับกระบวนการจดทะเบียน ปรับลดขั้นตอนที่ซ้ำซ้อน ล้ำสมัยและไม่จำเป็น อาจจัดให้มีช่องทางด่วนพิเศษเพื่อเพิ่มความรวดเร็วในการจดทะเบียนแก่ผู้ที่จ่ายค่าธรรมเนียมเพิ่ม ส่วนในระยะยาวจำเป็นต้องมีการปฏิรูปกรมทรัพย์สินทางปัญญาให้มีการบริหารจัดการที่คล่องตัวและเป็นอิสระ ทั้งในด้านคนและงบประมาณ โดยอาจไปปรับเป็นหน่วยงานอิสระที่ไม่ใช่ราชการ เช่นเดียวกับหน่วยงานทรัพย์สินทางปัญญาของต่างประเทศส่วนใหญ่ที่มีอิสระในการบริหารจัดการ ปรับปรุงกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา เช่น กฎหมายสิทธิบัตรเพื่อปรับปรุงการจดทะเบียนให้มีประสิทธิภาพแล้วก็มีคุณภาพ หรือว่าอาจจะพิจารณาเข้าเป็นภาคีความตกลงระหว่างประเทศด้านทรัพย์สินทางปัญญา เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการไทยที่ต้องการไปจดทะเบียนในต่างประเทศ ควรจะมีการจัดตั้งหน่วยควบคุมคุณภาพและมาตรฐานการจดทะเบียนภายในกรมทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อให้การจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาได้คุณภาพตามมาตรฐานสากล

ด้านที่ ๔ เป็นการปฏิรูปในด้านการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา การบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา เรื่องนี้ก็เป็นเรื่องที่สำคัญมากอีกเช่นกัน เพราะว่าเมื่อมีการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาตามกฎหมายแล้วจะต้องสามารถรักษาสิทธิหรือบังคับใช้สิทธิตามกฎหมายได้ จึงจะเกิดแรงจูงใจให้แก่ผู้สร้างสรรค์ของไทย ให้ได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่าจากการสร้างสรรค์ผลงาน และช่วยส่งเสริมบรรยากาศการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศของไทย โดยมีแนวทางการดำเนินการ ได้แก่ ในระยะสั้นให้ตั้งศูนย์บูรณาการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาทั้งในกรุงเทพฯ และในจังหวัดที่มีการละเมิดสูง พื้นที่ท่องเที่ยว ตลาดใกล้ชายแดน ซึ่งควรจะเป็นกลไกถาวรที่มีการบูรณาการการทำงานกันอย่างใกล้ชิดและจริงจังระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยในระดับจังหวัดอาจจะมอบกระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลัก และประสานกับหน่วยบังคับใช้กฎหมายอื่น ๆ ในพื้นที่ อย่างเช่น ตำรวจ ศุลกากร หรือว่าดีเอสไอ (DSI) ต้องฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรด้านการบังคับใช้กฎหมายทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้มีความเข้าใจในเรื่องการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา รู้เท่าทันการพัฒนาของเทคโนโลยีและรูปแบบการกระทำผิดรูปแบบใหม่ ๆ รวมถึงเจ้าหน้าที่จะต้องไม่เข้าไปมีส่วนได้เสียหรือได้รับผลประโยชน์จากผู้ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา แก้ว พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ เพื่อระงับการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญานบนอินเทอร์เน็ต (Internet) ซึ่งในส่วนนี้ทางที่ประชุม สปท. ก็ได้เห็นชอบรายงานที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนเสนอไปเมื่อเดือนมีนาคมแล้ว

ในส่วนของประชาชนทั่วไป จำเป็นต้องประชาสัมพันธ์รณรงค์ให้ประชาชนตระหนักถึงผลเสียของการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา และให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในการแจ้งเบาะแสหรือแหล่งที่มาของสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา สำหรับเรื่องภาคเอกชนเจ้าของสิทธิต้องการให้มีการชดเชยค่าเสียหายทางแพ่งมากกว่าดำเนินคดีอาญากับผู้กระทำผิดก็ให้ศึกษา วิเคราะห์ และแก้ไขกฎหมายเรื่องการชดเชยค่าเสียหายทางแพ่ง ในระยะยาวให้จัดตั้งศูนย์เฝ้าระวังและติดตามทรัพย์สินทางปัญญาไทยถูกละเมิดในต่างประเทศ เพื่อเฝ้าระวังและแก้ปัญหาให้กับเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาของไทยและผู้ส่งออกเมื่อถูกละเมิดในต่างประเทศ มีการจัดทำความร่วมมือด้านการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญากับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ เพื่อร่วมกันป้องกันและปราบปรามการนำเข้าหรือส่งออกสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาระหว่างประเทศ รวมถึงการแก้ไขกฎหมายลิขสิทธิ์ เพื่อให้มีกลไกในการกำกับดูแลให้มีการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์อย่างเป็นธรรมกับผู้ใช้งาน ส่งเสริมการใช้ซอฟต์แวร์ (Software) ที่ไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ในหน่วยงานของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการต่อรองราคา อาจจะต้องให้หน่วยงานของรัฐร่วมกันซื้อเป็นลอต (Lot) ใหญ่

ด้านที่ ๕ เป็นเรื่องการปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้องกับชุมชน คือด้านคุ้มครองและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรม จากปัญหาที่ไทยถูกลักลอบนำภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรชีวภาพ และการแสดงออกทางวัฒนธรรมของไทยไปใช้อย่างไม่เหมาะสม แล้วก็เพื่อพิทักษ์สิทธิของชุมชนและผู้ประกอบการรายเล็ก ก็จะต้องเร่งจัดทำคลังข้อมูลระดับชาติ เพื่อให้เป็นห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ที่รวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพย์สินทางปัญญาของชุมชน ซึ่งปัจจุบันอยู่ภายใต้การดูแลของหลายหน่วยงาน ให้อยู่ในรูปแบบเป็นมาตรฐานเดียวกัน และเชื่อมโยงข้อมูลเหล่านี้กับหน่วยงานทรัพย์สินทางปัญญาของต่างประเทศ โดยหากมีผู้นำทรัพยากรชีวภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรมของไทยไปจดทะเบียนในต่างประเทศ -----

ก็จะต้องมีการตรวจสอบกับฐานข้อมูลระดับชาติของประเทศไทยก่อน และหากพบว่า มีการลักลอบเอาไปใช้ประโยชน์ก็จะไม่สามารถจดทะเบียนให้ได้ ให้กระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยงานหลักในการลงพื้นที่เพื่อสร้างความเข้าใจและสร้างองค์ความรู้ให้กับชุมชน โดยร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการลงพื้นที่ และป้องกันการเอาทรัพย์สินทางปัญญา ของชุมชนไปพัฒนาใช้ประโยชน์โดยไม่มีการบอกแหล่งที่มา ขออนุญาตก่อนใช้และแบ่งปัน ผลประโยชน์ให้กับชุมชน ในระยะยาวจำเป็นต้องพัฒนาจัดตั้งกลไกติดตามตรวจสอบ หรือว่าเช็คพอยต์ (Checkpoint) การนำทรัพยากรพันธุกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการ แสดงออกทางวัฒนธรรมของชุมชนแล้วก็ของชาติไปพัฒนาต่อยอดและยื่นขอจดทะเบียน โดยผู้ยื่นที่ไม่ใช่เจ้าของจะต้องมีการเปิดเผยแหล่งที่มา ขออนุญาตก่อนใช้และแบ่งปัน ผลประโยชน์ เพื่อให้ชุมชนได้รับผลตอบแทนอย่างเป็นธรรม ซึ่งขณะนี้ก็ได้มีการเจรจาเพื่อกำหนดกฎเกณฑ์ระหว่างประเทศในเรื่องนี้ที่องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก ก็คงจะต้อง ผลักดันจนประสบผลสำเร็จนะคะ

ด้านที่ ๖ แนวทางด้านสุดท้ายจะเป็นเรื่องการคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ซึ่งเป็นทรัพย์สินทางปัญญาของชุมชน เนื่องจากสินค้าที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์จะช่วยสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน แต่ชุมชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจ เรื่องการขึ้นทะเบียน และประโยชน์ของการขึ้นทะเบียนสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ในแนวทางการปฏิรูประยะสั้นจึงจำเป็นต้องฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ให้มีความเข้าใจเรื่อง การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์เพื่อทำงานในเชิงรุก ลงพื้นที่หาผู้ผลิตและชุมชน เพื่อสร้างความเข้าใจและประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับจากการขึ้นทะเบียนจีไอ (GI) ทั้งนี้ก็เพื่อ ส่งเสริมให้เกิดการขึ้นทะเบียนจีไอ (GI) ในแต่ละจังหวัด นอกจากนี้หน่วยงานของรัฐจะต้องมี มาตรการช่วยเหลือสนับสนุนด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ส่งเสริมการตลาด ระบบควบคุม คุณภาพเพื่อให้สินค้าจีไอ (GI) ที่ได้ขึ้นทะเบียนแล้วมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ ในระยะยาว ก็ควรส่งเสริมให้สินค้าจีไอ (GI) ของไทยก้าวไกลสู่ตลาดโลก โดยส่งเสริมการขึ้นทะเบียน สินค้าจีไอ (GI) ของไทยในต่างประเทศ เพื่อคุ้มครองและขยายตลาดสินค้าจีไอ (GI) ไทย เช่นเดียวกับที่ได้มีการขึ้นทะเบียนสินค้าจีไอ (GI) ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ กาแฟดอยตุง กาแฟดอยช้างในสหภาพยุโรปแล้ว

ประการสุดท้ายคือ ต้องประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนผู้บริโภคในต่างประเทศ รู้จักสินค้าจีไอ (GI) และเสริมสร้างการรับรู้ตราสินค้าจีไอ (GI) ของไทย เช่น การเข้าร่วมงาน แสดงสินค้านานาชาติ การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เรื่องราวแนะนำสินค้าจีไอ (GI) ของไทย ให้เป็นที่รู้จัก กล่าวโดยสรุปก็คือคณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ขอเสนอการปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญาของไทยทั้งในระดับชาติในภาพรวม กำหนด

ให้เป็นวาระแห่งชาติ มีกลไกในการติดตามกำกับให้เกิดผลในทางปฏิบัติ แล้วก็การปฏิรูป เฉพาะด้าน ๖ เรื่อง ซึ่งก็จะเน้น ๔ เรื่องในวงจรวุฒิจรรณวิธีสัมพันธภาพปัญหา คน แล้วก็ชุมชน ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ คาดว่าจะมี ๖ ประการนะคะ

ประการแรก คือผู้ประกอบการไทย ประชาชนคนไทย หลังจากการปฏิรูป แล้วก็ น่าจะตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของทรัพย์สินทางปัญญา มีการสร้างสรรค์ ทรัพย์สินทางปัญญากันมากขึ้น คนไทยเป็นเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญากันเพิ่มขึ้น ลดการพึ่งพาเทคโนโลยีจากต่างประเทศ

ประการที่ ๒ ผู้สร้างสรรค์ นักวิจัย สามารถนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ ก่อให้เกิดรายได้ในการพัฒนาเศรษฐกิจ ก็ยังเป็นกำลังใจให้กับ ชุมชนผู้สร้างสรรค์ต่อไป

ประการที่ ๓ ก็คือหน่วยงานจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญามีประสิทธิภาพ และคุณภาพในการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญามากขึ้น มีมาตรฐานสากลรองรับความต้องการของนักธุรกิจและภาคธุรกิจทั้งของประเทศไทยและต่างชาติ

ประการที่ ๔ หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายมีการสร้างเครือข่าย ร่วมกันทำงาน อย่างใกล้ชิดในการปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ลดปัญหาการละเมิด ทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศไทย แล้วก็ลดปัญหาการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของไทย ในต่างประเทศ

ประการที่ ๕ ทรัพยากรชีวภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออก ทางวัฒนธรรมของไทย ได้รับการอนุรักษ์ ปกป้องคุ้มครองอย่างเหมาะสม

ประการที่ ๖ คือผู้ผลิตชุมชนในพื้นที่ที่มีการขึ้นทะเบียนสินค้าสิ่งบ่งชี้ทาง ภูมิศาสตร์มากขึ้น

เมื่อคำนึงถึงความสำคัญของเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ของประเทศและปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ทางคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านเศรษฐกิจก็ขอเรียนเสนอให้ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศกรุณามิได้ เห็นชอบรายงานข้อเสนอการปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญานี้เพื่อให้รัฐบาลรับไป ดำเนินการต่อไป ขอขอบคุณค่ะ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ ประธาน สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : เนื่องจากเป็นรายงานที่สมบูรณ์มากนะครับ มีความละเอียดทั้งในเชิงโครงสร้าง ระบบ ยุทธศาสตร์ มาตรการ และการปรับปรุงเชิงโครงสร้าง ดังนั้นจึงขอให้ท่านปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา นะครับ ซึ่งเป็นประธานอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจ กระแสใหม่ที่ดูแลในเรื่องของข้อเสนอรายงานดังกล่าวนี้ได้กรุณาชี้แจงเพิ่มเติม

นายปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา (กรรมการ) : ขอบพระคุณครับท่านประธาน ผม ปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา สมาชิกลำดับที่ ๙๙ ขอใช้เวลาอีกเพียงเล็กน้อยเพื่อจะพยายามสรุปประเด็นต่าง ๆ เพราะว่ามีประเด็นหลายประเด็นที่จะต้องมีการแก้ไข เราได้ผ่านกระบวนการรับฟังข้อคิดเห็นมาจากเกือบจะทุกภาคส่วนนะครับ แล้วทุกครั้งก็มีประเด็นที่เพิ่มเติมขึ้นมา แล้วก็ข้อเสนอดี ๆ เกิดขึ้นมามากตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นท่านรัฐมนตรี ช่วยว่าการ ท่านสุวิทย์ เมษินทรีย์ ซึ่งดูแลเรื่องนี้โดยเฉพาะ หรือการสัมมนาผู้มีส่วนร่วม ซึ่งเป็นทั้งภาคส่วนทางธุรกิจ ภาคส่วนที่ดูแล ตำรวจและอื่น ๆ ท่านกรรมการและอนุ กรรมการทุกคณะที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม หรือแม้แต่ท่านสมาชิกที่อยู่ในห้องนี้ ซึ่งได้กรุณาให้ข้อคิดเห็นโทรศัพท์มาให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ซึ่งก็แสดงว่างานทางด้านนี้ มีความสำคัญอย่างมากกับการพัฒนาเศรษฐกิจในระบบที่เรียกว่า ๔.๐ หรือที่ในสภาเรา เรียกว่าเศรษฐกิจใหม่เป็นอย่างมากนะครับ กระผมจะพยายามสรุปสิ่งซึ่งทุกฝ่ายได้ให้ข้อมูล แล้วก็ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมออกมาเป็นเพียงแค่ ๔ ประเด็นเท่านั้นเอง หลัก ๆ นะครับ เพื่อการที่จะพิจารณาในสภาแห่งนี้จะเป็นไปด้วยความง่ายขึ้นนะครับ

ประเด็นแรกที่มีการพูดจากันมากก็คือ เรื่องของการปรับปรุงระบบบริการ การจดทะเบียน ซึ่งอันนี้ประเด็นปฏิรูปก็คือทำอย่างไรจะให้เราสามารถที่จะจดทะเบียน ด้วยความรวดเร็ว ประหยัด แล้วก็คุณภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสิ่งที่จะต้องปฏิรูปก็คือคุณภาพ ของคน ผู้ที่รับจดทะเบียนต้องเข้าใจทั้งในแง่ของเทคโนโลยีและในแง่ของกฎหมาย คนประเภทนี้หาได้ยากมากในเมืองไทย และถ้าไม่สร้างวันนี้โอกาสของเราหมดแล้วนะครับ ใน ๒๐ ปีที่จะถึงข้างหน้า เรื่องตัวองค์กร คุณธรรมได้พูดไปแล้วว่าจะต้องทำอะไรบ้าง ยังมี กฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่อำนวยความสะดวกให้กับผู้ที่เข้ามาในกระบวนการนี้ ซึ่งอาจจะต้อง มีการปรับปรุงเล็กน้อย แต่ที่สำคัญที่สุดคือเน้นเรื่องคนที่ตรวจสอบ

ประเด็นที่ ๒ อาจจะฟังดูเป็นอะไรที่ล่องลอยนิดหน่อยนะครับ แต่ว่า อนุกรรมการเห็นว่ามีคามจำเป็น เพราะว่าประเทศที่โตมาพร้อมกับเรา ซึ่งก้าวหน้า ไปแล้วเขาทำการพัฒนาเรื่องนี้ประมาณสัก ๓ ขั้นตอนด้วยกัน อันที่ ๑ คือลอก เราต้อง ยอมรับว่าการลอกเลียนนี้ ในสมัย ๓๐-๔๐ ปีที่แล้วประเทศต่าง ๆ ที่เดี๋ยวนี้พัฒนาความยากจน ไปแล้วก็ลอก แต่ว่าเสร็จแล้วเขาพัฒนามาเป็นต่อ ยอด อันนี้เรามีบ้าง คือใช้เทคโนโลยี

ที่หมดช่วงระยะการคุ้มครองแล้ว หรือว่าคิดต่อยอดจากสิ่งทีเทคโนโลยีที่มีอยู่เอามาใช้ จดทะเบียนเพิ่มเติมแล้วก็ใช้มัน จนกระทั่งอันสุดท้ายที่เราพยายามผลักดันกันอยู่ในขณะนี้ ก็คือ สร้างนวัตกรรมหรือว่าเทคโนโลยีของตัวเอง ถ้าจะหลุดกับดักได้ก็ต้องพัฒนาเป็น ๓ สเต็ป (Step) อย่างนี้ครับ ไม่อย่างนั้นเราก็ยังอยู่กับการลอกเลียน ซึ่งจะมีผลทำให้เราไม่มี แบรินด์ (Brand) ของตัวเอง ไม่มีชื่อของตัวเอง เพราะว่าตั้งหน้าตั้งตาจะลอกอยู่ตลอดเวลา ตรงนี้อาจจะต้องช่วยกันหลายฝ่าย

ประเด็นที่ ๓ ซึ่งเป็นประเด็นที่ท่านสมาชิกทั้งในกรรมาธิการแล้วก็ เพื่อนสมาชิกหลายคนได้ให้ความสนใจมาก ก็คือว่าเราจะทำอะไรกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และสิ่งมีชีวิตของเรา สถานภาพในขณะนี้ก็ยังเจรจากันอยู่ที่ประเทศสวีตเซอร์แลนด์ เสร็จจากกันอยู่นั้นละไม่จบสักที เราน่าจะใช้เวลานี้ขึ้นทะเบียนสิ่งเหล่านี้ไว้ก่อน โดยทั่วไป มีกฎหมายฉบับเดียวที่ดูแลเรื่องสิ่งมีชีวิต ก็คือกฎหมายเกี่ยวกับการดูแลเรื่องพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ สัตว์น้ำ จุลินทรีย์ เราไม่มีอะไรที่จะมาปกป้องดูแลเลย เพราะฉะนั้นการขโมย ทรัพย์สินประเภทนี้ในแง่ของทรัพย์สินมีชีวิตก็ดี ในแง่ของภูมิปัญญาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ก็ดี จึงเกิดขึ้นอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะของเราก็คือว่า อันที่ ๑ คือต้องเร่งเรื่องการจัดทะเบียนพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ จุลินทรีย์ให้เกิดขึ้นให้ได้ แล้วในระยะยาวก็ต้องมีกฎหมายที่จะคุ้มครองเรื่องพวกนี้มีห้องสมุดดิจิทัล (Digital Library) ซึ่งเป็นเรเฟอเรนซ์ (Reference) หรือว่าเป็นศูนย์อ้างอิงได้ที่เราแพ้ประเทศจีนกับประเทศอินเดียก็เพราะว่าเขามีบันทึกสิ่งเหล่านี้เก็บไว้ชัดเจนใช้เป็นเครื่องอ้างอิงได้ตลอดเวลา ถ้ามีการต่อสู้กันในเชิงธุรกิจทางการค้า แต่เรานี้กระจัดกระจายอยู่ทั่วไปแล้วก็ไม่มีการจัดระบบด้วย เพราะฉะนั้นอันนี้เป็นประเด็นที่มีความสำคัญในส่วนของการเสริมสร้างให้เกิดทรัพย์สินทางปัญญามากขึ้น

เรื่องที่ ๒ คือถ้ามีทรัพย์สินทางปัญญาแล้วก็ไม่มีมูลค่าเพิ่มก็ไม่รู้จะทำอย่างไร เพราะส่วนใหญ่เจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาจะไม่ค่อยลงทุนเอง หรือถ้าเผื่อขายอินเทลlectual พรอเพอร์ตี้ (Intellectual Property) หรือทรัพย์สินทางปัญญาไป คนที่จะไปได้ก็คือบุคคลอื่นหรือผู้ที่สร้างทรัพย์สินทางปัญญาก็จะได้ส่วนแบ่งของธุรกิจน้อยมาก เพราะฉะนั้นสิ่งที่เราต้องการจะสร้างมูลค่าเพิ่มก็คือว่าบุคลากรของส่วนราชการเองและธุรกิจต้องสามารถที่จะสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพย์สินทางปัญญาโดยมีการสืบค้นแนวโน้มของนวัตกรรมทั่วโลกให้ได้ ซึ่งหลักทั่วไปของโลกในขณะนี้การจัดการบิ๊กดาต้า (Big Data) เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ถ้าเราจะใช้บิ๊กดาต้า (Big Data) เป็นเครื่องมือสำรวจนวัตกรรมเพื่อให้แนวโน้มหรือเทรนด์ (Trend) หรือแนวโน้มของการที่จะพัฒนาทางด้านนวัตกรรมและการจัดการทรัพย์สินทางปัญญาเป็นไปตามที่โลกเขาต้องการเราต้องสร้างสิ่งเหล่านี้ให้ได้ นะครับ มีกลไกที่จะนำทรัพย์สินทางปัญญาไปขยายผล แล้วรัฐจะต้องยอมรับความเสี่ยง ถ้ารัฐไม่ยอมรับความเสี่ยงเลยมันไปไม่ไหวหรอกครับ ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทรัพย์สินซึ่งถ้าเอาไปใช้ประโยชน์แล้วมันมีความเสี่ยง เราสร้างธนาคาร เราสร้างหน่วยบริการทางการเงินเฉพาะกิจมาหลายแห่ง แต่ว่าทรัพย์สินทางปัญญาเมื่อเอาไปใช้มันมีความเสี่ยงไม่ใช่หมายความว่าทรัพย์สินทางปัญญาเอาไปใช้แล้วมันจะเกิดประโยชน์ได้ บางครั้งก็ขาดทุนในขั้นของการอัปสเกลลิง (Up Scaling) หรือทำให้มันใหญ่ขึ้น บางครั้งเทคโนโลยีก็ไม่สูงพอ ผมมักจะพยายามเปรียบเทียบการใช้ทรัพย์สินทางปัญญากับการทำเพลงในแผ่น ๆ หนึ่งมันจะมีเพลงดังแค่เพลงเดียวและอาจจะไม่ดังเลยทั้งแผ่นก็ได้ เพราะมันเป็นความเสี่ยง แต่ถ้าเผื่อเราปล่อยว่าทุกอย่างที่เราลงทุนจะต้องได้กลับคืนมา เป็นไปไม่ได้หรอกครับถ้าจะสร้างทรัพย์สินทางปัญญาให้เป็นนวัตกรรมให้เป็นสิ่งที่เป็นของจริงต่อไป สิ่งอันหนึ่งซึ่งเราพยายามจะคิดแม้จะมีกฎหมายออกมาแล้วก็ตาม เราก็พยายามต้องให้มีการขับเคลื่อนในทางการเงินให้ได้ เพราะว่าสถาบันการเงินในขณะนี้เรื่องการประเมินค่าทรัพย์สินทางปัญญา เพราะว่าทรัพย์สินทางปัญญาเราไม่ลืมน่าจะเป็นทรัพย์สินที่จับต้องไม่ได้ นะครับ คนประเมินต้องมีวิธีการประเมินเป็นอีกแบบหนึ่ง นะครับ ไม่ใช่ประเมินเป็นมูลค่าที่ดิน มูลค่าธุรกิจเฉย ๆ เพราะว่า

๓๐

สปท. ๓๒/๒๕๕๙

สาริตา ๑๕/๒

อย่างก๊อดวิล (Goodwill) หรือว่าตราอะไรที่มีความสำคัญของเมืองไทย ก็จะมีมั่วแดง
อย่างนี้เป็นต้น ในภาคที่ผมอยู่นะครับ มันมีมูลค่าของมัน เราจะไปประเมินในลักษณะที่เป็น
ทรัพย์สินที่จับต้องได้นี้คงจะไม่ได้ เพราะฉะนั้นสัดส่วนของการที่จะนำทรัพย์สินทางปัญญา
ประเภทนี้เป็นสินทรัพย์ค้ำประกัน ผมคิดว่าต้องเริ่มให้ได้ในสัดส่วนหนึ่งไม่อย่างนั้นเราทำงาน
ไม่ได้ครับ

- ๑๖/๑

ประเด็นต่อไปที่มีการนำเสนอกันมากก็คือเรื่องของการคุ้มครองนะครับ ซึ่งอันนี้ได้พูดกันหลายครั้งแล้วครับ คุณอรมนก็ได้พูดไปแล้วก็คือเรื่องของการจัดระบบข้อมูล ซึ่งในมุมมองของฝ่ายหนึ่งก็บอกว่าการจัดระบบข้อมูลเป็นการสร้างโอกาส แต่ในมุมมองของอีกฝ่ายหนึ่งก็เห็นว่าการจัดระบบข้อมูลและชั้นความลับต่าง ๆ เป็นการสร้างทรานส์พาเรนซี (Transparency) หรือการสร้างความโปร่งใสให้กับการจัดการทรัพย์สินทางปัญญา เพราะว่าถ้ามีข้อมูลที่ดี การละเมิดก็ดี การลงทุนต่อไปในอนาคตก็ดี ผู้ลงทุนก็ดี ผู้ที่จะค้นคว้าวิจัยก็ดี ก็จะได้ทราบอย่างชัดเจนว่าตัวเองกำลังทำอะไร ถ้าเราสามารถที่จะคิดแบบเครดิตบูโร (Credit Bureau) ได้ ผมคิดว่าเป็นทางออกทางหนึ่งซึ่งสามารถที่จะทำให้เรื่องเหล่านี้โปร่งใสได้นะครับ สิ่งหนึ่งซึ่งเป็นแนวคิดที่ทางฝ่ายธุรกิจได้พูดกันก็คือว่าเวลาที่มีการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ฝ่ายธุรกิจไม่ค่อยคิดเลยว่าใครจะไปโดนลงโทษหรือไม่โดนลงโทษ แต่สิ่งที่ธุรกิจต้องการก็คือคอมเพนเซชัน (Compensation) หรือการตอบแทนการละเมิด เช่นว่า ให้ถูกต้อง เหมาะสม และเป็นไปตามหลักการการประเมินทรัพย์สินทางปัญญา ส่วนใหญ่วิธีการประเมินก็ใช้วิธีการทางแพ่งปกติ ซึ่งอันนี้อาจจะต้องมีการศึกษานะครับ เราก็คงยังไม่กล้าเข้าไปถึงขนาดที่จะไปขอแก้ไขกฎหมายนะครับ แต่ว่าในแง่ของการพิจารณาคงจะต้องมีการศึกษาและดูว่ามันจะต้องปรับปรุงอย่างไรระหว่างการประเมินสิ่งที่เรียกว่าทรัพย์สินที่จับต้องได้คือแทนจิบิลแอสเซต (Tangible Asset) กับทรัพย์สินที่จับต้องไม่ได้คืออินแทนจิบิลแอสเซต (Intangible Asset) อย่างทรัพย์สินทางปัญญาเหล่านี้

ข้อสุดท้ายก็คือเรื่องการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญานะครับ ทุกครั้งที่เรามีการประชุมผู้เกี่ยวข้องเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา เรามีปัญหาครับ เพราะฝ่ายหนึ่งเห็นว่าบังคับใช้กฎหมายมากเกินไป อีกฝ่ายหนึ่งบอกว่าควรจะบังคับใช้กฎหมาย ผมจะยกตัวอย่างชัด ๆ ที่เกิดขึ้นเมื่อเวลาเราประชุมร่วมกันในครั้งที่แล้วก็คือว่า ฝ่ายที่ประกอบธุรกิจด้านคาราโอเกะ (Karaoke) ร้าวง อะไรต่าง ๆ เหล่านี้ ผมว่าสิ่งนี้มีความสำคัญกับคนไทย เราจะไปสร้างมูลค่าโดยทำให้การบริการเหล่านี้แพงขึ้น อาจจะไม่ค่อยสมประโยชน์เท่าไรกับการเผยแพร่เรื่องของเพลงหรือว่าเรื่องของนิยายหรืออะไรต่าง ๆ เหล่านี้ แต่ในขณะเดียวกันเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาพวกนี้ไม่ว่าจะเป็นลิขสิทธิ์หรืออื่น ๆ ก็ดี ก็บอกว่ามันต้องบังคับใช้เพราะว่ากฎหมายมันมีอย่างนั้นแล้ว ฉะนั้นปัทสถานหรือว่าสิ่งที่เรียกกันว่า นอร์ม (Norm) หรือสิ่งที่เรียกว่าบรรทัดฐาน หรือว่าที่เรียกกันว่า สแตนดาร์ด (Standard) มันเกิดอยู่ที่ไหน ผมคิดว่าฝ่ายบ้านเมืองก็ดี ฝ่ายที่ดูแลทรัพย์สินทางปัญญาก็ดีต้องมีความชัดเจน เพราะว่าแต่ละแห่งผมเข้าใจว่าคงมีการเลือกปฏิบัติแล้วก็เป็นปัญหากับสังคมของเราต่อไปในอนาคต อันนี้ไม่ใช่เรื่องเล็กน้อยครับ เป็นเรื่องใหญ่เลยครับ

๓๒

สปท. ๓๒/๒๕๕๙

ศิริวรรณ ๑๖/๒

ในประเด็นสุดท้าย ณ ปัจจุบันเพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้ง ผมคิดว่าจำเป็นที่จะต้องสร้างศูนย์ที่จะดูแลเรื่องเหล่านี้ ไม่ใช่ไปตั้งหน่วยงานใหม่ นะครับ แต่ใครสักคนจะต้องเป็นเจ้าภาพในการดูแลเรื่องเหล่านี้ นะครับ เรื่องของการบังคับใช้กฎหมายให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจสังคมและการเมืองของเรา

สุดท้ายจริง ๆ ผมขอเรียนนิดเดียวว่า เงื่อนไขของความสำเร็จของเรามันอยู่ตรงกลาง ๆ น้ำ เรื่องทรัพย์สินทางปัญญา การจดทะเบียน แต่ว่าต้นน้ำอยู่ที่งานวิจัย ปลายน้ำอยู่ที่ทางธุรกิจ ผมคิดว่าเรื่องแรกซึ่งเป็นปัจจัยของความสำเร็จที่สำคัญมากก็คือว่าทำอย่างไรรัฐบาลจะเอาจริงกับเรื่องนี้ครับ แต่อย่างที่ผมกราบเรียนก็ต้องมีปทัสถาน ต้องมีบรรทัดฐานในการดูแลให้มันสอดคล้องกับเศรษฐกิจ สังคม ความคิดของคนไทยที่จะก้าวล่วงจากการลอกไปถึงการต่อยอด แล้วก็ถึงนวัตกรรมใหม่ของเราเอง

เรื่องที่ ๒ ซึ่งผมได้พูดไปแล้วก็คือเรื่องของการปลูกฝังให้คนไทยปรับตัวจากการลอกเลียนแบบ ดังนั้นแบรนด์ (Brand) ไทย เราไม่มีทางจะหลุดพ้นแบรนด์ (Brand) ที่ตั้งของเมืองนอกไปได้ มีหลายเรื่องที่เราหลุดพ้นไปเอง เช่น พวกอาหาร พวกอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ ยังมีกรณีเช่น มวยไทย อยู่ในแคเทกอรี (Category) ไหน แล้วก็จะทำอย่างไรกับสิ่งเหล่านี้ ฝรั่งเศสเอาไปปรับจนกระทั่งเดี๋ยวนี้เป็นธุรกิจใหญ่โต มีเงินทองเยอะไปหมด เหล่านี้เราจะทำอย่างไร

เรื่องที่ ๓ ก็คือทัศนคติของคนที่กำลังเรื่องการลงทุนเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งผมได้กราบเรียนแล้วว่าความเสี่ยงมีอยู่แน่นอน ถ้าจะไม่ให้มีความเสี่ยงเลยมันไปไม่ได้ ไปไม่ได้ถ้าจะสร้างองค์กรขึ้นมา สร้างสถาบันการเงินขึ้นมา สร้างแบงก์เฉพาะกิจขึ้นมาเพื่อดูแลเรื่องนี้ แต่ระบบการกำกับดูแลยังเป็นลักษณะที่ ๑ ต่อ ๑ คือหวังผลทุกเม็ดเงินที่ลงไป ผมคิดว่าไม่เกิด และประเด็นสุดท้ายซึ่งทุกคนก็กล่าวไปแล้วก็คือเรื่องการสร้างข้อมูล ทั้งในแง่ของการสืบค้นเพื่อก้าวไปข้างหน้า ทั้งในแง่ของการคุ้มครอง ทั้งในแง่ของเรื่องของความโปร่งใสในเชิงการบังคับใช้กฎหมายทั้งในและต่างประเทศ เพราะการจดสิทธิต่าง ๆ นี้ก็จดทั้งในและต่างประเทศด้วย เป็นกลไกหรือเป็นสิ่งซึ่งเป็นเงื่อนไขของความสำเร็จในสิ่งที่เราเสนอ

ท่านประธานที่เคารพครับ ท่านเพื่อนสมาชิกครับ ผมจะนำข้อมูลต่าง ๆ ทั้งที่ผ่านมาแล้ว แล้วก็มีการอภิปรายในวันนี้กลับไปพร้อมกับคณะของเราเพื่อแก้ไขให้รายงานนี้สมบูรณ์มากที่สุดเท่าที่เราจะทำได้ เพราะเป็นเรื่องใหญ่มาก เป็นเรื่อง ครอส คัตติง อิชชู (Cross Cutting Issue) แล้วก็มีคนสนใจมาก ขอขอบพระคุณครับท่านประธาน

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณมากครับ ต่อไปขอเชิญสมาชิกอภิปรายแสดงความคิดเห็นท่านละไม่เกิน ๑๐ นาทีนะครับ ขณะนี้มีแสดงความจำนงอย่างน้อย ๙ ท่านแล้ว ผมจะอ่าน ๓ ท่านแรกเพื่อท่านจะได้เตรียมตัว ท่านแรก ท่านศุภจิต ท่านที่ ๒ ท่าน พลตำรวจตรี พิสิษฐ์ ท่านที่ ๓ ท่าน พลโท กฤษณะ ขอเชิญท่านศุภจิต นาครทรรพ ประธานกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน อดีตปลัดกระทรวงพลังงาน และอดีตสมาชิก สปช. ครับ

นายศุภจิต นาครทรรพ : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เคารพ กระผม ศุภจิต นาครทรรพ ก่อนอื่นต้องขอขอบพระคุณคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ที่ได้นำเสนอรายงาน เรื่อง การปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งเป็นรายงานที่ดีมากแล้วก็มีความละเอียดสมบูรณ์มากนะครับ แม้ท่านจะใช้เวลาถึง ๑ ชั่วโมง ๑๕ นาที ในการพรีเซนต์ (Present) ก็ไม่เบื่อเลยนะครับ ผมก็อยากจะเรียนสั้น ๆ คงใช้เวลาไม่ถึง ๑๐ นาทีนะครับว่า ผมก็เห็นด้วยกับทุกข้อเสนอ

กับวิธีการที่ท่านเสนอในรายงานนี้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การส่งเสริม การสร้างสรรค์ทรัพย์สินทางปัญญา และการนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ การคุ้มครองและจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา การป้องกัน และปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาและบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับทรัพย์สิน ทางปัญญา แล้วก็การคุ้มครองและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรม สุดท้ายก็คือเรื่องของการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ท่านประธานครับ ดัชนีชี้วัดความเจริญของประเทศประการหนึ่งว่าประเทศเราได้ก้าวพ้นจาก การเป็นประเทศกำลังพัฒนาไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว การที่เราจะหลุดพ้นจากการ เป็นประเทศที่มีรายได้ปานกลาง หรือที่เรียกว่ามิดเดิล อินคัม แทรป (Middle Income Trap) ผมคิดว่าดัชนีชี้วัดตัวหนึ่งก็คือเรื่องของการให้ความคุ้มครองและส่งเสริมให้คน ในประเทศเคารพลิขสิทธิ์และสิทธิทรัพย์สินทางปัญญานะครับ เพราะว่ามันเป็นเรื่องของ ๒ ทาง คือทูเวย์ (Two Ways) นะครับ -----

เราเคารพเขา เขาก็เคารพของเรา แล้วผมก็ยังจำได้ โดยส่วนตัวเวลาไปซื้อ เมื่อ ๑๕ ปีก่อน ไปซื้อคอมพิวเตอร์ที่พันธุ์ทิพย์พลาซ่า เขาก็บอกว่าท่านจะโหลด (Load) แบบมีทรัพย์สิน หรือไม่มีทรัพย์สิน โหลด (Load) แบบมีทรัพย์สินก็ใส่ชื่อท่านลงไปเลย โหลด (Load) ไม่มีทรัพย์สินก็แบบไม่ใส่ชื่อ เป็นยูเซอร์ (User) แต่มันก็ไปไม่จริงยังยืนครับ ผ่านไป ๕ ปี เอาอะไรมาเสียบเข้าในคอมพิวเตอร์มันก็ใช้ไม่ได้ เพราะฉะนั้นในที่สุดแล้วเราก็ควรเคารพทรัพย์สินทางปัญญาเสียดีกว่า ผมมีข้อสังเกตที่อยากจะฝากท่านกรรมาธิการไปนอกจาก สิ่งที่ท่านนำเสนอว่าก็ทำด้วยคอมพรีเฮนซิฟ (Comprehensive) สมควรจะให้ปริญญาโท วิทยานิพนธ์ไปได้เลย เพียงแต่ว่าไม่รู้ท่านจะทำสำเร็จหรือเปล่าในทุกเรื่องที่ท่านอยากจะทำ แล้วทำได้พร้อมกันหรือเปล่าอย่างไรก็ตาม แต่ว่าสิ่งหนึ่งที่ผมอยากจะฝากก็คือท่านควร จะเน้นมิติด้านการต่างประเทศให้มากขึ้น ใช้เวทีระหว่างประเทศ โดยเฉพาะเวทีอาเซียน (ASEAN) ๑๐ ประเทศนี้เราก็มีพลเมืองรวมกัน ๕๐๐ ล้านคนที่ผลักดันจุดยืนของไทย ในเรื่องไอพี (IP) ให้เป็นที่รองรับ ให้เป็นที่รับรู้ ต่อกรกับอียู (EU) ต่อกรกับประเทศ สหรัฐอเมริกา เพราะเราล้าหลังเพียง ๗๐ ล้านคนเสียงก็คงไม่ดัง เพราะฉะนั้นเรื่องของ ทรัพย์สินทางปัญญามันก็เป็นเรื่องที่ต้องจะเน้นแล้วก็มีความสำคัญที่ต้องฝึกฝนในการเจรจา ระหว่างประเทศในเวทีอาเซียน (ASEAN) ผมก็เข้าใจว่าท่านก็คงทำอยู่ แต่ว่าควรจะทำแบบ ไม่ใช่ปล่อยให้ประเทศเล็ก ๆ เป็นเกาะเล็ก ๆ อยู่ได้เรา พูดจ้อย จ้อย จ้อย มีคนอยู่ ๔,๐๐๐,๐๐๐ คนเอง แถมยังเป็นพันธมิตรให้กับผู้ที่จะต้องเจรจากับเราอีก เราควรจะใช้ เวทีนี้แสดงจุดยืนเรา หาพันธมิตรอย่างประเทศอินโดนีเซีย หรือประเทศมาเลเซีย หรือ ประเทศฟิลิปปินส์ เป็นพันธมิตร ประเทศเวียดนามเป็นพันธมิตรกับเรา หรือซีแอลเอ็มวี (CLMV) ทั้งหมดนี้เสียงเราก็จะดังมากขึ้นในจุดยืนของเรา เรื่องอินเทลเลกซวลพรอปเพอร์ตี้ (Intellectual Property) นอกจากเวทีอาเซียน (ASEAN) แล้ว ในเวทีดับเบิลยูทีโอ (WTO) มันก็เป็นประเด็นทางการค้าเหมือนกัน มันไม่ใช่ประเด็นเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเดียว มันไปเน้นเรื่องการต่อรองทางการค้าหลาย ๆ เรื่อง คู่แข่งทางการค้าเราเขาก็จะพยายาม ทุกวิถีทางเอามายัดใส่ในเวทีนี้ ใส่ในเวทีนั้น เพราะฉะนั้นเราต้องบูรณาการหน่วยงานด้าน การค้าของเรา ไม่ใช่เรื่องการค้าอย่างเดียว บางทีไปโผล่ในเรื่องไคลเมตเซนจ์ (Climate Change) ก็มี เรื่องยูเอ็นเอฟซีซีซี (UNFCCC) ก็ดี หรือไปเจรจาเรื่องอื่น ๆ เพราะฉะนั้น ทีมไทยแลนด์ของเราต้องบูรณาการแล้วก็ต้องรู้เขารู้เรา ไม่ใช่รู้แต่กรรมทรัพย์สินทางปัญญา กับรองปลัดอยู่ไม่กี่คน มันต้องรู้ กระทรวงต่างประเทศก็ต้องรู้ว่าเขาจะมาไม่นี้ เราเป็น ประธานกลุ่มจี ๗๗ (G 77) เราควรที่จะแสดงบทบาทในในเรื่องของทรัพย์สินทางปัญญา ได้ไหมครับ แล้วทรัพย์สินทางปัญญาของเราอะไรที่เด่น เราควรที่จะผลักดันโดยอาเซียน (ASEAN) มีมุขวลรีคอกนิชัน (Mutual Recognition) ว่าเรารับรองเขา เขารับรองเรา

๓๖

สปท. ๓๒/๒๕๕๙

ปีทมา ๑๘/๒

แล้วก็สามารถจะไปประกาศคัดค้านต่อกรกับอียู (EU) ได้ไหม ตอนนี้อียู (EU) ก็ไม่นับวัน (Minus One) ไปแล้ว น่าจะเบา ๆ ลงไปนิดหนึ่งนะครับ ผมก็เห็นด้วยกับการปรับปรุงระบบจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาและตรวจสอบเครื่องหมายทางการค้าให้มันเร็วขึ้นนะครับ แต่ก็ถ้าทำแบบราชการมันก็คงจะไปไม่ถึงไหน แล้วก็คิดว่าถ้าการไปขอเพิ่มคน เพิ่มกำลังมันก็จะอยู่ในกรอบความคิดเดิม ๆ ผมก็อยากจะเสนอ ก็ไม่รู้จะทำได้หรือเปล่าว่า ท่านใช้ระบบแบบกงสุลกิตติมศักดิ์ได้ไหม ทำไมกระทรวงต่างประเทศเขาให้คนต่างชาติดอกวีซ่า (Visa) ประเทศไทยโดยคนต่างชาติได้ เพราะกงสุลกิตติมศักดิ์เป็นผู้ที่พิสูจน์แล้วว่ามีความจงรักภักดี มีความภักดี (Loyalty) สูงกับประเทศไทย หรือท่านใช้ระบบผู้พิพากษาสมทบได้หรือเปล่าว่า ทำไมท่านมีผู้พิพากษาศาลสมทบทรัพย์สินทางปัญญา ท่านจะมีผู้ตรวจสอบเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาไม่ได้ ก็ข้าราชการของท่านที่เกษียณไปนี่ให้เขาไปเลย ฉบับละหรือเรื่องละ ๑๐,๐๐๐ บาท มันก็จะประหยัดที่ท่านไม่ต้องไปตั้งอัตราข้าราชการเป็นอีกกี่คน ตลอดชีวิตราชการเป็นเงิน ๑๐๐ ล้านบาทต่อคนอะไรอย่างนี้ ให้เขาไปเลยเรื่องละ ๑๐,๐๐๐ บาท ๒๐,๐๐๐ บาท เป็นผู้ตรวจการทรัพย์สินทางปัญญา เครื่องหมายการค้าสมทบ ก็ผู้พิพากษาหรืออัยการยังเป็นอัยการอาวุโสหรือว่าผู้พิพากษาอาวุโสได้ เพราะว่ามีองค์ความรู้เรื่องเหล่านี้ แต่ท่านไม่ต้องทำงานบริหารนี้ ทำงานเรื่องทางเทคนิคอย่างนี้จะได้ไหม

เรื่องของการที่จะไปเอกซ์พลอร์ (Explore) จริง ๆ ผมก็เพิ่งทราบนะครับ นึกว่าฟ้องเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาปัจจุบันนี้เรียกค่าเสียหายทางแพ่งได้ กลายเป็นเรื่องอาญา ติดคุก เสียค่าปรับเฉย ๆ นะครับ ก็ควรจะศึกษานะครับ เพราะว่าผู้ไปละเมิดก็จะได้เขต แต่ที่นี้มันก็เป็นดาบสองคมเหมือนกัน เพราะว่าส่วนใหญ่เราไปละเมิดเขา แต่ว่าจริง ๆ ก็ควรจะต้องทำ แต่ผมก็เกรงว่ามันก็ยังเข้าอยู่ดี เพราะเรามีถึง ๓ ศาล กว่าคดีจะเสร็จ ๑๐ ปีนะครับ เพราะฉะนั้นผมก็อยากจะฝากไว้ว่าเรื่องประเด็นทรัพย์สินทางปัญญานั้นท่านควรจะเน้นเรื่องมิติต่างประเทศและฝึกคนในเรื่องการเจรจาต่อรองระหว่างประเทศ ไม่ใช่เฉพาะอยู่แต่ในกรมทรัพย์สินทางปัญญากับกระทรวงพาณิชย์กันไม่กี่คน แต่ว่าให้รู้ไปในวงกว้าง กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือกระทรวงอื่น ๆ แม้แต่กระทรวงกลาโหมก็อาจจะเกี่ยวก็ได้ ไปโผล่ในวงทหารก็ได้ ไปแอบเจรจาเสนอเรื่องเหล่านี้ะครับ แล้วก็ท่านอย่าบอกว่าทำเอาต์ซอร์ซ (Outsource) ไม่ได้ ผมว่าทำได้ถ้าตั้งใจจะทำนะครับ ระบบกงสุลกิตติมศักดิ์หรือระบบผู้พิพากษาศาลสมทบก็ทำมาแล้ว ก็อยากจะฝากด้วยนะครับ แล้วก็จริง ๆ ผมคิดง่าก็อยากจะย้ำนะครับ ดัชนีชี้วัดความเป็นประเทศที่เจริญแล้ว ความที่จะพ้นจากมิดเดิล อินคัม แทรป (Middle Income Trap) ก็คือเรื่องความก้าวหน้าเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา และคนไทยเราก็เก่งครับ ที่สำคัญคือทำให้คนเก่ง ๆ ผลิตรวัตกรรมเข้าไปอยู่ในกระบวนการ หรือโปรดักชันเชน (Production Chain) ที่จะผลิต แล้วไปจดทรัพย์สินทางปัญญา แล้วก็ไปต่อยอดเป็นมูลค่าทางการค้าได้ ผมไปเข้าคอร์ส (Course) อบรมอะไรก็ไม่รู้ ก็จำได้ว่าที่กรุงอะไรที่เป็นศูนย์กลางรับจดที่ในยุโรปนะครับ จะมีสายลับของประเทศญี่ปุ่นกับประเทศเกาหลีไปเดินป่วนเปี่ยนไปดูว่าคราวนี้ใครมีอะไรจดบ้าง แล้วก็ไปถ่ายซีร็อกซ์ (Xerox) แล้วมาดัดแปลงให้จดไม่เหมือนกันอีกสักนิด ข้อต่อยาวขึ้น ๑ นิ้วก็เป็นอีกทรัพย์สินทางปัญญาแล้วนะครับ ของเราต้องไปถึงขนาดนั้นเราถึงจะเป็นประเทศที่มีความก้าวหน้าในเรื่องนี้นะครับ ขอบพระคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ท่านครูจิตคงเห็นข่าวสายลับปลาหมึกย่างนะครับ ต่อไปขอเชิญ พลตำรวจตรี พิสิษฐ์ เปาอินทร์ ครับ ท่านเป็นที่ปรึกษาปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อดีตผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ขอเชิญครับ

พลตำรวจตรี พิสิษฐ์ เปาอินทร์ : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เคารพอย่างยิ่งครับ กระผม พลตำรวจตรี พิสิษฐ์ เปาอินทร์ สมาชิกลำดับที่ ๑๐๙ ครับ ขอชื่นชมคณะกรรมการครับที่ได้ดำเนินการในเรื่องรายงานฉบับนี้ซึ่งมีความครอบคลุมทุกด้านนะครับ สิ่งที่ผมจะอภิปรายในวันนี้ก็จะขอเน้นในเรื่องวิธีการ

ปฏิรูปที่ ๔ ก็คือเรื่องการบังคับใช้กฎหมาย ก่อนที่จะอภิปรายผมขออนุญาตนำตัวเลขมาให้ที่ประชุมแห่งนี้ได้รับทราบว่าประเทศที่มีอัตราการละเมิดต่ำสุด ๓ เพอร์เซ็นต์ก็คือ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศญี่ปุ่น ประเทศลักเซมเบิร์ก ก็คือเป็นประเทศที่เจริญแล้วนะครับ ประเทศที่มีอัตราละเมิดสูงสุดก็คือประเทศจอร์เจีย ประเทศซิมบับเว และประเทศมอลโดวา อันนี้มากกว่าร้อยละ ๙๐ ประเทศไทยประมาณสักกลาง ๆ นะครับ ๗๕ เพอร์เซ็นต์ แต่จากการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวด ทำให้การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศไทยมีอัตราการละเมิดน้อยลง สังเกตว่าในปัจจุบันแหล่งใหญ่ ๆ เช่น พันธุ์ทิพย์พลาซาก็ตาม มาบุญครอง ก็ตาม การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาลดน้อยลง ก็อันเนื่องมาจากการบังคับใช้กฎหมาย การปราบปรามอย่างเข้มงวด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสมัยที่ท่านประธานเป็นรัฐมนตรี ช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ อันนั้นชัดเจนนะครับ มีการคาดโทษพื้นที่ที่รู้เห็นเป็นใจ ทำให้การละเมิดลดน้อยลง พอการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาบนพื้นดินลดน้อยลงมันก็จะไปไหลอยู่ในอินเทอร์เน็ต (Internet) ฉะนั้นการละเมิด ทำไมคนไทยถึงนิยมใช้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา มีหลายเหตุและหลายประการนะครับ -----

๑. ของแท้แพง ค่าใช้จ่ายสูง ๒. การละเมิดทำงาน รวดเร็ว ๓. ตัวสินค้ากับปัจจุบันมีคุณภาพเทียบเท่าของจริง แล้วก็ ๔. สำคัญนะครับ เป็นวัฒนธรรมทางสังคมมายาวนาน ทำให้ผู้ละเมิดคิดว่าเป็นเรื่องปกติไม่ได้เป็นการกระทำผิดกฎหมาย อันสุดท้ายอันสำคัญ การบังคับใช้กฎหมายไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร แล้วก็หาผู้กระทำความผิดได้ยาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการละเมิดออนไลน์ (Online) จากการตรวจสอบข้อมูลนะครับ การละเมิดสิทธิทางปัญญาซอฟต์แวร์ (Software) ในประเทศไทยมีอัตราร้อยละ ๘๐ ก็คือหมายความว่าคอมพิวเตอร์ ๑๐๐ เครื่องจะมีซอฟต์แวร์ (Software) ที่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาสัก ๘๐ เครื่องเป็นอันดับ ๔ อันนี้ตัวเลขตัวเดียวอาจจะขึ้นหรือลดลงแล้วนะครับ ในเอเชียแปซิฟิกมองจากประเทศจีน ประเทศอินโดนีเซีย แล้วก็ประเทศเวียดนาม เรื่องงานการป้องกันปราบปรามนะครับ ผมอ่านรายงานท่านพูดถึงเรื่องการป้องกันปราบปราม แต่มีรายละเอียดอยู่นิดเดียวว่าจะทำอย่างไร อยากจะให้กรมการเน้นในเรื่องการป้องกัน เราจะป้องกันอย่างไรมิให้ประชาชนคนไทยละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาในลักษณะของการ ถ้าไม่มีผู้ซื้อก็ไม่มีผู้ขายงานป้องกันปราบปราม รวมทั้งรายงานและที่ท่านนำเสนอ อยากจะตั้งข้อสังเกตว่าหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงก็คือกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ ท่านลืมนึกตัวเองว่าท่านเป็นศูนย์กลาง เป็นเจ้าภาพหลักเรื่องนี้นะครับ คือเรื่องนี้ในรายงานไม่ได้เขียนไว้ว่าใครเป็นเจ้าภาพ รวมทั้งนำเสนอว่าในส่วนภูมิภาคท่านจะมอบให้กระทรวงมหาดไทยเป็นเจ้าภาพ ซึ่งตรงนี้ผมมองว่าคงหวังหน่วยงานอื่นไม่ได้ เพราะว่าแต่ละหน่วยไม่ว่าจะเป็นกระทรวงมหาดไทยก็ดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติก็ดี เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหลักอยู่แล้ว ภารกิจที่ท่านไปฝากเป็นภารกิจเสริม ถ้าจะให้ให้มีประสิทธิภาพก็คงหวังเป็นไปได้ยากนะครับ คงต้องมีการกำหนดให้ชัดเจนว่าหน่วยงานใดเป็นเจ้าภาพ ประกอบกับแนวทางการปฏิรูปของสำนักงานตำรวจแห่งชาติจะมีการถ่ายโอนภารกิจที่มีใช้ งานของตำรวจโดยตรงไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปดำเนินการ เรื่องทรัพย์สินทางปัญญา เช่นเดียวกัน เป็นเรื่องที่เป็นภารกิจที่รับผิดชอบของกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ ในอนาคตอีกไม่นานก็ต้องมีการโอนภารกิจตรงนี้ไปให้กรมทรัพย์สินทางปัญญาดำเนินการ ท่านก็คงต้องมีการเตรียมการในวิธีการปฏิรูปในระยะที่ ๒ ในระยะต่อไป กรกฎาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไปนะครับ ตั้งศูนย์บูรณาการ ท่านเขียนว่าตั้งศูนย์บูรณาการ การป้องกันปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อเป็นกลไกถาวรในการบูรณาการ ทำงานระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ กรมศุลกากร กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) ท่านไม่ได้มองตัวเอง คงต้องเขียนนะครับว่าท่านเป็นเจ้าภาพและเตรียมตัวรับภารกิจตรงนี้ มาดำเนินการ โดยให้หน่วยงานที่ผมได้กราบเรียนมาแล้วเป็นตัวช่วยนะครับ

ในเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ ในรายงานของ คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการสื่อสารมวลชนของ สปท. เราได้ มองเห็นถึงปัญหาการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา สิ่งที่จะดำเนินการได้เร่งด่วนชัดเจนก็คือ เรื่องการระงับการแพร่หลายซึ่งทรัพย์สินทางปัญญาเหล่านั้น เนื่องจากการละเมิดทรัพย์สิน ทางปัญญาไม่ได้เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ ทำให้ไม่สามารถที่จะระงับ การแพร่หลายได้ จากรายงานของคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการ สื่อสารมวลชนเราได้กำหนดให้ความผิดตามกฎหมายอื่นซึ่งขัดต่อความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีของประชาชน พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ มีอำนาจร้องต่อศาลเพื่อระงับการแพร่หลายได้ ซึ่งตรงนี้ได้ไปปรากฏอยู่ในร่างพระราชบัญญัติ คอมพิวเตอร์ที่อยู่ระหว่างสภานิติบัญญัติแห่งชาติรับหลักการ อยู่ระหว่างการแปรญัตติของ คณะกรรมาธิการวิสามัญ ซึ่งตรงนี้กระผมได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ ก็ขออนุญาตนำเรียนต่อท่านประธานว่า ตามมาตรา ๒๐ ที่ร่างใหม่นี้กำหนดว่า กรณีทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ดังต่อไปนี้ พนักงาน เจ้าหน้าที่โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรียื่นคำร้องพร้อมแสดงพยานหลักฐานต่อศาลที่มี เขตอำนาจขอให้มีการระงับการแพร่หลายหรือลบข้อมูลคอมพิวเตอร์เหล่านั้นออกจาก ระบบคอมพิวเตอร์ได้ (๓) ข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่เป็นความผิดอาญาต่อกฎหมายอื่น ซึ่งเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายนั้นได้ร้องขอ และข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นมีลักษณะขัดต่อความสงบ เรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ตรงนี้ก็จะต้องตอบโจทย์ให้กับทางคณะกรรมาธิการได้

ส่วนประเด็นในเรื่องการปฏิรูปที่เสนอให้มีการแก้ไข พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ ในรายงานหน้า ๒๓ ย่อหน้า ๒ ซึ่งกำหนดบทบัญญัติให้ได้รับข้อยกเว้นตามมาตรา ๑๔ พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ ในลักษณะเมื่อได้รับการแจ้งเตือนแล้วถอดออก ก็คือโนติซ แอนด์ เทกดาวน์ (Notice and Takedown) อันนี้ไม่เป็นความผิด อันนี้ก็คงขัดต่อหลักการ ของพระราชบัญญัติดังกล่าว แล้วในการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.ที่กำลังพิจารณาอยู่ในวาระที่สองของ สนช. นี้กำหนดมาตรา ๑๔ อันใหม่นี้ว่า เฉพาะกรณีนำข้อมูลปลอมหรือข้อมูลเท็จเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ แต่ลักษณะของการกระทำ ความผิดตาม พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ก็ดี ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาก็ดีเป็นลักษณะของการนำข้อมูล ซึ่งไม่ได้ปลอม ไม่ได้เท็จ นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ก็ต้องไปใช้กฎหมายลิขสิทธิ์ที่ให้อำนาจ ในการที่ร้องต่อศาลในการที่จะให้ยึดอายัด หรือระงับการแพร่หลายใน พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ แต่ก็มีสิ่งที่กังวลในการใช้อำนาจตาม พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ฉบับนี้ในเรื่อง คำนิยามของคำว่า ผู้ให้บริการ ซึ่งไม่ได้ครอบคลุมถึง เนื่องจากผู้ให้บริการในข้อเท็จจริง มันจะมีลักษณะอยู่ ๒ ระดับ ก็คือ ๑. ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (Internet) กับผู้ให้บริการ

เว็บไซต์ (Web site) หรือแอปพลิเคชัน (Application) ในการที่จะละเมิดลิขสิทธิ์ หรือทรัพย์สินทางปัญญา ท่านไม่ได้เขียนรายละเอียดลงไปทำให้ในการบังคับใช้ ซึ่งผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (Internet) ก็จะไม่ทราบรายละเอียดในการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาเหมือนกับเป็นผู้สร้างถนน แต่ผู้รับสัมปทานในการบริการถนนจะรู้ว่าการกระทำ ความผิดตรงไหน อย่างไร อันนี้เป็นข้อสังเกตที่จะฝากคณะกรรมการไฉนจะครับ ผมก็มีข้อสังเกตที่จะนำเสนอท่านประธานเพื่อส่งมอบไปยังท่านกรรมการในการพิจารณา ปรับปรุงรายงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แล้วก็ทันต่อเหตุการณ์กับกฎหมายที่กำลัง พิจารณาอยู่ในปัจจุบัน ขอขอบคุณท่านประธานครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณท่าน พลตำรวจตรี พิสิษฐ์ ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญมาก แล้วก็เรามี คำกล่าวที่ว่า บ่อน หวย ส่วย ช้อง และของก๊อปปี้ (Copy) ครับ และตรงนี้เราก้าวขึ้นสู่ ประเทศชั้นนำไม่ได้เลย ถ้าหากว่าเราไม่สามารถสร้างระบบคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และสร้างเสริมเศรษฐกิจใหม่ที่เป็นครีเอทีฟ แอนด์ อินโนเวทีฟ อีโคโนมี (Creative and Innovative Economy) นะครับ -----

ผมคงไม่ได้มานั่งที่ตรงนี้ คงจะไปอยู่ในคุกแล้ว เหมือนอดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ถูกพิพากษาตอนอายุ ๗๒ ปี จำคุก ๖ ปี เพราะทุจริต ผมเคยเป็นรัฐมนตรีกำกับกรมนี้ไม่ถึงเดือนครับ มีนายหน้ามาเสนอให้เดือนละ ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไม่ต้องทำอะไร และเดี๋ยวมีคนจัดฉากสร้างผลงาน มันเป็นที่ระบบเลยครับ ทำแบล็กลิสต์ (Blacklist) ๕๐ ตำรวจประจำโรงพักทั้งหลายชุดแรก สารพัดเรื่องครับ เพราะฉะนั้นมันไม่ใช่ปัญหาเล็ก ๆ เลย มันลึกมาก พอกับบ่อน หวย ส่วย ช่อง ยากขนาดไหน และวันนี้ไปยากกว่านั้นคือไปสู่ระบบอีคอมเมิร์ซ (e-Commerce) ดังนั้นก็เป็นเรื่องซึ่งเป็นด้านลบที่ต้องจัดการก่อนสร้างฐานใหม่ขึ้นไป

ต่อไปผมจะประกาศรายชื่อก่อนที่ พลโท กฤษณะ จะอภิปรายนะครับ จะได้ว่ารู้ล่วงหน้ากัน คือท่านที่ ๔ ที่ ๕ ที่ ๖ ก็คือท่านนิกร จำนง ท่านสุรินทร์ จิรวินิชย์ ท่านสุวัฒน์ จิราพันธุ์ ต่อไปขอเชิญ พลโท กฤษณะ บวรรัตนารักษ์ รองเจ้ากรมพระธรรมนูญ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

พลโท กฤษณะ บวรรัตนารักษ์ : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศครับ กระผม พลโท กฤษณะ บวรรัตนารักษ์ สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ขอกราบเรียนข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะผ่านไปยังคณะกรรมการ ก็ต้องขอขอบพระคุณคณะกรรมการที่ได้กรุณาจัดทำรายงานฉบับนี้ ซึ่งถือว่าเป็นรายงานดีเยี่ยมที่ว่าผมขอขอบพระคุณ เพราะว่าจะมีทั้งคนไทยแล้วก็ประเทศจะได้ประโยชน์จากรายงานฉบับนี้ ในภาพรวมก็คือ ๑. คนไทยก็จะมีความรู้ความเข้าใจไม่ไปละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา จนถูกดำเนินคดี มีใช้ทางแพ่งอย่างเดียว มีทางอาญาด้วย ผลประโยชน์ต่อมาทำให้ผู้ประกอบการจะได้มีความรู้ความเข้าใจรักษาสិทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้ตามกฎหมายของตัวเอง ประการสุดท้ายในภาพรวม ทำให้ประเทศมีภาพพจน์ ภาพลักษณ์ที่ดียิ่งขึ้นว่าได้มีการดำเนินการอย่างจริงจัง ขอเรียนว่าทรัพย์สินทางปัญญานั้นมิได้สำคัญเฉพาะภาคเอกชนเท่านั้น ยังมีความสำคัญต่อภาครัฐราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานที่มีการวิจัยและพัฒนา อันนี้ก็รวมถึงกระทรวงกลาโหมด้วยว่าได้มีการเน้นย้ำว่าถ้าไปทำ ความตกลงในเรื่องการวิจัยพัฒนาต้องไม่ลืมนในเรื่องตกลงกันให้เรียบร้อย ในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิทธิบัตรหรือจะเป็นย่อยลงมาเรียกว่าอนุสิทธิบัตร ทั้งในการตกลงกับหน่วยงานภายในประเทศ กับเอกชนหรือกับกองทัพมิตรประเทศ อันนี้ถือว่าทรัพย์สินทางปัญญาเป็นสิ่งสำคัญ ผมมี ๒ ประเด็นที่จะนำเสนอ

ประเด็นแรก เน้นเรื่องเครื่องหมายการค้า เครื่องหมายการค้าผมว่าทราบกันดี นะครับมีมูลค่ามหาศาล จนมีการกล่าวหาว่าเครื่องหมายการค้าของเครื่องดื่มหนึ่งที่ว่า น้ำดำ ถ้าโรงงานผลิตน้ำดำที่มีชื่อนี้ไฟไหม้ ทั้งโลกสามารถจะเอาเครื่องหมายการค้าไปกู้เงิน

๔๓

สปท. ๓๒/๒๕๕๙

ชญาภา ๒๒/๒

จากสถาบันการเงินได้ อันนี้ก็จะเรียกว่าเครื่องหมายการค้ามีมูลค่ามหาศาลเพียงใด ในเรื่อง
รายงานฉบับนี้ได้บอกว่าการให้ทรัพย์สินทางปัญญา ไทยได้รับการคุ้มครองทรัพย์สิน
ทางปัญญาในประเทศที่ส่งออก อันนี้เป็นประเด็นที่ดีมาก เพราะคิดว่ายังมีผู้ประกอบการ
ในไทยที่ไม่ทราบ ทำให้พลาดโอกาสในการสร้างมูลค่าเพิ่มและรักษาผลประโยชน์ของตนเอง
เท่าที่ทราบผมพอจะมีตัวอย่างอยู่ ๒ กรณีในอดีต อันแรกก็คือเรื่องซอฟท์แวร์ที่ตั้งชื่อ
ตามอำเภอหนึ่งในประเทศไทย มีชื่อมาก แต่ปรากฏว่าพอส่งออกไปที่ประเทศสหรัฐอเมริกา
มีชาวต่างชาติได้ข่าวว่าเป็นเพื่อนบ้านซึ่งไปประกอบกิจการที่นั่นก็แอบไปจดทะเบียน
เครื่องหมายการค้าชื่อนั้น ทำให้ผู้ประกอบการของไทยก็มีปัญหาค่ะรับ ไม่สามารถจะไป
จดเครื่องหมายการค้าชื่อนั้นได้ -----

- ๒๓/๑

รวมทั้งก่อนหน้าี้ผมก็ได้ข่าวว่ามีบะหมี่กึ่งสำเร็จรูปที่มีชื่อของไทย พอดีจะไปในประเทศจีน ก็ปรากฏว่ามีมือดีตัดหน้าไปจดทะเบียนชื่อซะแล้ว อันนี้ก็เลยคิดว่าการที่รายงานของท่าน เน้นให้ความสำคัญเรื่องนี้จะมีส่วนสำคัญในการช่วยผู้ประกอบการของไทยที่ยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้ ในประเด็นนี้ก็ขอเรียนถามนะครับ ถ้าเป็นไปได้ ตอนหลังผมไม่ทราบ ผลสุดท้ายความคืบหน้าว่า ๒ กรณีข้างต้นเป็นอย่างไร วันนี้กรมทรัพย์สินทางปัญญาก็อาจจะ มีข้อมูลนะครับ ก็จะเรียนถามว่าในเมื่อพลาดไปแล้ว ไม่ทราบว่าหน่วยงานของรัฐพอจะ ช่วยเหลือภาคเอกชนที่ตอนนั้นยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้อย่างไรนะครับ

ประเด็นสุดท้ายนะครับ เรื่องการบังคับใช้กฎหมาย ผมมองว่าในเมื่อ ประเทศไทยเรายึดหลักนิติธรรม นิติรัฐ ก็ต้องเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ จะยกเว้น จะละเว้นได้ก็ต่อเมื่อกฎหมายบัญญัติให้มีข้อยกเว้นหรือละเว้น ถ้ามีฉะนั้นก็ต้องปฏิบัติ หน้าที่บังคับใช้ แล้วก็ต้องมีการเพิ่มอย่างเคร่งครัด จริง ๆ การบังคับใช้กฎหมายนี้ถ้าบังคับใช้ มันต้องบังคับ แต่ประเทศไทยต้องมีเพิ่มอีกอันหนึ่ง เคร่งครัด จะเป็นเพราะว่าไม่ค่อย บังคับใช้นะครับ ในข้อเสนอนี้ผมขออนุญาตเพิ่ม ถ้าคิดว่าจะทำให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น คืออยากจะ ให้เป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น ของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย ผมดูตอนนี้หน่วยงานของรัฐ หายใจเข้าออกเป็นเคพีไอ (KPI) หรือตัวชี้วัด ไม่ทราบนะครับ แล้วแต่คณะกรรมการการ ไปนำเสนอว่าหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายนี้จะต้องมีตัวชี้วัดที่เข้มข้นกว่าเดิม ที่เข้มข้น กว่าเดิมนี้ ผมว่าจะมีส่วนสำคัญในการผลักดันหรือปรับปรุง หรือกระตุ้นให้หน่วยงานบังคับใช้ กฎหมายปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจังเพิ่มขึ้นครับ กระผมก็มีเพียงเท่านี้ครับ ขอบพระคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ท่านต่อไปนะครับ ขอเชิญ ท่านนิกร จำนง อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง คมนาคม และอดีต ส.ส. ครับ

นายนิกร จำนง : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม นิกร จำนง สมาชิก สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ลำดับที่ ๗๙ เกี่ยวกับรายงานนี้อยากจะเรียนว่าก่อนอื่น ก็เป็นเรื่องที่ยิ่งใหญ่มาก ผมขอขอบคุณคณะกรรมการปฏิรูปด้านเศรษฐกิจชุดนี้ที่ได้ นำเสนอเรื่องนี้ขึ้นมา เป็นเรื่องสำคัญเป็นอย่างมากทีเดียว แล้วก็ที่ต้องขอบคุณเป็นพิเศษ ก็คือขอบคุณท่านรัฐมนตรีปีติพงษ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา นะครับ ผมเองสนิทกับท่าน ผมได้อ่าน รายงานตั้งแต่สองวันที่แล้ว แล้วก็ติดใจอยู่บางส่วน เลยโทรไปหาท่านในฐานะที่สนิทสนมกันว่า ผมเห็นว่าประเด็นนี้อาจจะยังมีปัญหาอยู่บ้าง ด้วยความที่สนใจเรื่องนี้ คิดว่าจะเป็นประโยชน์ และท่านก็ได้อธิบายให้ฟัง แล้วก็บอกว่า ผมเข้าใจแล้ว ท่านบอกว่าให้ผมอภิปรายเถอะ จะได้ ช่วยกันดู ผมก็เลยจะขออภิปรายในประเด็นเกี่ยวกับรายงานเรื่องนี้ ก็เรียนว่าเหมือนที่ได้ เรียนกับท่านว่าคงจะอภิปรายแบบเอาจริงเอาจังแล้วก็ตรงไปตรงมา แต่อยากจะเรียนว่า

อาจจะมีความเห็นเป็นอย่างอื่นบ้าง แต่ไม่ได้มีเจตนาอันใด แต่ต้องการอยากจะเป็นกรอบ
ที่ว่า เพื่อจะเป็นประโยชน์เพิ่มขึ้น โดยสภาพของข้อเสนอเป็นรายงานที่ละเอียดมากนะครับ
มีเอกสารที่เสนอถึง ๗ ประเด็น ถือเป็นวาระแห่งชาติ เป็นการพัฒนาระบบราชการมนุษย์ คือ
เป็นรายละเอียด ๗ ด้าน ผมมองว่าตรงนี้เมื่อพิจารณาของสภาพข้อเสนอแล้ว เป็นการเสนอ
ที่ท่านอาจจะตั้งใจว่าอยากจะทำให้กว้าง ครอบคลุม สิ่งที่เราดึงกว้างมากมันจะมีปัญหา
แทรกซ้อนขึ้นมา มันจะบาง หมายถึงว่าการจี้ลงไปประเด็นมันจะบาง ก็คือคลุมทั้งหมด
แต่ว่าบาง คือเบาบาง ผมมองว่าตรงนี้เองก็เลยกลายเป็นว่ามันเป็นเหมือนกับเป็นหลักปฏิบัติ
ทั่วไปของเรื่องสิทธิบัตร เรื่องทรัพย์สินทางปัญญา ก็คือเป็นพริ้นซิเพิล (Principle) ที่กว้างขวาง
ก็คือท่านจะมีรายละเอียดว่า ในยุทธศาสตร์เป็นแบบนี้ ๆ ความเป็นมาเป็นแบบไหน กฎหมาย
เป็นแบบไหน คือคลุมทั้งหมด แต่ผมมองว่าทำให้บางนะครับ

ประเด็นต่อมาก็คือรายละเอียดที่นำเสนอนี้เป็นการนำเสนอแบบรวม ๆ นะครับ ไม่ได้แยกส่วน ก็คือว่าแสดงลักษณะที่ต่างกันนี้ คือเสนอเป็นองค์รวมในการจัดการ โดยเรื่องกฎหมายเรื่องอะไร ประเด็นที่เสนอนี้จริง ๆ แล้วมีความแตกต่างกัน เป็นกฎหมายหลายฉบับมาก เรื่องลิขสิทธิ์การคุ้มครองเมื่อสร้างสรรค์เสร็จไม่ต้องจดทะเบียนก็เป็นฉบับหนึ่ง นะครับ สิทธิบัตรการประดิษฐ์ สิทธิบัตรการออกแบบคุ้มครองเมื่อจดทะเบียนย้อนไปถึงวัน มีคำขอก็เป็นอีกแบบหนึ่ง เครื่องหมายการค้าก็เป็นชุดหนึ่งของส่วนที่นัยสำคัญคือเป็นเรื่อง กฎหมายนะครับ ความลับทางการค้านี้เป็นเรื่องใหม่ขึ้นมาะครับ การคุ้มครองที่ยังคงเป็น ความลับอยู่ สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ แล้วก็ทางวัฒนธรรม ตรงนี้ก็เป็นเรื่องที่สำคัญ ประเด็น เหล่านี้เองมองว่าเป็นประเด็นที่ละเอียดอ่อนมาก แต่การเสนอที่เราจะเสนอเป็นรวม ๆ ในสภาพปัญหา คือแต่ละอย่าง ๆ ที่ผมเรียนแล้วว่าบาง แต่ว่าถ้าลึกไปแต่ละอย่างตรงนี้อาจจะทำให้เราสามารถเจาะเข้าไปได้ในฐานของปัญหา ซึ่งไม่เหมือนกันเลยในแต่ละเรื่อง นะครับ ผมก็เลยอยากจะเสนอว่า ผมไม่ได้มองในลักษณะเป็นข้อสังเกต แต่ผมเสนอในเชิง นโยบาย คือเรื่องนี้ผมมองว่ามันเป็นเรื่องที่ใหญ่ สำคัญ แล้วก็เกี่ยวเนื่องกันเป็นอย่างมาก เพราะฉะนั้นการสร้างความเข้มแข็งในเรื่องนี้ เป็นเรื่องการสร้างความเข้มแข็งในด้านการ แข่งขัน คือเราอยู่ในโลก ประเด็นที่สำคัญก็คือเหมือนอยู่ในสนามรบ แล้วทุกคนรบกันหมด เราเองแม้แต่ประเทศเพื่อนบ้านแคโชนยังจะรบกันเลย นี่ว่าเป็นประเทศเพื่อนบ้าน อยู่ใกล้บ้านกันไม่ต้องไปพูดถึงที่ไกล ๆ เพราะฉะนั้นเรื่องนี้เองประเทศไทยต้องต่อสู้ กับประเทศต่าง ๆ คือทั้งเป็นมิตร ทั้งต่อสู้ ถูกครอบโดยสนธิสัญญาทางการค้า ซึ่งมันมีบท แชงก์ชัน (Sanction) มากมาย การอยู่ในสถานะแบบนี้เรามีทั้งความได้เปรียบ แต่ส่วนใหญ่ เราอยู่ในภาวะเสียเปรียบ เพราะความที่เราเป็นประเทศเล็กในจำนวนประชากรนะครับ แล้วก็เราเองก็ไม่ใช่เป็นประเทศหลังเขาหรอก เราพัฒนาช้ากว่าเขา เพราะฉะนั้นประเทศ ของเราเองเรามีความอ่อนด้อยอยู่หลาย ๆ เรื่องนะครับ แล้วเรื่องการคุ้มครอง ไม่ใช่เรา คุ้มครองแต่เดิม เราถูกบังคับให้คุ้มครอง เป็นกฎหมาย ถ้าหากว่าเราไม่ทำเราจะถูกแซงก์ชัน (Sanction) อย่างโน้นอย่างนี้ เท่ากับว่าตรงนี้ต้องดูให้ดีกว่าเราถือปลายหรือถือด้าม เราเอา มือจับที่คม เขาจะรูดเมื่อไรมันก็บาดมือเราเมื่อนั้น ตรงนี้เป็นประเด็นสำคัญอยู่เช่นกัน ที่จะต้องมองให้ออกว่าเป็นภาวะของการต่อสู้อยู่ในตลาดการค้าที่โลกเป็นหนึ่งเดียวไปแล้ว นะครับ เราฟังพามาก การต่อสู้ในด้านนี้ของเรานี้ เราจะต้องมีการกำหนดทั้งยุทธศาสตร์ และยุทธวิธีที่เหมาะสมเพื่อจะเอาตัวรอดให้ได้นะครับ

ประเด็นที่ถ้าพูดถึงยุทธวิธีแล้ว ผมก็อยากจะนำเสนอว่า เรามาดูกันยุทธวิธี ที่ยิ่งใหญ่ นะครับ ก็คือว่าเรื่องตำราพิชัยสงครามของซุนวู ซึ่งเป็นชาวตะวันออกเหมือนกัน เรามาลองปรับแอปพลาย (Apply) กับตรงนี้ดูนะครับว่าเป็นอย่างไร ผมอยากจะเรียน

อยากจะยกตัวอย่างว่า หลักการที่มันมีการนำเสนอเป็นลักษณะเหมือนกันเป็นแบบดาวสี่แฉก นะครับ ของตนเองอยากจะเรียนท่านประธานว่ามีลักษณะเป็นดาวสี่แฉกแบบนี้ สิ่งที่จะต้อง ชัดเจนมากในการทำสงครามหรือว่าการสู้รบ สงครามขนาดใหญ่แบบนี้ก็คือว่า ต้องรู้ อะไรบ้าง ต้องรู้ดิน รู้ฟ้า นะครับ รู้ดินก็คือรู้ว่าเราเป็นเพลซ (Place) ตัวเราเองหมายถึงว่า มีภาวะเป็นแบบไหน จุดแข็งเราคืออะไร มีจุดแข็งอะไรบ้าง เราอยู่ตรงไหน อย่างไรก็ตาม รู้ฟ้าก็คือรู้ตัวเองนั่นเอง การรู้ฟ้าก็คือรู้สิ่งแวดล้อมทั้งหมดว่าฟ้านี้เป็นสิ่งที่เราต้องรู้ให้ได้ แต่เราควบคุมไม่ได้ คือภาวะของโลก ภาวะการณ์เปลี่ยนแปลงไปกรณีที่เกิดขึ้นจากอียู (EU) จากประเทศอังกฤษที่แยกตัวออกไป สิ่งเปลี่ยนแปลงเหล่านี้เราควบคุมไม่ได้เลย แต่เราต้อง รู้ให้ได้ตามสมควร ไม่อย่างนั้นเราอยู่ท่ามกลางตรงนี้ รู้ว่าฝนจะตกจะได้หลบทัน จะได้เตรียมร่ม แต่เราป้องกันฝนตกไม่ได้ สิ่งที่จะต้องมีอีกอย่างก็คือว่าการรู้ผู้นำ นะครับ การรู้ผู้นำก็คือว่า ใครจะเป็นคนนำเรา เมื่อสักครู่ท่านสมาชิกได้พูดแล้วว่าเรื่องนี้เป็นกรรมทรัพย์สินทางปัญญา แต่คนที่จัดการอยู่นี้ก็คือกลายเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นคนบังคับใช้กฎหมาย -----

ดังนั้นผู้นำแท้ ๆ ของเราในระดับรัฐบาลเป็นใคร แล้วจะไปกันตรงไหน อย่างไร แล้วก็ต้องรู้เป้าหมายด้วยว่าเราจะไปจุดตรงไหนจุดที่เราจะไปยึดให้ได้ ที่ต้องชนะให้ได้ ไม่อย่างนั้นมันจะเป็นการต่อสู้เข้าไปในสงครามขนาดใหญ่ ระยะทางและเวลาจะทำให้เราแพ้ในที่สุด ประเด็นที่สำคัญอีกอย่างก็คือว่าอาวุธที่เราใช้หรือว่าวิธีการ รู้วิธีการนอกจากว่าเรารู้ผู้นำรู้เป้าหมายแล้ว วิธีการที่จะใช้เพื่อให้ทุกองคาพยพของเรานี้เคลื่อนไปด้วยกันจะได้รู้ ไม่ใช่หน่วยหนึ่งรู้ อีกหน่วยหนึ่งไม่รู้ ไม่รู้จะไปสู่เป้าหมายอย่างไร ผมเรียนว่าเป็นสงครามที่ยิ่งใหญ่จริง ๆ ดังนั้นจุดดังกล่าวนี้ เหมือนที่ขุนวูปอกว่า รู้เขารู้เรา รบร้อยครั้ง ชนะร้อยครั้ง เป็นคำกล่าว แต่จริง ๆ แล้วลึก ๆ ตรงนี้เป็นการใช้กำลัง เขาบอกว่าถ้าเรามีกำลังมากกว่า เขามาก ๆ ให้ล้อมไว้ ไม่ต้องโจมตีให้เสียกำลัง เดียวก็แพ้ไปเอง สิ่งเหล่านี้เรากำลังถูกล้อมไม่ว่าจะจากประเทศมหาอำนาจแบบประเทศจีน หรือทางยุโรป หรืออเมริกา เหมือนไออยูยู (IUU) นี้คือเรากำลังถูกล้อม ไม่ต้องทำอะไรเลย ไม่ต้องเข้ามาโจมตีเลย นั่นคือการที่เขา กำลังมากกว่าเรามาก ให้ล้อมไว้ ถ้ามีกำลังมากกว่าเขา ๑๐ เท่าให้เข้าโจมตี ถ้ามีกำลังเท่ากันให้ดูจังหวะแล้วจึงโจมตี ถ้ามีกำลังน้อยกว่าอย่าเข้าโจมตี แต่ว่าต้องใช้วิธีที่ว่าซุ่มโจมตี แต่ถ้าน้อยกว่ามาก ๆ ให้หนี อย่าสู้ การปะทะโดยตรงมีแต่ทำให้แพ้และเสียเลือดเนื้อเสียเปล่า ๆ ที่นี้เรื่องนี้เรามาพิจารณาเรื่องของเราว่าถ้าเราใช้ลักษณะแบบนี้ ลักษณะของเราเองนะครับ เรื่องแรกคือลิขสิทธิ์ ลิขสิทธิ์ในองค์ประกอบที่ท่านได้เสนอแล้วว่าจะต้องสร้างกันมากมายเลย ปัญหาก็คือเวลาเคลื่อนไปพร้อมกันเราจะสร้างทันไหม นี่ก็คือว่าความอ่อนแอของเรา การเสียเปรียบของเรา เราต้องเข้าใจตรงนี้ ดังนั้นเราไปสู้รบอย่างวิงเท่ากัน ไม่ใช่เขาอยู่กับที่ เขาก็เคลื่อนไปเหมือนกัน ดังนั้นจุดตรงนี้ถ้าเราเสริม เราต้องแยกให้ออกว่าลิขสิทธิ์ การเสริมสร้างตรงนี้เรายังอ่อนด้อยอยู่มาก ดังนั้นเราจะประคองตัวอย่างไรที่จะรักษาเอาไว้จะครับ ถ้าเราลุยไปเรื่อย ๆ ให้ออกกฎหมายอะไรเราก็ออกทันสมัยกลายเป็นว่าเรามาบิบบตัวเอง สร้างปัญหาให้เราเอง อย่างสิทธิบัตรนะครับ สิทธิบัตรยาเมื่อก่อนนี้ ในประเทศด้อยพัฒนาทั้งหลายนี้จะคิดยาได้สักกี่ขนานเชียวะ แต่ว่าการถูกบังคับด้วยสิทธิบัตรยานี้มันบังคับให้เราต้องใช้ยาแพงไประยะหนึ่ง เราจะทำอย่างไรกับตรงนี้เมื่อก่อนเรามีปัญหาเรื่องนี้ ประเทศที่เขาหนี เขาใช้วิธีหนี เขาไม่สนใจ เขาใช้ยา แต่ว่าเขาหนีก็คือไม่ยอมรับตรงนี้ เพราะว่าถ้าเขายอมรับ ประชาชนในประเทศเขา คนในประเทศของเขาจะรับยาราคาแพงมาก เขาก็เลยต้องหนี ต้องสู้แบบหนี เราคงไม่เป็นแบบนี้ แต่ว่าเราจะประคองตัวกันอย่างไรจะครับ สิ่งที่เสมอ ๆ กัน ก็คือเรื่องทะเบียนการค้า ตรงนี้เองเหมือนเสมอกัน อย่างนั้นสู้กันได้นะ ฉะนั้นการปรับปรุงที่เสนอแล้วทำให้เร็ว มีการกำหนดให้เร็วให้เป็นเรื่องที่ตรงนี้หมายถึงว่าสู้กันได้ เขาก็จืด เราก็จืด แล้วเราก็เป็นศูนย์กลางที่เขามาจดในประเทศเรา การล็อกประเทศที่ข้ามมานี้จะทำกันอย่างไร สัดส่วนต้องเป็นเท่าไร ตรงนี้

เราปรับปรุงได้ แต่ ๒ เรื่องที่ผมกล่าวเมื่อสักครู่อันเตอร์ (Under) มาก เราจะทำอย่างไร ใช้วิธีแบบเดียวกันไม่ได้

ประเด็นต่อมา ก็คือเป็นเรื่องที่เราได้เปรียบ แต่ว่าเราไม่สามารถจะทำให้ได้เปรียบได้ เรื่องพันธุกรรมกับเรื่องวัฒนธรรม แล้วก็สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เรื่องพันธุกรรมเราอยู่ในภาวะแบบนี้ ในเรื่องเกี่ยวกับยา ที่ผมได้กล่าวแล้ว เราได้เปรียบมาก แต่ว่าความได้เปรียบตรงนี้เหมือนเป็ล้าน้อยก็ดี อะไรก็ดีที่เราสูญเสียไป ตรงนี้เองที่เราต้องมาป้องกันตัวเองว่าชาร์จ (Charge) ให้อยู่ เพราะนี่เป็นข้อได้เปรียบ ข้อได้เปรียบถูกยึดครองแล้วเราจะเอาอะไรไปสู้ ในเมื่อจุดอื่น ๆ เราเสียเปรียบ เรื่องพันธุกรรม เรื่องวัฒนธรรม คนมาเที่ยวที่นี่ เรื่องสถานที่เราสู้ประเทศจีนซึ่งเป็นประเทศกว้างใหญ่ไม่ได้หรือประเทศสหรัฐอเมริกา แต่คนมาเที่ยวเรื่องเชิงวัฒนธรรมจะมีลักษณะพิเศษ ดังนั้นที่เขามาในเชิงวัฒนธรรมนี้ การป้องกันตัวเองที่ผมเรียนแล้วเมื่อกี้ มวยไทยที่ท่านปีติพงศ์ได้พูดถึงนะครับ หรือทำรำหรือแม่แต่โยนที่เราคิดว่าเป็นของเรา สิ่งเหล่านี้เป็นวัฒนธรรม แต่เราป้องกันไว้ได้อย่างไร ถ้าเราเสมอกันตรงนี้ต้องสร้างรั้วโดยเร็วเพื่อป้องกัน เพราะว่าเขามีกำลังเยอะที่จะเข้ามา มันเป็นเรื่องที่เราได้เปรียบแต่เราป้องกันไม่ได้ เราก็กลายเป็นเสียเปรียบทั้งนั้น แล้วสิ่งที่ได้เปรียบเรามีอยู่น้อยมากแล้วนะครับ อีกอย่างหนึ่งที่สำคัญก็คือเราเป็นประเทศเกษตรกรรมนะครับ จุดแข็งเราอยู่ที่นี้ คนผลิตอาหาร พวกผลิตน้ำมันผลิตแพงกว่า -----

แต่ที่สุดท้ายคนไม่ได้กินน้ำมัน คนกินอาหาร เรายังได้เปรียบอยู่ตรงนี้ แต่ว่ารายละเอียดต่าง ๆ ผมยกตัวอย่าง เรื่องข้าวหอมมะลิที่พูดถึง ข้าวหอมมะลิมาจากจังหวัดฉะเชิงเทรา ไม่ใช่ทุ่งกุลาร้องไห้ แต่ไปตั้งที่ทุ่งกุลาร้องไห้ได้อย่างไร ลักษณะของดิน ลักษณะของน้ำ ลักษณะของภูมิอากาศที่เป็นพิเศษตรงนี้ การจดทะเบียนเรื่องจีไอ (GI) ตรงนี้สำคัญมาก แต่ว่าเราไป ไป ไป แล้วตรงนี้เราจด จนบัดนี้ยังประคองตัวเองยังไม่ได้ ประเทศสหรัฐอเมริกาไปจดข้าวจัสมีนไรซ์ (Jasmine Rice) ขึ้นมา แล้วก็สู้กันเรื่องความหอม ตรงนี้เองพอเราป้องกันไม่ได้ จุดแข็งของเรา เราให้มีการทำเกษตรอินทรีย์ แต่ว่าราคาเราไม่ป้องกัน ราคาเราป้องกันไม่ได้ เกษตรกรไทยได้ประมาณอีกนิดหน่อย ๒๐ เปอร์เซ็นต์ เพิ่มจากราคาข้าวธรรมดา แล้วเขาจะไปทำข้าวอินทรีย์ทำไมนะครับ อย่างข้าวสังข์หยด เล็บนกอะไรพวกนี้ยังโอเค (Okay) ว่าเราป้องกันได้มากเพราะว่าจำนวนมันน้อย

สุดท้ายผมอยากจะเรียนว่า การเสนอการปฏิรูปด้านทรัพย์สินทางปัญญานี้ นะครับ ผมเห็นด้วยในเรื่องเป้าหมาย แต่เรื่องวิธีการ เรื่องยุทธการ เรื่องยุทธวิธี ยุทธศาสตร์ ผมคิดว่าเรากำลังสู้รบ คืออย่างสู้เต็มตัว บางอย่างสู้แบบถอย บางอย่างสู้แบบรุก คือแต่ละอย่างไม่เหมือนกันเลย ก็อยากจะฝากทางกรรมาธิการไว้ นะครับว่าไปจัดรูปตรงนี้จะช่วยให้เกิดประโยชน์เป็นอย่างมากต่อประเทศเรา แต่ว่าเราต้องไม่ลืมว่าเขาคือใคร เราคือใคร แล้วก็จุดแข็งของเราอยู่ตรงไหน แล้วก็กำลังเรามีขนาดไหน ไม่อย่างนั้นถ้าเราสู้แบบไม่มียุทธศาสตร์ ยุทธวิธี โอกาสที่จะไม่ชนะมีเยอะครับ แต่ว่าถ้าเรามียุทธศาสตร์ที่ดีถึงเราเป็นประเทศเล็ก ๆ ความคล่องตัวของเรา ลักษณะที่เรามีลักษณะเป็นพิเศษจะช่วยเราได้เยอะ แล้วเราจะได้เปรียบ ประชาชนชาวไทยก็จะได้อาศัยอันสงส์ที่ท่านได้ทำไว้ นะครับ กราบขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณครับ ท่านต่อไป ท่านสุรินทร์ จิรวินิชย์ อดีตเลขาธิการสำนักงานประกันสังคม อดีตรองปลัดกระทรวงแรงงาน ท่านได้ขออนุญาตนำเสนอเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) จำนวน ๑๓ ภาพ ประกอบการอภิปราย ประธานได้อนุญาตแล้วนะครับ และขอให้อยู่ในกำหนดเวลาไม่เกิน ๑๐ นาทีครับ

นายสุรินทร์ จิรวินิชย์ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ เพื่อนสมาชิกที่รักทุกท่าน กระผม นายสุรินทร์ จิรวินิชย์ สมาชิก สปท. หมายเลข ๑๗๓ ผมอยากกราบเรียนท่านประธานว่าเรื่องนี้ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ดี และผมก็สนับสนุน ผมอยากกราบเรียนว่าถ้าพูดถึงสิ่งประดิษฐ์แรก ๆ ของโลกนะ เช่น ทอมัส เอดิสัน คิดหลอดไฟฟ้าที่ท่านใช้ไฟฟ้านี้ สมัยโน้นเขาไม่มีว่าจะต้องไปจดทะเบียนอะไรนะครับ ไม่มี ต้องถือว่าพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. ๒๕๒๒ ของประเทศไทยเป็นกฎหมายที่มนุษย์สร้างขึ้น

๕๑

สปท. ๓๒/๒๕๕๙

ชมนกัศ ๒๖/๒

เรียกว่า แมนเมด (Man made) ไม่ใช่เรื่องของกฎหมายธรรมชาติ ถ้ากฎหมายธรรมชาติ
ทรัพย์สินมันมีอยู่ ๒ อย่างแค่นั้น ก็คือสังหาริมทรัพย์กับสังหาริมทรัพย์ ซึ่งมีแต่โบราณกาล
คือทรัพย์สินที่เคลื่อนที่ได้กับทรัพย์สินที่เคลื่อนที่ไม่ได้ แต่อันนี้เป็นทรัพย์สินทางปัญญา คือเป็น
ทรัพย์สินที่เกิดจากสมองของมนุษย์ แล้วก็พัฒนาจนไม่มีใครเหมือน ก็นำไปจดทะเบียน
ก็มีกฎหมายขึ้นมา เมื่อมีพระราชบัญญัติ พ.ศ. ๒๕๒๒ ผมคิดว่าเงิบเหงาเป่าสาک ไม่ค่อยมี
ใครรู้ กรมก็เล็ก ๆ แล้วมามีความฮือฮากันเมื่อไร ขอสไลด์ (Slide) ครับ

(เจ้าหน้าที่ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน (Presentation))

นายสุรินทร์ จิรวินิช : อันนี้ครับ ในหลวงกับกัษันชัยพัฒนา ท่านยอมรับ
ใหม่ว่านับตั้งแต่มีการจดทะเบียนกัษันชัยพัฒนามานี้ นะครับ เรื่องกฎหมายสิทธิบัตร รวมทั้ง
ความฮือฮาของสิ่งประดิษฐ์นี้เริ่มขึ้นอย่างจริงจัง เพราะฉะนั้นสังคมไทยเป็นสังคมที่อยากจะ
กราบเรียนว่าเมื่อใดก็ตาม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ท่านทรงมีพระเมตตาเรื่องใด
เรื่องนั้นก็จะเป็นที่สนใจของประชาชนนะครับ กัษันชัยพัฒนานะครับ ก็เป็นกัษันที่สามารถ
ช่วยบำบัดน้ำเสียได้อย่างดี ภาพต่อไปครับ อันนี้ภาพกัษันชัยพัฒนาอีกภาพหนึ่งที่อยู่บน
ฟุนลอย แล้วก็กำลังทำหน้าที่ด้วยการปรับปรุงน้ำให้น้ำดี โดยการเติมออกซิเจนอย่างราคาถูกลง
ลงไปใต้น้ำ เพราะเมื่อใดที่น้ำไม่มีออกซิเจนก็เริ่มเน่า -----

ต่อไปครับ อันนี้ของแท้เลยแล้วก็ท่านไปดูได้ที่วัดบวรนิเวศวิหารท่านขับรถไปดูได้เลย ที่วัดบวรนิเวศวิหารนี้น้ำก็เน่าแล้วก็ก็มีก้นอันนี้ตั้งอยู่ ที่นี้พอพูดถึงเรื่องการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา ผมอยากกราบเรียนว่ากรรมที่ท่านทำหน้าทีนี้ก็คือกรรมทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งท่านอธิบดีอรมนนี่นะครับท่านก็บรรยายเสียจนผม เอ๊ะ บรรยายละเอียดยิบนะครับ ทั้งลึก ทั้งกว้าง ผมจะพูดอะไรทั้ง ๆ ที่เตรียมมาแล้วนะครับ ก็ต้องพูดเพราะเตรียมมาแล้วนะครับ ผมกราบเรียนว่านี่เป็นแบบพิมพ์เขียวของก้นกิ้งหิ้นพัฒนาที่นำไปจดทะเบียน เพราะถ้าเป็น สิ่งประดิษฐ์ท่านจะต้องมีที่มาที่ไปว่าใครคิดแบบเป็นอย่างไร ประสิทธิภาพเป็นอย่างไร นะครับ ไปยื่น ยื่นจดทะเบียนเมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๓๕ ใช้เวลาในการพิจารณา อันนี้ เร็วมากนะครับ ต้องถือว่าเร็วกว่าปกติ ๒ ถึง ๓ ปีกว่าจะตรวจสอบได้ว่าไม่มีซ้ำซ้อนกับใคร แล้วได้รับสิทธิบัตรเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖ พอได้รับสิทธิบัตร หน้าตาของสิทธิบัตร หลายท่านอาจจะไม่เคยเห็น นี่คือสิทธิบัตรการประดิษฐ์ กรรมทรัพย์สินทางปัญญานี้ะครับ โดยท่านอธิบดีพิมพรรณ อินทรศักดิ์ ทราบว่าท่านเสียชีวิตไปแล้วนะครับ ท่านเป็นอธิบดี อยู่นานเป็น ๑๐ ปี ออกให้ในนามพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ชัดเจนว่าพระองค์เป็นผู้ทรง ริเริ่มในการทำก้นกิ้งหิ้นพัฒนาแล้วก็เป็นตัวแรกของโลกไปหมดเลย ทุกอย่างได้รางวัล ที่เมืองเบ้าท์เซิน ผมไปเปิดดูนะครับ ในประวัติก้นกิ้งหิ้นพัฒนานี้ะครับนำไปใช้ในหลาย ๑๐ ประเทศและได้รับรางวัลในระดับโลกนะครับเป็นสิบ ๆ รางวัลนะครับ ต่อไปครับ หลังจากที่จดทะเบียนวันที่ ๒ คือได้รับอนุญาตจากกรรมทรัพย์สินทางปัญญา ขึ้นทะเบียนให้ มติ ครม. เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๓๗ ก็ถือเอาว่าวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ของทุกปีเป็นวัน นักประดิษฐ์ เพราะฉะนั้นคนที่จะทำอาร์แอนด์ดี (R&D) ขณะนี้รัฐบาลท่านนายกรัฐมนตรี ปัจจุบันนี้ะครับ ท่านประยุทธ์ท่านก็พยายามทำยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี บวกกับให้มีคนไทย คิดนวัตกรรมใหม่ ๆ เมื่อไรที่บริษัท ห้างร้าน หรือใครก็ตามที่มีนวัตกรรมใหม่ ๆ เขาจะได้รับ ลดภาษีในการผลิตสินค้าร้อยละแปดพันประการ ก็เป็นนโยบายที่ดี แต่ผมกราบเรียนว่า ผมเห็นด้วย แต่มีสิ่งที่มีความรู้สึกว่าต้องได้รับคำตอบจากท่านกรรมาธิการ การจดทะเบียน เรานี้มันซ้ำมาก ซ้ำจนทำให้คนที่เห็นแก่ตัวนำไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว พอยื่นจดปั๊บมันก็ เปิดเผยแล้ว ไม่ได้ปิดบังกันแล้ว พอเจ้าหน้าที่รับปั๊บมันบอกเลยพิมพ์เขียวเป็นอย่างไร คุณภาพเป็นอย่างไรร้อยละแปดพันประการ ผมฟังมานะ ท่านอธิบดีครับ ก็มีคนเล่นตลกตลกไปบอก พ่อค้าวานิชให้ไปทำแข่ง อันนี้เป็นที่มาที่ผมจะต้องพูดกับท่านว่าเราต้องดูแลทรัพย์สิน ที่เกิดจากมันสมองของบรรพชนของคนไทย ผมยกตัวอย่างเลยเมื่อ ๘๐ ปีนะครับ น้ำพริก ศรีราชาท่านเห็นไหมครับ ของบริษัท ศรีราชาพานิช อันนี้เกิดที่ตรอกหรือแหลมพาน ที่ศรีราชา ต้นกำเนิดอยู่ที่นั่นเลย โดยความคิดของครอบครัว นำโดยคุณแม่ถนอม จักกะพาก ผมพยายามหาคณะครับว่าแม่ถนอม จักกะพาก หน้าตาเป็นอย่างไร ผมหาไม่เจอจริง ๆ แล้ว

๕๓

สปท. ๓๒/๒๕๕๙

จิตตานันท์ ๒๗/๒

วันหนึ่งผมจะหามาให้ท่านชมนะครับ นี่คือที่ฝรั่งเรียกบอกว่า ตำรับ ฝรั่งเรียกว่าอินกรีเดียนต์ (Ingredient) ที่เรียกว่าพริกชี้ฟ้านี้สดสีแดง พริกสีฟ้าเขียวก็ไม่ได้นะครับ เรือ ๆ ต้องสีแดง กระเทียม น้ำตาลทรายขาว น้ำส้มสายชูต้อง ๕ เปอร์เซ็นต์ เกลือทะเลผสมคลุกเคล้าบดอย่างละเอียด ก็เป็นน้ำส้มสายชูที่ผมกินมาตั้งแต่เด็ก ๆ แล้วก็ถือว่าเป็นภูมิปัญญาที่เกิดขึ้นมา แล้วถามว่าผมนำมาเสนอทำไม ท่านดูรูปตัวนี้ต่อไปนะครับ ซ้ายมือเป็นน้ำพริกศรีราชา แต่ขวามือเป็นน้ำพริกศรีราชาที่คนเวียดนามเอาไปจดที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ไปจดเรียบร้อยแล้วครับ -----

- ๒๘/๑

เขาจดโดยใคร ผมไปหามานะครับ โดยนายเดวิด ทราน หน้าตาเป็นอย่างนี้เลยนะครับ เขาเกิดปี ๑๙๔๕ สัญชาติเวียดนาม เขาเริ่มทำน้ำพริกศรีราชาไปขายที่แคลิฟอร์เนีย บัดนี้ดังมากที่แคลิฟอร์เนีย แต่เมื่อเวลาเขาจด เขาจดคำว่า ศรีราชา อย่างเดียวไม่ได้ เขาก็จะมีคำพ่วงข้างหน้าอีกนิดหน่อยนะครับเพื่อจดทะเบียน แล้วก็จดเรียบร้อย แล้วก็ตามข้อมูลก็บอกว่าไม่ว่าใครในโลกนี้พอเขาประกาศแล้วจะต้องไปยื่นคัดภายใน ๑๘๐ วัน เราก็ไม่ได้ไปคัดค้าน ไม่มีใครคัดค้าน เขาก็จดไปเรียบร้อย ผมอยากจะเสนอข้อเพื่อพิจารณา สัก ๒-๓ ข้อ

ข้อที่ ๑ เราจะทำอย่างไรให้การจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาสะดวกและรวดเร็ว ถ้ายังชักช้าอยู่อย่างนี้ ผมคิดว่าถ้าจะสุกงาไหม้ แล้วก็เปื้อนเหยื่อของคนขี้โกงรวมทั้งเจ้าหน้าที่บางคนของกรม ผมใช้คำว่า บางคน ที่เล่นไม่ซื่อกับผู้ขอจด ท่านจะเชื่อหรือไม่เชื่อ ถ้าท่านไม่เชื่อ ผมจะไปเอาพยานมาก็ได้ ขอให้ท่านพูดว่า ไม่เชื่อ ก็แล้วกันนะครับ

ข้อที่ ๒. วันแรกที่ประชาชนยื่นจดทะเบียน ขอให้กรมทรัพย์สินทางปัญญา ออกใบรับรองทรัพย์สินทางปัญญาให้ก่อนเป็นการชั่วคราวได้ไหม มีหลายอย่างที่จดทะเบียนบูบเขาให้เป็นการชั่วคราวไปเลยว่าได้จดแล้ว แล้วก็ไปตรวจสอบร้อยแปดจิปาถะ ผ่านไปอีกปีสองปีก็ไม่ใช่ไรครับ แล้วก็ออกใบจริงให้เขาแต่ต้องย้อนหลังได้ไหม ผมเสนอว่าต้องทำได้ ไม่มีอะไรภายใต้ดวงอาทิตย์นี้มนุษย์ทำไม่ได้ ต้องทำได้ แล้วเป็นเรื่องของแมนเมด (Man made) เป็นเรื่องของมนุษย์ทำนะครับ

ข้อที่ ๓ ก็เป็นข้อที่ผมอยากเสนอแนะว่าการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา มีอายุความ หลังจากที่จดไปแล้ว ๑๐ ปีบ้าง ๒๐ ปีบ้างแล้วแต่ประเภท อย่างที่ท่านอธิบดี อรรถนกล่าวสักครู่นี้ ผมถามว่าถ้าเราให้เขายื่นจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาไปพร้อมกับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าเสียทีเดียวได้ไหม ถามว่าผมเสนอทำไม มีประเด็นครับ ประเด็นก็คือว่าถ้าท่านจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าตามกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๓๔ ไม่มีอายุความ ท่านใช้ได้จนกว่าท่านจะตายไป ตายแล้วลูกหลานท่านก็ยังใช้ได้อีกจนกว่าท่านจะเลิกทำมาค้าขาย เพราะฉะนั้นถ้าจดไป ๒ อย่างนี้นะครับ ท่านใช้ได้ตลอดชีวิต แต่รายละเอียดจะจดอย่างไรก็ตาม ผมคิดว่าเป็นเรื่องของกรมทรัพย์สินทางปัญญาที่ต้องจัดการเรื่องนี้ให้มันง่าย ให้มันเป็นประโยชน์กับสังคมไทย ผมกราบเรียนท่านมาด้วยความเคารพ ด้วยความเป็นห่วงว่าเรื่องนี้ผ่านไปได้ดี แต่อย่าให้มันเปื้อนเหยื่อของคนขี้โกงก็แล้วกันนะครับ กราบขอบพระคุณท่านมากครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณครับ ต่อไปผมจะประกาศรายชื่อท่านที่ ๗ ท่านที่ ๘ ท่านที่ ๙ นะครับ เพราะตอนนี้มี ๑๓ ท่านที่แสดงความจำนง เราอภิปรายไปแล้ว ๕ ท่าน ท่านที่ ๗ คือ

ท่านกษิต ท่านที่ ๘ ท่านเลิศรัตน์ ท่านที่ ๙ พลตำรวจโท อำนวย ลำดับถัดไปคือท่านที่ ๖ คือ
ท่านสุวัฒน์ จิราพันธ์ รองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ขอเชิญครับ

นายสุวัฒน์ จิราพันธ์ : กราบเรียนท่านประธานครับ ขอบพระคุณครับ
เรียนสมาชิก สปท. ทุกท่านที่เคารพครับ กระผม นายสุวัฒน์ จิราพันธ์ สมาชิก สปท.
หมายเลข ๑๗๕ ประเด็นแรกเลยนะครับต้องขอขอบพระคุณทางคณะกรรมการธิการ
เป็นอย่างยิ่งที่ให้ความสำคัญต่อเรื่องนี้ ซึ่งกระผมเห็นว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ แล้วก็
จะเป็นส่วนหนึ่งในการที่จะนำพาประเทศไทยไปสู่เป้าหมายแห่งการเป็นไทยแลนด์ ๔.๐
นะครับ เป็นการวางแผนทางเพื่อการปฏิรูปอย่างแท้จริง สอดคล้องกับภารกิจที่พวกเราได้รับ
มอบหมายตามมาตรา ๒๗ เพราะการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญานั้นกระผมเห็นว่านอกจาก
จะมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้มีการลงทุนมาจากต่างประเทศ ผู้ลงทุนนั้นยังมีความมั่นใจ
ว่าเขาจะไม่ถูกละเมิดลิขสิทธิ์ และเป็นการสร้างเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของ
ประเทศไทย -----

นอกจากนั้นแล้วในอีกด้านหนึ่งยังเป็นโอกาสที่จะส่งเสริมคุ้มครองภูมิปัญญาท้องถิ่นและการแสดงออกทางวัฒนธรรม ตลอดจนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของไทย ท่านประธานครับ การปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเดียวก็น่าจะไม่ทำให้ประเทศไทยหลุดพ้นจากการเป็นประเทศที่ติดกับดักรายได้ปานกลางเสียทีเดียว หากในกระบวนการนั้นปราศจากซึ่งการส่งเสริม การคิดค้น และการพัฒนา ขาดการส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม เพราะมิฉะนั้นเราก็คงจะเป็นได้แต่ผู้ซื้อเทคโนโลยีตลอดไป การให้ความสำคัญตั้งแต่การบ่มเพาะการศึกษาให้เด็ก ๆ มีทัศนคติเป็นนักคิด นักประดิษฐ์ โตขึ้นมาอีกหน่อยก็คือการทุ่มเทงบประมาณอย่างจริงจังให้เกิดการพัฒนาวิจัย ร่วมมือกับกลไกประชารัฐ ผลักดันออกมาเป็นนวัตกรรม อันนี้จะเป็นส่วนหนึ่งในระยะยาวที่จะทำให้ประเทศไทยนำไปสู่การเป็นไทยแลนด์ ๔.๐ ท่านประธานครับ ในเรื่องของการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญานั้นกระผมเห็นว่าหลักการสำคัญ ๆ ที่ควรจะทำให้ความสำคัญก็คือ

ประเด็นที่ ๑ ความสมดุลของการเข้าถึงสินค้า ยา แหล่งความรู้ ควบคู่กับส่งเสริมนวัตกรรม การวิจัย การพัฒนา และการประดิษฐ์คิดค้น

ประเด็นที่ ๒ ในการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของต่างประเทศในไทย และการคุ้มครองของทรัพย์สินทางปัญญาของไทยในต่างประเทศก็เป็นสิ่งสำคัญเช่นเดียวกัน

ประเด็นที่ ๓ การมีคลังรวมของผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญาทั้งมิติภายในและต่างประเทศ และต้องมีแผนพัฒนาบุคลากรและผู้เชี่ยวชาญที่ชัดเจน

ประเด็นที่ ๔ การเอาต์วิต (Outwit) ทำความเข้าใจและความตระหนักรู้ในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาและหลักการให้แก่ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ จะมีส่วนสำคัญอย่างมากครับ

สำหรับข้อเสนอของกรรมาธิการนั้นถือได้ว่าครบถ้วนกระบวนการและขั้นตอนเกือบทุกเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการเรียนรู้ การแสวงหาทรัพย์สิน การคุ้มครอง การเพิ่มค่า และการบังคับใช้กฎหมาย ผมเข้าใจดีว่าการที่กรรมาธิการนำเสนออย่างครบถ้วนนั้นก็ทำให้ไม่สามารถลงลึกมากได้ อย่างเช่นที่ผู้อภิปรายก่อนหน้าผมได้กล่าวไปแล้ว ซึ่งผมก็เห็นว่าการที่นำเรื่องนี้เป็นวาระแห่งชาติและบรรจุในแผนพัฒนา รวมทั้งยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี ก็เป็นการจุดเริ่มต้นที่จะทำให้การพัฒนาเรื่องนี้ได้ขับเคลื่อนต่อไป สัจธรรมอย่างหนึ่งที่ผมเชื่อว่าทุกท่านคงทราบกันดีก็คือว่า ไม่มีการเปลี่ยนแปลงใดที่ย่อมไม่เกิดผลกระทบทั้งในแง่ผลดีและผลเสีย ความท้าทายของการปฏิรูปคือการนำการเปลี่ยนแปลงในองค์กรรวมไปสู่สิ่งที่ดีขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็ต้องให้การคุ้มครองเยียวยา และใช้ระยะเวลาเปลี่ยนผ่านนั้นให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบในทางลบได้รับผลกระทบน้อยที่สุด หรือมีหนทาง

ที่ทดแทนจากเดิม ตรงนี้จึงเป็นประเด็นสำคัญที่จะต้องให้ความสำคัญและดูแลในระยะเปลี่ยนผ่าน ด้วยเหตุนี้กระผมจึงขอแนะนำเสนอเป้าหมายที่เกี่ยวกับเรื่องการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาใน ๒ ด้านหลัก ๆ เหมือนเหรียญ ๒ ด้าน

อันแรก คือการจัด การที่คนไทย ผู้ประกอบการไทยละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของต่างประเทศ แน่ละครับ เมื่อเราเข้มงวดกับสิ่งเหล่านี้ ผลกระทบย่อมมีไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการที่เราต้องใช้จ่ายหรือเสียค่าสินค้าเหล่านั้นในอัตราที่สูงขึ้นหรือแม้กระทั่งยา สิ่งหนึ่งที่จะขอฝากกรรมมาธิการไว้อย่างหนึ่งก็คือการพิจารณาเรื่องการเซฟการ์ด (Safeguard) มีหลายท่านพูดถึงในเรื่องของการคุ้มครอง โดยเฉพาะสิทธิบัตรยา สิ่งหนึ่งที่ผมเชื่อว่าภายใต้โดย ๕ เดคลเรชัน (Declaration) นั้นให้ไว้แล้ว เราก็เคยนำมาใช้แล้วคือการ เรียกว่าใช้หลัก คอมพัลซอรีไลเซนซิง (Compulsory Licensing) หรือเรียกมาตรการบังคับใช้สิทธิ ซึ่งอันนี้ก็จะเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้เราสามารถปกป้องประชาชน ปกป้องผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการที่ต้องใช้ยาแพงมาในภาวะที่จำเป็น อันนี้ก็มีสิ่งที่ทางมาตรการระหว่างประเทศเปิดให้ไว้ ในขณะเดียวกันผมก็เชื่อได้ว่าด้วยสติปัญญาของคนไทยนั้น ผมเชื่อมั่นและภูมิใจเสนอไม่ว่าจะไปดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตที่ไหน ก็มักจะได้รับการสรรเสริญถึงความสามารถของพี่น้องชาวไทย โดยเฉพาะบุคลากรทางการแพทย์ -----

ซึ่งอันนี้ก็จะเป็จุดหนึ่งที่ทำให้เชื่อว่า หากเราทุ่มเทให้มีการวิจัยมีการพัฒนาอย่างจริงจัง เราก็สามารถจะก้าวเข้าไปสู่ประเทศที่มีลิขสิทธิ์ในเรื่องของสิทธิบัตรยาหลากหลาย ได้เป็นประโยชน์ อีกด้านหนึ่งของเรื่องของหลักการในการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา สิ่งหนึ่งที่เราจะได้ประโยชน์ก็คือ การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของสินค้าไทย วัฒนธรรมไทย และความหลากหลายทางชีวภาพ ตรงนี้อย่างที่ผู้อภิปรายหลายท่านได้เกริ่นไปแล้ว ผมก็ขอฝากว่า ในเรื่องของความซับซ้อน ระยะเวลา บุคลากร อันนี้ก็คงจะต้องจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาให้เกิดความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น อันนี้ผมก็ขอสนับสนุน อีกอันหนึ่งก็คือ เรื่องของปัญหาต่างชาติดักลอบขโมยภูมิปัญญาและทรัพยากรของชุมชนไทย คงจะทราบกันดี มีหลายกรณีต่างชาติดมารวมทำวิจัยกับประเทศไทยเรา เรามีนักวิจัยหลากหลายไปร่วมกับเขา แต่ในที่สุดแล้วลิขสิทธิ์วิจัยนั้นกลายเป็นของต่างชาติ และในขณะเดียวกันในระหว่างกระบวนการเหล่านั้นเขาก็นำความรู้เหล่านั้นไปเผยแพร่ ไปใช้ประโยชน์ แล้วก็นำไปจดทะเบียน อันนี้ก็คงจะต้องมีมาตรการที่มีความรัดกุมมากยิ่งขึ้นนะครับ สิ่งหนึ่งที่มีผู้อภิปรายท่านหนึ่งได้อธิบายถึงก็คือเรื่องของการที่มอบหมายให้กงสุลกิตติมศักดิ์นะครับ กระผมในฐานะกระทรวงการต่างประเทศก็ขอเรียนว่าในส่วนนี้ผมเชื่อว่าทางกงสุลกิตติมศักดิ์ คงจะมีขีดความสามารถได้ระดับหนึ่งที่จะช่วยดูแลสอดส่อง แต่ถึงขั้นที่จะให้มีการตรวจสอบนั้นก็คงจะต้องใช้ระยะเวลาที่จะต้องขอความร่วมมือ หรืออาจจะเป็นไปได้เพียงแค่ว่าเป็นการสอดส่องเท่านั้นเอง แล้วก็นำเสนอเพื่อให้ส่วนกลางหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับรู้ มีการอะเลิร์ต (Alert) ในสิ่งที่จะต้องปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศไทย

สุดท้ายนะครับท่านประธาน ผมก็ขอฝากกรมการว่าในเรื่องของกลไก และหน่วยงานที่จะต้องดูแลนั้น เท่าที่ผมศึกษาดูจากเอกสารก็ยังไม่ค่อยมีความชัดเจนมากเท่าไรนัก ว่าใครเป็นโพลิซีเมกเกอร์ (Policy Maker) นะครับ เรกูเลเตอร์ (Regulator) อิมพลีเม้นเตอร์ (Implementer) อันนี้ก็คงจะต้องฝากให้ที่ช่วยชี้แจงเพิ่มเติมด้วยนะครับ สุดท้ายผมขอเรียนว่า ขอสนับสนุนข้อเสนอการปฏิรูปนี้ นะครับให้อยู่ในวาระแห่งชาติ และรวมทั้งวาระในแง่ของยุทธศาสตร์แห่งชาติและรวมทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ เช่นเดียวกัน ก็ขอบพระคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญท่านกษิต ภิรมย์ อดีตเอกอัครราชทูต อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และอดีต ส.ส. บัญชีรายชื่อครับ

นายกษิต ภิรมย์ : ขอบพระคุณครับท่านประธาน ผม กษิต ภิรมย์ สมาชิก สปท. ลำดับที่ ๗ ท่านประธานครับ ที่กลางกรุงบรัสเซลส์ ในสวนสาธารณะที่กว้างใหญ่ไพศาลของกรุงบรัสเซลส์ เมืองหลวงของประเทศเบลเยียม แล้วก็กรุงบรัสเซลส์ก็เป็นคล้าย ๆ กับ

เมืองหลวงของสหภาพยุโรปด้วย ที่นั่นมีสิ่งประดิษฐ์คิดค้นของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ติดตั้งอยู่เป็นการถาวร เป็นที่เลื่องลือไปทั่วยุโรป ทั่วโลก ก็คือระบบการทำความสะอาด
ของน้ำในบึงบ่อ เป็นสิ่งประดิษฐ์คิดค้นขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งได้มีการ
จดทะเบียนทางด้านทรัพย์สินทางปัญญาไปเป็นที่เรียบร้อยแล้ว แล้วก็เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม
๒๕๕๒ กระผมในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศพร้อมด้วยท่านรัฐมนตรีพรทิภา
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ แล้วก็ท่านประธาน ซึ่งขณะนั้นเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงพาณิชย์ ท่านอลงกรณ์ ได้รับเกียรติในการที่จะนำผู้อำนวยการสำนักงานทรัพย์สิน
ทางปัญญาของสหประชาชาติไวโโป (WIPO) ที่นครเจนีวา คุณฟรานซิส เกอร์รี่ แล้วถ้าเมื่อ
ผมจำไม่ผิด พร้อมด้วยอดีตนายกการสหประชาชาติ โคฟี แอนนัน เข้าเฝ้าพระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัวที่พระราชวังไกลกังวล -----

โดยทางฝ่ายไวกิโป (WIPO) ได้นำรางวัลที่เรียกว่า โกลบอล ลีดเดอร์ อะวอร์ด (Global Leader Award) มาถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพราะว่าเครือข่ายของสหประชาชาติประชาคมโลกได้ตระหนักในพระปรีชาสามารถของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในเรื่องการประดิษฐ์คิดค้นต่าง ๆ ที่จะรักษาสิ่งแวดล้อม แล้วการอยู่ร่วมกันได้ของชุมชน ของคนกับสิ่งแวดล้อม นอกเหนือจากที่ท่านได้มีทฤษฎีใหม่ของการเพาะปลูก การใช้ที่ดิน แล้วก็โครงการทดลองที่เรียกว่า โครงการในพระราชดำริต่าง ๆ ประเด็นคือเรามือมืองค์ประมุขของประเทศที่เป็นที่ยอมรับนับถือของประชาคมทั่วโลก แล้วคราวนี้ก็มีคำถามว่า แล้วทำไมประเทศไทยยังมีประเด็นปัญหาในเรื่ององค์ความรู้เกี่ยวกับการคิดค้นแล้วก็การรักษาสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ทรัพย์สินทางปัญญา แล้วทำไมเรายังมีบุคลากรที่ไม่เพียงพอในการที่จะส่งเสริมเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา รวบรวมข้อมูลแล้วก็ให้บริการต่อประชาชนในการที่จะจดทะเบียน แล้วก็ที่สำคัญก็คือว่าทำไมขีดความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศที่เรียกว่า คอมเพทิทิฟเนส (Competitiveness) ของประเทศที่มีการส่งออกเป็นสำคัญ เรายังอยู่อันดับที่ ๓๐ จาก ๖๑ ประเทศหลัก ๆ ของโลก แล้วก็การจดทะเบียนเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาทั้งหมดเราก็ยังไม่คืบหน้าแล้วก็สู้ประเทศเพื่อนบ้านทั้งใกล้และไกลไม่ได้ ทั้ง ๆ ที่เราก็บอกว่าเรารักในหลวง เราก็ต้องถึงเวลาแล้วหรือไม่ว่าเราจะต้องปฏิบัติอย่างจริงจังทำตัวเป็นลูกหลานของพระองค์ท่าน อย่างน้อยก็ในเรื่องของการทำความดีในเรื่องที่เกี่ยวกับการประดิษฐ์คิดค้น ในขณะที่เดียวกันประเทศไทยเคยเป็นที่เลื่องลือในเรื่องของการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาที่เป็นภูมิปัญญาของต่างชาติแล้วก็เป็นอย่างเราเอง แล้วเราก็มีความอ่อนแอในเรื่องของการบังคับใช้กฎหมาย ทั้งหมดนี้ผมก็คิดว่ามันคงจะมีต้นตอของประเด็นปัญหา เพราะว่าโดยตลอดมาเราชอบจะซื้อของเขามากิน หรือซื้อบริการของเขา แล้วในขณะเดียวกันเราก็เป็นแค่มือป้อนรับจ้างในการผลิต เราไม่ได้เคยที่จะคิดค้นของเราเองเพื่อเป็นวิถีทางในการดำเนินชีวิต ผมขอใช้ภาษาอังกฤษก็แล้วกัน ๔ คำ เพื่อจะจำกันได้ง่าย ๆ คอมเพทิทิฟเนส (Competitiveness) รีจิสเทรชัน (Registration) คือการจดทะเบียนอันที่ ๓ คือโนว์เลดจ์ (Knowledge) คือองค์ความรู้ แล้วก็ประเด็นที่ ๔ คือเรื่องของเอนฟอร์ซเม้นต์ (Enforcement) การบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งเอกสารของคณะกรรมการแล้วก็ถ้อยแถลงเขานี้ที่ได้มาชี้แจงนั้นเพียรพยายามที่จะแก้ประเด็นปัญหาหลัก ๆ ทั้ง ๔ อย่างนี้ คราวนี้ผมก็บอกว่าอยากจะจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังในยุคปฏิรูป เวลาเราก็เหลือน้อยเวลาของ คสช. ก็เหลือน้อยควรจะทำอะไรก่อนหลัง

ประเด็นแรก เรื่องการให้ความรู้ต่อประชาชน เรื่องโนว์เลดจ์ (Knowledge) จะไปพูดว่าประชาชนยังไม่รู้ ไม่ใช่ปัญหาของประชาชน เป็นปัญหาของพวกเรา หน่วยราชการ แล้วก็ที่สำคัญก็เครือข่ายของสื่อที่เป็นของภาครัฐ ในยุคปฏิรูปขอเวลาได้ไหมครึ่งสักชั่วโมง สองชั่วโมงทุกสถานีวิทยุ โทรทัศน์ที่เป็นของรัฐบาลให้มีรายการที่จะให้ความรู้เกี่ยวกับ พระปรีชาสามารถของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในเรื่องการประดิษฐ์คิดค้นโครงการ ในเรื่องการประดิษฐ์คิดค้น โครงการในพระราชดำริต่าง ๆ ซึ่งเป็นเรื่องของการใช้มันสมอง เท่านั้นเอง ให้ไปถึงประชาชนอย่างทั่วถึง เพื่อเขาจะได้รัก เทิดทูน แล้วก็ทำตาม คู่ขนาน กันไปผมก็เห็นด้วยกับท่านปิติพงศ์ เพื่อนสมาชิก สปท. อดีตเพื่อนข้าราชการมา ๓๐-๔๐ ปี ก็ทำงานกันมาในหลาย ๆ โอกาสว่าเราจะต้องประมวล รวบรวม แล้วก็จดทะเบียนภูมิปัญญา ท้องถิ่น พันธุกรรม การปฏิบัติการทางวัฒนธรรม เพื่อไม่ให้มีกรณีของว่าใครเป็นเจ้าของใคร น้ำพริกศรีราชาเป็นของใคร ภาวนาที่ผนังที่วัดโพธิ์เป็นของใคร และถึงแม้ว่าจะมีการขโมย โดยต่างชาติไปแล้วมันก็ต้องสู้กันครับ มีกระทรวงการต่างประเทศไว้ทำไม เอาสิ่งเหล่านั้น คืนมา เอาความถูกต้องคืนมา แต่ว่าผมก็อยากจะให้เร่งนะครับ มอบหมายได้ไหมเป็นมติของ สปท. เพื่อจะเสนอต่อรัฐบาลว่าระหว่างนี้กระทรวงวัฒนธรรมและกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ ร่วมกับท้องถิ่น ก็คือ อบจ. อบต. อบท. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ร่วมกับผู้ว่าราชการ จังหวัดจากกระทรวงมหาดไทย ไปรวบรวมมาให้หมดว่า ณ วันนี้ในแต่ละพื้นที่ ในแต่ละ จังหวัดนั้น ภูมิปัญญาท้องถิ่น พืชหวงห้าม ตำรับยาสมุนไพรต่าง ๆ เหล่านั้นมันอยู่ที่ไหน จะทำให้เสร็จภายใน ๑ ปีได้ไหมครับทั่วประเทศไทย ๗๗ จังหวัด รวมทั้ง กทม. ด้วย เพราะ บางส่วนของ กทม. ก็ยังเป็นชนบทอยู่ แล้วก็ยังมีภูมิปัญญาท้องถิ่นอยู่ เพราะฉะนั้นรวบรวม มาเสียให้หมด นอกเหนือจากการให้ความรู้กับประชาชนอย่างกว้างขวาง

ในขณะที่เดียวกันก็เป็นคำสั่งของกระทรวงศึกษาธิการได้ไหมว่าคุณครู ในโรงเรียนทั้งหมดต้องบอกว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นที่อยู่รอบ ๆ โรงเรียนนั้นมีอะไรบ้าง เด็กทุกคนต้องรู้ว่ามึนกลอน นักกวี นักลำตัด หนังตะลุง วัฒนาอาราม จิตรกรรมฝาผนัง ขนมที่กินอยู่ทุกวันที่ไม่ใช่เป็นขนมสมัยใหม่นั้นมันเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น มันมีที่ไปที่มา อย่างไร คู่ขนานกันไป มหาวิทยาลัยของไทยร่วม ๒๐๐ แห่งต้องถอยหลังเข้าไป ๑ ก้าว นะครับ และบอกว่าต่อไปนี่จะไม่ใช่เป็นสถาบันแห่งการสอน ๑๐๐ เปอร์เซนต์ เวลาของ ทุกมหาวิทยาลัยครึ่งหนึ่งต้องเป็นเรื่องของการค้นคว้าและวิจัย เพราะ ณ วันนี้ไม่มี มหาวิทยาลัยของไทยแม้แต่แห่งเดียวที่ถูกจัดลำดับว่ามีผลงานทางด้านการวิจัย อย่างกว้างขวาง ไม่ติดอันดับครับ มหาวิทยาลัยของประเทศสิงคโปร์ ของประเทศมาเลเซีย ของเกาะฮ่องกง ประเทศเกาหลี ต่าง ๆ เหล่านี้ และตราบใดที่มหาวิทยาลัยไม่มีการค้นคว้าวิจัยอย่างเป็นเรื่องเป็นราวเราก็จะไม่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน แล้วก็

๖๒

สปท. ๓๒/๒๕๕๙

ณัฐชนก ๓๒/๒

ไม่สามารถจะไปขึ้นทะเบียนเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาได้ แต่มหาวิทยาลัยจะทำด้วยงบประมาณของตนเองไม่เป็นการเพียงพอ รัฐต้องเสริม แล้วก็ในขณะเดียวกันต้องมีการประสานงานกันอย่างมากขึ้นระหว่างสภาวิจัยแห่งชาติซึ่งมีเงินอยู่ในมือ แล้วก็สำนักงานกองทุนส่งเสริมการวิจัย เมื่อก่อนะครับ ก็ได้ฟังมาจากข้างบนของฝ่ายกรรมาธิการว่า มีการให้เงินไปให้วิจัยเพื่อพีเอชดี (Ph.D.) ของบุคคลนั้น ๆ แล้วก็เก็บเข้าหิ้ง ไม่ได้แล้วครับ ต่อไปนี้ เมื่อมีการวิจัยมันต้องนำไปแอปพลาย (Apply) ไปใช้ให้ได้ และจะใช้ให้ได้มันต้องโยงกับทางภาคเอกชน ซึ่งในหลาย ๆ ประเทศนั้นเขาก็จะมีการร่วมมือสามเส้าอย่างแน่นอน ไปดูประเทศรอบบ้าน ที่ประเทศญี่ปุ่นมีการให้รางวัลโดยจักรพรรดิทุกปี แต่เป็นการร่วมมือสามเส้า คือฝ่ายรัฐบาล รวมทั้งสภาวิจัย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยนะครับเป็นส่วนหนึ่ง อันที่ ๒ คือนักวิจัยทั้งในแล้วก็นอกมหาวิทยาลัย ส่วนที่ ๓ ก็คือทางภาคเอกชนต้องมาร่วมลงขันด้วย และผลงานวิจัยก็ให้ภาคเอกชนนำไปทำมาค้าขายได้ เป็นการร่วมมือสามเส้า เป็นเรื่องที่สำคัญยิ่ง และเราต้องทำให้ได้ในยุคการปฏิรูปอันนี้ว่า ๓ หน่วยงานหลัก รัฐบาล ภาคเอกชน แวดวงวิชาการ ต้องมาร่วมทำงานด้วยกันอย่างเข้มข้นนะครับ

- ๓๓/๑

ส่วนประเด็นสุดท้ายก็ขอฝากเป็นคำถาม ผมอยากจะฟังว่าเจ้าหน้าที่ทุกคนในกรมทรัพย์สินทางปัญญานั้นอยากจะปฏิรูปปรับปรุงตัวเองอย่างไร ผมเห็นด้วยที่ต้องแยกออกมาจากกระทรวงพาณิชย์เป็นหน่วยงานอิสระ เป็นสำนักงานมหาชน ทำงานเป็นแบบองค์กรเอกชนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ แล้วก็ระหว่างนี้ประเด็นสุดท้าย สุดท้ายจริง ๆ เราจะพัฒนาบุคลากรแบบเร่งรัดได้อย่างไร ในหลักสูตรของทุกมหาวิทยาลัย จะคณะไหนที่จะให้มีการเรียนการสอนเรื่องทรัพย์สินทางปัญญานอกเหนือจากการวิจัยที่ผมได้กล่าวไว้แล้ว จะมีการจัดทำหลักสูตรเร่งรัดใหม่ ให้คนได้เข้ามาทำงานทางด้านนี้ให้มากขึ้น แล้วก็อย่างกว้างขวาง โดยมหาวิทยาลัย แล้วก็โดยสถาบันของกระทรวง ทบวง กรมทั้งหลาย ที่จัดขึ้นมากันอย่างมากมาย เอาเรื่องทรัพย์สินปัญญาเข้าไปอยู่ในการฝึกอบรมของท่าน ผู้หลักผู้ใหญ่ในสังคมได้มากน้อยแค่ไหน ผมคิดว่าภายใน ๑ ปี ปีครึ่ง ผมคิดว่าสิ่งที่ผมได้เสนอน่าจะกระทำได้ น่าจะกระทำได้จริง มีผลในทางที่จะเป็นประโยชน์ต่อสังคมอย่างกว้างขวาง ส่วนภาพรวมทั้งหมดที่อยู่ในเอกสารที่ได้แจก แล้วก็ได้รับฟัง ผลสรุปมาเป็นเรื่องที่น่าจะระยะยาว อันนั้นก็ทำไป แต่ว่าผมได้เน้นเรื่องของการให้ความสำคัญการจัดลำดับก่อนหลัง เป็นเรื่องที่สำคัญ เรื่องไพรอริตี (Priority) แล้วอะไรที่ทำได้ก่อนต้องรีบทำนะครับ แล้วมันก็มีหน่วยงานอยู่แล้วอย่างน้อยที่กระทรวงพาณิชย์ ที่กระทรวงวัฒนธรรม และที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์สามารถที่จะเร่งดำเนินการจัดงบประมาณไปให้รวบรวมข้อมูลมาทั้งหมด แล้วเราจะเป็นตัวของตัวเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ แล้วก็เมื่อสักครู่ท่านรองปลัดกระทรวงการต่างประเทศก็ได้กล่าวไว้ เรื่องพันธกรณีระหว่างประเทศ หรือท่านอดีตรองปลัดกระทรวงพลังงาน ท่านศุภจิต คือเราต้องทำงานอย่างใกล้ชิดกับไวโปก (WIPO) ครับ แล้วก็บางส่วนในหน่วยงานของ ดับเบิลยูทีโอ (WTO) แล้วก็ที่นครมิวนิกนั้นที่ตั้งขององค์กรกลางของสหภาพยุโรปด้านทรัพย์สินทางปัญญาเขาก็อยู่ที่นั่น ผมคิดว่าเราสามารถที่จะเรียนรู้จากองค์กรระดับภูมิภาค คือของสหภาพยุโรป แล้วก็องค์กรระหว่างประเทศจะเป็นไวโปก (WIPO) หรือดับเบิลยูทีโอ (WTO) เราต้องมีความร่วมมือกับเขาอย่างจริงจัง ในการที่จะวางระบบส่งเสริมองค์ความรู้แล้วก็พัฒนาบุคลากรอย่างเร่งรัด ก็ขอกล่าวสิ่งประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้มา ขอขอบคุณมากครับท่านประธาน

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณท่านกษิตครับ ไวโปก (WIPO) เป็นองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก เป็นองค์กรชำนาญพิเศษในสหประชาชาตินะครับ แล้วก็ประเทศไทยเป็นสมาชิก ๒. ก็คือเรื่องความตกลงเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาโลกนั้น เป็นระบบสากลเหมือนข้อตกลงทางการค้าต่าง ๆ เราเรียกว่าข้อตกลงทริป (TRIPs) เทดรีเลต เอสเปกต์ ออฟ อินเทลเลกชวล พรอเพอร์ตี ไรต์ (Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights)

ประเทศไทยอยู่ในกรอบความตกลงนี้ แล้วก็เรื่องของข้อตกลงทริป (TRIPs) เป็นส่วนหนึ่งของดับเบิลยูทีโอ (WTO) ดังนั้นก็จะเห็นว่าใน เอฟทีเอ (FTA) ทั้งหลายจะมีเรื่องนี้เข้าไปเป็นเรื่องหนึ่งด้วย ดังนั้นก็จะเห็นว่าเรื่องของระบบทรัพย์สินทางปัญญามันเกี่ยวโยงทั้งภายในและภายนอกประเทศ แล้วก็กฎหมายก็เป็นกฎหมายสากลด้วย ที่เราต้องเคารพตามพันธกรณี ขณะเดียวกันก็มีการพัฒนากฎหมายของเรามาโดยตลอด เรื่องระบบทรัพย์สินทางปัญญาโลกมันเริ่มมาพร้อม ๆ ใกล้เคียงกับเรื่องของไคลเมตเชนจ์ (Climate Change) ก็คือการเจรจาเรื่องเกียวโตโพรโทคอล (Kyoto Protocol) ก็ตั้งแต่ปี ๒๐๑๖ เป็นต้นมาเรื่อย ๆ มา จนกระทั่งมาตกลงในข้อตกลงมาร์ราเกช (Marrakesh Accords) ส่วนกรณีที่ทำนภชิตพุดถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ผมเกี่ยวข้องด้วยนั้น เพราะว่าตอนนั้นกำกับกรมทรัพย์สินทางปัญญา แล้วก็เป็นผู้เจรจาเรื่องเอฟทีเอ (FTA) เจรจาเรื่องความตกลงทรัพย์สินทางปัญญาในกรอบของไวโป (WIPO) คือ เวิลด์ อินเทลเลกชวล พรอเพอร์ตี ออแกไนเซชัน (World Intellectual Property Organization) ที่เจนีวา ท่านได้กล่าวถูกต้องแล้วพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นผู้นำประเทศคนแรกในประวัติศาสตร์โลก นะครับ ที่ได้รางวัลโกลบอล ลีดเดอร์ อะวอร์ด (Global Leader Award) ในฐานะที่ทรงประดิษฐ์คิดค้นเป็นเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งมีอยู่ ๖ ประเภทด้วยกันนะครับ ไม่ใช่แค่ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า ยังมีสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ -----

ยังมีเรื่องของความลับทางการค้าและอื่น ๆ นี้ พระองค์ท่านเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ สิทธิบัตรกว่า ๑,๐๐๐ รายการ ไม่มีผู้นำประเทศหรือว่าผู้นำรัฐบาลใดในโลกนี้ที่จะส่งเสริมสนับสนุน และได้ทำเป็นแบบอย่าง ผลแห่งทรัพย์สินแห่งปัญญาของพระองค์ท่านได้ถูกขอไปใช้เพื่อประโยชน์ของมวลมนุษยชาตินี้ เช่น ฝนหลวง ทางแอฟริกาแล้งมาก ก็ขอไปใช้หลายประเทศ ประเทศออสเตรเลีย และอื่น ๆ นะครับ สิ่งเหล่านี้แม้แต่เรื่องกังหันน้ำชัยพัฒนาและระบบบำบัดน้ำเสียโดยธรรมชาติที่กรุงบรัสเซลส์ที่ท่านได้พูดถึงนะครับ ก็ทดลองไปที่แหลมผักเบี้ย จังหวัดเพชรบุรีครับ อันนี้ก็ยิ่งปรากฏใช้อยู่ แล้วก็ถูกที่สุดเป็นเทคโนโลยีธรรมชาติที่ไม่ต้องไปซื้อหาลงทุนเป็นพันล้านบาท หมื่นล้านบาท ก็เลยเรียนว่าเรื่องทรัพย์สินทางปัญญานี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นผู้นำของโลก ไม่ใช่เฉพาะประเทศไทย จึงมีโครงการเมื่อปี ๒๕๕๒ ปี ๒๕๕๓ นี้ เรียกว่าครีเอทีฟคิง (Creative King) แล้วก็มีการส่งเสริมความรู้ กระตุ้นเรื่องนี้ โดยพระองค์ท่านทรงเป็นแบบอย่างนะครับ ต่อไปขอเชิญท่าน พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช ประธานกรรมการบริหารสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) อดีตสมาชิก สปช. อดีตกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ และอดีตสมาชิกวุฒิสภาครับ

พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ขอขอบพระคุณท่านประธานที่ให้โอกาสในการอภิปรายเรื่องที่มีความสำคัญยิ่งนะครับ คือเรื่องการปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจได้นำเสนอ กระผมเองก็เห็นด้วยกับเพื่อนสมาชิกทั้ง ๗ ท่านที่ได้อภิปรายไปแล้วว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ ต่อพี่น้องประชาชน ก็จึงเห็นด้วยในการที่เสนอให้เป็นวาระแห่งชาติเพื่อที่จะช่วยกันเร่งรัดให้ประเด็นปฏิรูปต่าง ๆ ที่นำเสนอในทั้ง ๖ ด้านนั้นลุล่วงในเวลาที่รวดเร็ว เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๓ ที่เราได้พิจารณาเรื่องนี้กันในที่ประชุมวิป (Whip) พอออกจากห้องประชุมวิป (Whip) ผมขึ้นรถ เปิดวิทยุของสภา ก็พอดีเลย บังเอิญท่านนายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา กำลังนำเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ ปี ๒๕๖๐ ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ท่านก็พูดปุ๊บเลย ท่านก็บอกว่า เรื่องทรัพย์สินทางปัญญายังค้างจดยู่ตั้ง ๒๐,๐๐๐ กว่ารายการ ก็ตรงกับที่ท่านอธิบดีกรมการค้าภายในห้องประชุมวิป (Whip) ก่อนหน้านั้นไม่ถึงชั่วโมงเลย ก็แสดงว่ารัฐบาลให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ตั้งงบประมาณให้ในการที่จะปรับปรุงระบบการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาหรือจดสิทธิบัตรต่าง ๆ ก็จึงเป็นนิมิตหมายที่ดีที่เราได้หยิบเรื่องนี้ขึ้นมาพูดกัน แล้วก็จะได้นำเสนอต่อรัฐบาลต่อไป ก็คงตรงใจท่านนายกรัฐมนตรีแล้วก็คงได้รับการตอบสนอง

ในประเด็นเรื่องประเทศไทย ๔.๐ ที่ได้นำมาพูดถึง อ้างอิงว่าประเทศไทยกำลังจะก้าวไปสู่ไทยแลนด์อุตสาหกรรม ๔.๐ (Thailand Industry 4.0) เราเริ่มตั้งแต่ภาคเกษตร แล้วก็มาเป็นอุตสาหกรรมเบา แล้วก็มาเป็นเฮฟวีอุตสาหกรรม (Heavy Industry) ตอน ๓.๐ ตอนนี้อยอร์มันเขาบอกว่าเป็น ๔.๐ แล้ว มันเป็นอุตสาหกรรม (Industry) เป็นอุตสาหกรรมกับอินโนเวชัน (Innovation) กับเทคโนโลยีนะครับ ผมได้ไปจัดสัมมนาพร้อมกับหลายฝ่ายกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ที่จังหวัดเชียงใหม่เมื่อต้นเดือนที่ผ่านมาเอง ชื่อสัมมนาชื่อ ไทยแลนด์อุตสาหกรรม ๔.๐ (Thailand Industry 4.0) มีอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องมือมีบริษัทมาพรีเซนต์ (Present) เครื่องมือสำหรับอนาคต สำหรับอุตสาหกรรม ๔.๐ (Industry 4.0) หลายแห่งเลย สปีคเกอร์ (Speaker) ก็หลายคนเลย และทั้งหมดเป็นฝรั่งทั้งนั้นเลย เป็นประเทศเยอรมัน เป็นอะไรที่นำมาเสนอ มีเครื่องจักรที่จะนำไปใช้ในโรงงาน -----

เพราะของอุตสาหกรรม ๔.๐ (Industry 4.0) มันก็จะหมายรวมถึงการที่จะพัฒนากระบวนการผลิตให้มีความรวดเร็วด้วยอัตโนมัติ ด้วยความเป็นอัตโนมัติ ด้วยอินเทอร์เน็ต (Internet) ด้วยนวัตกรรมใหม่ ๆ แล้วก็เชื่อมโยงไปจนถึงด้านของอินฟอร์เมชันซิสเต็ม (Information System) ต่าง ๆ ทำให้ใช้คนพิมพ์ก็คือใช้โรบอต (Robot) เข้าไปช่วยทำงานด้วย ก็จะเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ประสิทธิภาพในการผลิตของโรงงาน ของบริษัท นั้นก็เป็นแนวคิดของอุตสาหกรรม ๔.๐ (Industry 4.0) ซึ่งมาเป็นแนวคิดของประเทศไทย พูดถึงประเทศไทย ๔.๐ โดยท่านนายกรัฐมนตรีเอง ท่านรัฐมนตรีหลายท่าน ที่ผมหยิบประเด็นนี้ ขึ้นมาก็คือว่าไม่อยากจะโยงว่าทรัพย์สินทางปัญญานั้นจะต้องมาในยุคของอุตสาหกรรม ๔.๐ (Industry 4.0) เท่านั้น มันอาจจะทำให้เกิดความเข้าใจผิด เพราะไม่ว่าจะเป็นเจาะโรงเรียน เป็นทุเรียนเมืองจันทบุรีต่าง ๆ หรือหลายสิ่งหลายอย่างที่เป็นภูมิปัญญาของคนไทยที่มีมา ช้านาน มันก็ไม่ได้เกี่ยวกับอุตสาหกรรม ๔.๐ (Industry 4.0) มากนัก ฉะนั้นเราคงจะไม่ใช่ว่าบอกว่า ต้องอุตสาหกรรม ๔.๐ (Industry 4.0) เราถึงจะพูดถึงทรัพย์สินทางปัญญา เพราะทรัพย์สินทางปัญญามันจะครอบคลุมไปทุก ๆ เรื่องที่เกี่ยวกับภาคบริการ ภาคเกษตรกรรม ภาคการศึกษา ภาคเอนเตอร์เทนเมนต์ (Entertainment) ต่าง ๆ เรื่องนี้อาจจะไม่ได้โยงไปถึงอุตสาหกรรม ๔.๐ (Industry 4.0) มากนัก ก็เพียงแต่ทำความเข้าใจให้ตรงกันว่าทรัพย์สินทางปัญญานั้นมันก็ เกิดขึ้นได้ในทุกภาคการผลิต ทุกภาคส่วนของภูมิภาคและของชุมชน

อีกประเด็นหนึ่ง คือเรื่องของข้อเสนอแนะที่ท่านได้เสนอแนะมาใน ๖ ด้าน ผมก็เห็นด้วยนะครับ ในแต่ละด้านก็จะมีหลายประเด็นที่จะต้องช่วยกันเร่งรัดในการปฏิรูป หรือจะปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ผมก็จะขอกราบเรียน สัก ๓ ประเด็นนะครับ เสริมจากที่ท่านปีติพงศ์ ขออนุญาตเอ่ยนามท่าน ท่านได้สรุปมาเป็น ประเด็นปฏิรูปที่เร่งด่วนหรือที่สำคัญ

ประเด็นแรก ก็คือการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาให้รวดเร็ว ซึ่งท่านอธิบดีกรมกก็ได้พูดถึงแล้วว่าในอนาคตอาจจะต้องมองถึงการปรับปรุงสถานะของ กรมทรัพย์สินทางปัญญาให้สามารถทำงานได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีผู้คน มีอุปกรณ์ เครื่องไม้เครื่องมือเพิ่มมากขึ้น หรือมีสถานะที่มีความเป็นองค์กรอิสระเพิ่มมากขึ้น อย่างพวกองค์กรมหาชน องค์กรรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ เขาจะทำงานได้รวดเร็วกว่าหน่วยงาน ราชการหรือหน่วยงานภาครัฐ เพราะฉะนั้นถ้าให้สอดคล้องกับแนวคิดของหลายท่าน ที่อยากจะให้การจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญานั้นดำเนินการได้รวดเร็ว มีบางท่านถึงกับ เสนอให้ออกเป็นใบรับรองชั่วคราวก่อน ผมก็ไม่รู้เหมือนกันว่าไวโป (WIPO) จะยอมรับ ใบรับรองชั่วคราวนั้นหรือเปล่า แต่ก็ก็เป็นแนวคิดที่ว่าทำอย่างไรเราจะเร่งรัดกระบวนการเหล่านี้ได้

เพราะฉะนั้นการปรับปรุงกรมทรัพย์สินทางปัญญาก็เป็นทางหนึ่งที่ผมคิดว่าน่าจะทำให้ โพรเซส (Process) นี้เดินไปได้ด้วยดี

ประเด็นที่ ๒ คือเรื่องของการทำทะเบียน ภูมิปัญญาไทยและทรัพย์สินทางธรรมชาติรวมถึงทรัพย์สินทางปัญญาต่าง ๆ อันนี้ผมคิดว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่งเลย มันต่อยอดไปถึงเรื่องการศึกษา เรื่องการรับรู้ต่าง ๆ เพราะฉะนั้นเราจำเป็นจะต้องมี ศูนย์สารสนเทศทางด้านทรัพย์สินทางปัญญาโดยเร่งด่วน เป็นศูนย์ระดับชาติที่จะต้องจัดตั้งขึ้น จะอยู่ในความรับผิดชอบของใครก็แล้วแต่ ทุกวันนี้ก็มีแนวความคิดในการจัดตั้งศูนย์ ระดับชาติในแต่ละมิติ แต่ละเรื่อง แต่ละด้านเพิ่มมากขึ้น อย่างด้านพลังงานที่ผมเป็น กรรมการอยู่ก็กำลังจะเสนอให้รัฐบาลจัดตั้งศูนย์ข้อมูลพลังงานแห่งชาติ เนชันนัล เอเนอร์จี อินฟอร์เมชัน เซ็นเตอร์ (National Energy Information Center) เพื่อรวบรวม ข้อมูลทุกอย่าง เพราะฉะนั้นใครที่สนใจเรื่องนี้ก็เข้าไปในเว็บไซต์ (Web site) นี้เลย แล้วก็ สามารถจะค้นหาได้ทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทางพลังงาน ก็จะทำให้ได้ข้อมูลที่รวดเร็ว เรียลไทม์ (Real time) แล้วก็ไม่ขัดแย้งกัน เพราะฉะนั้นศูนย์ข้อมูลทางด้านทรัพย์สินทางปัญญาก็จึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็น และจะช่วยลดประเด็นปัญหาในการตรวจสอบได้ด้วย เพราะว่าทุกคนจะได้ขอจดทะเบียนในสิ่งซึ่งมันเป็นอินโนเวชัน (Innovation) จริง ๆ เพราะ เขาได้ตรวจสอบด้วยตัวเองก่อนในขั้นหนึ่งแล้ว

ประเด็นที่ ๓ ประเด็นสุดท้ายที่อยากจะกราบเรียน คือเรื่องการสร้างบุคลากร การสร้างบุคลากรที่จะมาอยู่ในกระบวนการของการรับรองการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งมีหลาย ๆ กลุ่มนะครับ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการตรวจสอบ การประเมินมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญา ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องการจดทะเบียนต่าง ๆ พวกนี้ต้องถือว่าเป็นสเปเชียลลิสต์ (Specialist) เป็นผู้มีความสามารถโดยเฉพาะ ผมก็อยากจะเรียนเสนอว่า ๑. คือจะต้องมีสถาบันขึ้นมาฝึกสอน เหมือนกับมีอะแคเดมี่ (Academy) ด้านอาหาร ด้านคูกิง (Cooking) ด้านไอซีจี (ICG) ต่าง ๆ หรือแม้แต่ทางด้านสปา (Spa) เดียวนี้เขาก็มีสถานฝึกสอนเป็นเรื่องเป็นราว เพราะฉะนั้นในเรื่องของความเชี่ยวชาญทางด้านนี้ หรือผู้ที่ทำหน้าที่ประเมินทรัพย์สินหรืออสังหาริมทรัพย์ให้กับธนาคารเขาก็ต้องผ่านหลักสูตรนะครับ บางคนได้ปริญญาด้วย กับประเด็นที่ ๒ ในเรื่องนี้ก็คือว่าสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) จะช่วยท่านได้ เขาจะสามารถออกแบบคุณวุฒิวิชาชีพ คือความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ อาจจะเป็นในเรื่องของอินเทลเลกชวลเอเจนต์ (Intellectual Agent) การจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา แล้วก็จากมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพในด้านนั้น ๆ ก็นำมาเป็นหลักสูตรเพื่อทำการสอน แล้วก็จะได้รับคุณวุฒิวิชาชีพที่รับรองโดยกฎหมาย เพราะฉะนั้นตรงนี้ถ้าท่านประสานกับทางสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) แล้วเขาทำให้ฟรีด้วยนะครับ เขามีสตางค์ ท่านไม่ต้องเสียสตางค์เลย ไปให้เขาจัดทำหลักสูตรให้ ทำมาตรฐานการทดสอบให้ จากนั้นท่านก็ไปหาสถาบันสอนในเรื่องนี้ หรือไปสอนตามมหาวิทยาลัยอย่างี่หลาย ๆ ท่านเสนอแนะ แล้วก็ทดสอบ ทางสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพก็มีองค์กรทดสอบให้ท่านด้วย เราก็จะสามารถสร้างผู้เชี่ยวชาญในด้านนี้ได้เพิ่มมากขึ้นและได้อย่างรวดเร็วภายใน ๑ ถึง ๒ ปี ข้างหน้า ขอบพระคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ เรามีคณะบุคคลที่ได้รับอนุญาตเข้าฟังการประชุมของ สปท. นะครับ คือคณะทำงานด้านสื่อออนไลน์ (Online) นะครับ สำหรับท่านต่อไป ก่อนที่จะอภิปรายผมขอแจ้งรายชื่อลำดับที่ ๙ ลำดับที่ ๑๐ ลำดับที่ ๑๑ ลำดับที่ ๑๒ เพื่อการเตรียมความพร้อมนะครับ ท่านที่ ๙ คือ พลตำรวจโท อำนาจ ท่านที่ ๑๐ พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ ท่านที่ ๑๑ ท่านสมพงษ์ สระกวี และท่านที่ ๑๒ พลตำรวจเอก ชิตชัย ส่วนท่านสุดท้ายตอนนี้ ลำดับที่ ๑๓ คือรองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงพรพันธุ์นะครับ ขอเชิญ พลตำรวจโท อำนาจ นิ้มมะโน อดีตผู้บัญชาการตำรวจภูธร ภาค ๑ ครับ ท่านขออนุญาตใช้เพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) ประธานได้อนุญาตแล้วนะครับ

พลตำรวจโท อำนวย นิ่มมะโน : กราบขอบพระคุณท่านประธานสภา
ที่เคารพ ต้องขอบคุณ ขอบคุณ และขอบคุณ แทงกิว ทรี ไทม์ (Thank you three time)
คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจที่นำเสนอเรื่องนี้เข้าสู่สภา
ขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ การปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญาเป็นเรื่องที่ควรจะทำ
มานานแล้ว และควรที่จะตระหนักและตระหนักตกใจกับเรื่องนี้มาตั้งนานแล้วครับ ผมจะ
อภิปรายเพียงแค่ ๒ หัวข้อจาก ๖ หัวข้อของท่านนะครับ แล้วเป็นการอภิปรายเสริม
ส่วนใหญ่เห็นด้วยทั้งหมด เราจะต้องปฏิรูปให้มีปัญญาคิดค้นสร้างสรรค์ผลงานขึ้นมา
ให้มาก ๆ ก็คือสร้างความตระหนักในความจำเป็น ในความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญา
เราจะต้องปฏิรูปให้มีปัญญา รวบรวมข้อมูล แสดงความเป็นเจ้าของไม่ให้ถูกแย่ง ไม่ให้ถูกอ้าง
ไม่ให้ถูกนำไปจดทะเบียนที่อื่น ๆ เราจะต้องปฏิรูปให้มีปัญญาที่จะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์
ในเชิงพาณิชย์อย่างแท้จริง เราจะต้องปฏิรูปให้มีปัญญาที่จะต้องป้องกัน ปราบปราม
การกระทำละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของเรา และเราต้องไม่ละเมิดของเขาในต่างประเทศ
ผมจะพูดเพียง ๒ เรื่อง ก็คือเรื่องที่ ๒ ครับ จะต้องให้มีปัญญารวบรวม รักษาแสดงความ
เป็นเจ้าของซึ่งทรัพย์สินทางปัญญา และการคุ้มครองป้องกันปราบปรามการละเมิด
ผมเริ่มตรงนี้ครับ ขอเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) ครับ

(เจ้าหน้าที่ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน (Presentation))

พลตำรวจโท อำนวย นิ้มมะโน : เมื่อสักครู่ก่อนที่ผมจะขึ้นอภิปราย มีโทรศัพท์มาจากต่างจังหวัดครับ เป็นข้าราชการตำรวจ ผมก็ตกใจว่าวันนี้ไม่ได้ปฏิบัติตำรวจ เป็นตำรวจจากจังหวัดนครราชสีมา ถ้าผมพูดผิดขอภัยด้วยครับ เขาตกใจมาก เขาบอกว่า ให้รีบเสนอในสภาด่วน ผ้าทอที่กระตุก ถ้าผมพูดผิดขอภัยนะครับ ผมจดเร็ว ๆ เมื่อสักครู่ ผ้าทอที่กระตุก ซึ่งเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านของคนโคราช จังหวัดนครราชสีมา กำลังจะถูกฝรั่งไปจดลิขสิทธิ์ ผมสะกดภาษาอังกฤษไม่ถูก ก็กระตุกมันไปจดอย่างไร ของใคร ในภาพ วัดโพธิ์ ท่าเตียน ได้ชื่อว่าเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของประเทศไทยครับ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบรมมหาราชวังไทย รัชกาลที่ ๓ แห่งราชวงศ์จักรี ท่านได้รับการถวายพระนามว่าเป็นพระบิดาแห่งการแพทย์แผนไทย ท่านจดทะเบียนไว้ที่ฝาผนังของ วัดโพธิ์ ท่านนำภาษีตัดตนไปนั่งตัดตนอยู่ที่นั่นมา ๑๐๐-๒๐๐ ปีแล้ว ทั้ง ๆ ที่วัดโพธิ์มียักษ์ ฝึมนะครับ ประเทศญี่ปุ่นยังต้องเอาภาษีตัดตนเราไปจด ต้องแย่งชิงกลับมา เป็นปัญหา ผมไม่แน่ใจว่าจะมีอะไรที่ถูกล้วงไปอีกบ้างจากมหาวิทยาลัยแห่งแรกของประเทศไทย ยักษ์วัดโพธิ์ไม่สามารถที่จะปกป้องได้หรอกครับ ถ้ากรมคุ้มครองสิทธิเราปกป้องไม่ได้ นั่นคือประเด็นที่ผมจะพูดครับ รองลงมาผมให้ดูตัวอย่างตัวอย่างหนึ่งครับ อันข้างต้นนั่น คือการแพทย์แผนไทย ก็คงหนีไม่พ้นกระทรวงสาธารณสุข ก็หาข้างล่างครับ ลูกประคบ ไม่ต้องพูด เอากีฬาข้างล่างครับ เมื่อก่อนเราเรียกว่า ตะกร้อข้ามตาข่าย เดียวนี้เขาเรียกว่า เซปักตะกร้อ ท่านทราบไหมครับใครเป็นเจ้าของ หวายนี่บ้านเรานี้ครับ เมื่อก่อนเตะกัน ด้วยลูกหวาย ปัจจุบันเป็นลูกพลาสติก ทำไม่ถึงเปลี่ยนท่านทราบไหมครับ เซปัก เป็นภาษาอะไรครับ ตะกร้อข้ามตาข่ายคือของไทยครับ เล่นกันมาตั้งแต่เด็ก ๆ เราไม่จดลิขสิทธิ์ เราไม่ทำอะไรเลย เราปล่อยปละละเลยจนกระทั่งประเทศมาเลเซียบอกว่ากีฬาแบบนี้ ที่ประเทศมาเลเซียเขาเรียก เซปัก หวายนี่มากที่แหลมมาลายา ดังนั้นกีฬาตะกร้อของไทย คือกีฬาเซปักของประเทศมาเลเซียเขาเป็นเจ้าของ เถียงกันจนกระทั่งหาจุดจบไม่ได้ เลยกลายเป็นเซปักตะกร้อ แล้วเขานำหน้าเรา เราเสียรังวัดไซ้ใหม่ครับ ที่ผมรู้เรื่องนี้ดี เพราะว่าผมเป็นประธานกีฬาตะกร้อข้ามตาข่าย โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ระวังให้ดีครับ ผัดไทยเราจะถูกที่อื่นไปจดทะเบียนครับ จอมพล ป.พิบูลสงคราม เป็นคนคิดสูตรผัดไทย ขึ้นมาครับ ระวังให้ดีครับ ผมกำลังบอกกับท่านว่า ทำอย่างไรก็ได้ครับที่จะต้องรักษาสິงเหล่านี้ไว้ ท่านระวังถึงมวยไทย ท่านระวังถึงกระบี่กระบอง ท่านระวังถึงการฟ้อนเล็บ โขน อะไรต่อมิอะไร หนังสือ ประเทศอินโดนีเซียจะเอาไปจดทะเบียนอีกแล้วครับ หนังสือ

เพราะฉะนั้นเรื่องการจดทะเบียนเพื่อแสดงความเป็นเจ้าของ เรื่องนี้สำคัญอันดับหนึ่งก่อนครับ ถ้าท่านยังไม่แสดงความเป็นเจ้าของ จบเลยครับ แม้กระทั่งมีภรรยาจะต้องจดทะเบียนสมรสครับ นี่ท่านไม่แสดงความเป็นเจ้าของเลย ไม่หวงแหงกันเลย โดยเฉพาะเรื่องที่ไม่ใช่ของภาคเอกชน ถ้าเป็นเรื่องของภาคเอกชนเขาอาจจะเป็นห่วงธุรกิจ แต่เรื่องที่เป็นกลางอยู่นี้ผมเป็นห่วงมากนะครับ จะต้องออกมาแสดงความรับผิดชอบ จะต้องรีบทำการจดทะเบียนแสดงความเป็นเจ้าของอย่างชัดเจน เมื่อกี้ท่านนำเสนอผมว่าของประเทศอินเดียเขามีศูนย์จดทะเบียนเรื่องนี้เป็นเรื่องเป็นราว เป็นห้องสมุดดิจิทัล (Digital Library) ภูมิปัญญาท้องถิ่น เขาจดไว้หมดเลยครับ ถ้าใครจะจดภูมิปัญญาเรื่องใดขึ้นมาอีก จะต้องไปตรวจสอบก่อนว่าซ้ำซ้อน มีคนคิดมาก่อนไหม ถ้ามี จดไม่ได้ แล้วทำไมเราไม่คิดบ้างละครับ ผมฝากคณะกรรมการไปเพิ่มเติมเรื่องการรับจดทะเบียนครับ ไปสร้างภูมิปัญญาการจดทะเบียนขึ้นมาให้ได้ เราพยายามที่จะส่งเสริมให้คนอื่นตระหนักถึงการสร้างภูมิปัญญานวัตกรรมใหม่ ท่านอย่ามาบอกผมว่า สำรวจ ณ เดือนเมษายน มีเจ้าหน้าที่รับจดทะเบียนอยู่เพียง ๕๙ คน นั่นนวัตกรรมเก่า นั่นมันของเก่าครับ เราต้องสร้างนวัตกรรมใหม่ในการจดทะเบียนครับ เพราะว่าเราไปส่งเสริมให้คนอื่นคิดสร้างนวัตกรรม แล้วเราไม่คิดจดทะเบียนด้วยดิจิทัล (Digital) แบบประเทศอินเดียได้ไหมครับ เพราะฉะนั้นตรงกันกับขออนุญาตครับท่าน พลเอก เลิศรัตน์ ต้องมีศูนย์กลาง จะตั้งชื่อศูนย์ว่า ศูนย์รวบรวมข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญาแห่งชาติ ตรงนี้ต้องใหญ่เลยครับ ถ้าท่านยังรวบรวมไม่ได้ ปกป้องไม่ได้หรอกครับ

หัวข้อที่ ๒ ที่ผมจะพูดคือการปกป้องครับ ก่อนไปตรงนั้นผมขออนุญาตครับ มีฝากเรียนถามมาครับ ผมจะไม่เอ่ยนามว่าใครเรียนถาม เดี่ยวจะทราบว่าจะของท่านวิทยา แก้วภราดัย ท่านถามเรื่องสิทธิบัตรยา ว่ามีเวลา ๒๐ ปี พอมันหมดแล้วรู้ได้อย่างไรของใครหมดแล้ว เดี่ยวค่อยตอบตอนกรรมการตอบก็แล้วกันนะครับ ผมไม่บอกใคร แต่เดี๋ยวจะรู้ว่าเป็นท่านวิทยา ท่านคงมีโรงงานผลิตยาหรืออะไรท่านไม่ทราบ ท่านฝากถามมา

เรื่องที่ ๒ ในเรื่องของการป้องกัน เรื่องนี้ใหญ่มาก อย่าโทษตำราจะครับ เรื่องการป้องกันปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ข้อมูลจากศูนย์ทรัพย์สินทางปัญญาโลก จีไอพีซี (GIPC) และหอการค้าของประเทศสหรัฐอเมริการวบรวมข้อมูลได้ข้อสรุปว่าประเทศที่มีการป้องกันการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาดีที่สุดในโลก คือประเทศสหรัฐอเมริกา เขาเข้าข้างตัวเองหรือเปล่าผมไม่ทราบ แต่เขารวบรวมข้อมูลได้อย่างนี้ ประเทศแย่อันดับสุดท้ายของโลกอยู่ลำดับ ๒๕ คืออินเดียที่ละเมิดเขา แ่รองลงมาคือประเทศไทยครับ ลำดับ ๒๔ เราไปดูที่ไหนครับ ดูในเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) ผมครับ ท่านจะไปทำอะไรครับ ท่านจะไปที่มาบุญครอง ท่านต้องรู้ว่าท่านไปทำไมครับ มาบุญครอง

๗๓

สปท. ๓๒/๒๕๕๙

นภา ๓๘/๒

จะไปซื้อโทรศัพท์ที่ใหม่ราคาถูก ท่านจะไปไหนต่อครับ ท่านจะไปซื้อซีดี (CD) เกื่อนหรือไปพันธุ์ทิพย์พลาซ่ากันไหม ซอฟต์แวร์ (Software) ก็มีที่นั่น ท่านจะไปไหนต่อครับ ท่านจะไปซื้อเสื้อผ้า กระเป๋าละเมียดลิลิทธิ์หรือ ไปแพลทินัมกันไหม นี่เรารู้หมด ท่านจะซื้อสินค้าหลากหลาย ไปคลองถมเลย ไปตลาดโรงเกลือไหม ชายแดนก็มี ไปทำซีเหล็กใหม่ปลอมเหมือนกว่าของจริงอีก สิ่งเหล่านี้มันตราตรึงอยู่กับบ้านเราครับ ท่านก็คงโยนคำถามมาที่ผมว่า คุณอำนวย คุณเป็นตำรวจแล้วทำไมคุณไม่จับเองละ ทำไมคุณมาบ่นอะไรให้รำคาญ หน่วยงานรับผิดชอบครับ ขอเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) ครับ กรมทรัพย์สินทางปัญญา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หน่วยงานราชการเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญานั้น ๆ เช่น แพทย์แผนไทย กระทรวงสาธารณสุขรับไป การกีฬา ไม่ว่าจะมวยไทย ไม่ว่าจะกระบี่กระบอง ไม่ว่าจะอะไรก็แล้วแต่ก็กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ด้านการเกษตร ข้าวหอมมะลิ ข้าวสังข์หยด ข้าวอะไรว่าไป ทอผ้า กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาที่รับผิดชอบเป็นหน้า ๆ ไป ทั้ง ๓ หน่วยงานนี้ครับ คือเจ้าภาพรับผิดชอบ เจ้าภาพหลักคือใครครับ -----

- ๓๘/๑

กรมทรัพย์สินทางปัญญา พอทำงานกันเมื่อไรมาเล่นกีฬาครับ บ้านเราถ้าเล่นเป็นกลุ่ม เล่นเป็นทีมเมื่อไร เกียงครับ ผมใช้คำว่า เกียง เลยครับ ผมดูในรายงานของกรมทรัพย์สินทางปัญญาบอกว่า ที่ปราบปรามไม่ได้ผลเนื่องจากตำรวจเข้าไปมีผลประโยชน์ ในรายงาน มีครับ ผมอ่านแล้วเมื่อคืนนี้ ตำรวจเข้าไปมีส่วนได้เสีย ผมถามว่างานนี้ใครรับผิดชอบ เป็นเจ้าภาพหลักก่อนครับ การปฏิรูปตำรวจหัวข้อหนึ่ง อยู่ในหัวข้อที่ ๔ ประเด็นที่ ๔ ยังไม่เสนอในสภานี้ กำลังจะเสนอก็คือในเรื่องของถ่ายโอนกิจการที่ไม่ใช่ภาระหน้าที่ ของตำรวจไปให้หน่วยงานรับผิดชอบไปรับผิดชอบโดยตรง กรมทรัพย์สินทางปัญญา ไปเตรียมการเลยครับ คุณต้องสร้างกองทัพป้องกันปราบปรามการละเมิดลิขสิทธิ์ทรัพย์สินทางปัญญาขึ้นมา ตำรวจเป็นหน่วยงานรองรับอีกชั้นหนึ่ง ต้องสร้างหน่วยงานนี้ขึ้นมา โดยเฉพาะกรณีทุจริตครับ กรณีที่มันเกิดการละเมิดอีกประเด็นหนึ่งก็คือในเรื่องของเจ้าของ ลิขสิทธิ์เองเอื้อประโยชน์ครับ พุดให้ชัดเลยครับ ผมพุดให้ชัดเลยครับ ตัวอย่างครับ เอาลิขสิทธิ์เพลงแล้วกัน ชัดเจนมาก ครูเพลงเซ็นหนังสือมอบอำนาจให้คนนี้ นาย ก นาย ข นาย ค บางคนมอบให้ตั้ง ๗ คน ไปตามจับลิขสิทธิ์ โรงแรมก็ดี ร้านอาหารก็ดี คาราโอเกะ (Karaoke) ก็ดี สถานบริการก็ดี เปิดเพลงเมื่อไรถูกจับ จับเสร็จเรียบริ้อยคุ้ยกันหลังร้านครับ ๓๐,๐๐๐ บาท ๕๐,๐๐๐ บาท เลิก แล้วก็หายไปอีกหลาย ๆ เดือน เลี้ยงให้อ้วน กลับมาใหม่ ตามวงรอบ เพราะอะไรครับ เพราะถ้าไปฟ้องศาลเสียเวลา หยิบสดในครวัติดีกว่า นี่การ เอื้อประโยชน์ครับ โดยเอาทรัพย์สินทางปัญญาไปหากิน เอาลิขสิทธิ์ไปหากิน ยังทำกันอยู่ จนเดี๋ยวนี้ ถามว่าใครเป็นผู้รับผิดชอบครับ เจ้าของลิขสิทธิ์มอบอำนาจให้บุคคลหนึ่ง แล้วก็ ไปตามตำรวจมาเป็นสมุน ก็ไปกัน ทำมาอยู่จนเดี๋ยวนี้ แล้วถามว่าผิดไหม มันยอมความได้ ก็เลยไม่ผิด เลี้ยงให้อ้วน พออ้วนแล้วก็ไปจับทีหนึ่ง จะเป็นอยู่อย่างนี้ละครับ เพราะฉะนั้น ผมขออนุญาตครับว่าในการที่จะปราบปรามจะต้องตั้งศูนย์ครับ ตั้งศูนย์ขึ้นมาโดยเฉพาะ ตั้งโดยใครครับ เรามีคณะกรรมการอยู่คณะหนึ่ง คณะกรรมการนโยบายทรัพย์สินทางปัญญา แห่งชาติ เรียกว่า คทป. มีท่านนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน มีปลัดกระทรวงเต็มไปหมด อยู่ในนั้น ประชุมปีละ ๑ ครั้งหรือเปล่าผมไม่ทราบคณะนี้ ท่านไปตั้งสิครับ ท่านไปตั้ง ชุดเฉพาะกิจสนธิกำลังเอาผู้รู้เป็นคลังอาวุธ เป็นคลังแสงที่จะออกไปปราบปรามการละเมิด ทรัพย์สินทางปัญญาอย่างแท้จริง เป็นมืออาชีพ รวบรวมข้อมูลการละเมิดว่าละเมิดที่ไหนบ้าง แล้วมีวงรอบในการปราบปรามอย่างจริงจัง ทำอย่างต่อเนื่องมันจะเหลือไหมครับ มันไม่เหลือ หรอกครับ อันนี้ข้อมูลเรายังไม่พร้อมเลยครับ อันนี้ผมยกตัวอย่างเฉย ๆ เล็ก ๆ น้อย ๆ เท่านั้นเอง จริง ๆ มันมีอีกมากมาย เดียวก็โทรศัพท์กันมาอีก ผ่าก็กระตุกเลยเมื่อสักครู่ เดียวก็มืออย่างโน้นอย่างนี้เยอะเยอะไปหมด ถามว่าท่านรวบรวมได้หรือยังว่ามีอะไรบ้าง ขออนุญาตเอ่ยนามท่านกษิต ภิรมย์ ก็พุดเรื่องนี้ ท่านเลิศรัตน์ก็พุดเรื่องนี้ ผมก็พุดเรื่องนี้

นั่นแสดงว่าในแผนการปฏิรูปท่านต้องไปเพิ่มตรงนี้แน่นอนแล้วละครับ โดยรวมเห็นด้วยทั้งหมดครับ ถ้าสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศไม่คิดที่จะปฏิรูปเรื่องนี้ ยุบสภาทิ้งได้เลย แต่ขณะนี้คิดแล้ว คิดแล้วก็แสดงว่าต่อไปนี้ทรัพยากรสินทางปัญญาก็จะไม่มีปัญหาครับ ก็จะนำปัญญานั้น ๆ นำไปสู่การพัฒนาประเทศ แล้วก็ให้นำปัญญานั้น ๆ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ แล้วก็จะมีปัญหาในการที่จะละเมิดลิขสิทธิ์กันเองหรือละเมิดลิขสิทธิ์ภายนอกประเทศ จะทำให้การแข่งขันด้านทรัพยากรสินทางปัญญาของไทยในเวทีโลกอยู่ในแถวหน้า เป็นแผนปฏิรูปที่ดีที่สุดแผนหนึ่ง ผมพูดเลยครับ ผมขอบคุณ ขอบคุณ และขอบคุณไปแล้ว เป็นแผนการปฏิรูปประเทศที่ดีที่สุดแผนหนึ่ง คล้าย ๆ ใกล้เคียงกับแผนปฏิรูปตำรวจขอบคุณครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นางสาววัลย์รัตน์ ศรีอรุณ รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

นางสาววัลย์รัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ก่อนที่จะเชิญท่านต่อไปนะคะ ดิฉันขอเรียนให้ทราบว่าตามที่มีการเชิญประชุมคณะกรรมการประสานงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา ขอเลื่อนไปเป็นหลังเลิกประชุมค่ะ ท่านถัดไป พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก อธิบดีรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เรียนเชิญค่ะ

พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ และคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ และสมาชิกผู้ทรงเกียรติทุกท่านครับ กระผม พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ หมายเลข ๑๒๔ ท่านประธานครับ ก่อนอื่นผมต้องขอชื่นชมแล้วก็ขอบคุณคณะกรรมการที่ได้ทำรายงานที่ผมอ่านดูก็ค่อนข้างสมบูรณ์มากนะครับ แล้วผมก็เคยทำงานด้านนี้มานะครับ ก็ขอชื่นชมและขอสนับสนุนในการรายงาน แต่ที่ผมจะอธิบายต่อไปนี้จะขอเพิ่มเติมขยายเฉพาะส่วนรายงานในหน้า ๘ ในหัวข้อ ๑๕.๑ ว่าด้วยปัญหาและอุปสรรคท่านประธานครับ หัวข้อที่ว่านี้เราพูดถึงระบบปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญา แต่พอดีผมนั่งคิดดูจริง ๆ แล้วเราควรจะมีเรื่องลำดับค่า ควรจะเป็นคำว่า การปฏิรูปปัญญาทางทรัพย์สินก็อาจจะได้นะครับ เพราะเรามุ่งมาใช้ปัญญาและใช้ความคิดทำให้ทรัพย์สินของเราของสินค้าหรือของโอท็อป (OTOP) หรือของอะไรต่าง ๆ ของภูมิปัญญาไทยเราให้มีคุณค่ามากขึ้น มันก็ความหมายตรงตัวนะครับ อย่างไรก็ตาม ท่านประธานครับ ผมจำได้ว่าในช่วงหนึ่งที่ผ่านมาที่เป็นงานสำคัญของชาติเราในช่วง ๖๐ พรรษาครองราชย์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ทำหนังสือในการสัมภาษณ์ ฉะนั้นเราคงทราบว่ามีผู้นำทั่วโลกหรือในภูมิภาคนี้ องค์พระมหากษัตริย์ หรือประธานาธิบดี หรือผู้นำระดับนายก ก็ได้สัมภาษณ์ถึงความประทับใจแล้วก็ความภาคภูมิใจที่มาเยือนถิ่นฐานเมืองไทย แล้วก็ในการ ๖๐ พรรษาการครองราชย์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ท่านทราบไหมครับพวกผมได้สัมภาษณ์กันนะครับ พวกผมยังประทับใจและตรึงใจว่า กษัตริย์หรือผู้นำประเทศเหล่านั้นได้ภาคภูมิใจไทยอะไรบ้าง หนึ่งในนั้นก็คือในเรื่องของพวกอาหาร มิตรภาพ ความมีน้ำใจของคนไทย แต่ที่ยิ่งใหญ่กว่านั้นก็ก็คือว่า กษัตริย์หลายพระองค์ท่านได้บอกว่า ประทับใจในคุณภาพสินค้าของไทย คือพูดง่าย ๆ ว่าขออนุญาตใช้ภาษาอังกฤษว่า ภาคภูมิใจและอยากใช้สินค้าที่เรียกว่า เมด อิน ไทยแลนด์ (Made in Thailand) นะครับ พวกเราก็ได้ถามพระองค์ท่านว่า ท่านภาคภูมิใจเพราะอะไร

พระองค์ท่านเหล่านั้นหรือกษัตริย์เหล่านั้น หรือผู้นำเหล่านั้นได้บอกว่า คนไทยแต่เดิมมาแล้วจนกระทั่งถึงปัจจุบัน ทำ ประดิษฐ์ ผลิตภัณฑ์ นอกจากทำด้วยมือแล้วทำด้วยหัวใจนะครับ ทำด้วยหัวใจคือความประณีต ความละเอียดของคนไทยมีตั้งแต่บรรพชน บรรพกาลเลยครับ แล้วก็ เป็นความที่สินค้าแต่ละชิ้นเขารับประกันเลยว่าถ้าทำจากเมืองไทยเขายินดีซื้อ ยินดีใช้นะครับ แล้วเขาจะพูดว่าใช้ตลอดชีวิตด้วยครับ นี่ก็คือความภาคภูมิใจนะครับ แล้วอีกอันหนึ่งท่านประธานครับ ผมเคยมีบรรพชนอยู่แถวจังหวัดพระนครศรีอยุธยาครับ หมู่บ้านเล็ก ๆ ได้มีคนงานในตำบลบ้านผมนี้ครับได้ไปทำงานชิ้นส่วนเล็ก ๆ ใช้ภาษาอังกฤษ ทำชิป (Chip) ส่งไปยังประเทศมหาอำนาจนะครับ คอมพิวเตอร์แรก ๆ โดยทำด้วยมือครับ แล้วก็ส่งไปยังประเทศที่ใหญ่ในโลกเรา แล้วก็หลาย ๆ ส่วนเราได้ทำจากประเทศไทย แล้วเมื่อ ๒-๓ วันนี่ผมได้ไปเดินที่ห้างสรรพสินค้าใหญ่แห่งหนึ่งแล้วผมก็เจอสินค้ากระเป๋ เล็ก ๆ สวยงามมาราคาประมาณ ๓๐๐ บาท หรือ ๔๐๐ บาทนะครับ ผมได้ซื้อให้ญาติ ๆ และภรรยา ก็ภาคภูมิใจมาก -----

ปรากฏว่าสินค้านี้ก็ขายในประเทศที่ใหญ่นะครับ แล้วก็ ๓๐๐ บาทนะครับ แต่ว่าเมื่อผมได้คุยจนกระทั่งรู้ว่าสินค้านี้ไม่เคยขายในเมืองไทย แล้วก็ส่งไปประเทศที่ใหญ่เลยนะครับ ขายประมาณหลายพันบาทนะครับ แล้วก็ทำมา ๗ ปีแล้ว แล้วก็ครั้งนี้ก็เอามาขายเพียงเล็กน้อยนะครับ แล้วคงจะหมดสัญญาอะไรต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้ผมยกตัวอย่างมานี้ แสดงให้เห็นว่าศักยภาพของคนไทย การผลิตหรืออะไรต่าง ๆ เหล่านี้ดีมากนะครับ แต่อย่างไรก็ตามท่านประธานครับ ที่ผมพูดมานี้ก็จะเห็นเรื่องหลาย ๆ ท่านพูดเรื่องการปราบปรามว่าบางส่วนมีการไม่เข้าใจหรือว่าที่ผมบอกว่า ข้อ ๑.๕.๑ มันเกิดจากการที่จะให้ความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนหรือสร้างความตระหนักรู้ต่าง ๆ เล่นให้มากขึ้น ที่นี้ตรงนี้ผมก็ย้อนมาว่าบางที่ความรู้ความเข้าใจมันก็ระดับหนึ่ง แต่บางคนก็เข้าใจหรือเจตนาที่จะทำเป็นของปลอมเลียนแบบอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ แล้วก็มีการปราบปราม สิ่งเหล่านี้เป็นการปลายเหตุ ท่านประธานครับ ผมจะหันหมุนกลับมาตรงต้นเหตุก็คือการป้องกันนะครับ นอกจากการปราบปรามด้วยความตั้งใจที่จะปลอมแล้วนี้ ก็คือผมอยากจะเน้นไปพวกที่ไม่เข้าใจหรือขาดความรู้ความเข้าใจนะครับ ความไม่เข้าใจนั้นมี ๓ ประการครับ ที่ผมสำรวจดูแล้วก็ลองนึกดูนะครับ อันที่ ๑ ก็คือว่าพี่น้องประชาชนหรือผู้ผลิต หรือเอสเอ็มอี (SMEs) รายย่อยหรือโอท็อป (OTOP) ต่าง ๆ หรือบางส่วนที่เพิ่งเริ่มทำนะครับ อาจจะยังไม่มีความเข้าใจที่ถ่องแท้ว่าจะเรียนลัด คือเห็นโลโก้ (Logo) หรือเห็นลักษณะที่เขามีชื่อและลักษณะทำมานานแล้วก็ไม่อยากจะใช้เวลาอันนั้นก็เลยเรียนลัดก็จะเห็นยากในการที่จะให้เข้าใจในระยะยาวนะครับ ในส่วนนี้จึงจะต้องทำความเข้าใจว่าจริง ๆ แล้วในส่วนที่เราทำระยะยาวมันใช้ประโยชน์ได้อีกนานนะครับ อันที่ ๒ ก็คือวิธีการยื่นจด วิธีการยื่นจดนี้ครับ หลาย ๆ ส่วนคนที่ประกอบกิจการอาจจะไม่เข้าใจนะครับ ยกตัวอย่างตรงประเด็นเลยครับ ก็อาจจะต้องจ้าง เช่น ขอโทชนะครับ อาจจะจ้างทนายเป็นหลักหมื่น ๒๐,๐๐๐-๓๐,๐๐๐ บาท ในการที่จะจดว่าจะทำอย่างไร แต่จริง ๆ แล้วถ้าไปเองอาจจะเสียค่าธรรมเนียมแค่ ๕๐๐ บาท ที่นี้จดสินค้าตัวหนึ่งมันมีตั้งหลายชนิด ๑๐ ชนิดหรือ ๒๐ ชนิดนะครับ ส่วนใหญ่ค่าใช้จ่ายสูงเหล่านี้ก็คือเขาไม่เข้าใจวิธีการจดนะครับ แล้วนอกจากประโยชน์และวิธีการจดที่ไม่เข้าใจแล้วมันมีตัวอย่างจริง ๆ ผมรู้จักอย่างตระกูลหนึ่งว่าระหว่างที่พอจะมอบมรดกให้กับลูกหลายคนระหว่างเงินสดกับเครื่องหมายการค้า หรือโลโก้ (Logo) พุดง่าย ๆ ครับ ลูก ๆ หลายคนเลือกเอาเงินสดนะครับ กับโลโก้ (Logo) ซึ่งคุณพ่อเพิ่งสร้างใหม่มีลูกอยู่คนหนึ่งเลือกโลโก้ (Logo) เลือกคุณภาพสินค้า เพราะเขาเล็งเห็นว่าคุณภาพสินค้า อย่างที่ผมอภิปรายตั้งแต่นั้นว่ามันดีที่สุดนะครับ ลูกอีก ๒-๓ คนเลือกเงินสด เงินสดสักพักใช้ไปก็หมด แต่โลโก้ (Logo) เขาค่อย ๆ ทำ ปรากฏว่าเขาเป็นตระกูลที่ใหญ่ แล้วก็ก็เป็นสินค้าที่มีชื่อในประเทศไทยระดับโลกเลยนะครับ ที่ผมพูดนี้นอกจากต้องให้คนเข้าใจถึงประโยชน์ที่ถ่องแท้ว่า

ต้องเดินระยะยาวครับ ต้องให้ระยะยาว แล้วก็เชียร์ด้วย สนับสนุนด้วยนะครับ แล้วก็ต้อง
เข้าใจวิธีจดด้วยนะครับ อีกอันหนึ่งคือวิธีสร้างเครื่องหมายการค้าที่เรียกว่า โลโก้ (Logo)
หรือรูปรอยประดิษฐ์ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่เหล่านี้ ยกตัวอย่างเช่น สมมุติว่าผมจดสินค้า
ยูเนียน (Union) นี้ครับ ยูเนียน (Union) ถ้าเราพิมพ์ในคอมพิวเตอร์ก็เป็นตัวยู (U) ธรรมดา
แต่วิธีจดไม่ได้ นะครับ ต้องเป็นยู (U) ลักษณะรอยหยักเลขต่าง ๆ เหล่านี้ สิ่งเหล่านี้ประชาชน
และคนทั่วไปที่ผลิตหรือมือใหม่จะไม่เข้าใจ แล้วก็ยุ่งยาก ติไปตีมาซับซ้อน สิ่งเหล่านี้
ก็คือว่าต้องมีคำอธิบายที่ชัดเจน สรุปแล้วมี ๓ ข้อนะครับ ก็คือว่า ๑. บุคคลทั่วไปจะไม่เข้าใจ
ถึงอรรถประโยชน์โดยถ่องแท้ว่าระยะยาวดี ดีแน่นอน เราอย่ารีบไปเลียนแบบอะไรต่าง ๆ
เหล่านี้ ๒. วิธีการยื่นจดว่าจะทำอย่างไร ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง ๓. วิธีการสร้างเครื่องหมาย
เหล่านี้ นะครับ ผมยกตัวอย่างเลยก็ได้ ขอโทษนะครับ อย่างเฮลท์ไลน์ (Health Line)
คือแนวคิดแผนไทยอะไรต่าง ๆ นี้ นอกจากจดทะเบียนในเมืองไทยแล้วไปจีนก็ต้องจดอีกนะครับ

ถ้าอยู่ในอาเซียน (ASEAN) ก็โอเค อันนี้ต้องควรรู้ นะครับว่า คุ่มครองเฉพาะอาเซียน (ASEAN) คนอื่นก็ไม่เข้าใจอีกครับว่า สิ่งเหล่านี้มัน คุ่มครองเฉพาะในละแวกดินแดนเหล่านี้ อะไรต่าง ๆ เหล่านี้ครับ หรือบางแห่งสินค้าบางอย่าง คนไทยได้จดในไทยแล้วต้องไปจดต่างประเทศอีก แล้วต่างประเทศก็คัดค้าน สิ่งเหล่านี้ก็คือต้องถึงขั้นฟ้องร้องกันนะครับ แล้วก็ คุ่มครอง เรื่องความคุ้มครอง สิ่งเหล่านี้คือความไม่เข้าใจใน ๓ ประการนี้นะครับ เพราะฉะนั้นโดยสรุป ท่านประธานผมก็คิดว่าสิ่งที่รายงานที่ทำในนี้ค่อนข้างมีพอสมควรแล้วนะครับ แต่ผมก็อยากจะอภิปรายพื้นฐานเสริมอีกพื้นฐานธรรมดา ซึ่งหลาย ๆ ท่านได้อภิปรายแล้วคือ ๒ ข้อ

ข้อที่ ๑ ก็คือต้องเร่งให้ความรู้ความเข้าใจภาษาอังกฤษเรียกว่า โนว์เลดจ์ (Knowledge) โดยเฉพาะอย่างยิ่งขออนุญาตเอ่ยถึงหน่วยงานกระทรวงพาณิชย์นะครับ ท่านจะต้องสร้างชุดความรู้แบบเข้าใจง่าย ๆ แล้วก็แยกแยะต่าง ๆ ว่าสิ่งเหล่านี้มันทำอย่างไร เผยแพร่ไปยังคนต่าง ๆ ให้ความรู้กับคนที่ไปจดทะเบียนนะครับ บริการที่ดีอยู่แล้วให้ดีขึ้น แล้วก็แนะนำว่าอย่าไปลอกเลียนแบบต้องคิดด้วยตนเองรับรองว่าระยะยาวดีแน่นอนครับ แล้วก็เดินด้วยคุณภาพเป็นการเดินที่ยั่งยืนนะครับ

ข้อที่ ๒ พวกเราเอง รัฐบาลหรือภาคสังคมต้องให้การสนับสนุนพวกที่สร้างแบรนด์เนม (Brandname) หรือสร้างยี่ห้อ หรือสร้างสินค้าสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ให้เขาเข้มแข็ง ให้เขาเดินระยะยาว เพราะว่าพวกนี้ต้องอาศัยการอุ้มชูแล้วก็ค่อย ๆ เดินไปนะครับ ให้เกิดมีแรงแล้วก็มือนาคตก้าวไปถึงอย่างจริงจัง และต้องดูแลใกล้ชิดกับพวกที่เอาเปรียบ เช่น พวกปลอมแปลงอะไรต่าง ๆ เหล่านี้อย่าให้ไปกระทบเขา ก็ให้บังเกิดผลในระยะยาวครับ โดยสรุปก็คือผมก็อธิบายแบบง่าย ๆ ก็คือว่าให้ความรู้ความเข้าใจให้เข้มแข็งให้มันกระจายทั่วไปนะครับ และให้เข้าใจ เข้าถึงง่าย ๆ แล้ว ๒. ก็คือว่าให้มีการสนับสนุนอย่างจริงจัง ไม่ว่าจะสนับสนุนด้วยตัวเอง ใช้สินค้าของเราเอง ไม่ว่าจะชุมชนหรือภาครัฐ หรือภาคสังคม กราบขอขอบคุณท่านประธานครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอบพระคุณค่ะ มีอีก ๓ ท่านที่อยู่ในรายชื่อผู้อภิปราย คือท่านสมพงษ์ สระกวี พลตำรวจเอก ชิดชัย วรรณสถิตย์ รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงพรพันธุ์ บุญรัตพันธุ์ ค่ะ เรียนเชิญท่านสมพงษ์ สระกวี ผู้อำนวยการบริหาร บริษัท สื่อปัญญาไทย จำกัด อดีตสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดสงขลา เรียนเชิญค่ะ

นายสมพงษ์ สระกวี : ท่านประธานที่เคารพครับ ก็ต้องขอบคุณความมุ่งมั่นของกรมการเศรษฐกิจนะครับที่ได้แบกรับภารกิจเรื่องการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจไว้อย่างหนักหน่วง และพยายามคิดค้นหาแนวทางปฏิรูปเพื่อแบกรับเอาการแก้ปัญหาเศรษฐกิจมาเพื่อการปฏิรูปประเทศ แต่อย่างไรก็ตามครับท่านประธาน ด้วยความเห็นใจจริง ๆ ว่า

อย่างไรก็ตามแต่กรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจเลยครับ รัฐบาลทั้งรัฐบาลและองคาพยพของเศรษฐกิจทั้งประเทศนั้นเราก็ต้องเจอปัญหาเรื่องความซับซ้อนของการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจซึ่งมีพลวัตอย่างมาก มีการเปลี่ยนแปลงพลิกผันอย่างรวดเร็ว จนกระทั่งทฤษฎีทางเศรษฐกิจนั้นแทบจะใช้ไม่ได้ในบางครั้งบางคราว ดังนั้นเมื่อภารกิจเรื่องการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจมาตกอยู่ที่ท่านประธานสภิตย์ และคณะกรรมการในการที่คิดจะปฏิรูปเศรษฐกิจของประเทศนี้ซึ่งต้องกล่าวได้ว่าปัญหามาก หมักหมมและเศรษฐกิจก็พลิกผันไปอย่างรวดเร็ว ท่านประธานครับ แต่ที่จริงแล้วรายงานเรื่องการปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญานั้นเป็นรายงานที่สมบูรณ์และมีคุณค่า แต่ผมอยากจะเรียนว่าเมื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริง ๆ แล้วอาจจะไม่ได้ผลก็ได้ ทำไม่ถึงเป็นเช่นนั้นครับ เพราะว่าปัญหาของเรานั้นผมได้เรียนแล้วว่าปัญหาเรื่องเศรษฐกิจนั้นเป้าหมายของท่านที่พูดไว้ชัดเจนครับ ก็เพื่อเพิ่มศักยภาพของการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ -----

แต่ถ้าท่านปฏิรูปไปปฏิรูปมานี้นะครับ มาตกอยู่ที่ว่าจะไล่จับพวกละเมิดลิขสิทธิ์อย่างไร นะครับ เพลงที่มีลิขสิทธิ์ กับเพลงไม่มีลิขสิทธิ์ จะต้องสร้างค่านิยมในประเทศอย่างไร อย่างนี้ ผมต้องเรียนท่านประธานกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจเลยนะครับ ว่าผิดทาง ท่านประธานครับ ผมอยากจะยกเอาเรื่องบางเรื่องซึ่งอาจจะสวนทางกับที่ ท่านเสนอ ได้มีหนังสือพิมพ์ไปสัมภาษณ์มหาเศรษฐีของเมืองไทยที่ชื่อนายธนินท์ เจียรวนนท์ ประธานซีพี (CP) เขาถามท่านประธานซีพี (CP) ว่าเคล็ดลับ ช่วยบอกเคล็ดลับสั้น ๆ ที่สุด ของความสำเร็จของเครือเจริญโภคภัณฑ์ คืออะไร ท่านตอบว่าอย่างไรทราบไหมครับ ผมคิดว่าท่านประธานสติยต์คงหัวคั่วไปเลย ลอกเขามาครับ ท่านก็เล่าเป็นตุเป็นตะเลย ว่าการเลี้ยงไก่ของประเทศไทย เมื่อก่อนเราเลี้ยงเป็นแต่ไก่บ้าน แต่คนไทยเลี้ยงไก่ที่ละ หมื่นตัว ต้องไปลอกฝรั่งมาหมดเลยครับ ลอกแล้วก็มาต่อยอด มาเรียนรู้แบบไทย ๆ จาก ไก่ฝรั่งมาเป็นไก่ไทย จากไก่เทวดานะครับ ก็มาเป็นไก่บ้านธรรมดา หรือไก่อะไรนี่นะครับ จนกระทั่งประเทศไทยเป็นประเทศที่ผลิตไก่เพื่อการส่งออก เป็นอันดับ ๔ ของโลกใบนี้ นำเงินตราเข้าประเทศมหาศาล ถามว่าเคล็ดลับสำคัญมาจากไหน ลอกเขามาเลยครับ ซื้อพันธุ์เขามา ซื้ออาหารเขามา ซื้อยาเขามา ต่อมาก็จากก๊อปปี้ (Copy) ก็มาตีเวลลอปเมนต์ (Development) ให้มันสอดคล้องกับสภาพอากาศไทย การเลี้ยงแบบไทย นิสัยแบบไทย ท่านประธานครับ เมื่อความสำเร็จเป็นเช่นนั้น ในขณะที่ท่านประธานต้องตอบโจทย์สำคัญ ของประเทศว่าจะสร้างเศรษฐกิจใหม่อย่างไร สร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศอย่างไร แต่เรากลับมาจมปลักอยู่กับคำว่า ทรัพย์สินทางปัญญา เป็นพระเอกครับ ดุติ ทันสมัยครับ แต่ระวังจะไม่เกิดประโยชน์กับประเทศชาติ การพัฒนาทางเศรษฐกิจของโลกใบนี้ ท่านประธาน กรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจจะรู้ดีกว่าหลาย ๆ คน ประเทศญี่ปุ่น ก็ลอกประเทศสหรัฐอเมริกา ลอกยุโรป สร้างรถยนต์ พัฒนาประเทศมาก็ลอกเขามา ต่อมา ประเทศเกาหลีก็ลอกประเทศญี่ปุ่น ต่อมาประเทศไต้หวันก็มาลอกประเทศเกาหลี ต่อมา ประเทศเวียดนามลอกประเทศเยอรมนี ลอกประเทศเกาหลีเลย เขาบอกเลย ลอกประเทศ เกาหลี ก๊อปปี้ แอนด์ ดีเวลลอปเมนต์ (Copy and Development) ปัญหาเรื่องไล่จับลิขสิทธิ์ ประเทศเขาต่ำกว่าเราเยอะ แล้วประเทศที่เขาสร้างชาติขึ้นมาใน ๒๐ ปีนี้ท่านประธานรู้ดี คือสาธารณรัฐประชาชนจีน มหาจอมลอกของโลก ลอกสารพัดลอก แต่รัฐบาลเขา เขาไม่ทำ หน้าตาเป็นพระเอก เขาเอาประเทศเป็นหลัก ผมก็ไม่รู้ว่าตำรวจจีนไล่จับของลอกลิขสิทธิ์ ในตลาดจีนแค่ไหน อย่างไร แต่ผมรู้พวกบริษัทฝรั่งปวดหัวแล้วกัน หลายบริษัทไม่กล้าไป ลงทุนกลัวประเทศจีนจะลอก แต่ลอกเพื่อสร้างชาติ ลอกแล้วต่อยอด ลอกแล้วพัฒนา เพราะฉะนั้นในรายงานฉบับนี้ผมถึงชอบมาก แต่ขณะเดียวกันภารกิจอันหนักหน่วงของ ท่านประธานกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจที่ผมได้กล่าวแล้ว

๘๓

สปท. ๓๒/๒๕๕๙

รัชฎีษษ ๔๓/๒

ท่านต้องการสร้างประเทศทางเศรษฐกิจ แล้วการสร้างประเทศทางเศรษฐกิจ การสร้าง ศักยภาพการแข่งขันนี้เอาหล่นไม่ได้ หรือเดินตามหลังฝรั่งกันที่อ ๆ ไม่ได้ เพราะแม้กระทั่ง เดินตามนะครับท่านประธาน โลกมันก็เปลี่ยนเร็วมาก ท่านประธานคงได้ยีนข่าว รถไฟฟ้า รถยนต์ ไม่ใช่ใช้น้ำมันแล้ว ใช้รถไฟฟ้าของบริษัท เทสลา มอเตอร์ เพื่อนสมาชิกครับ ท่านอย่า ตกใจเลย และผมคิดว่าท่านก็คงชินแล้ว ไม่ตกใจแล้ว บริษัท เทสลา มอเตอร์ ประกาศเลยว่า ตลอดจนการผลิตรถไฟฟ้านี้ะครับ เปิดลิขสิทธิ์ทั้งหมดไม่มีปิดบังเอาไปต่อยอดได้เลย ไม่จดลิขสิทธิ์รถเทสลาที่รับ โลกมันเปลี่ยน เพื่อจะบอกว่าปัญหาของบริษัท เทสลา มอเตอร์ รถไฟฟ้านั้นไม่จดลิขสิทธิ์ ลอกเลียนได้ พัฒนาได้ ดีเวลลอปเมนต์ (Development) ได้ โลกมันไปแบบนี้แล้ว -----

- ๔๔/๑

ในขณะที่พวกเราชอบเป็นพระเอก บอกว่าตำรวจไปซื้อของมีลิขสิทธิ์ โดยเฉพาะซอฟต์แวร์ (Software) ท่านประธานครับ บิลเกตส์ก็ตาม อะไรก็ตาม พวกนักผลิตซอฟต์แวร์ (Software) ของโลกใบนี้ เขาภาคภูมิใจมาก เขาตั้งเป็นมูลนิธิเพื่อการพัฒนาซอฟต์แวร์ (Software) เรียกว่า โอเพนซอร์ซ (Open Source) คืออนุญาตให้ลอกลิขสิทธิ์ได้ ทักษะเช่นนี้เพื่อเป็นการพัฒนา ใครเอาไปพัฒนาก็ได้เพื่อประโยชน์ของมนุษยชาติ เจ้าของบริษัทไมโครซอฟต์ (Microsoft) เจ้าของบริษัทกูเกิล (Google) ลงทุนกัน เปิดโครงการโอเพน ซอร์ซ อีโคโลจี (Open Source Ecology) เพื่อให้ลอกลิขสิทธิ์ในการสร้างเครื่องจักรที่จำเป็นเพื่อการใช้ชีวิตได้ด้วยตนเอง เครื่องทำปูนซีเมนต์ เครื่องปั่นไฟ เครื่องสูบน้ำ เครื่องอัดก้อนอิฐอะไรอย่างนี้นะครับ ลิขสิทธิ์ของนานาชาติเขาเปิดให้ลอกไปหมดแล้ว เพื่อประโยชน์ของมนุษยชาติ แต่ของเราครับท่านประธาน ยังมาพูดกันว่าจดสิทธิบัตรซ้ำกันอยู่เลย เป็นชาติเดียวในโลก ตามรายงานนี้ เป็นประเทศที่มีจดลิขสิทธิ์ซ้ำ ใช้เวลา ๕๕ เดือน ตามรายงานของท่านคือประเทศไทย ในขณะที่โลกใบนี้เขาไปไกลถึงขนาดยกเลิกลิขสิทธิ์ แต่ของเรามาพูดเรื่องลิขสิทธิ์ นานาชาติสร้างชาติด้วยการลอก แล้วก็ดีเวลลอปเมนต์ (Development) ก็อปปี แอนด์ ดีเวลลอปเมนต์ (Copy and Development) ของเรอ้อบายเหลือเกินครับต้องลอกท่านประธานครับ แล้วเราจะเอาอะไรไปแข่งขันกับเขาละ ท่านนิกรพูดถูกทุกประการเลย ยกขุนวูมา ว่าจุดแข็งของเราอยู่ตรงไหน จุดอ่อนของเราอยู่ตรงไหน จุดอ่อนของเราในขณะนี้คือประเทศไทย คนไทยนี้หน้าบางเหลือหลาย ถ้าคิดจะสร้างประเทศด้วยการลอกแล้วละก็ โอ๊ยตาย เป็นอาชญากรรมราวกับลอกข้อสอบในห้องเรียน นี่เป็นทัศนคติที่ผิดเลยนะครับ ท่านประธาน ท่านประธานครับ ผมเป็นคนภาคใต้ ที่ภาคใต้มีตึกจำนวนมหาศาล ขุดเป็นหลุมเป็นบ่อทั่ว โดยเฉพาะจังหวัดภูเก็ต จังหวัดกระบี่ จังหวัดพังงา ทางฝั่งอันดามัน ขายตึกไปหมดประเทศแล้วยังไม่รู้ว่าเขาเอาไปทำอะไร ไม่เคยรู้ กูขายตึกดิบ ๆ อย่างเดียว ต่อมา มีฝรั่งมาบอกว่ารู้หรือเปล่าว่าซีแร่ตึกนี้ ที่มันซื้ออะไรแทนทาลัม มันมีราคากว่าตึกอีกเยอะเลย ท่านประธานครับ ปรากฏว่าไปขุดถนนรอบ ๒ เลย เพราะว่าซีแร่นี้ไปทำถนนหมดแล้ว ไปขุดถนนมาขายต่อเพราะเขาบอกมีแทนทาลัม แต่ลอกไม่เป็นนะครับ ผลิตยางพารามา ๑๐๐ ปีแล้วนะครับ แต่ชายแต่น้ำยางดิบกับยางแผ่นอยู่ตลอดเวลา ไม่รู้ว่าจะมีปัญญาไปลอกเขาได้อย่างไร ว่าเขาไปผลิตอะไร ขายอะไร ทำอย่างไร แล้วจะเรียกว่าการสร้างศักยภาพของประเทศได้อย่างไร ประเทศอื่นนะครับ ผมอ่านเป็นนิยายมา ส่งระดับร้อยเอก พันโท ในกองทัพ ไปลอกคอมพิวเตอร์เขา ไปลอกการผลิตเครื่องบิน ไปลอกการผลิตอาวุธเขา ปลอมตัวไปเป็นคนงานอยู่ในโรงงานต่าง ๆ เหล่านี้เพื่อจะไปลอกเขาไปเรียนรู้อะไรจากเขา แต่วิญญูณาการอยากลอก อยากเรียนรู้อะไร อยากแข่งขัน อยากสู้ อยากพัฒนาประเทศ ที่เราใช้คำว่า สร้างศักยภาพการแข่งขัน

ของประเทศ ประเทศนี้ไม่มี พอมีขึ้นมา อู๋ย ลอก หน้าด้าน น่าอาย โลกใบนี้เขาสร้างขึ้นมาจาก
จากการลอกเลียนและการพัฒนาต่อยอดกันทั้งสิ้น ของเรามาพูดปีก็ต้องจับ ๆ จับพวกลอก
ผมไม่เห็นว่าคุณจะจับอะไรนักหนาเวลาเขาลอก คนที่จะมาจับก็โน่น บริษัทต้นตอ
มีปัญหาจับก็จับสิ เพราะฉะนั้นท่านประธานครับ วันนี้เรื่องลิขสิทธิ์เป็นเรื่องสำคัญผมไม่เถียง
แต่เรื่องยาท่านวิฑิตยาผมก็ไม่รู้ลึกซึ้ง แต่ผมรู้ว่าไวอะกรา (Viagra) นี้เป็นยาที่ช่วยนกเขา
ของผู้ชายทั่วโลก พอถึงเวลาหนึ่งเขาบอกว่า -----

เพื่อประโยชน์ของผู้ชายที่นิกเขาไม่ซันทั้งหลายเขาก็มีอายุนะครับ ไวอะกรา (Viagra) คุณกินลิขสิทธิ์อยู่ได้ไม่กี่ปีนะครับ แต่เพื่อประโยชน์ของมนุษยชาติ กรมอะไรนะ ประเทศไทย ทรัพย์สินทางปัญญาอันนี้ก็กลายเป็นทรัพย์สินทางปัญญาของโลก ประเทศไทยก็สามารถผลิตยาไวอะกรา (Viagra) ขายได้แล้ว ไม่ต้องกลัวถูกจับ เพราะฉะนั้นโดยสรุปผมชื่นชมในความตั้งใจของกรมการค้าระหว่างประเทศการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจในเรื่องจะปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญา แต่ผมก็ชื่นชมยิ่งกว่าในความตั้งใจอันยิ่งใหญ่ของกรมการค้าระหว่างประเทศการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจของสภาปฏิรูปแห่งนี้ที่จะสร้างประเทศนี้ให้มีศักยภาพของการแข่งขัน ที่กล้าพูดตรงไปตรงมาว่านักประดิษฐ์คิดค้น รวมทั้งนักวิจัยของประเทศนี้วิจัยและขึ้นหิ้ง วิจัยและขึ้นหิ้ง แต่ไม่วิจัยแล้วเอาไปขึ้นหิ้ง แต่เวลาพูดก็บอกประเทศนี้ไม่มีวิจัย ไม่มีสิทธิบัตร ไม่มีโน่นไม่มีนี่ แต่เวลาทำจริง ๆ หาได้มีเป้าหมายเพื่อประเทศชาติไม่ งานวิจัยนับหมื่นนับแสนโครงการวิจัยได้เงินวิจัยจากมหาวิทยาลัยและเอาไปขึ้นหิ้ง หาได้ขึ้นหิ้ง หาได้สร้างความมั่งคั่งให้กับประเทศไม่ได้ ซึ่งในรายงานชิ้นนี้ของท่านก็มีอยู่ เพราะฉะนั้นท่านประธานครับ ผมจึงคิดว่าเป้าหมายการปฏิรูปเพื่อสร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศ พาประเทศเราให้พ้นจากความยากจน พาประเทศเราให้ไปยืนสง่างามอยู่บนเวทีการแข่งขันซึ่งโหดร้าย บนเวทีการแข่งขันซึ่งไม่มีใครปราณีใครนั้น การปฏิรูปเศรษฐกิจ รวมทั้งการปฏิรูปเรื่องทรัพย์สินทางปัญญานั้นต้องให้ถึงวิญญาณของมันนะครับ อย่าไปจับแต่กระพี้ ขอขอบคุณครับ

นางสาววัลย์รัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่สอง) : ขอขอบคุณค่ะ ต่อไปนะคะ เรียงเชิญ พลตำรวจเอก ชิตชัย วรรณสถิตย์ อดีตรองนายกรัฐมนตรี อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงยุติธรรมค่ะ

พลตำรวจเอก ชิตชัย วรรณสถิตย์ : เรียงท่านประธาน เพื่อสนทนา และท่านกรรมการที่เคารพ ผม พลตำรวจเอก ชิตชัย วรรณสถิตย์ สปท. ลำดับที่ ๓๙ นะครับ ก่อนอื่นก็ขอชื่นชมนะครับที่กรมการค้าได้ศึกษาเรื่องนี้มาอย่างครบถ้วน ถือว่าเป็นพื้นฐานที่สามารถที่จะเดินต่อไปได้ครับ และในประเด็นที่ ๒ ผมก็เห็นด้วยกับเพื่อน สปท. ที่ได้ตั้งข้อสังเกตไปแล้ว รวมทั้งของท่านสมพงษ์ด้วยนะครับ ซึ่งท่านก็มองไปอีกแง่มุมหนึ่ง ซึ่งเป็นเรื่องธรรมดาของการแข่งขัน ก็คงจะต้องมีอาร์แอนด์ดี (R&D) ที่จะพัฒนาต่อยอด ซึ่งท่านสมพงษ์อาจจะมองว่าลอกหรือเลียนแบบ แต่จริง ๆ แล้วเป็นการพัฒนาต่อยอดในลักษณะอาร์แอนด์ดี (R&D) ซึ่งทุกประเทศทำอยู่ แต่ใครจะทำเนียนกว่ากันและมีประสิทธิภาพกว่ากันเท่านั้นเองนะครับ

มาถึงเรื่องเอกสารที่ท่านนำเสนอนั้นก็ครบถ้วนครับ ตั้งแต่การส่งเสริมให้ประชาชน ให้เอกชนได้ค้นคว้า ศึกษา ใช้ปัญญาที่จะสร้างทรัพย์สินทางปัญญาให้มากที่สุด

ที่จะมากได้ เป็นประเด็นที่ ๑ ประเด็นที่ ๒ เรื่องการจดทะเบียน ประเด็นที่ ๓ เรื่องการใช้
สิ่งที่จดทะเบียนให้เป็นประโยชน์สูงสุด ประเด็นที่ ๔ คือการคุ้มครอง ซึ่งเมื่อก็ก็มี สปท.
หลายท่านได้อภิปรายถึงเรื่องการคุ้มครอง ซึ่งจับทั้งเขา จับทั้งของเรา คือเราปลอมกันเอง
หรือเราไปปลอมของคนอื่น ซึ่งมีอยู่ทุกประเทศ อันนี้เป็นไปตามหลักสากลของการคุ้มครอง
ทรัพย์สินทางปัญญานั่นเองนะครับ นี่เป็นหลักสากล เพราะฉะนั้นเราอยู่ในโลกเราก็คงต้อง
ยอมรับหลักอันนี้ แต่สิ่งที่ผมอยากจะเพิ่มเติมสักเล็กน้อยก็คือการสร้างบุคลากรทางด้านนี้
ให้มีและกระจายกระจายไปตามต่างจังหวัดได้อย่างไร มันเหมือนกับที่เราจะสร้างขุนศึก
หรือทหารเอกลงไปในสนามเท่านั้นเอง ปัจจุบันนี้ท่านบอกหายากมากคนที่มีความเชี่ยวชาญ
ทางด้านนี้ ตัวนี้สำคัญที่สุดนะครับ ที่จริงแล้วที่ท่านเสนอมานี้ยังไม่เห็นชัดเจนว่าท่านจะมี
การบริหารจัดการที่ดีอย่างไรถึงจะมีบุคลากรทางด้านนี้ ท่านเพียงแต่ว่าท่านขาดงบประมาณ

ท่านยังไม่รู้ว่าท่านเองท่านจะสร้างบุคลากรทางด้านนี้ที่มีประสิทธิภาพและในระยะเวลาอันสั้นได้อย่างไรนะครับ ที่จริงแล้วท่านกษิตเอง ขออนุญาตที่เอ่ยนามท่าน ก็ได้เอ่ยว่ามีสถาบันวิชาการ สถาบันการศึกษาของเราทั่วประเทศ ก็มีหลาย ๆ สถาบันที่ได้ศึกษาเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาชาวบ้านนะครับ เฉพาะในพื้นที่ที่มีมหาวิทยาลัยนั้นตั้งอยู่หรือรอบบริเวณนั้นนะครับ ที่จริงแล้วมันคงจะต้องมีการบริหารจัดการในเชิงบูรณาการว่า ในบูรณาการเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมาย เพราะฉะนั้นผมยังมองว่าในแต่ละเรื่องท่านเองท่านต้องจัดเจ้าภาพให้ชัดเจน พอท่านลิสต์ (List) ขึ้นมาในบัญชีที่ท่านเสนอ มันครอบคลุมหลายหน่วยงาน อย่างกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีก็พยายามที่จะส่งเสริม กระทรวงพาณิชย์เองก็พยายามที่จะส่งเสริม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เอง หรือกระทรวงอุตสาหกรรมเอง พวกเหล่านี้ะครับ ซึ่งอันนี้ผมเห็นหน่วยงานของรัฐบาลเองก็ได้พยายามที่จะส่งเสริม อย่างเมื่อวานนี้ดูรายการทีวี (TV) ก็เห็นรัฐบาลก็พยายามที่จะอุ้มอุตสาหกรรมเราหรือเอสเอ็มอี (SMEs) ก็มีรายได้อย่างน้อย ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป ก็พยายาม แล้วเอาเป็นบุคคลด้วย ไม่จำเป็นต้องเป็นนิติบุคคล เขาก็สามารถที่จะอุ้มได้ เพราะฉะนั้นมีหลาย ๆ หน่วยที่มีกลไกของรัฐที่พยายามจะช่วยเรื่องนี้อยู่ ผมเองอยากให้ท่านวิเคราะห์ลึกลงไปนิดหนึ่งว่าใครบ้างที่จะเข้ามามีบทบาทในการสร้างบุคลากร ใครบ้างที่จะมาสร้างบทบาทในเรื่องรูปแบบนะครับ

ประเด็นที่ ๒ ก็คืออยากให้ท่านถอดบทเรียน หลักการ หรือรูปแบบที่มีความสำเร็จรูปในอดีต อย่างที่หลายท่านได้เอ่ยถึงโครงการกักกันเต็มอากาศในการบำบัดน้ำเสียของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อันนั้นก็ถือว่าเป็นโครงการที่สุดยอด ยอดเยี่ยม ที่เป็นโครงการที่ยกขึ้นมากล่าวไว้เสมอครับ ผมอยากให้ท่านถอดบทเรียนที่ประสบความสำเร็จนี้ตั้งแต่เล็กไปจนถึงใหญ่ ให้คนเห็นว่าโอเค (Okay) ผมสามารถเดินตามอย่างนี้ได้ วันนี้ตัวนี้มันไม่มีตัวอย่างหรือโมเดล (Model) เลยนะครับ ถ้าท่านมีโมเดล (Model) ตัวนี้จะช่วยทำให้ประชาชนหรือคนอยากจะทำตามท่านได้ทัน อันที่ ๒ ก็รูปแบบที่ว่าทำไปแล้วประสบความสำเร็จล้มเหลว มีไหม ทั้งสำเร็จไม่สำเร็จ

ประเด็นต่อมาที่ท่านเองก็พูดถึงเรื่องมีนิทรรศการหรือมีแฟร์ (Fair) ทางด้านการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ทั้งในระดับประเทศทั่วโลกเขามีอยู่ ผมทราบว่ากระทรวงพาณิชย์เป็นคนพาบุคคลเหล่านี้ไปดู อันเหล่านี้คือผมเองอยากจะทำให้ท่านเปิดโอกาสในวงกว้างให้บุคคลที่สนใจสามารถที่จะไปร่วมดูแฟร์ (Fair) ของต่างประเทศได้ ผมเข้าใจปัญหาว่าถ้าเมื่อคิดผลิตอะไรออกมาได้แล้วมันเป็นเงินเป็นทองมาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่เปิดผาขวดอย่างที่เราเห็นหรือเปิดกระป๋อง หรือถ้าเป็นแพก (Pack) พวกเหล่านี้เป็นทรัพย์สินเงินทองที่มีอยู่อย่างยั่งยืนตลอดนะครับ อันนี้เป็นสิ่งนี้

แต่ที่ท่านสมพงษ์พูดมาก็เป็นอีกแง่มุมหนึ่งครับ ซึ่งก็มีหลาย ๆ เรื่องที่เขาเปิดให้มีการวิจัยต่อยอดไปอีก เป็นเรื่องที่เราจะต้องแข่งขัน เพราะฉะนั้นการสร้างบุคลากรสำคัญที่สุด การถอดบทเรียน รูปแบบที่สำเร็จแล้วอยู่ตรงไหน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ไปศึกษา โดยไม่ใช่ว่าเขาเองเขาจะไปโดยเราต้องออกเงินให้ เพราะว่ามีคนที่รู้จักผมหลายคนมาบอกว่า อยากจะไปดูแฟร์ (Fair) ที่ประเทศเยอรมนีบ้าง ที่ประเทศอิตาลีบ้างนะครับ บอกถ้าจะไปได้ ต้องไปขอกระทรวงพาณิชย์ไป อันนี้คือต้องเปิดกว้างครับ อยากให้เพราะว่ามีผู้สนใจเยอะ ในยุคนี้ เพราะฉะนั้นผมเองก็เห็นด้วยว่าโครงการนี้เป็นโครงการที่ดี ก็อยากจะให้จัดให้มีเจ้าภาพที่ชัดเจน มีเอกภาพในการบูรณาการแต่ละเรื่อง แล้วก็โรดแมป (Road map) ในแต่ละเรื่องที่ชัดเจนว่าเป้าหมายจะเดินไปอย่างไร ผมก็ขอตั้งข้อสังเกตเพียงแค่นี้ ขอขอบคุณครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอบพระคุณมากค่ะ ต่อไปเรียนเชิญรองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์ ประธานกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ อดีตสมาชิกวุฒิสภา เรียนเชิญค่ะ

นางพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ดิฉัน พรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์ ก่อนอื่นดิฉันต้องเรียนว่ารายงานฉบับนี้เป็นรายงานที่ให้ข้อมูลที่ครบถ้วนมาก ในทางเรื่องของทรัพย์สินทางปัญญา ในทุกแอสเพกต์ (Aspect) แต่มีบางแอสเพกต์ (Aspect) ที่ดิฉันคิดว่าอยากจะทราบ แล้วถ้าหากว่าท่านสามารถจะเพิ่มเติมได้ก็เป็นสิ่งที่จะมีประโยชน์ ก็คือในการดำเนินการที่จะปฏิรูปด้านทรัพย์สินทางปัญญา มีการดำเนินการหลายเรื่องด้วยกัน ดิฉันอยากทราบว่าทั้งหมดนั้นจะต้องใช้งบประมาณของรัฐเพิ่มขึ้นประมาณเท่าไรนะคะ แล้วในขณะที่เดียวกันนี้ถ้ากระทำได้ทั้งหมดตามที่ท่านได้ระบุไว้ ผลที่ประเทศชาติจะได้รับในเชิงของอะไรที่ดิฉันอยากจะทราบว่า ท่านจะวัดด้วยอะไรว่าผลที่ประเทศชาติได้รับนี้ในเชิงเศรษฐกิจเราจะได้รับการยกระดับประเทศขึ้นในตามแอสเพกต์ (Aspect) ต่าง ๆ ในโลกนี้ขึ้นมา เป็นอันดับที่ดีขึ้นมาสักประมาณกี่อันดับ ท่านสามารถจะเอสทิเมต (Estimate) ได้ไหม แล้วด้วยผลพวงอันนั้นจะทำให้เศรษฐกิจของประเทศพัฒนาขึ้นมาได้ จีดีพี (GDP) เราจะเพิ่มขึ้นมาได้สักเท่าไร อันนี้สามารถที่จะประกันได้ไหมว่าด้วยการลงทุนทั้งหมดที่จะทำให้ในเรื่องของการปฏิรูปทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศเราทำเสร็จแล้วจะได้รับผลตอบแทนทางด้านเศรษฐกิจ เป็นสิ่งที่เราสามารถจะวัดได้มองเห็นได้นะคะ อันนั้นเป็นเรื่องหนึ่ง อีกเรื่องหนึ่งดิฉันเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าประเทศเราในขณะนี้อย่างไรก็ตามไม่ว่าเราจะมีผลตอบแทนทางเศรษฐกิจมากน้อยแค่ไหน เราต้องเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับโลกซึ่งกำลังดำเนินการไปในแนวนั้น ก็คือปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาที่ตัวเองดีเวลลอป (Develop) ขึ้นมา อย่างไรก็ตามประเทศไทยอยู่ในกระแส อันนี้เราต้องรู้เท่าทัน เพราะฉะนั้นในการที่จะมีคณะกรรมการทรัพย์สินทางปัญญาระดับชาติ ก็เห็นด้วยนะคะ แต่วามันควรจะมีความไพรอริตี (Priority) ที่เราจะต้องดำเนินการก่อน เพื่อให้ส่งผลกระทบต่อในภาพรวมของเรา ไม่ว่าจะเป็นการวิจัยที่จะต้องพัฒนาขึ้น งบประมาณในการวิจัย ในการต่อยอดทางเทคโนโลยีที่รัฐจะต้องเพิ่มให้กับประชาชนให้กับมหาวิทยาลัย ทั่วไปจำเป็นที่สุด การให้ความรู้แก่ประชาชน แล้วก็ศูนย์ข้อมูล อันนี้ดิฉันคิดว่าสำคัญมาก ศูนย์ข้อมูลข่าวสารทางด้านนี้ ทำให้เหมือนกับประเทศอินเดียได้ก็จะดี แล้วก็เปิดให้เข้าถึงได้มากที่สุดโดยประชาชน และในขณะที่เดียวกันมีทรัพย์สินทางปัญญาหลายด้านที่เราพร้อม น่าจะสนับสนุนในขณะนี้ แล้วก็ประเทศมีความพร้อม อย่างเช่นทรัพย์สินทางปัญญาทางด้าน จีโอกราฟิคัลอินดิเคชัน (Geographical Indication) หรือว่าทางเทรดมาร์ก (Trademark) อะไรต่าง ๆ พวกนี้เราพัฒนาได้ก็พัฒนาไป แต่อันนี้ก็มีอีกเรื่องหนึ่งคือเรื่องการศึกษา ดิฉันอยากจะขอเสนอว่า ถ้าเผื่อจะศึกษาให้ชื่อในเรื่องของทรัพย์สินทางปัญญา หรือเรียกว่าเป็นผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นจากปัญญาของมนุษย์นะคะ ซึ่งในการผลิตสิ่งเหล่านั้นมนุษย์ไม่ได้ผลิตจากเลือดเนื้อของมนุษย์เอง แต่มนุษย์ใช้ทรัพย์สินของโลกผลิตออกมา ทรัพย์สินทางธรรมชาติ

ไม่ว่าจะเป็นพืช ไม่ว่าจะเป็รธาดูต่าง ๆ มนุษย์ใช้สิ่งเหล่านี้ผลิตขึ้นมา เพราะฉะนั้น สิ่งเหล่านี้มาจากธรรมชาติ เต็มด้วยปัญญาของมนุษย์และเครื่องมือ เครื่องมือ ก็ออกมาเป็น ผลิตภัณฑ์ใหม่ ซึ่งถ้าเผื่อว่าในแนวของโลกในปัจจุบันนี้ก็คือเอาไป มีของตอบแทน เพราะว่า ใช้ปัญญาจะมีการคุ้มครองว่าอันนี้เป็นเจ้าของ เราเป็นเจ้าของคนนั้นคนนี้ ๑๐-๒๐ ปีนะคะ ในทางด้านยา ก็ ๒๐ ปีหรือ ๒๕ ปี ถ้าเผื่อต่อยอดเข้าไปนิดหนึ่งก็เพิ่มขึ้นไปอีกเรื่อย ๆ ซึ่งเขาจะหารายได้ -----

เพราะฉะนั้นมันก็จะต้องมีการจดทะเบียนอะไรต่าง ๆ ตามที่ท่านได้กรุณาเขียนเล่าออกมา และมีการฟ้องร้องถ้าหากว่าละเมิดลิขสิทธิ์อันนั้น มีองค์กระดัดโลกเลย เช่น เวิลด์ อินเทลเลกชวล พรอเพอร์ตี ออแกไนเซชัน (World Intellectual Property Organization) ที่จะดูแลเรื่องนี้ มันก็เหมือนกับว่าโลกทั้งโลกนี้ใช้ทรัพย์สินของโลกผลิตของบางอย่างขึ้นมา แล้วก็ไปจดทะเบียนว่าตัวเองเป็นเจ้าของ ใครจะเอามาใช้ไม่ได้เป็นเวลานาน เกือบจะเท่า ช่วงชีวิตของคนคนหนึ่งแล้วก็หาผลประโยชน์จากผลิตภัณฑ์อันนั้น ถ้าใครมาล่วงละเมิด ก็จะฟ้องร้องกัน แล้วโลกก็ยอมรับให้มีการฟ้องร้องกัน ถือว่าเป็นการผิดกฎหมายอาจจะต้อง จำคุกหรืออะไรพวกนี้ แต่ถ้าเผื่อท่านจะให้เด็กของเราหรือคนไทยของเราได้อีกแอสเพกต์ (Aspect) หนึ่งของสิ่งที่ท่านเรียกว่าทรัพย์สิน ดิฉันเรียกว่าผลิตผลทางปัญญาณะคะ ถ้าเผื่อ ไปใช้ในอีกเรื่องหนึ่งซึ่งเราคิดว่าถ้าผลิตมาจากธรรมชาติสิ่งนั้นควรจะเป็นของมนุษย์ทุกคน ในโลก ท่านเอาไปใช้เพื่อประโยชน์แห่งมนุษยชาติแล้วก็วิธีการจัดการมันจะตรงกันข้าม มันจะกลายเป็นว่าท่านไปจดทะเบียนกับองค์กรซึ่งเป็นสหประชาชาติแล้วก็เผยแพร่ให้ทุกคน โดยเฉพาะผู้ที่เดือดร้อนจากปัญหาแล้วสามารถจะแก้ไขในเรื่องผลิตภัณฑ์นี้ได้ใช้ประโยชน์ หลายประเทศจะมาร่วมกันที่จะผลิต ร่วมกันที่จะลงทุน แล้วก็แจกจ่ายให้ผู้เดือดร้อน ผู้ที่มีปัญหา เช่น โดยเฉพาะในเรื่องของทางด้านสุขภาพ เพราะฉะนั้นดิฉันคิดว่ามันน่าจะ ต้องมีช้อยกเว้นที่เด็กไทยควรจะได้รู้ว่าเขาไม่ควรจะหมกมุ่นกับทรัพย์สินทางปัญญาที่จะต้อง ขายได้ทั้งหมด มันควรจะ มีทรัพย์สินทางปัญญาหรือผลิตผลทางปัญญาที่ผลิตเพื่อ มนุษยชาติโดยทั่วไปได้บ้าง โดยเฉพาะในเรื่องของยาเราเจ็บปวดมามากแล้วกับการที่เราเป็น โรคลิ้มเลือดในหัวใจจุดตัน แล้วต้องซื้อยาละลายลิ้มเลือดราคาแพงประมาณร้อยเท่าของ ราคาจริงอะไรทำนองนี้ แม้กระทั่งโรคติดต่อซึ่งเป็นอันตรายถึงชีวิตก็ขายยาราคาแพงมาก จากผลิตผลทางปัญญาของมนุษย์ แต่กลับใช้สำหรับเป็นเครื่องกีดกันการเข้าถึงยาสำหรับ คนที่เดือดร้อนจริง ๆ คนที่ยากจน คนที่เจ็บไข้เป็นเพราะว่าเขาไม่มีเงิน อันนี้ก็ทำให้เกิด ความวุ่นวายตามมาอีกนะคะ ซึ่งตรงนี้ดิฉันคิดว่าคนที่ได้ศึกษาเรื่องนี้โดยเฉพาะเด็กของเรา ควรจะได้เติบโตด้วยความรู้ทั้ง ๒ วิธีการว่าผลิตผลอันเกิดจากปัญญาของเขาไปใช้ใน เรื่องของทรัพย์สินก็ได้ ใช้เพื่อมนุษยธรรมก็ได้เช่นเดียวกันนะคะ แล้วก็อยากจะฝากไว้ด้วยว่า ในการที่จะดำเนินการเรื่องทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศไทย บางครั้งเราเองก็จะต้อง คิดถึงสถานการณ์ทั่วไปของประเทศเราด้วยเช่นเดียวกันนะคะ ดิฉันอยากจะยกตัวอย่าง บางประเทศ อย่างอินเดียเขาจะจดสิทธิบัตรยาเฉพาะ เขาจะไม่จดวิธีการ จดแต่ชื่อยาเฉพาะ เพราะฉะนั้นยาซึ่งมีอินกรีเดียนต์ (Ingredient) อันเดียวกัน ชื่อยาอันหนึ่งอินเดียสามารถจะ เอามาดำเนินการผลิตด้วยวิธีการของเขาเองและออกมาด้วยคุณภาพเท่ากัน แล้วจำหน่าย ในราคาที่ต่างกันมากซึ่งอันนี้ก็ทำมาตลอดเวลา เพราะฉะนั้นบางเรื่องถ้าเผื่อว่าเราไม่คำนึงถึง

๙๓

สปท. ๓๒/๒๕๕๙

ชญาภา ๔๘/๒

สถานการณ์ในประเทศเรา ไม่คำนึงถึงสถานะทางเศรษฐกิจของเรา ปัญหาสุขภาพเรา ดำเนินการตรงไปตรงมาเคร่งครัดตามระเบียบทุกอย่างนั้นบางครั้งดิฉันก็ไม่ทราบว่าผลดี มันจะตกกับใคร แล้วผลร้ายมันจะตกกับใครกันแน่ ก็เรียนฝากไว้ด้วย ขอบพระคุณค่ะ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอบพระคุณค่ะ สมาชิกได้อภิปรายกันมาเป็นระยะเวลาพอสมควรแล้วนะคะ ต่อไปดิฉันขอเรียนเชิญคณะกรรมการตอบชี้แจงข้อซักถามของสมาชิกค่ะ

- ๔๘/๑

นายสถิตย์ ลิมพงศ์พินิจ (ประธานกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ในชั้นแรกผมขออนุญาตให้ท่านอรมน ทรัพย์ทวีธรรม รองประธานอนุกรรมการขับเคลื่อนด้านการปฏิรูปเศรษฐกิจกระแสใหม่ เป็นผู้ตอบ ถัดมาเรียนเชิญท่านปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา ที่ปรึกษากรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านเศรษฐกิจ และประธานอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจกระแสใหม่ เป็นผู้ตอบในลำดับถัดมา หลังจากนั้นกระผมขออนุญาตกล่าวตอบในภาพรวมครับ

นางสาววัลย์รัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : เชิญท่านอรมนค่ะ

นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธาน และขอขอบพระคุณท่านผู้อภิปรายทุกท่านที่ได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ขออนุญาตท่านประธานตอบคำถามของท่านสมาชิก สปท. ที่ได้มีคำถามไว้จะคะ

คำถามแรกของท่าน พลโท กฤษณะ ที่ท่านถามเกี่ยวกับเรื่องการใช้ชื่อของประเทศไทยแล้วไปจดทะเบียนไว้ในต่างประเทศ กรณีนี้ะคะ ชื่อชื่อที่ไปใช้เผอิญว่าเป็นชื่อที่เกี่ยวข้องกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ก็คือชื่ออำเภอ จังหวัดหรือชื่อเมือง จริง ๆ แล้วตามหลักการของการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่เป็นสากล ประเทศที่เป็นสมาชิกองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลกจะไม่สามารถจดทะเบียนชื่อเมือง จังหวัดหรือประเทศเป็นเครื่องหมายการค้าได้นะคะ เพราะฉะนั้นในกรณีนี้จริง ๆ แล้วใครก็ได้ยังสามารถจะใช้ชื่อที่เป็นชื่อเมืองไปโฆษณาอยู่บนสินค้าของเขานะคะ ในประเทศไทยถ้าเราจะส่งออกและเราต้องการใช้ชื่อนี้ติดบนสินค้าเราก็ยังสามารถทำได้อยู่ เพราะฉะนั้นสิ่งที่ได้รับการจดทะเบียนในต่างประเทศจะเป็นชื่อโลโก้ (Logo) หรือเครื่องหมายการค้าอื่น แต่ว่าไม่ใช่ชื่อเมืองอันนี้ะคะ

อีกคำถามหนึ่งก็คือว่ามีกรณีที่จะบะหมี่สำเร็จรูปของไทยก็ไปถูกละเมิดในต่างประเทศ แล้วทางกรมทรัพย์สินทางปัญญาช่วยอะไรได้บ้าง ก็เรียนว่าเรื่องนี้เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้ประกอบการและผู้ส่งออกของไทยที่ทำให้เป็นส่วนหนึ่งที่เราใส่ไว้ในเอกสารข้อเสนอแนะ เพราะว่าในประเทศส่งออกหลาย ๆ ประเทศก็จะมีบางประเทศที่มีคนที่เห็นหัวหอมเล็งเห็นแนวโน้มการทำกำไรของโลโก้ (Logo) หรือแบรนด์เนม (Brandname) บางอย่างก็จะช่วงชิงไปจดก่อน กรณีบะหมี่สำเร็จรูปของไทยที่ประสบปัญหาในต่างประเทศก็เช่นเดียวกัน คือถ้าเราส่งออกเราต้องการการคุ้มครอง เราต้องไปจดในประเทศนั้น แต่ว่าเราไปเข้าเกินไป ไปช้ากว่าคนที่หัวหอม หัวหอมไปจดก่อน เพราะฉะนั้นสิ่งที่ทำได้ก็คือต้องมีข้อมูลเอกสารหลักฐานไปยืนยันเพื่อคัดค้านการจดชื่อนั้น หลักฐานที่ว่าก็คือหลักฐานการทำธุรกิจ การทำการค้าไว้ก่อนในบ้านเรานะคะ เรื่องนี้ทางกรมทรัพย์สินทางปัญญาก็ช่วยอยู่ แล้วก็ใช้ช่องทางความร่วมมือระหว่างประเทศช่วยเพื่อแก้ปัญหาเรื่องนี้ะคะ

คำถามที่ ๒ ท่านกษิตได้ยกขึ้นมาว่าในเรื่องการปฏิรูปทรัพย์สินทางปัญญานี้ เจ้าหน้าที่ในกรมทรัพย์สินทางปัญญาพร้อมหรือไม่ มองอย่างไรในเรื่องการปฏิรูป ก็ต้องขอเรียนว่าเป็นเรื่องที่ทางกรมต้องการเห็นการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของกรมฯ ในส่วนที่ว่าองค์กรจะปฏิรูปอย่างไรให้เหมาะสมที่สุดก็อยู่ในระหว่างศึกษา ซึ่งทางเลือกหนึ่งซึ่งหลาย ๆ ท่านก็พูดขึ้นมาว่าอาจจะพิจารณาในแง่ว่าจะเป็นองค์กรอิสระ ไม่ได้เป็นหน่วยงานราชการเพื่อที่จะได้ตัดข้อจำกัดในเรื่องคน เรื่องงบประมาณ อันนี้ก็เป็นเรื่องที่อยู่ในเอกสารการปฏิรูปฯ

คำถามของท่าน พลตำรวจโท อำนวน ที่ฝากคำถามของท่านวิทยาเกี่ยวกับเรื่องสิทธิบัตรยา จะรู้ได้อย่างไรว่าสิทธิบัตรหมดอายุแล้วนะคะ ประเด็นนี้ก็เป็นปัญหาอย่างหนึ่งที่เราได้ใส่ไว้ในเอกสารข้อเสนอการปฏิรูป เพราะว่าปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนี้ในเรื่องการจัดเก็บฐานข้อมูลระบบข้อมูลสิทธิบัตรยังไม่ดีพอ นะคะ ผู้ที่สนใจหรือต้องการเข้าไปสืบค้นว่าสิทธิบัตรหมดอายุแล้วอาจจะยังไม่สามารถเข้าถึงได้ง่าย ยังไม่มีความชัดเจน ก็จะต้องมีการแก้ไขแล้วก็ปรับปรุงในประเด็นนี้นะคะ ซึ่งก็อยู่ในเอกสารการปฏิรูปที่เราเสนอไว้ด้วย ขอขอบคุณค่ะ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : เรียนเชิญท่านปีติพงศ์ค่ะ

นายปีติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา (กรรมาธิการ) : เรียนท่านประธานเพื่อนสมาชิกที่เคารพทุกท่านครับ วันนี้ผมดีใจมากเลยเพราะว่ามีคนสนใจเรื่องที่เรากำลังพูดวันนี้เยอะ แล้วก็ใช้เวลาในการพิจารณาเยอะ แต่ที่ดีใจมากที่สุดก็คือ ในการอภิปรายของพวกเราหรือกรรมาธิการที่ผ่าน ๆ มา มีประเด็นที่มีความสำคัญกับการปรับปรุงเอกสารฉบับนี้มากมายหลายประเด็นเหลือเกินนะครับ ซึ่งกระผมคิดว่าเป็นนิมิตหมายที่ดีที่สภาแห่งนี้จะร่วมกันทำงานให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างแท้จริง นอกจากนั้นแล้วยังมีหลายหน่วยงานที่เสนอที่จะร่วมมือกับเราในการที่จะผลักดันเรื่องเหล่านี้ ไม่ว่าจะเป็นสถาบันคุณวุฒิทางภาควิชาการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของกระทรวงการต่างประเทศ สตช. หรือว่ากระทรวงไอซีที (ICT) แล้วก็เข้าใจยังมีอีกหลายแห่งที่อยากจะดูว่าเรื่องนี้จะก้าวไปอย่างไรครับ กระผมคิดว่าหลังจากได้รับข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์จากทุกท่านแล้ว ผมคิดว่าคงจะมีเรื่องสัก ๓-๔ เรื่องที่เราคงจะต้องไปปรับปรุงนะครับ

เรื่องที่ ๑ ผมเห็นด้วยอย่างยิ่งกับเรื่องของภาวะวิเคราะห์ประเภทของทรัพย์สินทางปัญญา เพราะว่ามันเกี่ยวข้องกับขีดความสามารถในการแข่งขันของเราในเรื่องของทรัพย์สินทางปัญญาแต่ละประเภท ไม่ว่าจะเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ว่าเรามีความเข้มแข็งขนาดไหน เรื่องที่เกี่ยวกับลิขสิทธิ์ เรื่องเกี่ยวกับสิทธิบัตรต่าง ๆ ซึ่งขีดความสามารถของเราในการตอบสนองจากต่างประเทศอาจจะไม่เหมือนกัน เพื่อจะกำหนดยุทธศาสตร์ ยุทธวิธีให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้นนะครับ

เรื่องที่ ๒ เป็นเรื่องที่จะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องสิ่งที่ผมเรียกว่า ส่วนผสม ระหว่างการที่เราจะขอยืมเทคโนโลยีของคนอื่นมาใช้ เรื่องที่เราจะก้าวไปสู่สิ่งที่เรียกว่า โอเพนอินโนเวชัน (Open Innovation) ก็คือการต่อยอดทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อมาใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้นโดยไม่ต้องลงทุนมาก กับเรื่องของการที่เราจะสร้างทรัพย์สินทางปัญญาของเราเอง ซึ่งอันนี้อาจจะเป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลาและจำเป็นจะต้องมีการลงทุนส่วนผสมของทั้ง ๓ อย่างนี้เป็นเรื่องที่จะต้องเกิดความชัดเจนในเชิงนโยบาย เราคงไม่สามารถที่จะก้าวไปถึงเศรษฐกิจ ๔.๐ ได้ภายใน ๒ ปี แต่ว่าความเปลี่ยนแปลงในเชิงยุทธศาสตร์ในเรื่องเหล่านี้เราอาจจะอธิบายไม่ชัดเจนครับ ก็คงต้องไปอธิบายเพิ่มเติมให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

เรื่องที่ ๓ ที่เราจะต้องปรับปรุงก็คือเรื่องของการจัดไพอริตี (Priority) หรือลำดับความสำคัญของการปฏิรูป ซึ่งหลายท่านได้ให้ความสำคัญหลายเรื่องด้วยกัน ดูเสมือนว่าสิ่งที่สำคัญ ๆ มากที่สุดอันหนึ่งก็คือเรื่องของการพัฒนาบุคลากรของเราเอง เพื่อให้ตอบสนองกับนโยบายหรือว่ามาตรการต่าง ๆ ที่เรากำหนดนะครับ เรื่องที่ ๒ ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องที่มีความสำคัญสูง ก็คือเรื่องของความเท่าเทียมกันในการบริหารจัดการ

เรื่องทรัพย์สินทางปัญญาระหว่างเรากับต่างประเทศ ไม่ใช่จะดูแลของเรา แต่ก็ต้องดูความเป็นมา ลักษณะของทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งต่างประเทศเขาคุ่มครอง เพราะมีองค์กรหลายองค์กรนะครับที่เราจะต้องเกี่ยวข้องด้วยในขณะนี้

เรื่องที่ ๔ ก็คือเรื่องของการให้ความสำคัญกับการคุ้มครองภูมิปัญญา แล้วก็สิ่งมีชีวิตของประเทศ ซึ่งอันนี้ก็ยังมีข้อเสนอที่ผมคิดว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจ แล้วก็ประเด็นหลักก็คือว่า สิ่งมีชีวิตบางประเภท หรือว่าทรัพย์สินที่เป็นภูมิปัญญาบางประเภทนี้อาจจะเป็นลักษณะที่ไม่ต้องคอมเมอร์เชียลไลซ์ (Commercialize) มาก แต่เอาไปใช้ประโยชน์กับมวลมนุษยชาติได้ ซึ่งวิธีการเก็บหรือการรักษาเนี่ยคงจะต้องไม่เหมือนกับทรัพย์สินทางปัญญาที่ไปใช้เพื่อหารหาเงินในทางเศรษฐกิจแต่เพียงอย่างเดียวครับ

นอกนั้นก็ยังมีเรื่องของของการจัดการองค์ความรู้ ซึ่งมีความสำคัญมาก เพราะว่าการที่จะก้าวไปข้างหน้าก็ดี การควบคุมก็ดี การแก้ไขปัญหาที่ดี มันต้องอยู่ที่เรื่องของการมีข้อมูลเป็นจุดเริ่มต้นที่มีความสำคัญ เพราะฉะนั้นใน ๓ ประเด็นนี้ ผมพยายามเก็บการอภิปรายของท่านทุกประเด็น เพื่อไปรวบรวมให้เกิดความกระชับและมีความชัดเจนตามที่ท่านได้กรุณาได้ให้ข้อมูลและได้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

สำหรับเรื่องงบประมาณนั้น ผมคิดว่าเรื่องอื่นจะเป็นเรื่องการบริหารจัดการเสียส่วนใหญ่ แต่ส่วนที่ผมคิดว่าจะเป็นงบประมาณจริง ๆ ก็คือเรื่องคนครับ ทั้งต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำ เรื่องการทำความเข้าใจกับคนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก แต่ถามว่าในที่สุดแล้วมันจะเกิดอะไรขึ้นกับเศรษฐกิจของประเทศ การจัดการทรัพย์สินทางปัญญานี้ อาจจะเป็นเพียงหนึ่งในหลาย ๆ ส่วน ซึ่งจะเสริมสร้างเศรษฐกิจของประเทศเรา ยังมีเรื่องที่เราจะต้องเสนอเพิ่มเติมอีก คือเรื่องของการเงินและอินคิวเบชัน (Incubation) นั้น ซึ่งถ้าวันนี้ท่านจำสิ่งที่เราพูดอันนี้ไว้ มันคงจะไปเกี่ยวพันกับเรื่องของการเงินที่จะสร้างเศรษฐกิจใหม่ด้วยครับ ก็ฝากท่านกรรมการไว้ด้วย จะลองพยายามหาข้อมูลดูครับ แต่ว่าจะไปได้แค่ไหน ก็ขึ้นอยู่กับข้อจำกัดในทางข้อมูลครับ ผมขอกราบขอบพระคุณท่านประธาน และพวกเราอย่างยิ่งอีกครั้งหนึ่ง เพราะว่าเวลาที่เราใช้ไป ๔-๕ ชั่วโมงในวันนี้เป็นประโยชน์กับพวกผมมากนะครับ แล้วก็คิดว่าข้อเสนอของเรานี้จะเข้มข้นและมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้นแล้วสามารถเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติมากยิ่งขึ้น ขอบพระคุณมากครับ

นางสาววัลย์รัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : เรียนเชิญท่านประธานกรรมาธิการค่ะ

นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์ (ประธานกรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ เมื่อประมาณ ๑๐ กว่าปีที่แล้ว ตอนที่การเผยแพร่การบังคับใช้ทรัพย์สินทางปัญญาเริ่มเข้มข้นขึ้นในประเทศกำลังพัฒนา ขณะนั้นประเทศกำลังพัฒนาเริ่มคิดว่าการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญานี้เป็นการคุ้มครองเพื่อประโยชน์ของประเทศที่พัฒนาแล้วใช้หรือไม่ เพราะส่วนใหญ่ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่จดทะเบียนโดยบริษัทที่พัฒนาแล้ว อยากเรียนว่าประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลาย รวมทั้งประเทศไทยไม่ได้มีความเต็มใจที่จะเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของการพิทักษ์รักษาทรัพย์สินทางปัญญา แต่ในภาพรวมของเศรษฐกิจนั้น ประเทศกำลังพัฒนารวมทั้งประเทศไทยไม่อาจจะแยกตัวออกมาอยู่คนเดียวในระบบรวมเศรษฐกิจของโลก เพราะฉะนั้นเครื่องมือใดที่ได้รับการตกลงในระดับโลกในเชิงเศรษฐกิจ ในเชิงพาณิชย์ เป็นสิ่งที่ประเทศกำลังพัฒนารวมทั้งประเทศไทยจำต้องยอมรับมาปฏิบัติด้วย รวมทั้งเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา ประเด็นก็คือว่าทำอย่างไรให้ประเทศกำลังพัฒนารวมทั้งประเทศไทยด้วย ได้มีโอกาสใช้ประโยชน์

จากทรัพย์สินทางปัญญาเหล่านี้ ประเทศไทยเองระยะเริ่มต้นก็มีความรู้สึกที่ทรัพย์สินทางปัญญาบีบคั้นหัวใจมาก ทุกอย่างตกอยู่ภายใต้การจดทะเบียนของประเทศที่พัฒนาแล้ว แต่เมื่อเราพัฒนาขึ้นมาถึงระดับหนึ่ง กลายเป็นว่าขณะนี้เรามีทรัพย์สินทางปัญญาจำนวนหนึ่งที่คนอื่นกำลังจะก๊อปปี้ (Copy) เรา -----

มีทรัพย์สินทางปัญญาจำนวนหนึ่งที่เราจะต้องให้ความคุ้มครอง เพราะฉะนั้นเราจำเป็นต้องอย่างยั้งที่จะต้องพัฒนาเพื่อที่จะให้มีทรัพย์สินทางปัญญาให้มากขึ้น และเราก็เปลี่ยนจากประเทศที่จะต้องลอกของเขามาเป็นประเทศที่ถูกคนอื่นมาลอก นี่คือขั้นตอนของการพัฒนา ถ้าหากว่าเราต้องการที่จะเป็นส่วนหนึ่งของระบบเศรษฐกิจ ระบบพาณิชย์ของโลก เราก็ต้องพยายามสร้างตัวเองให้มีความสามารถในการแข่งขันในทุกเรื่อง รวมถึงเรื่องนี้ด้วย อย่างไรก็ตามในเบื้องต้นเราคงไม่อาจจะทำอย่างนั้นได้กับเทคโนโลยีระดับสูง กับนวัตกรรมชั้นยอด เราก็จำเป็นต้องทำให้ทรัพย์สินทางปัญญานั้นประกอบด้วยสิ่งที่ประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายมีอยู่ เช่น สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เรามีหลายเรื่องที่สามารถจดทะเบียนในเรื่องสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ซึ่งภูมิศาสตร์ประเทศอื่นไม่มี ในเรื่องของทรัพย์สินทางปัญญา เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องวัฒนธรรมดั้งเดิม เหล่านี้เป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่ประเทศกำลังพัฒนา รวมทั้งประเทศไทยต่อสู้เพื่อให้ปรากฏสิ่งเหล่านี้เป็นทรัพย์สินทางปัญญาด้วย เพราะฉะนั้นเราก็จำเป็นต้องอย่างยั้งจะต้องสร้างจุดแข็งเหล่านี้ให้สำคัญและยิ่งใหญ่ขึ้นมาเพื่อจะให้ทรัพย์สินทางปัญญาเหล่านี้เป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่เป็นประโยชน์กับประเทศชาติของเรา เพราะฉะนั้นหลายท่านที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะในวันนี้รวมทั้งหมด ๑๓ ท่าน เป็นสิ่งที่มีประโยชน์มากหลายท่านได้ให้ข้อเสนอของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจเด่นชัดขึ้น หลายท่านแนะนำให้เราจัดลำดับความสำคัญให้ดีขึ้น บางท่านได้แนะนำให้เราจัดหาเจ้าภาพที่ชัดเจน ทั้งนี้และทั้งนั้นก็เพื่อที่จะให้ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นประโยชน์กับประเทศให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ หลายท่านได้พูดถึงเรื่องการต่อยอด ผมอยากเรียนว่ามีประเทศ ๆ หนึ่งซึ่งหลายท่านได้พูด มีความสามารถในการต่อยอดทรัพย์สินทางปัญญาได้เก่งมาก ถ้าท่านติดตามเรื่องโทรศัพท์มือถือก็คงจะเห็นว่ามือถือยี่ห้อหนึ่งซึ่งกำลังโฆษณากว้างขวางในประเทศไทย ต่อยอดมาจากโทรศัพท์มือถือยี่ห้อหนึ่งที่มีต้นแบบมาจากประเทศสหรัฐอเมริกาได้อย่างดี แล้วก็ได้ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา การต่อยอดเหล่านี้ที่หลายท่านได้แนะนำเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก เพราะท้ายที่สุดแล้วทรัพย์สินทางปัญญาที่มีอาจมิใช่เพียงเพื่อการวิจัยเสร็จ แต่เพื่อต่อยอดทางพาณิชย์ ทางเศรษฐกิจ แต่ว่าต้องเริ่มต้นด้วยความรู้อย่างที่หลายท่านได้บอก เริ่มต้นด้วยศูนย์ข้อมูลที่เด่นชัดอย่างที่หลายท่านได้แนะนำ ที่สำคัญก็คือทำอย่างไรให้เป็นประโยชน์ทางพาณิชย์ เป็นประโยชน์ทางเศรษฐกิจได้ และมีอยู่ท่านหนึ่งได้พูดถึงเรื่องความใจกว้างในเรื่องของการเป็นเจ้าของสิทธิบัตร ซึ่งต่อไปอนาคตของโลกก็จะมีลักษณะเช่นนี้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางสุขภาพ ทรัพย์สินที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณประโยชน์ ทรัพย์สินเหล่านี้ถ้าหากว่าประเทศกำลังพัฒนาได้ผนึกกำลังกันเพื่อที่จะให้ทรัพย์สินเหล่านี้เป็นทรัพย์สินที่ไม่จำเป็นต้องมีการอนุญาตในการจดทะเบียนลิขสิทธิ์ ก็จะทำให้ขั้นตอน

กระบวนการในการที่จะได้มาซึ่งทรัพย์สินทางปัญญาที่ไม่จำเป็นจะต้องมีใครคนใดคนหนึ่ง
ครอบครอง เพราะว่าเป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่จำเป็นต่อสุขภาพ จำเป็นต่อสาธารณสุขประโยชน์
ก็จะทำให้ปริมาณพลหรือบริบทของทรัพย์สินทางปัญญาเป็นประโยชน์ต่อมนุษยชาติมากขึ้น
เราจะต้องนำองค์ประกอบเหล่านี้มาประกอบกัน เพื่อท้ายที่สุดแล้วทรัพย์สินทางปัญญา
ที่เราจำเป็นจะต้องยอมรับจากบริบทของโลก เราก็ค่อยพัฒนาขึ้นมาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ
ในทรัพย์สินทางปัญญา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เรามีจุดเด่นในเรื่องสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์
ในเรื่องทรัพย์สินพันธุกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมดั้งเดิม -----

เมื่อ ๑๐ กว่าปีที่แล้วมีกระเป๋ามีชื่อเสียง แบรินด์เนม (Brandname) ยี่ห้อหนึ่ง ถูกลอกเลียนแบบมากในประเทศหนึ่งซึ่งเป็นประเทศใหญ่ในเอเชีย มีคนไปสัมภาษณ์ เจ้าของแบรินด์เนม (Brandname) นี้ บอกว่าไม่กังวลหรือที่เขาลอกเลียนแบบมหาศาล ในประเทศหนึ่ง ในแบรินด์เนม (Brandname) ของท่าน เขาบอกเขาไม่มีความกังวลอะไรเลย เพราะว่าเขาเริ่มรู้จักยี่ห้อนี้แล้ว วันไหนที่เขามีเงินมากพอเขาคงใช้ของจริง เพราะว่ามันเท่ดีกว่า เพราะฉะนั้นทรัพย์สินทางปัญญามีหลายมุม มีหลายด้าน อยู่ที่ว่าจะทำอย่างไร ให้เกิดประโยชน์มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ประธานอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูป เศรษฐกิจกระแสใหม่ ท่านปีติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา ท่านอรมน รองประธาน ได้นำเสนอ เรื่องนี้ต่อท่าน แล้วก็เช่นเดียวกับที่ท่านปีติพงศ์ได้กล่าว ต้องกราบขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความสนใจเรื่องนี้ และได้อภิปรายอย่างมีเนื้อหา มีข้อเสนอแนะที่ชัดเจน ซึ่งคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจจะได้นำไปปรับปรุงเพื่อจะทำให้การนำเสนอ เรื่องนี้ ซึ่งมีอยู่ท่านหนึ่งได้กรุณาบอกว่าเป็นเรื่องที่สำคัญมากเรื่องหนึ่งในการปฏิรูปประเทศ ให้มีความสมบูรณ์ต่อไป ผมกราบขอบพระคุณทุกท่านครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอบพระคุณท่านประธานคณะกรรมการมากนะค่ะ เป็นอันว่าที่ประชุม ได้พิจารณารายงาน เรื่อง การปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญาเรียบร้อยแล้วนะค่ะ ก่อนที่จะขอมติจากที่ประชุม ดิฉันขอตรวจสอบองค์ประชุมก่อนค่ะ

(นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนทำการตรวจสอบองค์ประชุม)

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ท่านสมาชิกใช้สิทธิแสดงตนได้เลยนะค่ะ โปรดเสียบัตรและกดปุ่มแสดงตนค่ะ (สมาชิกทำการเสียบัตรและกดปุ่มแสดงตน)

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : มีสมาชิกกำลังทยอยเข้ามานะค่ะ เราจะรอสักครู่หนึ่ง ท่านสมาชิกใช้สิทธิแสดงตนเรียบร้อยแล้วนะค่ะ เจ้าหน้าที่ขอแสดงผลด้วยค่ะ มีผู้เข้าร่วมประชุม ๑๖๗ ท่าน ครบองค์ประชุมค่ะ

ต่อไปดิฉันจะขอมติจากที่ประชุมว่าจะเห็นชอบกับรายงาน เรื่อง การปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญา หรือไม่คะ

(นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : เชิญคะ ท่านขานชื่อได้เลยคะ เดี่ยวเพิ่ม

หม่อมราชวงศ์จักรธร จักรพงษ์ : หม่อมราชวงศ์จักรธร จักรพงษ์ เบอร์ ๐๒๔ ครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : เพิ่มอีก ๑ ท่านนะคะ ต่อไปขอเชิญท่านสมาชิกออกเสียงลงคะแนนคะ ผู้ใดเห็นชอบโปรดกดปุ่ม เห็นด้วย ผู้ใดไม่เห็นชอบโปรดกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย ผู้ใดเห็นว่าควรงดออกเสียงโปรดกดปุ่ม งดออกเสียง ค่ะ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรและกดปุ่มลงคะแนน)

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : สมาชิกท่านใดยังไม่ได้ใช้สิทธิลงคะแนนคะ เรียบร้อยแล้วทุกท่านนะคะ เจ้าหน้าที่แสดงผลคะ ผลการลงคะแนนคะ มีจำนวนผู้เข้าร่วมประชุม ๑๖๙ ท่าน เห็นด้วย ๑๖๘ ท่าน ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๑ ท่าน ไม่ลงคะแนนเสียง ไม่มีคะ

เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับรายงานของคณะกรรมการธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ เรื่อง การปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญาแล้วนะคะ ซึ่งคณะกรรมการจะได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของท่านสมาชิกไปปรับปรุงก่อนที่จะส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปคะ จบการพิจารณารายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจนะคะ ขอขอบคุณคณะกรรมการคะ

ต่อไปดิฉันขอดำเนินการตามระเบียบวาระนะคะ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องค้างพิจารณา ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องเสนอใหม่ ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ ไม่มีนะคะ

ก่อนจะปิดประชุมขอเรียนประกาศว่า พรุ่งนี้จะเป็นวันสถาปนารัฐสภาครบรอบ ๘๔ ปี ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้กำหนดจัดพิธีบวงสรวงพระวิสุทธิวงศาจารย์ญาณมุนีอริสงฆราชเจ้า กรมหลวงชินวราลงกรณมุนีพริ้งวงษ์ราชทินนามเดิมว่า พระพรหมมุนี มีพิธีสงฆ์และพิธีมอบเครื่องราชอิสริยาภรณ์แก่ข้าราชการรัฐสภา พนักงานราชการและลูกจ้างประจำ พิธีบวงสรวงจะเริ่มตั้งแต่ ๐๙.๐๙ นาฬิกา นะคะ ส่วนเครื่องแต่งกายก็มีในกำหนดการที่ได้แจกไว้ให้ท่านสมาชิกทุกท่านแล้วนะคะ ช่วงเช้าตอน ๐๙.๐๙ นาฬิกาจะเป็นเครื่องแบบปกติขาว แล้วพอหลังจากพิธีบวงสรวง เสร็จพิธีสงฆ์ ก็จะเป็นชุดธรรมดาชุดปกตินะคะ แล้วก็จบพิธีตอนเที่ยง ก็ขอเรียนเชิญสมาชิกทุกท่านมาร่วมพิธีด้วยนะคะ กำหนดการแจกให้ทุกท่านทราบแล้วใช้ใหม่คะ เจ้าหน้าที่แจกให้ทุกท่านทราบแล้วคะ

อีกเรื่องหนึ่งคณะกรรมการประสานงานที่นัดประชุมไว้ตอนบ่ายโมงและเลื่อนเป็นหลังปิดประชุมนะคะ ขอเรียนเชิญที่ห้องประชุม ชั้น ๓ ตามปกติ และเรียนเชิญผู้ชี้แจงด้วยคะ เรื่องที่จะเข้าคณะกรรมการประสานงานรวม ๓ ฝ่าย วันพุธนะคะ เรียนเชิญที่ห้องประชุม ชั้น ๓ ขอขอบคุณมากคะ และปิดประชุมคะ

เลิกประชุมเวลา ๑๓.๕๕ นาฬิกา

บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ในการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๓๒/๒๕๕๙
วันจันทร์ที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

รายงานของคณะกรรมการธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ เรื่อง
การปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญา

ผลการตรวจสอบองค์ประชุม (โดยวิธีใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนน)

มีสมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๖๘ คน

หมายเหตุ ปัจจุบันมีสมาชิกฯ ทั้งหมด จำนวน ๒๐๐ คน กึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกฯ
ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ = ๑๐๐ คน

- เห็นชอบกับรายงานของคณะกรรมการฯ โดยให้คณะกรรมการนำความเห็น
และข้อเสนอแนะของสมาชิกฯ ไปปรับปรุงก่อนส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป

ผลการลงมติ ที่ประชุมลงมติ

เห็นชอบด้วยคะแนนเสียง	๑๖๘	เสียง
ไม่เห็นชอบ	ไม่มี	
งดออกเสียง	๑	เสียง
ไม่ลงคะแนนเสียง	ไม่มี	

Sr. Ananta

(นางสายทิพย์ เชาวลิตรวิไล)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่
เลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สำนักรายงานการประชุมและตัวเลข

กลุ่มงานรายงานการประชุม

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๓๗๓, ๐ ๒๒๔๔ ๑๓๑๐

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๓๗๒

www.parliament.go.th

เรื่อง

วันที่ 27 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2559 เวลา 13:54

จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม 167 + 1 = 168

รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านเศรษฐกิจ เรื่อง การปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญา
(การตรวจสอบองค์ประชุม)

หน้า 1 / 1.220

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
1		พลโท กมล สุภาพ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
2		นายกษิต์เดชธนทัต เสกขุนทด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
3		นายกษิติศ อาชวคุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
4		นายกษิต ภิรมย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
5		นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
6		นายกิตติ กิตติโชควัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
7		นายกิตติ พิทักษ์นิตินันท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
8		นายเกรียงยศ สุดลาภา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
9		นายขวัญชัย ดวงสถาพร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
10		พลอากาศเอก ขวัญชัย เขียวรักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
11		นายเข้มชัย ชูติวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
12		พลโท คณิต แจ่มจันทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
13		พลเอก คณิต อุทิศสาร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
14		นายคณิสสร นาวานุเคราะห์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
15		พลอากาศเอก คราทิพย์ กุญชร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
16		นายคำคุณ สิทธิสมาน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
17		นายคุณิจิต นาครพรรพ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
18		พลเอก จารุเกียรติ ชัยวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
19		นายจินดา วงศ์สวัสดิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
20		พลเอก จิระ โกมุทพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
21		พลเรือเอก จีรพัฒน์ ปานสกุน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
22		นายจุมพล สุขมัน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
23		นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
24		พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
25		นายเฉลิมพล ประทีปะวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
26		นายเฉลิมศักดิ์ อบสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
27		พลเรือเอก ชรินทร์ ชุนทรัพย์พันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
28		นายชัย ชิดชอบ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
29		พลเอก ชัยชาญ ช้างมงคล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
30		นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
31		นายชาติ เที่ยดสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
32		พลตำรวจเอก ชิดชัย วรรณสถิตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
33		นายชูชัย ศุภวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
34		นายชูชาติ อินสว่าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
35		นายชูศักดิ์ เกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
36		พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
37		พลเอก ชูศักดิ์ สันติวรฤทธิ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
38		พลเอก ชูศิลป์ คุณาไทย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
39		นายฐาปนุตร ชมเสวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
40		พลเอก รัฐิวัจน์ กำลังเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
41		นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
42		พลเรือเอก ณรงค์พล ณ บางช้าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
43		นายณัฐ ฆพานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
44		นายดำรงค์ พิเดช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
45		นายดุสิต ลีลาภัทรพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
46		พลตำรวจเอก เดชณรงค์ สุทธิชาญบัญชา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
47		นายเดชาภิววัฒน์ ณ สงขลา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
48		นายตระกูล วินิจฉัยภาค	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
49		พลตำรวจโท ตรีนศ รัตนฤวิชัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
50		นายต่อพงศ์ เสลานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
51		นางถวิลวดี บุรีกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
52		นายธงชัย ลีออกุลย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
53		พันเอก ธนศักดิ์ มิตรภานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
54		นายธเนศพล ธนบุญวัฒณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
55		ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
56		พลเอก ธวัช จารุกุลัส	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
57		นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
58		นายธวัชชัย พักอังกูร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
59		พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
60		พลตำรวจโท ธีรจิตร ฤตมะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
61		พลอากาศเอก ธีระภาพ เสนะวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
62		พลเอก นคร สุขประเสริฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
63		นางนรรัตน์ พิมเสน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
64		นายนิกร จำนง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
65		นางนินนาท ชลิตานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
66		พลอากาศเอก นิรันดร์ ยิ้มสรวล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
67		นายบวรเวท รุ่งรุจี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
68		นายบัญชา ประมิตต์นาภรณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
69		พลโท บัญชา สิทธิวรยศ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
70		นางเบญจวรรณ สร้างนิทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
71		พลเรือเอก ประดิษฐ์ ศิริคุปต์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
72		นางประภา เหนระกุล ศรีนวลนัด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
73		นายประมนต์ สุธีวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
74		ร้อยเอก ประยุทธ์ เสาวคนธ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
75		นายประยูร เขียววัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
76		นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
77		นายปรีชา บุตรศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
78		พลอากาศเอก ปรีชา ประดับมุข	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
79		นางปัทมา เรียววิศิษฎ์สกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
80		นายปานเทพ กล้านรงค์ราญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
81		นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบาฑุกา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
82		นายปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
83		พลอากาศเอก เมด็จ วงษ์ปิ่นแก้ว	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
84		นายพงศ์ศักดิ์ สุขสันต์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
85		นางพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
86		พลเอก พลล สง่าเนตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
87		พลเอก พอพล มณีรินทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
88		พลเรือเอก พระจุนด์ร ตามประทีป	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
89		พลตำรวจตรี พิธิษฐ เป่าอินทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
90		นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
91		นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
92		พลเอก ภิภูญญ แก้วปลั่ง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
93		พลเอก ภูติศ ทัดติยโชติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
94		พลอากาศเอก มนต์ รูปขจร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
95		นายมนู เลียวไพโรจน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
96		นางมิ่งขวัญ วิทยารังสฤษดิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
97		นางเมธินี เทพมณี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
98		พันตำรวจตรี ยงยุทธ สาระสมบัติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
99		พลเรือเอก ยุทธนา เกิดด้วยบุญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
100		พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
101		นางรวีวรรณ ภูริเดช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
102		พลเอก รัชกฤต กาญจนวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
103		พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
104		นายเลิศปัญญา บุรณบัณฑิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
105		พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
106		พลตำรวจเอก วรพงษ์ ชิวปรีชา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
107		นายวรรณธรรม กาญจนสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
108		พลเอก วรวิทย์ พรรณสมัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
109		นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
110		พลโท วรार्ห บัญญะสิทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
111		นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
112		พลเอก วัฒนา สรรพานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
113		นายวันชัย ศักดิ์อุดมไชย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
114		นายวัลลภ พริ้งพงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
115		พลเอก วิชิต ยาทิพย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
116		นายวิเชียร ขวาลิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
117		นายวิทยา แก้วภราดัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
118		นายวินัย ตะห์ลัน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
119		นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
120		นายวิวรรณ แสงสุริยะฉัตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
121		นายไวกุณท์ ทองอร่าม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
122		นายศานิตย์ นาคสุขศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
123		นายศิริชัย ไม้งาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
124		นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
125		พลเรือเอก สติรพันธุ์ เกยานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
126		นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
127		นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
128		นายสมชัย ฤชุพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
129		นายสมชาย พุฒิมักลี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
130		พลโท สมชาย ลั่นประเสริฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
131		นายสมเดช นิลพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
132		นายสมพงษ์ สระกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
133		พลเอก สราวุฒิ ชลออยู่	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
134		นายสังคีต พิริยะรังสรรค์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
135		นายสันตศักดิ์ จรุงงามพิเชษฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
136		พลตรี สิริวิตร นาคทอง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
137		นายสุชน ชาลีเครือ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
138		พันเอก สุชาติ จันทร์โชติกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
139		นายสุนชัย คำคุณเศรษฐ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
140		นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
141		พลโท สุรเดช เพ็ญเจริญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
142		นายสุรินทร์ จิรวินิชย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
143		พลเรือเอก สุรินทร์ เรืองอารมณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
144		นายสุวัฒน์ จิราพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
145		พลตำรวจโท สุวิระ ทรงเมตตา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
146		นายเสรี สุวรรณภานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
147		นายเสรี อติภัทธะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
148		นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
149		พลอากาศเอก อนาวิน ภิรมย์รัตน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
150		พลเรือเอก อนุทัย รัตตะรังสี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
151		นายอนุสร จิรพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
152		นายอนุสิษฐ คุณากร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
153		นายอภิชาติ จงสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
154		พลเอก อภิชาติ เพ็ญกิตติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
155		นายอภิรักษ์ ชี้อธานวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
156		พลเรือเอก อภิวัฒน์ ศรีวรรณะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
157		นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
158		นายอรุณ จิรชวาลา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
159		นายอลงกรณ์ พลบุตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
160		ศาสตราจารย์อิศรา ศานติศาสน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
161		นายอัครินทร์ เลิศกิจชัยศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
162		นายอัปดุลฮาลิม มินซาร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
163		พลตำรวจเอก อัศวิน ขวัญเมือง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
164		พันตรี อาณันย์ วัชรโรทัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
165		พลตำรวจโท อำนวย นิมมะโน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
166		นายอุทัย เลาหวิเชียร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
167		พลเอก เอกชัย จันทร์ศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

หมายเหตุ

มีสมาชิกฯ ขอใช้สิทธิแสดงตนเพิ่มเติมด้วยวาจา คือ

168	หม่อมราชวงศ์จักรกรด จิตรพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
-----	------------------------------	------------------------------

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม

1. นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง
2. นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง

เรื่อง

วันที่ 27 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2559 เวลา 13:56

จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม 169

เห็นด้วย 168

ไม่เห็นด้วย 0

งดออกเสียง 1

ไม่ลงคะแนนเสียง 0

รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านเศรษฐกิจ เรื่อง การปฏิรูประบบทรัพย์สินทางปัญญา
เห็นชอบกับรายงานของคณะกรรมการฯ โดยให้
คณะกรรมการนำความเห็นและข้อเสนอแนะ
ของสมาชิกฯ ไปปรับปรุงก่อนส่งรายงานไปยัง
คณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป

หน้า 1 / 1.221

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
1	1	พลโท กมล สุภาพ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
2	5	นายกษิติเดชธนทัต เสกขุนทด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
3	6	นายกษิติศ อาชวคุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
4	7	นายกษิต ภิรมย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
5	8	นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
6	10	นายกิตติ กิตติโชควัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
7	11	นายกิตติ พิทักษ์นิตินันท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
8	12	นายเกรียงยศ สุดลาภา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
9	14	นายขวัญชัย ดวงสถาพร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
10	15	พลอากาศเอก ขวัญชัย เอี่ยมรักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
11	16	นายเข้มชัย ชูติวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
12	17	พลโท คณิต แจ่มจันทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
13	19	พลเอก คณิต อุทิศสาร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
14	20	นายคณิสสร นาวานุเคราะห์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
15	21	พลอากาศเอก คราทิพย์ ภูญชร ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
16	22	นายคำณูน สิทธิสมาน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
17	23	นายครูจิต นาครทรรพ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
18	24	หม่อมราชวงศ์จักรกรรต จิตรพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
19	25	พลเอก จารุเกียรติ ชัยวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
20	26	นายจินดา วงศ์สวัสดิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
21	27	พลเอก จิระ โกมุทพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
22	28	พลเรือเอก จีระพัฒน์ ปานสถุน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
23	29	นายจุมพล สุขมัน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
24	30	นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
25	31	พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
26	32	นายเฉลิมพล ประทีปะวณิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
27	33	นายเฉลิมศักดิ์ อบสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
28	34	พลเรือเอก ชรินทร์ ชุนทรัพย์พันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
29	35	นายชัย ชิดชอบ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
30	36	พลเอก ชัยชาญ ช้างมงคล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
31	37	นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
32	38	นายชาติ เียดสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
33	39	พลตำรวจเอก ชิดชัย วรรณสถิตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
34	40	นายชูชัย ศุภวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
35	41	นายชูชาติ อินสว่าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
36	42	นายชูศักดิ์ เกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
37	43	พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
38	44	พลเอก ชูศักดิ์ สันติวรฤทธิ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
39	45	พลเอก ชูศิลป์ คุณาไทย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
40	46	นายสุภาพุตร ชมเสวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
41	47	พลเอก สุติวัฒน์ กำลังเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
42	48	นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
43	49	พลเรือเอก ณรงค์พล ณ บางช้าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
44	51	นายณัฐ ฆพานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
45	52	นายดำรงค์ พิเดช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
46	54	นายดุสิต สีสากิทรพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
47	55	พลตำรวจเอก เดชณรงค์ สุทธิชาญบัญชา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
48	56	นายเดชาภิวัดน์ ณ สงขลา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
49	57	นายตระกูล วินิจฉัยภาค	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
50	58	พลตำรวจโท ตรีนทศ รณฤทธิวิชัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
51	59	นายต่อพงศ์ เสลานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
52	61	นางถวิลวดี บุรีกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
53	65	นายธงชัย ลืออดุลย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
54	67	พันเอก ธนศักดิ์ มิตรภานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
55	68	นายธนศพล ธนบุญยวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
56	69	ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
57	70	พลเอก ธวัช จารุกัลล์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
58	71	นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
59	72	นายธวัชชัย พักอังกูร	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
60	73	พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
61	75	พลตำรวจโท ธีรจิตร อดุมะ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
62	76	พลอากาศเอก ธีระภาพ เสนะวงษ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
63	77	พลเอก นคร สุขประเสริฐ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
64	78	นางนรรัตน์ พิมเสน	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
65	79	นายนิกร จำาง	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
66	80	นางนินนาท ชลิตานนท์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
67	81	พลอากาศเอก นิรันดร์ ยิ้มสรวล	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
68	82	นายบวรเวท รุ่งรุจี	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
69	83	นายบัญชา ประมิตตนาภรณ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
70	84	พลโท บัญชา สิทธิวรยศ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
71	85	นางเบญจวรรณ สว่างนิทร	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
72	86	พลเรือเอก ประดิษฐ์ ศิริคุปต์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
73	87	นางประภา เหนระกุล ศรีนวนนิต	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
74	89	นายประมนต์ สุธีวงศ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
75	90	ร้อยเอก ประยุทธ์ เสาวคนธ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
76	91	นายประยูร เขียววัฒนา	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
77	92	นายประสิทธิ์ ปทุมรักษ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
78	94	นายปรีชา บุตรศรี	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
79	95	พลอากาศเอก ปรีชา ประดับมุข	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
80	96	นางปัทมา เรียววิศิษฎ์สกุล	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
81	97	นายปานเทพ กล้านรงค์ราญ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
82	98	นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบาฑุกา	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
83	99	นายปิติพงษ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
84	100	พลอากาศเอก เเมด็จ วงษ์ปิ่นแก้ว	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
85	101	นายพงศ์ศักดิ์ งามสันต์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
86	105	นางพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
87	106	พลเอก พหล สง่าเนตร	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
88	107	พลเอก พอพล มณีรินทร์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
89	108	พลเรือเอก พระจุนด์ ตามประทีป	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
90	109	พลตำรวจตรี พิสิทธิ์ เปาอินทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
91	110	นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
92	111	นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
93	112	พลเอก ภิญโญ แก้วปลั่ง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
94	113	พลเอก ภูติศ ทัดติยโชติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
95	114	พลอากาศเอก มนต์ รูปขจร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
96	115	นายมนู เสียวไพโรจน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
97	116	นางมิ่งขวัญ วิทยารังษฤษดิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
98	117	นางเมธินี เทพมณี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
99	118	พันตำรวจตรี รัชฎา สาระสมบัติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
100	119	พลเรือเอก ยุทธนา เกิดด้วยบุญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
101	120	พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
102	121	นางรวีวรรณ ภูริเดช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
103	123	พลเอก รัชกฤต กาญจนวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
104	124	พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
105	125	นายเลิศปัญญา บุรณบัณฑิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
106	126	พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
107	128	พลตำรวจเอก วรพงษ์ ชิวปรีชา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
108	129	นายวรรณธรรม กาญจนสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
109	130	พลเอก วรวิทย์ พรรณสมัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
110	131	นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
111	132	พลโท วรार्ห บุญญะสิทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
112	133	นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
113	134	พลเอก วัฒนา สรรพานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
114	136	นายวันชัย ศักดิ์อุดมไชย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
115	138	นายวัลลภ พริ้งพงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
116	139	พลเอก วิชิต ยาทิพย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
117	140	นายวิเชียร ขวลิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
118	142	นายวิทยา แก้วภราดัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
119	143	นายวินัย ดะห์ลัน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
120	144	นายวินุญย์ สงวนพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
121	147	นายวิวรรธน์ แสงสุริยะฉัตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
122	149	นายไวกุณฑท์ ทองอร่าม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
123	151	นายศานิตย์ นาคสุขศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
124	152	นายศิริชัย ไม้งาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
125	153	นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
126	154	พลเรือเอก สติรพันธุ์ เกยานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
127	155	นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
128	156	นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
129	157	นายสมชัย ฤชุพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
130	158	นายสมชาย พุฒิกัลป์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
131	159	พลโท สมชาย ลีนประเสริฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
132	160	นายสมเดช นิลพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
133	161	นายสมพงษ์ สระกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
134	163	พลเอก สรวาภูมิ ชลออยู่	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
135	165	นายสังคีต พิริยะรังสรรค์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
136	166	นายสันตศักดิ์ จรุงงามพิเชษฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
137	167	พลตรี สิริวิตร นาคทอง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
138	168	นายสุชน ซาลีเครือ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
139	169	พันเอก สุชาติ จันทร์โชติกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
140	170	นายสุนชัย คำบุญเศรษฐ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
141	171	นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
142	172	พลโท สุรเดช เพ็ญเจริญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
143	173	นายสุรินทร์ จิรวินิชฎิ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
144	174	พลเรือเอก สุรินทร์ เรืองอารมณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
145	175	นายสุวัฒน์ จิราพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
146	176	พลตำรวจโท สุวิระ ทรงเมตตา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
147	177	นายเสรี สุวรรณภานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
148	178	นายเสรี อติภักตะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
149	179	นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
150	180	พลอากาศเอก อนาวิน ภิรมย์รัตน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
151	181	พลเรือเอก อนุทัย รัตตะรังสี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
152	182	นายอนุสร จีรพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
153	183	นายอนุสิษฐ คุณากร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
154	184	นายอภิชาติ จงสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
155	185	พลเอก อภิชาติ เพ็ญกิตติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
156	186	นายอภินันท์ ชัยธานุวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
157	187	พลเรือเอก อภิวัฒน์ ศรีวรรณะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
158	188	นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
159	189	นายอรุณ จิรชวาลา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
160	190	นายอลงกรณ์ พลบุตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	งดออกเสียง
161	191	ศาสตราจารย์อิศรา ศานติศาสน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
162	192	นายอักรินทร์ เลิศกิจชัยศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
163	193	นายอัปดุลฮาลิม มินฮาร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
164	194	พลตำรวจเอก อัศวิน ขวัญเมือง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
165	195	พลตำรวจโท อาจิดน ไชติวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
166	196	พันตรี อาณันย์ วัชรโรทัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
167	197	พลตำรวจโท อำนวย นิมมะโน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
168	199	นายอุทัย เลานวิเชียร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
169	200	พลเอก เอกชัย จันทร์ศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม

1. นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง
2. นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง

การประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ครั้งที่ ๓๒/๒๕๕๙

วันจันทร์ที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

รายนามคณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา	นางบุษกร อัมพรประภา นางวีชีวีวรรณ ฝ่ายทอง	ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย ผู้อำนวยการสำนักรายงาน การประชุมและชวเลข
-----------	--	--

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

นายสมบัติ จันทร์ไพจิตร	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานชวเลข ๕
นางชัญญาภัค ทองมา	เจ้าพนักงานชวเลขอาวุโส
นางวัฒนี อุตมภักดี	เจ้าพนักงานชวเลขอาวุโส
นางสาวนภัสสร มีคุณ	เจ้าพนักงานชวเลขอาวุโส

ผู้จัดรายงานการประชุม

นางสาวนภา วีระยุทธโกศล	นางสาววชิราภรณ์ นันลังค์
นางณัฐชนก บุญชู	นางสาวชญาภา ภูระหงษ์
นางสาวสุทธิดา รัตน์นุช	นางสาวสาริตา สิงห์เมธา
นางสาวรัชชชิตา อธิพนธ์	นางสาวศิริวรรณ สมัยสมภาพ
นางศิริลักษณ์ ภูติพงศ์โสภณ	นางสาวชมนภัส อนุอัน
นางจิตตานันท์ ทองคำ	นางสาวปัทมา แซ่ซึ้ง
นางสาวรัตนา ชินไธสง	นางสาวนิตยา พนารินทร์

ผู้ควบคุมการบันทึกภาพและเสียง

นางสาวบุศกร บุรกรณ

กลุ่มงานชวเลข ๕

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ภาคผนวก
 รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
 ครั้งที่ ๓๒/๒๕๕๙
 วันจันทร์ที่ ๒๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๙
 โดยคณะกรรมการติดตามตรวจสอบรายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
 ในคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

อักษรย่อ/คำย่อ	ความหมาย	แหล่งที่มา/อ้างอิง
กทม.	กรุงเทพมหานคร	
กสท.	สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์	
คทป.	คณะกรรมการนโยบายทรัพย์สินทางปัญญาแห่งชาติ	
คสช.	คณะรักษาความสงบแห่งชาติ	
พ.ร.บ.	พระราชบัญญัติ	
ส.ส.	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	
สตช.	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	
สนช.	สภานิติบัญญัติแห่งชาติ	
สปช.	สภาปฏิรูปแห่งชาติ	
สปท.	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	
อบจ.	องค์การบริหารส่วนจังหวัด	
อบต.	องค์การบริหารส่วนตำบล	
อปท.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
CLMV	(Cambodia, Laos, Myanmar, Vietnam : CLMV) คือ ประเทศกัมพูชา ลาว พม่า เวียดนาม เป็นประเทศ ในกลุ่ม ASEAN ที่มีแนวโน้มเศรษฐกิจโตต่อเนื่องและยังมี แร่ธาตุทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ และยังมีค่าจ้างแรงงานไม่สูงนัก	http://www.thai-aec.com/65#ixzz3wua7tr00
DNA	ดีเอ็นเอ หรือกรดดีออกซีไรโบ-นิวคลีอิก (Deoxyribonucleic acid) มีหน้าที่เป็นที่เก็บข้อมูลทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต	ราชบัณฑิตยสภา และ สวทช.
EU	สหภาพยุโรป (European Union : EU) เป็นสหภาพทางเศรษฐกิจ และการเมือง ประกอบด้วยรัฐสมาชิกซึ่งส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในทวีปยุโรป	
FTA	เขตการค้าเสรี (Free Trade Area : FTA) หมายถึง การรวมกลุ่ม เศรษฐกิจโดยมีเป้าหมายเพื่อลดภาษีศุลกากรระหว่างกันภายในกลุ่ม ลงให้เหลือน้อยที่สุด หรือเป็นศูนย์เปอร์เซ็นต์	
G 77	กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นสมาชิกสหประชาชาติจำนวน ๗๗ ประเทศ (Group of Seventy-Seven : G 77)	
GDP	ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP)	

อักษรย่อ/คำย่อ	ความหมาย	แหล่งที่มา/อ้างอิง
GI	สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication : GI)	
GIPC	ศูนย์ทรัพย์สินทางปัญญาโลก (Global Intellectual Property Center : GIPC)	
ICT	กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Ministry of Information and Communication Technology : ICT)	ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๕๙ ปัจจุบันเป็นกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (Ministry of Digital Economy and Society)
IMD	สถาบันการจัดการนานาชาติ (International Institute for Management Development : IMD)	
IP	ทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property : IP)	
IT	เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology)	
IUU	การทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Illegal, Unreported and Unregulated)	
KPI	ดัชนีชี้วัดผลงานหรือความสำเร็จของงาน (Key Performance Indicator : KPI)	
OTOP	สินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (One Tambon One Product : OTOP)	http://www.thaitambon.com/
R&D	การวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D)	
SMEs	วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises : SMEs)	
TRIPs	ข้อตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้องกับการค้า (Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights : TRIPs)	
Uber	แอปพลิเคชันสำหรับเรียกรถโดยสารที่ให้บริการทั่วกรุงเทพฯ	
UNFCCC	อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change : UNFCCC)	
WEF	การประชุมเวทีเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum : WEF)	
WIPO	องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (World Intellectual Property Organization : WIPO)	ศูนย์บริการข้อมูลเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ
WTO	องค์การการค้าโลก (World Trade Organization : WTO)	

รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้ตรวจแล้ว เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๙ และสภาได้มีมติรับรองรายงานการประชุม ในคราวประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๕๔/๒๕๕๙ วันอังคารที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๙ จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๓๑/๒๕๕๙ วันอังคารที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙

ครั้งที่ ๓๒/๒๕๕๙ วันจันทร์ที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๙

จึงขอลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน ตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๓๔

ร้อยเอก

(ทินพันธุ์ นาคะตะ)

ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สำนักรายงานการประชุมและตัวเลข

กลุ่มงานรายงานการประชุม